

r'eye.

39412

4th Sept, 169

Handwritten text in a rectangular frame, possibly a list or index, with a triangular section at the bottom. The text is faint and difficult to read, but appears to be organized into sections. The top section contains several lines of text, followed by a section enclosed in a triangle, and a final section at the bottom. The text is written in a cursive script, likely Arabic or Persian.

Blank page with faint horizontal lines, suggesting a ledger or a page for notes. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text written on this page.

فتفرق بكم عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين وقولوا
لناس حسنا وقيموا الصلوة واتوا الزكوة واصبر
على ما اصابك ولا تجادل عن الذين يخافون انفسهم
واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم بالغداة
والعشي يريدون وجهه ولا تعد عيناك عنهم تريد
زينية الحياة الدنيا ولا تطع من اغفلنا قلبك عن
ذكرنا وقيل الحق من ربكم قل الله اخذ الصلوة
وقيل ما استلهم عليه من اجرة العفو وادبر المنزلة
واعرض عن الجاهلين ولا تكونوا كالذين نسوا الله
فانسيهم انفسهم فكان في هذه الآية واضل سبيلا
ربنا آتانا في الدنيا حسنة
وفي الآخرة حسنة
وقنا عذاب
النار

تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب غنى يد احوج عباده
الله الرحيم محمد بن عبد الكريم في اواسط صفر
سنة تسع و الف في يوم الاثنين في وقت الظهر
عمه

Handwritten text in Arabic script, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical or administrative document. The script is cursive and somewhat faded.

Handwritten text in Arabic script, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical or administrative document. The script is cursive and somewhat faded.

الوراثة بهری ابدن مخصوصا عاشقانه
 و معفو اوله کلمه در بیت رفتن ^{بیت} در بیت
 نیست در بیت ما عاشقیم و مست نیاید
 ز ما اوست فز کلمه الکلام فی الاختتام موتدن اوست
 واعطاء اولماز نعم الواعظ الموت والموت واعطاء
 صدمه بپور بمشدر و سابقه بکن ^{سابقه}
 و وزرا غابریں و دولکرندن عبرت نمون و خبر
 فزون اعتبار چلی بو قدر چای ظالم بو قدر ظالمه
 بر کون خطبه سندن بو کلام بلوغ النظامی و میسدر
 حق بو در که مرتبه ایجاز و در ایا منبأ ایجاز و ده
 در اول در بود در قوم ان شمس بده شمس فزون
 و تا مان طلعت اوله علی تصور هم تم طلعت
 علی قبور هم یعنی یا قوم بو کون نشر اول کنشدر
 فرعون و تا مانک اول قصر لری او زرنه طلوع اندی
 صکره قبور لری او زرنه طلوع ایله ختم ختم ختم
 کون علی خلق اجمعین که قران مبین در انستند
 واقع اولان نصیاح در وزواجی کر زواج
 یمین و تبرک مراد اولندی و قضی ربک الاعبد
 الا ایاه و بالوالدین احسانا اما یلبس عندک

اکبر

اکبر احدیما و کلیهما فلا تفعل لهما آف و لا تنهرهما
 و قل لهما قولا کرما و احفظن لهما جناح الذل ^{الذل}
 و قل رب ارحمهما كما ربتنی فی صغیر اوات ذال یومی
 حق و المسکین و ابن السبیل و لا تبذر تبرا و لا
 تجعل یدک مغلوله الی عنقک و لا تبسطها کل البسط
 و لا تقر بوزاریا انه کان فاحشه و لا تقبلوا الا ولای
 خشیة اطلاق سخن نرزقم و ایا کم آن قلم کان خطا
 کبیر او لا تقر بوال مال الیتیم الا بالحق هی احسن و لا
 تقبلوا النفس الی حرم الله الا بالحق و او فوا با
 و او فوا الکبیر اذا کلمت و زوا با لقسط المتیق
 و لا تقف بالیس کک به علم ان السمع والبصر والفؤاد
 کل اولک کان عنه مسؤلا و لا تمش فی الارض
 مرعا و لا تتبع الهوی فیضک عن سبیل الله
 لا تفرح ان الله لا یحب الفرحین و ابتغ فیما یتک
 الله الدار الاخرة و لا تنس نصیبک من الدنیا و
 احسن كما احسن الله الیک و لا تبخسوا الیتیم
 اشیاءهم و لا تعثوا فی الارض مفسدین و لا تصوموا
 حدک للنفس اقصی فی مشیک و اغضض ^{صوت}
 و ان هذا صراطی مستقیما ما تتبعوه و لا تتبعوا البلی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مؤتمرون بهم ولو شاء
الله لذهب الله عنهم
الرجس ولخلف الله
أخاهم الطيبين الطاهرين
عليهم السلام

ذکره وان نومی خیر اعانه وان اراد شرف عنة
 یعنی حق تعالی بر ملکه خیر داده ایلیسه اکابر وزیر
 صالح قرین ایلیکه او نند و غی وقت اکدوره و خبر
 نیت ایلیسه اول خیری ایلیع انکه معین اولور
 و اگر شرفه قصد ایلیسه اول شراشی شکیدن منع ایلی
 وزیر یا و شاهه اکدوب تکبیر ایلیک لازم اولدو
 کبی وزیرایه و غی تکبیر لازم در زیر اشغال کتر شدن
 و اعمال و فرستدن کند و لر یا لذات هر مره مقید
 اولوب ار ایوب بریدن بولوب موجب ایلی عمل
 انکه فرصت و رخصت بولماز لر اما مذکر تکبیر
 ایلیکدن صکره خاطر لر نه خطورا بدور رسول الله
 صلی الله علیه و سلم حق تعالی ذکر انانت مذکر دیوبور
 و تکبیرک مؤمنینه تأیید اولدو غی بو آیت که بیه ایلی
 تا بندر که ذکر فایان الذکر ی تنفع المؤمنین عامه
 مؤمنینه تکبیر نافع اولدو غی تقدیر جبار باب حل
 و عقده تکبیر نافع اولدو غی مقورا اولور و دیگر
 که اصحاب سعادتک مجلس شریفی قدر در
 و بر کسنه قدره راست کلسه اخروی مرادانی
 و کلماتی قویوب امور دنیا متعلق حاجات طلب

ایلیک

ایلیک غایت دون اتمکدن در لاجرم اصحاب
 سعادت مجلسی و غی قدر دن نمونه اولیجی امور
 اخره متعلق سوز سو یلیوب و نیوی اخبار
 اراجیف و اکاذیب و اعجاب عرض ایلیک
 و نادت اتمت و تصور سعادت و وقت و یا
 اولدو غی مقورا اولور و خطابله کتابک و غی خند
 الشرح فرقی بو قدر احکامده بر در که الکتاب
 کا خطاب و در بو خصوصه شریف و وضع و غیر
 و غی و صغیر و کبیر بر اولماق که کدر که سلیمان خمبر
 علی السلام و حقه سلیمان جنوده فرجین و اولس
 و الطرف هم بوزعون تشریفه ماصدق زکرم مورد
 حقیق کلماتدن متاثر و متنصح اولدو که قات
 ناله یا ایها النمل و خلوا مساکنکم لا یحکمکم سلیمان
 و جنوده و هم لایستغرون و حق تعالی کلام قد کشنده
 عنکبوتدن و بعوضه دن حقیق سنه بو غی کسین انکر
 ایله مثل ایراد ایلیت در خصوصه بو مقوله حساسه
 اقدام اییدن ادب سیر لردن ادب او کرمک
 بایز در خذ الادب متن لا ادب له یور مشهور
 بیت عجبدر بو عجب سوز بو العجب دن کا ادب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد واله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد واله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا
اللهم صل على سيدنا محمد
واله الطيبين الطاهرين
الذين هم اجزائنا
وآلنا ورحمة ربنا
واسنة نبيهنا
وآلنا

عکس حربه تعلق اولماز بر اجنبی عمل اولور تواریخده
 نظایری چوقدر انا بهر حال صاحب حبش لایق اولور
 رایک صوابن و حربه متعلق اولان اختیار ایدیه و این
 تحین ایدیه و سبب مدح اوله کرکسه عاقبتنده حیر
 اولسون کرک شرا و لسون اول عمل اللهه راجعده
 ایشک صوکن ایدیلور انسانه لازم اولان اجتهاد
 ای و سبب نیل مقصوده بذل جهدا یکمدر قریبی باب
 حق بودر که امور جنگ و حرب قواعد اصول بیان و
 تفصیلی ایدیه و اولور زیر اخلاق هو اکثر و مقتضای
 مختلفه روعا و کبری و تر تیلری مغایر در و بر طایفه
 نک رایینه موافقت برینک مخالفت اولور و بر
 صواب کورن بر نه خطا کورنور و بالعکس و برینک
 مدوحی برینک مذمومی اولور گاه اولور که سیاست
 دخی حسن تدبیر دن اولوب ظفر و انهم نام شکر عدو
 قوی سبب اولور و بعضیلر دخی ویشلر در که صاحب
 حبش اول لازم اولان سرمایه ابواب حلیه به عالم
 و بعضیلر ویشلر در که بعضی کسند و ار در که امور
 و تجربه احواله اصلا و قونی یوغیکن مباحث اولدوغی
 حربه فکرا ایدر که بوا مورده اصحاب حیرت و معرفت

اولور

اولور که قادر اولماز پس بویده اولیجی علم سیکنگ
 و امور حربه بحربه و مهار سنگ مدخلی اولما مق
 لازم اولور همان بهر ناعد و خیر و بصیره لازم بودر
 بهر امده فطنت و بصیرت اوزره اولوب حسب
 حال قضایه کوره عمل بدوب حرم و احتیاطده
 دقیقه فوت ایتوب و غایت لازم اولما کجی جنگ
 اختیار ایتوب حکم اولد قجه مرفعه و ممانعت اولور
 غایت اوقتی ایتوب کجی جنگه مباحث ایدوب
 سیاست و عسکره و عده و استمالت اوزره
 اولوب فتح و نصرتی التمدن رجا ایدوب تدبیر
 صکره شکر ایدوب سیدرون کجا و زو محسره
 احسانلر ایدوب عمل و دادن و داد و استادن
 زیاده ایلیده فائمه علم شریف و اذرت ماب
 و فهم منیف صدر نصفت نصایه مخفی و کلدر که
 بن مقوله ادانی فقوا و اسافل حقرا نه حد اید و نزر
 اید نصیح و پند و انهاء بد و پسند اتمکه اقدام اولور
 بیور نمیه که اصل منصب و زارتک رکنی تذکیر
 در که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیور مشدر که
 اذا اراد ان یکلم خیرا فینزل و زیر اصالحان نسی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي جعل في كل
شيء حكمة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء عبرة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء آية
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء دلالة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء حكمة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء عبرة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء آية
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء دلالة

الحمد لله الذي جعل في كل
شيء حكمة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء عبرة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء آية
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء دلالة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء حكمة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء عبرة
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء آية
والحمد لله الذي جعل في كل
شيء دلالة

یکی کمینده یکی لایده کذک یکی و قدو یکی فلجده یکی
 سکود یکی مخدده لاجرم سر عکر بصیرت اوزره
 هر بولشده و غنی عدو ایله که کوره حکیمانہ تدبیر ایله
 کوزه عکر ایله بر نوع جنگ ایلیه جمله سین بر نوع کور
 او تور سکر نجی باب معلوم اولماق که کد جنگ
 سکر اصلی وارنه مقابلدری ایله اون التی لور
 بر شجا عتد که ضدی جباندر ایکنجی امور حربه
 اولماقکه مقابلنی کورنگدر او جنج سلاحشور تو کت
 که ضدی بلیموب همان طکوز کونکی جنگ ایکندر
 در دخی اوزرنه دشمن کدر کت
 که همان پرندہ جنگه قادرا اولدوشمن اوزرنه وار مغنه
 قادرا اولیه بشنجی جنگ خصوصنده علمی اولد یعنی
 بر قی و نفع جنگ که مشین اولد یا اولیه التی
 اوله یا خود جاهل اولد بدنجی شجا عتدن غیر صوری
 قوی کورنه یا خود خوار و حقیر نقش اولد سکر نجی
 جنگه نفعی و فائده سی کند و نفع اوله یا خود
 غیر لره معاونتی اوله اگر چه بوجمله نک نفعی و ضرری
 خسوس و مشاهدات یا جمله دن استخدا م اولدی
 و جمیع امور شمول اوزره نافع اولجق عتد اگر چه

جهل صاحبندن دخی احياناً بعض امور صادر
 سر عکر عدویه سبب اولور اما اول نادرد
 بهر حال صاحب جیش عتدای عکری رعایت
 مشاوره بی انکره ایوب و امور جرمی انکره
 ایکنک کور کدر او تور طقوز بدنجی باب حکما
 که مواعج رای قبل شجاعة الشجعان رای تدبیر
 هر کارده کزیده خصوصاً امر حربه و ضریده
 در و رایک اول شیطی و لدر که اعدا سندن واج
 سندن کتم ایله کسند و لطف اولمش اولد
 کاه اولد که کاه خطا اولور اما بعض
 زمانده خطا دخی اولور که کار کور اولور
 جیش بر رای ایلسه اما اول راید خطا ایلسه
 اول خطا سبب فتح و ظفر اولور کذک دشمن
 جابندن دخی بواحقاً لدر مقرر در انک رای لوری
 دخی کاه صواب و کاه خطایه مقرون اولور
 اعمال حرب و ضریده بعض احوال ظهور
 غریب و عجیب کورینور خلق استنزا
 اللہ تعالی فتح اول مئده میسر اولور و بعض وقت
 بعض عمل فتح و ظفره سبب اولور که اصلا اول

Handwritten notes in the top right margin, including the number 100.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

جنگ لازم اولوز اول صوا و زرنده اولان
 جنگده بياده طائفه سي كناره قونوب يا كنز اولر
 جنگ اتمك كركدر و خشم تمام صولنوب
 طوار لر صولنوب و نشكر صولنقدن صكره
 جنگ ايلك كركدر و سفله و ارازمي صكره
 الحاق ايدوب و انزه سلاح و اللرينه يات ويرا
 ويرا مكن حذر ايدو كه بونك كمي دمه خصم تايح
 اولوب جنگه بلر با شويت ايدوب سكسيت
 و ايش اولييه و عسكر كچه اولر ايش قابلي لر و نهاي
 و اواقي خاص نمندن انزف نه لر يوك ايش
 كو ترميه لر غايت لازم و دم اولنلري او ايدوره
 كذلك سلاحه قسمندن تقبل اولنلري ترك ايدوب
 حفيف و نفاكه قابل اولنلري كو توره لر و دشمن
 قريب اولدقه طوار لر يراق بير لره اولملاجه
 قو يو پريموب عسكردن مر و اتميه لر كه ايكي ضرر
 وارد بر ضرري بود كه دشمن بر طرفه غارت
 ايلميه و سفر اوزره اولان سرداره لازمدر كه
 و شكاره و سير و صحنه التفات اتميه كذلك فرا
 و طونداره رئيس اندو كي كمنه لره و خي اول

وجه اوزره تنبيه ايلميه و ياغي مملكتنه وارد قلنده
 بازار لر نغا اتميه لازم اولدقه انزه و
 بو تدبير لر ثابت و مستحكه خوره اكر بر دل طوبوت
 خبر المغه قار اولور سه اول دل خبر عليه عمل ايلميه
 احراز ايلميه كه دل حيله ايله دروغ ايلمش اولميه
 وثقه و معتد اد ملردن اشدو كي اخباره اعتماد
 ايدوب اتمك موحى ايله عمل ايلميه اراذل و اداني
 و در اسماع اندو كي ارا جيف اخباره اتفا
 اتميه و راست كفار لره وعده لر كاسه متز
 بدو و دروغ كفتار لره عمو بهتر ايدو او تور
 يدخي باب حكما و ميشكر در كه كارزار بر نومه
 منحصر و كلدر و عمل حرب دخي بر نوع مخصوص
 انواع و اصناف اوزره در و بر طائفه نك و هر
 فرقه نك بر كونه كند و لره مخصوص اسلوب جرب
 وارد در مذاعب و عجم و ترك و ديلم و هند و هند
 و روم و خطا و مغول و سائر طائفه هر بر نيك
 بر نوع جرده مخصوص عادت و بر نوعه چهار
 وارد در مشايخي بمقتضيه طوب اولمده كمي
 بر باشه باش و ارمقه كمي شينخونده كمي

اجل سینه کسند او طر آتا دشمنه زبون اولوب
 اولمک عاری قیامت دگ خاند اغزه باقی قالور
 غیرت و یرمک گو کدر و بر قوش یواسین و
 حیوان این احیایرید و بر غیر نولای عقیدر که اولم
 یرمز و یورد و فریاد لوه و یروب بیاندن بقا و ز
 دنیا ده حور و ذلیل و اخرتده ثواب و اجر دن
 محروم اوله و ز لایق بودر که فلکچر اوستینه یرمز
 و یورد و فریاد لوه او غلظ و غیر نولای جان و بکس
 او نیایه و زایش دنگر نرین و کسین ایدر لور
 سولیمه و نه واقع اولور سه ایو فاللرایلیه و کسین
 دوش کور نری خوب تعبیر لرایده و قوه قلب
 و یرمز کجا پلور ایدر و ب شیا معتله نر کور لوی ایدر
 و انگره خیر و عالرایلیه و کله کله موصوف اولم
 اکوب نرین و لعنت ایدر و عسکری نشاط اینر
 و طرب اینر سوز لوله قوا ندره مو حش و غم بخش
 سوز لرایلیه و ممکن اولدجه قلعه دن طرفتده اولم
 یقرو ب عدو وارد و سینه کوندر و ب یا خود
 فتح مکتوب لرایوب فتنه اینر خیر لوله عسکره توفه

یال

بال و یره بو یرک قشقی قشقی اولور و زمانه قریدر
 و ذخیره سی مساعد کلدر قلعه ایسه حصین در
 ذخیره سی واسع و آهیل و نخ در انماقی محالدر شو
 سیر برنج تون معنی طور انسیز قیشل ابر سوزار
 و بنکاهی و قطار و هماری و احوال و انقانی بر غوب
 قاپچق مقرر در بیکده بر یکوز صحله باش قور قور
 محالدر دیو مکر و حیلده ایلمک مناسبدر اوتوز
 التبحر باب حکما و میشلدر در که شو بکله لشکر دهن
 صونک اوزرنه قونمش اوله قونماک ایلمک
 اولمش اوله و سن اول صویه محتاج اولم
 غیر صوا اولمیه و جنگ لازم کله گو کدر که کسین
 صولانه لور و طوار لرنه صو و یره لور کند لور و حیوان
 صو سیر قائمه لرایندن صکره رد و دفع جنگسون
 اولور سه اول طریقده دفع اولنه اگر جنگه مخیر
 اولور سه جنگ اولنه و اگر عسکر دشمندن اول
 صوا اوزرنه واروب قتلور سه صکره که عسکر
 عدو وارد اوله لایق بودر که ابتدا دن جنگه
 اولمیه مادا کله حیلده ایدر تاخیر جنگه محال اوله تاخیر
 اولی در شو بکله حیلده ساقط اولوب بالضرور

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغرائب والقصص العجيبه
والتي هي اروع ما خلقه
من اثاره العظيمة والبرهان
الذي لا يدرك عقله ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم
والتي لا يدركها عقل ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم
والتي لا يدركها عقل ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم

الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغرائب والقصص العجيبه
والتي هي اروع ما خلقه
من اثاره العظيمة والبرهان
الذي لا يدرك عقله ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم
والتي لا يدركها عقل ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم
والتي لا يدركها عقل ولا يحيط
بصفاة من صفاته العظيمة
والتي لا يدركها عين ولا يخطر
ببالها قلب ولا يحيط بها
قدر ولا يحيط بها علم

قلمش اولمیه که عدد کلید کن صکره تدارک آنکه
 توقف لازم کله و ذخیره و سایر مالزم می شود
 بر تنه جمع آید که بجز در کمال حمت از آنه نه تنها از
 به احتیاج اولمیه زیاد شمر کلید کن صکره تدارک
 غیر اولور و قلعه ایچنده اولنکره ایل ولایت
 خدایه استماللرا ایدوب حجر کنگرنا هین نه زیاده
 و سایر لره حسن و عده لرایده که دشمن کلید که
 کمینه که تابع اولوب کند نیک علیه من قصد
 اتمیه و قلعه ده اولان پراخی یوق پر لره اوزر نه
 کلن دشمنه اتوب ضایع ایلمیه مگر که غایت لازم
 کله یاخوه اول پراغله دشمنه ضعف و حلال کله و الا
 غایت لازم کلینجه اتوب ضایع ایلمیه که وقت
 مضایقه ده ضرورت چکیمیه و قلعه ضعف و
 حلال اولان موضع لرده بهادر و دلاور کمینه لر
 وضع ایلمیه و قاپو لرده و طایغ باشکرنده و بوس
 پر لره و در بند لرده کوز جلق قوییه که دشمن اچون
 دو تونله یاغیری علامت ایله اعلام ایلمیه و نزل
 باشکرنده و حندق اوزر لرنده و بر جلد لرده یا
 پاسبانر قوییه او توز بشخی باب پهبالا

حرب لازمدر که بهرامه بالذات مباشرت ایدوب
 یاخوه روکیل صادق و قام مقام راست کار مبارک
 کرده بهرامر که دشمن انی ضعف قلب و تصور
 حمت تو تم آیده انی ترکه ایست به فخر و شکیب
 و در بند لرده و الوصولرده عسکری اوکات ضبط
 آیده که کمینه مضایقه چکیمیه و ذخیره و علف و
 علیق باینده حسن تدبیر ایلمیه که کمینه اچ و صور
 قائمیه و عسکری نسق و فچوردن و مناهبی و طا
 دن منع آیده و بزنی بر بیه خصومت و ایدوب
 بن سن دیو بخت اندر میسه مابینگری کمال لغت
 و مو انست اوزره اولمغه حمت ایلمیه و یاد من
 عسکری ایله سویلشوب بخت ایدوب ب سیر
 شو یله سیر نی بو یله یونر دیو جلالی اندر مگر ایلمیه
 آیده و عسکر مابینه خصومت و تفرقه دو شکند
 غایت احراز ایلمیه و لایزال هر تولده و هر فعلده
 سلطنت دنیا کنگ فاسین فکر ایدوب مغرور
 اولمیه آومه اغوای شیطانی و هوای نفسانی
 وغور نادانی دن ضرر ویر رنسنه اولمازو
 اولاد انی و خواص ارکانی یا ننده اجل مقدر

اتمیه لر ولایت خلقین اور مامق کر کدر اما که قلعه
 ده او ننگله برا ولوب مدد و معاونت ایدر
 اول وقت انتری اور عاق لازه ایز اور وایا قلعه
 امان دیوب قلعه بی ویر مکه و غده استیجک او کو
 و غده په مغرور اولوب جمله سندن حذر کر کدر
 ذخیره جمع اتمک یا معین کلک با قلعه سهر محکم
 اتمک ایچون اولمایه و اطراف قلعه اولان شهر لر
 و کویله ذخیره و سایر لوازم ایچون کیدن
 تنبیه اولنه ایچو سینه انمیوب رعایای بیخنده
 اتمکدن غایت حذر ایدر و اگر اهل لایتدن
 بعم صا در اولور سه نفو و انماض جزوی
 اکتفا ایدر لر و اعیان و اشرفه اشکالت ایلیه
 لکه انتری اختیار محبت ایدوب هوادارلق
 و خیر خواهلوق ایدر قلعه تک خللی بر لرن و طوره
 قابل طرف لرن کوسر و ب رهنما لوق ایدر لواحتما
 که معاونت ایدوب قلعه تک فتحه باعث
 اولور و ایلاری ل سندن مکتوب یازوب
 ایچنده بزوب عسکره کحل ایدر فریاض و باغی فرخا
 و ذخیره فرثلف اولک و خلق ایشدن کوجدن قلعه

ی

منه

من بعد معاشه قادر دکلز اگر قلعه فتح اولور
 خود اهل و عیال را سیر اولور بو که مسیح کحل
 ایدر فرزیا قلعه بی ویرک یا بزوحی انتره باغ اولور
 قلعه بی الما فده معین اولور زدیو درج ایدوب
 قلعه تک ایچنه اولاشدر متق و خجی یوفکر و خوب
 مکر در لر یا خیره رعایا طرفین لر بی طرافه مکتوب
 یازوب اتمک قلعه ده اولور دن بعضی ان کور
 کمنه لر بو قدر جه ز جمله کحل ایدر میوب کلن
 عسکرید اتفاق ایدوب قلعه تک انماضه قابل
 بر لرن و اهل قلعه تک جمیع احوال لرن یازوب
 بزای شریب حق گزار لوق ایدوب احوال اعلام
 ایدر ک دیو لر بو طرفه اهل قلعه ارا سنده فتنه
 اتفاق ایدوب سر عسکر عدونی خواصندن خوفنا
 ایدر اولور در و خجی باب صاحب قلعه بی
 و خجی لازم و لابد در که قلعه سنه اصلا دشمن
 هجومی احتمالی یونکن کمال امن و راحت و خضوع
 و فراغنده ایکن قلعه سین شول و جمله محکم و
 والات جنگله ملو و هموار ایلیه که کانه دشمن عسکر
 کلمت رو و محاصره په مشغول و لمشدر بر دقیقه

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise, contained within a rectangular border. The text is arranged in approximately 18 horizontal lines, starting from the top left and ending at the bottom right. The script is dense and characteristic of classical Islamic calligraphy.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise, contained within a rectangular border. The text is arranged in approximately 18 horizontal lines, starting from the top left and ending at the bottom right. The script is dense and characteristic of classical Islamic calligraphy.

اولد که قلعه به کلن صوبی قطع ایدر اهل قلعه
صوبه قلعه و اهل قلعه به ورعایا، ممکنه است
ویرله شایرندن یوزد و ندره لر یا خود اهل
قلعه نک ورعایا، ممکنک ما بینه فتنه القا اولو
بری بونه دوشه لر و اوزر لر نه خوف و خطر اولو
اولنه و کور و حیدر غافل اولدیه ای اهل قلعه نک
طشده جاسوسی چقاقدن کئی اختر اولنه و
ابلی کوندر نک لازم اولدقه غایت و انا و
سخن افرین و کار دیده و اهل فکر و فراست
کمنه کوندر لیکه هم ام رسالتی کا هو حق اولو
ایله به ممکنه کوره سووق کلمات ایدر هم قلعه
اچنی جزوی زمانده ادنی نظر ایله تختس و
تفحص ایدوب فتح فیروزی میسر اولو و فتح برک
احاطه ایدوب کلوب خبر و پره و قلعه دن
ابلی کله عسکری برو جهله سیر اندوره لیکه بی
اختیار جهابت و ضلایبگردن قلعه خوف و خطر
مستوی اولوب قلعه به وارد قدده قلعه
اچنده اولنره رعب و به اس القا ایدر لر
و هر کون صوبی اولون و حذقک عمقن و کویر لر

اولی

احوالن و طوب منجیق قوره جق بر لرن عام
احاطه ایدوب معلوم ایدنه لر و یوریش بر لرن
و نرد بان قوروب کمند اتاق قابل اولان
برج و بار اولون بکنه قصد ایلیه لر و فتح قلعه
به لازم اهل صنعت و عمال که زمانه ده صاره
ر و ادر اهل صنعتی فتنه زوم اولان اهل
قازمه و کورک و باروت و نرد بان اغا حلی
و منجیق الاتی جمله حاضر اولمق کر کدر که وقتده
استعمال اولوب مضایفه حکمیه حاضر
بولمقدده اجضار اولنجه زمان کیمیه اول
خبر و قلعه نک فتح ایدر اولوب آسان وجهله
که فتح اولدقدن صکره قلعه به استعمال اولنجه
میسر اولوب خراب ویران اولمیه اول طریقه
میسر اولمق برج و بار اولون یقوی و دیوار لر
حاکم برابر ایتمک ینتی ایله محکم دو کله و وقت حکم
ده ینه غافل و امین اولمیب حذقک قازوب
قراولر قوماق کر کدر و یوریش وقتده کمین
غافل اولمق کر کدر و مادام طرفه رعایا که
ولایت خلقی در قلعه ایلمنه مدد و معاونت

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مما مضى
والله اعلم
بما يعلن
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مما مضى
والله اعلم
بما يعلن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مما مضى
والله اعلم
بما يعلن
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مما مضى
والله اعلم
بما يعلن

اوله ان الايذه بولنما حق جردر وكد وكنده
بولنما حق جردر بولنما اشارت به جان و نيت ايكون
لازم اولد قده معاونت انكك جردر و مصافحه
فا چاق عظيم صوجدر و صاحب جينشدن
يدوب بكا طرا ائدي ديك جردر و سر عكره طعن
ايكك جردر و امور بكنده ينان سو بلك و بكرة
ضعف قلب و پرور سوز سو بلك و فتح و ظفر اولد
دوبياس و برنگ و كزدي عكرى ضعيف و سست
عدونك عكرى بها در در ديو قوت و شجاعه ذكر
ايكك و عدد و عكر نيك خلل لرن و قبا حنكرن ستر
ايكك هب بولنر جردر بوجر بولنر ما بكنده
راي كوردكي اوزره قتل يا قطع زرق يا ضرب يا
جس يا زجايله حقتدن كلكك و اجيدر كه ساير
ره موجب عبرت اولد او تورا و جوجي باب
قلعه لر بياننده در قلعه لرك حصيني و محكم اولد كه
طاغ با شلرنده اولوب برج و باروسى استوار
اولد و هند قده صود و لوا اولوب او ستمده
كپر سى اولد و بولنده اورمان و با تاق يا خودوم
اولد اكر بر قلعه كه بوا و صافك جميع اصنافن

جامع

جامع اولد انى فتح ايككه مال فارون و عمر نوح و
صبر ايوپ لازم و راتا حسن تير پير و ابي صاب
اولجا ق جزوى سعي و آسان زحمت و انزله
ايده ميستر اولور و فتح قلعه و تسخير حاكك الات
حرب و اسباب جنگه محتاج اولد و شي كئي نواع
تدبيراته و اصناف حيله و ضرب و حرو و مخد
جمله دن اسباب تير يوز اسون اسبابى اولد كه جده
و جهد ايدوب عدوي قلعه دن طشه چهاروب
على الغفله مصاف ايدو اكر فتح و ظفر اولور
فيا و اتا باري بر مقدار اللشك ايدو صكر قلعه
يكيره لر بوقسه ابتدا دن انلري قلعه ده بويو
حصاره مشغول اولماق صعوبت اقتضا ايدو
اول لازم اولان اولد كه قلعه محاصره اولد قده
بر طريق ايدو جميع جوانب و اطراف دن قوشا
قلعه دن بر فرق چهارق ميستر اولميه طشه دن
ايچر و كمه كيرنگ قابل اولميه بر طريق اختيار
اولد كه جان بيبندن سوزا شد لميه و اشارت
حسنى و لسه فهم اولميه و طوب و توفنگ
واوق اير شيكك شك اولميه و تدبيرك زبده سى

Handwritten text in a rectangular border, likely a collection of couplets or verses in a classical style. The script is a form of Arabic calligraphy. The text is densely packed and fills most of the rectangular frame.

Handwritten text in a rectangular border, continuing the style of the first column. This section also contains dense Arabic calligraphy, possibly including a concluding passage or a separate set of verses. There is a faint number '7' visible in the top left corner of this text block.

یا کز او بجاق البذن هنر کما اما الایله او بجهی جمعیت
 یاز ایله ایستغ بنار مق جانر دور و بر نوع و اردر
 باشنده صورخ النده کولنگ ایاغنده یازمه
 هموز گاه او کنجه گاه اردر یور الندن اش
 کلمر اکا شجاع طیا شن بر تور که چانی قوشی دو کلمر
 و بر نوع و اردر که بولد اشنگ اوزرنه دوز لایه
 نور ایتر برقم و اردر که بولد اشین همگه یه و
 معر که یه ایتر کنده کناره یلر بولد اشین بلنگ
 ایلر و برقم و اردر که سر عکر نی نی بلور یا خود بو
 دیو جنگ ایدر و برقم و اردر که نه سردارانی بلور
 و نه اول سرداری بلورنه بلنگ مرادیدر محضاً شانه
 اولان جوهری بی اختیار ایتر و بر نوع و اردر
 در که غیرتد وین بر صیتنه سدییم ایچون جنگ
 ایدر و بر نوع و اردر که مجر و تحصیل نام و شهرت
 ایچوندر و بر نوع و اردر که ترقی ایچون ایدر و بر
 سوار ایکن جنگه ما هر اولور و بعضی پیاده ایکن جنگه
 زباده قادر اولور و کیمنگ هنری قلجه و کیمنگ
 او قده و کیمنگ کوندرده ظاهر اولور و کیمی رای و
 تدبیر ایله جنگ ایدر و بر عدو سنه غالب طاهر

اولور

اولور بو جمله فی سلطان یا و کیلی معلوم ایدر
 حاللی حالته کور و نوازشش او کس برایشش
 بیخشا پیش و تریدیلرنده سعی و کوشش اشنگ
 کر کدر او توز برنجی باب لشکر کشش امور کتبه
 به تباشش اولدوغی جهتمدن بیخ نوع کسنه لر
 اما بعضینه احتیاج زیاده در که اول محتاج اولدوغی
 کسنه لر ی قات قات بخره اتمش اوله تمام جان
 ایدر و بر حالته واقف اولما دوغی کسنه لر اعوان
 و انصار ندن ایدمیه اما جمله سندن بو جمله که
 حافظ اسرار و عاقل و نیکو کار و صاحب رای
 و افکار اولنکری اختیار ایدر و بر جمیع امور
 انر کله اوله او توزا کینجی باب سردار و بر
 لازمدر که عکر نه حکم سیاق ایدر و بر حکم و
 بجا و زایدنی مجرم و کله کار بله مثلابی وقت کل
 ایدر و بر در قشش بل خانه چالمق جر مدرونی
 اجازت جنگه مباشرت جر مدرو جنگه بی غدر حاضر
 اولما مق جر مدرو قراول تعیین اولمش ایکن
 او یویب او یهوده بولنماق جر مدرو صفده
 او لمیوب غیر بلو کده اولماق جر مدرو تعیین

Handwritten text in a rectangular box, likely a list or a collection of short entries. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian calligraphy. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within the box.

Handwritten text in a rectangular box, similar to the left page. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian calligraphy. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within the box.

Handwritten text in the top right margin, possibly a date or a reference number. The text is less legible due to fading and is written in a cursive style.

Small handwritten mark or character located in the bottom right margin of the page.

دخی اعلا اولو و اگر شبخون اید جگر می عسکر ک
 صوباننده قونشرا اولو رسه عسکر ک صودن
 شبخون اتمیل طرف عسکر ن ایده لرو شبخون
 وقتی اگر غایت اولو عسکر ایسه نصف الیده امگیر
 و جزوی عسکر به ایسه ایسه امگیر و شبخون
 اولدر که اکی فرقه اولوب بر فرقه سی عسکر ک اورا
 حمله ایدوب بر فرقه سی طرفن ال لرو عسکر ک
 اولدر اول نره اوروب بعده اطرافده اولدر
 تیر باران ایده لرو دشمنک انکرین سکر لیوب
 و اوچی و سکو ایدو جرح انکه قصد ایلمیه لرو اولدر
 و با یوندر لرون کسوب عسکر اچینه قیوب صالیوب
 اما کندیلر ک بری بریله با بینر نده حمساز و معهود
 اشارت لری کر که عسکر عدو ارا سنده اولدر
 بری برن فوق ایدوب فرمق احتمالی اولماریه و اگر
 بو عسکر دشمن عسکر نیک کند و لره شبخون ایسه
 مقرر و محقق بلورسه کو که عسکر می درت قسم
 بر قسم پیاده و افسانده سینه شبخون اولدر
 ایدوب بر کناره چکه لرو بر قسم جنگ انچون بار
 توانا و جلد کرده اینه لره بر پوک کیره چیهاروب

رن

ه

حاضر و حواله ناظر قویه لرو بر قسمی جنگی به قار نسو
 و بر قسمی کمینده پنهان ایده لرو و حیمه لری و شمع
 و اشکری حانی اوزره قویه لرو و حیمه و حرکاهی و
 بارگاه و بنکاهی بوز میه لرو و یوللر اوزره خار و
 ها شاکت دو که لرو صاحب عسکر طور و دخی بره
 مشعلده یا غیر ایله علامت ایده لرو که سردار لری
 قنده ایدو کی معلوم لری وله او تو زنجی باب
 شاه عادل و سردار کامل و سر عسکر دان اولدر
 که عسکر نیک هر فردن بله و هر فردن بلمنسه با زنی در
 اونه اولدرن بله که هر بهادر اونه اولان بهادر اولدر
 بهادر اونه اولان بر فتح نوعدر بر نوعی شجاع
 کنا خدر که تور که انکا خور و بهادری در لرو بر
 نوع شجاع لاف و در طرفه اولدر ایدو اولدر
 در لرو بر نوع وارد اولنده اقدام ایدوب وارر
 اما قلیج بر نه وارد قده طبان فراده قوراکا پیلو
 یوف در لرو بر قسم دخی وارد که شجاع ملازم در لرو
 کدو کون بکلر یاو بر یا لور مقبره سین پوش کدو
 حالی قوفرو بر نوع وارد که الایده یوز یوز انا غری
 باشه باشن و لیاق یوز اغرد و بر نوع وارد

ی

کن

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of cursive script, organized in a structured manner within the frame.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the page, possibly a date or a name.

برسی ایله سوک تراوله جگر کندر دکله نده ایستی من
 طرفه نماظر اولدو تراول صاحب جیشه جگر کندر دک
 کمنه غایت راست کوه صادق القول کمنه اوله
 کمنه بیان واقع سوسلوسوب سردازی معزور ایدو خط
 لازم کتور میه و سر عکرا ایله تراول بائینده معهود
 لازم درو اگر کور نور برده ایسه دبندن چهار من کی
 اذن اینوب ینه ننگ کبی قلع چهره من کبی اگر کور نور
 برده اولر نسه دو تون ایکن کبی توفک ایاق کبی
 کتور مک کبی تراول اول علامت کرا نده صاحب جیش
 معلوم ایدنوب مبتنه اولوب تارک اوزره اوله
 بکرمی سکر بنی کین بیانده در کینده طور ان
 کمنه لر جلد و توانا و تن درست و قوی القلب
 کمنه لر اولوب دفعا تمه جنگ کور مش کمنه کور
 کذلک بند لری و بد کوری تن درست و بی علت اولن
 کر کندر و کینکا هری ممکن اولدو نهان و پوشیده
 کر کندر کمنه حال لردن اکاه اولمیه و لوجه ایله نیه
 خارجه جاسوس لری و دیده بان لری کر کندر کمنه
 ده اولان احواله واقف اولدو دیده بان غایت زیر
 کر کندر که تفحص حالده اهل بصیرت اولدو لو کاف کمنه

اولن

اولن کر بر بر طشتره جعوب جیست و جوی کون
 طاعلمق کر کندر اما بری بر ننگ حال لردن خیره اولن
 کر کندر و کیننده اولن کر اتی یوند و قصران اولن
 کر کندر و اطرافده اولان جانور لری و قوش لری
 کر کندر که اول زخوشش یلور ازر کوب یحیی بر
 اولان کویه کنده دو شوب ایل ولایت خلقی اذن
 استدلال ایدوب احواله واقف اولمیه لو اکر
 و یاغی مکتنده اولوب کوی دکنه اور من کمنه
 کر کندر که چین صباع علی الغفله خر کله لر ن طشتره
 کن یا خوجو قیس کونی ایسه هو انک غایت سرد
 و یاز کونی ایسه هو انک غایت کمنی زمانده تور
 ایده لر کرمی طشتره نخی باب سینه ن بیانده حکما
 و میشر دره سینه ن چون ایکی طایفه اختیار
 کر کندر بر طایفه که اهل تجربه اولمش و نجه دفعه سینه ن
 کیروب چقش روز کار کور مش اوله و بر طایفه
 که صاحب جیش غایت مطیع و منقاد اوله یولنه
 جان و باش او نیامق جایز اوله و سینه ن احواله
 واقف اوله و کر کندر سینه ن چون اختیار
 کیم غایت کار کونی اوله و اول کیمده ییل و یغور اوله

Handwritten text in Arabic script, arranged in approximately 18 horizontal lines. The script is dense and cursive, typical of classical manuscripts. The text is contained within a rectangular border.

Handwritten text in Arabic script, arranged in approximately 18 horizontal lines. The script is dense and cursive, typical of classical manuscripts. The text is contained within a rectangular border.

Vertical text or markings on the right margin, possibly a library stamp or a date, written in Arabic script.

Small handwritten mark or characters, possibly a page number or a reference symbol, located in the right margin.

Small handwritten mark or characters at the bottom center of the page.

منعطف اوله ياخوه قلبه جناح با بنينه توجه ايميه
 يگر مي بسنجي باب چون ايگي عسکر صف با غلبه
 برابر طوره لر نگاه اردون دشمن عسکري هجوم
 ايميه و طرندار قونجه ب تدارک اولني ش
 اوله ياد شمنک يوصوسي اولوب عسکر اردون
 علی الغفله قويله کر که صول تو که ميسره در بر
 جوق سوار لر انره سوروب دفعه مياشت
 ايده لر اتاسر لشکر علمي و اجاز تيله کر که کر که
 بونلرک اکسوز دن اکسوز کن کور و ب عجب
 نيزه کتيلر دو ضعف قلب عارض اوليه
 ياخوه بو گروه واروب صلح توک کنارنده طوره
 الایر بعليه کر که قلب ميسره اولوب و ميمنه قلب
 اولوب بونلر ميمنه اوله لر و شو نيکه جنگ بر طرف
 اولدن احتشام اير شه چاق عسکر عدود و غيجه
 بونلر دو نيمه لر چون دشمن دونه بونلر دخی خود
 قونه لر خندق قزه لر و سر عسکر يا خود بر اعماق اند
 کم نيمي قراوله ميه برار طائفه لر ايله و عسکر
 عدويه جاسوسلر کوندر و ب ننگر نه واقف اولوب
 تدارکن ايده لر و ايسه اولان کم نيه لر و ايسه

ب

حفظنده

حفظنده احتشام ايده لر و اگر کجه ايده اير لميوس قونجه
 مجال اولوب آت اوزرنده طور مني لازم اولور
 قلب و جناحيني بر لر دن دکشدره کر که عسکر
 عدو کوندر ز شانه و عني قلبه ري زده بر ايميه
 شينجون اندوکی تقدیر چه نظر بولميه لر و انقل
 واحمال اور تا به جمع اولوب کند يلوا طراف
 اوب حاضر اوله لر يگر مي التبي باب عسکر
 دشمن صنوب نهميت بولد قون صکره ني
 يغا و ناراجه مشغول اولما من کر که کر که ناکاه خصم
 حيله و يگر مي اولوب علی الغفله بر حال واقع اوله
 يگر مي يدنجي باب لاید در که قراولک رئيسيت
 بهادرلق و دلاور کله و او غور ليليق ايده مشهور
 و متعارف اوله و غایت احراز و احتياط اوله
 اوله قراولک بندوکی آنگر تند و اورکک و باسي
 يک اولميه و کند و لر زره کيوب اغرا اولميه لر و غا
 سبکبار اوله لر و کفا يدين زياده طور اراويد لر
 انچاق قلبه يري و او قلري يا يلري اوله و بر ر کچيد
 لری اوله انکر کن رده طور و ب جنگ ايميه لر و
 قراول ددکلري اوج کشي دن انکک اولميه کر

يت

Handwritten marginal notes in the top right corner, possibly a library stamp or a date.

Handwritten text in the right column, enclosed in a rectangular border. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic, and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten text in the left column, enclosed in a rectangular border. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic, and appears to be a list or a series of entries.

شوکت و شجاعت دلور لری قلمده اولمق کر کرد
صفدر او کنده و صفدر لر و تیر انداز لر و سلاح
شور لر میمنه ده کر کرد و اهل تجارت و ارباب
حیل میسرده اولمق کر کرد معلول لر و مر یضدر
و طور غوندر و طوار لری قالمش با خود یایق
بور و مکدن بور و لمش کسند ر عسکر کر ارنده
اولمق کر کرد ریکرمی اکنجی باب کیب اید قر اول
سوار لری اطرافده اولمق طایغ قولتو قکر ن
اور مان ایچکرن و دره لون حالی قوم یوجست
و جواتک کر کرد لشکر گاه کمیندن امین اول
و بر بلوک چایک سوار لر میمنه و میسرده جبا قکر
یا ننده حاضر اولمق کر کرد وقت مصافده کر
بهانه اید لایدن چقوب طاعلمیلر و بر طرفده
کر معلولمق اوله اول طرفه مدد ایدوه لر و عسکر
عکر دشمنه طرف بولد قده فافل ولوب قرانت
حال کله کده دشمن عسکر نیک یکنی الوب علی
الغفله بونکره اجوم ایدوب شکست اربک
احتمالی اولد قده انکر حاضر بولنه لر یکرمی و جنجی
باب چون ایکی عسکر بری بون کوره لر عسکر

والای

والای بکری و چاوشدر عسکر یا صایوب الای علفه
مشغول اوله لر و هر کس کند یرنده و محکمه
طوره سنجاقدار لر سنجاق لری بوکک قالدو
و منتر جنگ حربی چله لر و هر طائفه نیک ریکر
مرکزی مر کونده طوره و یا یا لری یاب یاب بور و مک
بشلیه لر کرمی در جنجی باب شو بیکه محاربه لازم
کله جهدا یلک کر کرد که کونک اخر نه تا خیر اولنه
و هر کشتی جهدا ایدوب کند ی کار نه غالب و لمغه
قصد ایلیمه که شاشوب حیرت ایدنا معقول ایدنا
سنا ایش بشلیه و جرحه جی کوندر د کده مکنه
تجان اولمق او غورنی پوزا غر تمش کسند
را اوله و قوت و شجاعت اعماد ایتوب نجه و
طوفی محضاً اتدن بیله و تهور و استیجالدن
احراز ایلیمه و قلب اصلا حرکت ایتوب کر
غایت لازم اولور سه یکنین و نجات و وقایع
حرکت ایدوب میمنه و میسرده جریه پوزا
ایدوه لر و عسکر مصافه کر تبص ایلیمه لر شو بیکه
قلمده اولندر عسکره حمله ایدوب جنگ ایدوب
ینه بکوب تکرار حمله لازم اوله کر کرد که میسرده جاب

ر

Handwritten marginal notes in the top right corner, including the number '1'.

Main body of handwritten text in the right column, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text in the left column, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten marginal notes at the bottom of the left column.

اذ واجب علی و علی جمیع المسلمین اتباع ذلک کتبه
 علی بن ابی طالب و نقش خان مسک خنامه بری
 بود که املاک کتی علی به وقت اول نبی کاکله دین
 بر کس نه آلا بنیدرون سلطان یعقوب زمانه
 ینشوب کلوب بومنشورری کتوروب کوسپه
 مشدر سلطان یعقوب دخی مقرر طوتوب مولا
 ادريس سلطان یعقوب امریده براعلامنشور
 انشا ایدوب اول یکی منشوری دخی ایچنده
 درج ایلمشدر غایت بی بدل انشا در فقیده و
 انصاف ایدیکه قولباش دین مکتوبه بود
 بیوک الزام بجه اولور که کند یلام حق دد کوری
 علی حضرت عمر حقهده اسلاحی عزیز ایدوب دینه
 و احکامه نسیم اولان زمره فاروقه ایچین کتیب
 صلقدن اولیم و بین اوتک و مسکرتی محض باغلتند
 بری برنه ملاصق صف باغلتدوره که قصه خونگر
 ات دیزی ات دیزینه اردیزی اردیزنه دویو
 ایدر لرتاشول مرتبه صف طوره لکه بر شخص مرتبه
 سنده اوله اما چنا حله با بینده یول یوللر قویا
 عسکر کلوب کتیک قابل اوله اون بدیخی باب

کورد

گو کدر که صف اول راست و برابر اوله که صف کدر
 محکم و استوار نیزه اذن حکمه ایکنی صدفه نام
 اولمق کر کدر اول صف کدر سینه سی در اون
 سکرخی باب دیشدر که اگر اوج کسند دخی
 اول بری قلب اولور بری صاخ یا ننده وری
 صول یا ننده اولمق کر کدر کردرت کسند اول سینه قلب
 جناحین اولوب بری دخی او کلر کجه فار اول اولمق
 کر کدر اگر ایکی کشتی اوله بری جنگه مباشرت ایدو
 و بری قفا دار اولمق کر کدر اون طقوز بخی باب
 ترتیب حکر ده لازم اولد رتبه قلب که سر آرت
 مکاینر که کندی انده اولوب اوج طبقه دخی ایدو
 طبقه اولده کندویه مدد و معاون اولمغه اعین
 و ایدر کتیب اعالی سینه قوی طبقه ثانیه و اولان
 بر مرتبه اشاعه اولان امر او اشرف قویه که انگرده
 قفا داره ثانیه و اوله ندر و طبقه ثانیه ده انقل
 و اجمال قوی بیکر منجی باب بیاده عسکر صف کدر
 او کنده اولمق کر کدر و انگرده سرو سردار لری کتیب
 صف کدر نیک اور تا سنده اولمق کر کدر بیکر می بخی
 باب جنگ ار لری و کارزار سردار لری و میدا

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index of items. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, written in a cursive script. The content is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index of items. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, written in a cursive script. The content is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

Small handwritten note or signature at the bottom center of the page.

از لاندن مقرر ایدوب مخصوصه لرنه دخل ایدوب
 شرعه به یو کاخیره ویر لرنه کت بعد الفتح خودینه
 جائز در و بر مقدار مرزعه که قریه اولوب انجیزه
 اهل اولوب جزیه و سایر محصونی او یسویانجان
 محصونی یا خراج یا خود عشر اوله که حالانی زمانه اکا
 مرزعه در لرا اول مقوله اراضی دن بعضنی سلطان
 مراد ایدند و کئی کسنه به ویر مک جائز در اگاس
 شرعه قطیعه در لرا اول قطیعه شخصک مک خصی لوب
 بیعنه و وقفنه و فرار عریه و اجازیه ویر مک فاد اولور
 بدایعه بویله در بیعنها نقل اولندی و ارضی قطیعه
 ای الارض التي اطعمها الامام لعوم و حقم بها فملکوا
 یجعل الامام لهم فی حوز بیعها یعنی ارض قطیعه اولدر
 امام عدو دن تعیین ایدوب بر شخصه یا بوقومه
 ویر اول ارض اول شخصه یا بوقومه مخصوص مک
 اولوب بیعی جائز اولور ککن حضرت علی ماکت بن
 اشتری مصره ایدوب کندر دکه منشور
 اراضی بیت المال دن توابعه قطیعه ویرمه ویر
 تصحیح ایدوب یا زوب بویله بیور مشدر که
 لاهد فرخاشیتک و خادمتک قطیعه یعنی

و یو حکدن

ولو احقکدن بر کسنه به قطیعه ویرمه بر کشتی بیت
 المال دن حکمینه کوزه خصه السنونکر کت امام بر
 شخصه یا بوقومه بیت المال دن بیلده بر مقدار
 سنه تعیین اتمک مشر و عدد و اتمک بر نه کلندرانی
 قبول ایدوب ایلک لازمدر سنه که خلیفه رسول
 عمر فاروق نبی کاکله مک السنه هر یل بیت المال دن اکی
 یوز مشغال سکه نمک التون تعیین ایدوب بوقومه
 اللرنه منشور ویر مشدر که بیعنها و بیعبار نه نقل
 اول نور قد جعلت لال نبی کاکله علی کافه بیت المال
 المسلمین نقل عام من المعین ماتی مشغال ذهبیا ایدوب
 کتبه عمر بن خطاب و مهر شریفک نقشش بود که
 کفی بالموت واعظ باع بعد حضرت علی زمان خلافت
 اول قوم عمر فاروق منشور کتور رب حضرت
 کور دکه قبول ایدوب بو منشوری ویر مشدر که
 عینی بود لدا امر من قبل و فر بعد یومئذ یفوح المؤمنون
 بنصر الله انا اولی من اتبع امر من اتوا الاسلام و نصر
 الدین و الاحکام عریه خطاب و رسمت بمثل ما رسم
 لال نبی کاکله من کل عام من العین ماتی مشغال ذهبیا
 ابریزا و انتجت اثره و جعلت لهم بمثل ما رسم عریه

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or marginal note.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

و ساز لشکر او و چینه رودخی صوابه شهر بر لری او و چینه
 بو عام و کلدر کو کردن باغان بغمور اید اکتفا او نمینوی
 صوصا نیوی مکه الکلوب بکلوب محصول حاصل اول
 بر لره مخصوصه را تا بغمور ضویله حاصل و برین بر
 اول دخی مساحت اول نور ولایت بحر بر اید تا فریب
 و قانونه عالم اولوب بیت الماله عاید بر آنچه تو مان
 که کرد ز شدی بعضی ناظر لکاتب الولاية اولسم کرد
 دیو کلیسا او قاضی بیع ایلر عرض اولند قدس
 مأمور و کلر ایلرین بیع ایلر ایدک دیونه سوال اول
 و نه الدوغی آنچه حاسبه سنده وار میدر او بوقنور
 و نه بچه بیع اید و کنه قاضی حقی طلب اول نور
 مطلق اولوب اید و کن ایدر قلد و غن قلدور
 اللهم انا نفوذ بک فرشر و انفسنا و فرست
 اعاننا و اردات بیت المال اجمالا معلوم اولد
 انا مصارف اولاسلطان اولان کمنه کنده بیع
 بعضی قریه لرد بعضی فرزند لرد لوب وقف ایلرک جائز
 در اما اولی بود که آخره همه یا خود بیع ایده اند
 کنده آنچه اید اشترا ایده قاضی نهانک عبارت می بود
 بعینها نقل اولندی فان اراد السلطان ان یأخذ

الارض

الارض لنفس بیعها من غیره ثم یشتري من المشتري
 كذلك بر ولا یبدن دخی فتح اولنمادن بر یا ایلر
 بی استد و گئی کمنه به و اولاد نه و اخلاقه جمیع
 محصولیده و یریک جائز در زرار رسول الله صلی الله
 علیه و سلم اصحابدن تمیم داری به شام ولایتند حیر
 عینون نام قریه لری و روی به حال بوکه اول وقت
 دخی شام ولایتی فتح اولنمادیدی انجا ق تمیم دار
 انا و مصاحبه سنده یا رسول الله الله تعالی
 شام و الیتیم سکا فتح ایلر که کدر بکه مخصوص ایلر
 کوی وارد ایلر بکلر بر دبو طلب ایدی رسول
 الله صلی الله علیه و سلم دخی و یروب بو طرفه منشور
 و یردیکه عینی اید نقل اولندی بند کتاب فرست
 رسول الله لیتیم بن اوس الداری ان له قریه حیری و
 عینون کلها و سهلها و جبلها و خزنها و ابناء طها و
 بقراها و لعقبه من بعده لا یخالف فیها احد ولا یج
 علیهم احد بنظم فمن اظلم واحد منهم شیئا فان علیه
 لعنة الله ابو بکر صدیق و عمر بن الخطاب خلیفه اول و قده
 کور و قبول ایدوب موجب اید عمل ایدی کذک
 اندن صکره کلن خلفا اول قریه لری تمیم دار نیک

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a series of entries. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading and bleed-through. It appears to contain approximately 20 lines of text.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. The text is also mostly illegible due to fading and bleed-through. It appears to contain approximately 20 lines of text.

صلحه اگر چه ابو بکر صدیق خلیفه اولدی اما رسول
 الله ایمان کنورن اعراب باورینک بعضی مرتد
 اولوب و بعضی رسول الله ویرد کلمی زکوة ابو
 بکره ویرلمکله اتفاق اصحاب ایله قال لازم اولوب
 ابو بکر انلری اصلاح و مقاتله مشغول اولوب
 احکام دینه فرصت بولمادی و زمان خلافتی نمی
 از اولوب عمر دن دخی زحمت اولمک حضرت عمر
 فاروق رضه خلیفه اولدقد انرا اتمی احکام احکام
 دینه و انتظام احوال مسلمینه اجراء شرح مبینه اولد
 و فتح اند کلمی مالکک محمولن و مصرفن معلوم
 مراد ایدنیوب اول دیوانی انرا باغدی دیوان
 و دیوانی زنتر که محمولن مستقل دیوان و
 مصارف چون مستقل دیوان و مقاتله طایفه سنه
 و رد کلمی ارزا چون مستقل دیوان انرا وضع ایله
 انراک زمان خلفه اولان انرا حسن دن برک
 مساحتی که جمیع فتح اولان و دیوانی انرا نهی سنی
 بلوب اکا که به حاجت و غیره وضع ایله چون سب
 اصحاب و خیار احباب دن آدلم تعیین ایله دیوانی
 مسنده ابی مخلدن رضه مریدر که عمر فاروق رضه

این

ابن حنیف صحابی بی رضه ارض سوادک حراچی وضع
 کوندر و ب بیت المالدن کونده بش اچه و برقیون
 چار یکی تعیین ایله نقل حدیث مسلم بودر که و
 امر ان یسبح السواذة عامرة و غامرة و لا یسبح
 سبخة و لا تاملوا اجمه و لا مستنقع ماء و لا مالا
 یبلغه الماء فمسح کل شیء وون بحبل بوحیث یعنی
 بوحکایتی ابو الفرج بن جوزی روایت ایله یعنی عمر
 فاروق عثمان بن حنیف امر ایله یکده جمیع شنگک
 یعنی ابادان و معموره اولان پر لری مساحت
 ایله که عامه لیسون یعنی بالغیا زراعت و
 حراشته لیسون و کراک انرا اولان یعنی
 زراعت و حراشته قابل دکل اما زراعت و حراشته
 متحملد و لا یسبح سبخة اما سبخة سبک فتح سی و
 بانک کسره سی و خا و معجمه ک فتح سبک بره در لکه
 شوره زمین اوله یعنی سنه اکیلور سه حاصل اوله
 اول مقول پر لری مساحت اتمیه و لاندل دخی اوله
 که و پر لدر که جفت سور کک قابل دکل رانی اتمیه
 و لا اجمه دخی اور مانلری اولیمیه و لا مستنقع ماء
 دخی جو ککی اولان پر لری اولیمیه یعنی با تاق لری

تحصیل چون کسب عمل محتاج اوله و عورتیه و
 دایمی و کتورمه و عبادت مخصوص اوله خلعت
 ایلمز هبانه و عمل ایلمیز فقیره حراج یوقدر و ایکی
 حراجی تداخل ایمیله اولکه بیک جزیه سی ساقط اولور
 شمدی که سبع و سبعین و تسعمائه در نکت و سبعین
 جزیه سی جمع اولنور درت بیللق جزیه که بیت الماک
 اندن حلال واردی یوقدر و قتن تدارک اتمیوب
 تداخل تدر مکه ضایع اولمشدر هم تداخل ایله ساقط
 اولوب من بعد الفقه و فی شرع له رخصت یوقدر
 حرام صرف و ظلم محض اچه لوده اقدام اولنور
 امرنده افعال اولنوب جزیه و نوب یافته تحریری برک
 جهای اعمال اعمادا اولنور و قاضیه و فی سبب
 اولنورده بر بولک رذله و جهلمه به سفارش اولنور
 که نه جزیه نیه در لرا کا علی و اردرونه کیلمره وضع اولنور
 و نه طریقه وضع اولنورانی بورا سید بولور که کوی
 سنج غنک نوب یافته تحریرده بیت الماله نفعدن خبر
 زیاده اولدی اما بما شکر کن کذلوله اولان منافع
 حدن زیاده درو بیت المال وارداتندن بری حقی
 عاشر تحصیل تدوکی اچه لور که حالاکه کورمک

دیور

دیور شرعه و امر پادشاهی موجب تجارت ایچون
 الذان من اعدان النفاق لازم در امانی زمانه ساطونه
 یا لیلنده اوتیه یاقه ده ساکن اولنور مکه ایلمیز
 بقوج کتوروب قلا بلدوبینه اوتیه یاقه یه کورمک
 استسه لومنه طرا ایکی اوج کورمک اچه سی البور
 کندیر یا بلوکه کجوب یا تیمار و زعامت املغون لوم
 اندکری اچه لری بو طریق ظلمه رعایا دن حصار لر
 طویراق قاضیه لری مخالفت ایلمسه لرمفتش قاضی
 و ناظر طبراق قاضیه مال میری تحصیل ستم
 یوقدر دیور دولت عرض ایدر لور دفتر دار لر
 نه اصلین بوب عورنه ایرمک مراد ایدینور
 قاضی دردمندی عزل ایدر لور سایر قضایه و فی
 ضعف قلب کلوب غول خوفندن خواه و ناخواه
 ظلمه تحمل ایدر لرا تا ناظر لری عرض ایلمسه لر انواع
 حمایت ایدوب ناظرک اون اون بش بیک اچه
 ار معانی مقابله سنده بیت الماک اون بش
 یوک اچه سنه ضرا ایدر لور بیت الماک بر وارد
 بجزیر و لایتن اولان منافع معلوم و لموق
 کورمک رسول الله علیه و سلم فوت اولنور

فوت اولدقه سپاهی و بکیری و خونکار قوتی
 با و بوده لر ایوب با خود رعایای زبون اولوب
 مضایقه لری اولدوغی وقت رسن اونه المغله
 حراج ارض طلب اندکلرندن مسلمانلر حراجی
 و بر دیو و یرمیوب کلن حراجی اهل قریه دن ^{نظمن}
 اندیروب بش اون کافر او تو ز فرق حراج و یر
 طاقت کتوره میوب فرار ایدوب کر بجه اولوق
 لازم اولوزیم محصول بیت الماله ضرر هم رعایایه
 نقصان لازم اولور قاضیلر عرض اندکده بر
 حکمه صوار لر کفوه نک حکمه و یول حجه کیدن
 اچه سی سر بر بر ضرر دخی اولور فائده بر نه نقصان
 ضعف قلب طاری اولوب فلان قاضی عرض
 اندی نه یوزا غریبی بن عرض ایدوب نه یوزا غم
 دیر رعایا ظلمه انده با مال اولور حراج ارض
 احوالی معلوم انا حراج راسکه شرعاً خبریه درو
 روم ایلی رعایا سی لغتده اکا غلا و تو در لر کتب
 شرعییه ده اما ملر غیر تحقیق اندکلری اوزره ایکی
 نوعدر بر نوعی اولدر که مفتی افندی حضر لرنیک
 فتوا رنده مسطور اولان اوزره سلطان اهل

اسلام

اسلام ایله کفوه نک رضا و صلح لری ایله اولور سیده
 بیکه کلور می بکی حارجه حسنی و لایت رومده
 بغداد نک افلاک و اردول و لایت نک بیدن سیده
 و یرد کلری و رکی بکی بر نوعی اولدر که ابتدا دن
 غالب اولدوغی دیار نک کفوه سنک اوزره
 وضع ایلمر اعلا سی سیده فرق سکرا اچه در هم عشر
 که اچه حسابیله یوز طقان اچه او نور تقربا و
 هر ایله درت در هم المنیاتی لازم اولور اول شول
 غنی به وضع اولور که غناسی ظاهر اوله یعنی شول
 دکلی مالی اولدر که عمله محتاج اولمیه کسیدن مستغنی
 اوله اول مقدار ی اون بیک اچه به مالک المغله
 تغیر اتمشکر در و متوسط الحاله سیده بکر حرمت
 در هم تعیین اولنه که سیده طقازن زاید اچه
 اولور هر آیدیه ایکی در هم النور و متوسط حال اولدر
 بر مقدار مالی اوله اما اولن لکه کسب و عملدن مستغنی
 اولمیه نه کسب و عمله محتاج اوله و فقیر معتمل اولنه
 سیده اون ایکی در هم جزیه وضع اولور فرق سکرا
 اچه به قریب اولور ایدیه بر در هم النور و فقیر معتمل
 اولدر که مال دن اصلا نشنه سی اولمیه قوت یوز

Handwritten notes in the top right margin, possibly a library stamp or date.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic, and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic, and appears to be a list or a series of entries.

Small handwritten note or mark located between the two main text blocks.

Small handwritten note or mark at the bottom center of the page.

و طقد ز شش ایلد مینر اولان ذراع مساحه دو
 مستعمل اولد که ایکسی بدجاسبلر اصطلاحده
 یکر می درت بار مق حساب اولنه و هر بار مق الی
 از به دکلی اول الی اریه بری بری یا ننه اینده وضع
 اولنه اوز نغنه وضع اولنیه جریب شرعین
 مراد بود و هر چه پیده یعنی هر دو غده اون در هم
 اچی الیه دیکدن مراد شرعیدر که زمانه حساب بنجر اون
 در هم شرعی قریق ابکی اچی اولور و هر دو غم باغده و بچمه
 قریق ابکی اچی انفق ازم اولور اما زمانه ده بودیدر
 ده جاری اولان دو غم که طولا و عرضا او توش
 ذراعدر مساحه ده بیک اریکوز یکر می بش ذراع
 اولور جریب شرعینک نکلشدن یکر می بش ذراع
 زاید اولور بناد علی هذا سلطان با یزید هجوم
 عمارت عامره سی اوقا فذن حمیه استنبول نوا
 واقع اولان کفره باغدر نیک هر دو نمنه توفیر
 شرعی مقدار بجا اون بش اچی مقاطعه تعیین
 ایلمشدر و سخن بدر سلرندن هجوم مولانا فرقه
 سیدی بی مفتشل یدوب کلن اولد اچی
 شرعه تطبیق اولنقی بیور مشدر اولد فی شرع

حینه

اوزره

اوزره کوروب تمام نکرده استنبول قضایین
 صدقه ایلمشدر و اول کافر النده اولان باغ
 بیله یا همه یا ایشله الیه دو شسه مینه
 رسم دو غم تمام النور و بعض کسینه باغدرن بوز
 یا خرابه اولد قده پیاره ملتفت اولمیوی باغ
 یرن جابر یا صلوق ایدنیوب دو غم حصن تمام
 و یرمک استمسه لر شرعیسی بودر که شوکیکه ارض
 جور یوب یا اسکویوب باغ حاصل و لماز اوله
 اول وقت نه سوزا تا شوکیکه ارضک قصوی
 اولمیوب صاحبی کرک تعمیرده ایهال یا قصیده
 پیارا ایتد و کندن باغ حاصل اولماز اولسه کرک
 پوشش قوسون کرک غیری نسنه اچون استعما
 ایلسون الله صاحبیه یا صاحبی فوت اولوب
 اولادنه و اییا منه انشغال یلسه اولادنه و اییا
 و صیلر نه تعمیر تکلیف اولنور و الا کندیدن
 رسم دو غم تماما النور یا خود تعمیره ملزم اولور
 بولنورسه اکا و یر یور کجسب اشع حراج ارض
 دکلری بودر که روم ایلمده حراج ارضی بشته
 دو متعارفدر اول با شته کرک اکثرین صاحبی

اولوب با قسین خداوند کار خضر تر چون اوله یو
 تعیین اید کلرندن صکره ذکر اوغان خریه سنوره
 اکوب بکوب محصول لان کمنه لردن بعض
 محصول لرنیک ابقاق عشرن ویرسه زیاده سس کندی
 اکل ایسه لرنه عاکل تکلیفی کندیلره حلال اولور
 نحو اسب اولماز تعیین اولنان مقدار اول
 ارضک حراج معاسمه سی در نصفنه دکین حراج
 وضعی مشروعدر اکثر ارضینک خراجی ونده اولمغیر
 عوام عشر شرعی صانوب زیاده النانی ظلم النور
 صانوب ویرمک ایله عاصی اولمز صانور کده
 فاختش مشهور در عاتمه ممالک حر و سکن ارضی
 سی بیت المال ایچون حیا زه اولمش ارضی خراج
 در ارضی عشریه یوقدر و آلا اونده برالنن بهره
 دن غیر ی جفت حتی حرام محض اولور دی و حراج
 ارضک حضرت عمر فاروق نعم و هنع ایلمشدر
 هر جریب که نو کجه دو نم در اید کلری بهره ایس بر
 صاع ناشمی ایله اول کد کلرندن و بر نقد اچه تقدیر
 ایلمشدر فرضا اون دو نم یره بغدادی اکنس اون
 صاع بغدادی اون اچه اریه و سایر جو بانه کن

اما یو بجا

اما یو بجا لقدن بر دو مه بشن اچه تقدیر ایلمشدر
 و باغ دو نمندن که متصل اوله و فرما دو نمندن
 که متصل اوله اونرا اچه تقدیر ایلمشدر باغ اوله
 دیکمک معناسی ولد که جمله باغ و جمله اغاچلوی
 اوله ارا یرنده نسنه اکلمیه اما نسنه اکل ایسه
 و اغاچ میشدن باشقه و اکیلن نسنه دن باشقه
 عشر اتمام لازمدر و بر برده میشل اغاچی ایسه
 اول اغاچک کولکه سی دو شدکی یری عالی قویون
 نسنه اکنمک مشروعدر و جریب دو کلری طلال
 و عرضا التمش ذراع اولمقدر که مساحده
 اوج بیک التي یوز ذراع اولور و در اعدن مراد
 انوشروان ذراعیدر که با طفوز مشته یا خود
 یدی قبضه در امام شمس الدین لکلوانی بویله
 تصحیح ایلمشدر قبضه دن مراد اولدر که هر قبضه
 ایله بشن ارمق دیکلمشله بله محسوب اولمشته
 اولدر که باشن ارمق محسوب اولمیوب ایله
 یا کز قبضه محسوب اوله معنی ده ایکی سی بر در
 اما صدر الشریعه تحقیقی بودر که یدی قبضه ایله معتبر
 اولان ذراع کرایسده و قماشده مستعمل اوله

کلیتاً باطله درالدوغی آنچه از صنگ اجرت معجزه می شود
 قصه آن محض رعایانک و یروب المسنه بیع و شرا
 اطلاق ای دویب حجت و یرمک اصلاً شریعت شریفه
 به موافق دکلدرانشاسی دخی باطل فتوای اخری
 روم ایلمده رعایا الهذه اولان اراضی عشرت نیک و
 حراجیه نیک بیعی و درهنی و ودیعتی و اعاره بی و شفو
 سی و اسبدال و زرنه تعامل ناس واقع اولوب قضات
 حجت و یرمه لری شرعی میدر اجواب ارض عشرت
 و حراجیه اصحابک ملکی اولور تصرفات مذکوره و میر
 و وقف و وصیت جاری اولور روم ایلمک انا
 اراضی مملکتدنه عشرت در نه حراجیه در تصرفیدن
 رعایا اگر لر مترله سنده در رقبه ارض بیت المکدر
 انزه عاریت طریقی اید و یرمشدر که اکوب کج حراج
 موقوفنی حجت آنچه سی دنه و یرر لر حراج معاینه
 عشر ادنه و یرر لر بر رعیت فوت اولسه او غل مسه
 و کنذی برینه طور رکنه سی فالسه سیاهی طیلو لیوب
 اخره و یرور تملیکه فادر دکلدر رعایا حتی قرارن اکوب
 تصرفندن فراغت ایلمه دخی سیاهی به طیبیه و یرر
 و دیعت و عاریت بر حکم ایجاب ایلمر رعایا که قادرند

اتابع و رهن و اسبدال مشروع دکلدر شفعه
 دخی جاری اولور حجت معتدنه و یرر لر
 و یرد کلری فتوی مسور تیدر بر دیارده عشرتدی
 بر حجت بشنه معینجه بر مقدار غله النی کلمت اولسه
 اول و یارده تیماره منتصرف اولان سیاهیلر
 بو اسلوب اوزره عشرتدی الد کلری غله شرعاً
 اولور می اجواب عشرتدی حین فحده غا غله
 قسمت اولان اراضی ده یا خود ایلی اسلامه
 امام یرلرنده مقرر اید و کی اراضی ده در اکثر اراضی
 مملکت بولید دکلدر ایلی کفره اولوب لر لرنده
 اولنوب کند ولره حراج رأس لر لرنده اولان حراج
 ارض وضع اولنوب نخلنه کوره کیمنه اونده کیمنه
 سکرده برزاید و ناقص تعیین اولنمشدر اگر کوز
 اولان یرلر اراضی عشرت به دن ایسه زیاده حلال
 اولماز حراجیه دن ایسه حراج وضع اولنوب
 متحمل اولدقدن صکره عشر دن زیاده النماق بنده
 و یرمشدر دفع و مهم اولمغین تسوید اولنوب
 مسئله پادشاه حضرت لری بر حق قریه سنور
 اکوب کمنه لورک محصول لر نیک نشانی کند و لورک

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, written in a cursive script.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a continuous passage.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a continuous passage.

Handwritten text at the bottom of the left page, possibly a signature or a date.

ایدوب و قصد ایلیک کریدر که شکر ارده
سی ایرطاغه یا بردیه یا خود بر او لوصو به اولکه
کمیندن امین اوله و شیشوندن سالم اوله و
عسکرون هر طائفه به اور دوده بر معین موضع
کوسره که فرار لازم اولدقده هر کشتی کلوب
محللی محلتن بولمقده زحمت حکمیة انصاف بود
عسکر عثمانی ترتیبی بر عسکرده یوقدر و قوللر
بلوکلر تعیین اولوب هر طائفه همراز اولمقده
وصف و بیاندن ار تو قدر و لازم اولان ^{صفت} بولر
ده خندق قازورلیه اون ^{صفت} التخیاب مصاف
عسکر و قنده کذک عسکرک اردوی یا بر اولوب
یا بر اولودره به یا بر او یوکه و عسکرک اوکی بر طایفه
اوله تو ز کلیمه و سردار بر هر تفع بزده اولکه عسکرک
جمعی احوالنه ناظر اوله و بر طریقه عسکرک یا صفا
عسکر طرف میمنه و ن کله و کوش عسکر عدونک
کوزی تو شوشنه اوله بیع و تملیکه قار اولمان
تا و علی قانورسه کندی کبی تصرف ایلر و رشیه
اولماز حقیقت ارض شمشیه و ارض خراجیه اصحاب
ملکیدر سایر املاک کی در و روم ایلیک رایی

فصلنامه

خصوصنده متقارب اللفظ والمعنی ایلی فتوی
ویرمشکر در که ایکسی ذخی بعینها نقل اولندی بری بود
قی زمانا روم ایلینده اولان رعایانک اللزنده اولان
اراضی عشریه لرک و خراجیه لرک بیعی و رهمنی و ودیعت
و اعاره سی و بیع اولدقدن صکره شفعه جاری
اولمسی استبدال و زره تعامل ناس اولوب
قضاة ذخی بملکونه قیدایده کلمشکر در عند الشرح
قضاة اند کلری نیجه در شرح شریفه موافقیدر
و قانون صرف میدر الجواب ارض
مرقومه نه عشریه نه خراجیه در ارض ملکند حین
فتیحه نه غانیمنه قسمت اولنوب عشریه قلمند
نه اصحابنه تملیک اولنوب خراجیه صرفه قلمند
بنکه زقبه ارض بیت المالا احرار اولنوب متصرف
اولنوره اجاره طریقه ویرمشکر در زراعت و
حراست ایدوب حراج موقوفینی و حراج
سنی و یروب تصرف ایدر تحریر اولنوب
ودیعت و عاریتی شرعی دکدر ناس ایلینده
اولان بیع و شرا و وقف دکانلری اجاره ایلیکن
اولنوره بیع اند کلری کی در و سپاهی اولنور

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the page.

فرودن او جیوزه و آنچه معانب در لرزشیوزن
 بیک ما بینند و آنچه عسکر خشیش در لرزیک نام
 او آنچه عسکر از لم در لرورت بیکه و آنچه جمل در لر
 درت بیکدن اون ایکی بیکه و آنچه عسکر جاد در لر
 یو قوده معتمدده اولان ترتیب عربدن
 غیر ی قومک ترتیبی در پوشدی تفصیل اولان
 عرب عسکره مخصوصدر اون او جیحی باب
 سرداره لازمدر که و ارجاخی منزله او کردی کوندر
 بلوکک سردار نه تنبیه اید که منزله و روده کنیده
 بله اولان کمند لری اوج بلوکک اید بر بلوکک
 بر کار دیده آدله اردنده کلن عسکر کثیره کوندر
 که کلوب اول منزلهک اوشن و صوبین و یو کلک اوشن
 اعلام اید و کنیدی بر بلوکک منزله توقف اید
 قوناق و اوردی یری حاضر لیه و بر بلوکک وحی
 ایلمری قوناقه کندروب نوعا اول قوناقک
 احوالنه که اوتی و صوبی و ارمیدر بجه در و یو
 در بند میدرو با تا تمیدر و کویبری قوراجتی
 اغلاج که جک اورمان و ارمیدر یو تمیدر
 معلوم ایدنه و کند ولرله اولان قراول و او تاج

عسکری

عسکری جمله اتنمینجه ایلمری یورو مکه قومیه جمله
 ات ارقاسنه کلنیک کوچه اجازت و یره
 و عسکر نیک اردن یو قلبیه کمند قوناقی برنده
 قلوب دشمن الملق احتمالی اولمیه اون در
 باب اگر دشمن طرفدن قور قو کوچ او زنده
 لشکرک او کندن اولمق احتمالی اولمیه صول
 قول ایکی بلوکک اولوب نصف اول عسکرک و
 یور یوب اندن قلب یور یوب اندن میسره
 نک نصف اخری اندن میمنه نک نصف اخر
 یور یک کرک و اگر خوف صانع جا بندن اولمق
 احتمالی اولمیه اول میمنه اندن قلب اندن
 میسره یور یک کرک و اگر خوف صول جا بندن
 اکثر احتمال اولمیه اول میسره اندن قلب
 اندن میمنه یور یک کرک اگر جمیع جا بندن
 خوف اولمیه قراول جمله جا بندن یور یوب
 قلب و میمنه و میسره یری برنده یور یوب
 اغرق صنفکرک او کنده اولمق کرک در دیشدر
 اون بشخی باب دیشدر که سردار هر
 منزله که واره اب و علفن و طریقن بخشس

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, written in a cursive script.

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Handwritten text at the bottom center of the left page, possibly a signature or a small note.

زبان کور را و بنجی باب لایق بود که سردار و
 سر عسکر عدویه ملاقاته بش کونک یول
 قالد قدده عسکر ترتیب و تعبیه ایدوب تمام مصفا
 و قتال پراغیله حاضر اوله حالت امنده تمام
 محاربه حالی اوزره اوله که علی الغفله جنگ لازم
 کلده غافل و لئیمه زیرا امان حالده قصور
 تدارک اتمیوب نقصان اوزره قویجی جنگ
 زمانی اولوب اضطراب حالی کلده تدارک
 عی اولور کونکی کرکمز ایکن و میشلر در حتی بعض
 سلاطین سفه کت لرا اول کوندن عسکره خند
 فاز در لرا میشل علی الغفله بر حال و لمسون یول
 اون برنجی باب عسکر ترتیبک اصولی او جدر
 بری قلدز که سنجاق یا سلطان یا سر عسکر رار
 عسکر یانده اولور بری میمنه در که صلح قول
 و بری میسره در که صول قول در لرا و اوج بوک هر
 زمان لازم در انا بعض زمان اولور که نجه نوع لازم
 اولور بر بوک ایدر لرا کاسرته در لرا یعنی
 ایچون قور لرا و بر نه طلعه ویر لرا که قراول و کلر پیر
 و بر نوعنه ارضاد ویر لرا که رصدک جمعی در عسکر

بعض

بعض کسینه بی سچوب داغ باشلر نه کوزجی قویوب
 دشمن عسکر نیک احوالنه و قوف ایچون کوندر
 و کلر نیه در لرا کاسرتم سنجاده دخی در لرا و بر
 نوعنه عسکر در لرا که کجه ایله دشمن اوردوسنه
 واروب خبر الانه در لرا و بر نوعنه دخی جاسوس
 عدو تک خاککنه واروب کیروب خبر الوب
 کتور نه در لرا و بر نوعنه ساقه در لرا که طوندار در لرا
 در و بر نوعنه مقدم در لرا تور کجه اینجه قراول و کلر
 و بر نوعنی کیمین پوصی به قود قلمری طایفه در و بر لرا
 مدد در لرا که بر لرا ک عسکر اطرافه ناظر بریده حاضر
 قور لر قنغی طرف نوعا مخلوب اولوب معاونه
 محتاج اولور سه اول جانبه معاونه ایله در لرا
 بو جمله زمان و مکان اقتضا سیده اولور اما قلد
 و جناحین که میمنه و میسره در هر زمانه هر مکانده
 هر جوبده لازم در اون ایچنی باب بعضیلر
 بویله تحقیق اتمشدر در که کجه ایله عسکر دشمنه کوندر
 عسکره سربایا در لرا که سرتیه تک جمعی در و کوندر کوندر
 سوارب در لرا ساربه تک جمعی در و کوندر کوندر
 از اوله جوبده در لرا فرق تمام اوله عصبه در لرا

Handwritten notes in the top right margin, possibly a page number or reference.

Handwritten text in the right column, enclosed in a rectangular border. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic.

Handwritten text in the left column, enclosed in a rectangular border. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the page.

صافتر و خیر خواه و سرداشته ایله مشورت اید و
انگزه کشف راز ایدیه اما سایر خلقه رازن عینی
ایله فاش ایتوب تمثیل و تنظیم ایله انگزه حق مشاوه
ایده زیراگاه اولور بر طغیان دادن یا خود بر
ناقص العقیدن بر رأی صواب و بر معقول
جواب صادر اولور که صلاح احواله سبب اولور
یدرنجی باب کتم اسرارده مبالغه ایدیه و که
یاشنده راز درونن اچیمه بو کوجک او غلامدرو بو
احتمق کوردندربو عجمی در که تور کجه بلر نه بلور نه انگله
دیوانلر یاشنده اسراره متعلق سوز سولیمیه سوز
باب بردوسنگ نصیحت ایتدیکه بو بنم
دوشمدر بنی سور مجتهدن نصیحت ایدر سوسه
نصیحت انگریزی بونک نصیحتی ایله عمل لازمد
دیمه جایز که مکر دشمنده فریفته اولوب صورت
حقده سولیبوب اول خیر خواه لقمه بر غرض
فاسدی اوله کذک دشمن ظن ایدو گلدن سوز
استماع ایسک دشمن سوزیدردیو یا بانه اتقا
کر که در جایز که اند سولیمیش اوله اول سوزده
بر معنوی نفع اوله که سولیمینی قوسولیمینی کورد

طغوزنجی

طغوزنجی باب جاسوس خصوصنده کمال
واحتیاط و زره اولمق کر که در جاسوسلرک اکثر
ذلتون و خطارن عفو ایدوب عقوبت لازم
اولدقه دخی جزوی عقوبتله اکتفا ایسک کر که
جاسوسلر سرداره قلملرندن رنجیده اولوب
وقتنده واقف اولدوغی اسراری اعدایه افشا
ایلر و طریق خرمک بری اولدو که ایکی جاسوسلری
بر یله بو شدروب بری بر نیک خبر نه واقف
ایتمیه و بری دخی بودر که جاسوسلرک خبرن کنیدی
بالذات الی آخر کندی واسطه ایتمیه و بر شرط
دخی حکما بویله رو اکور مشلر در که سرور خبر یله کلن جاسوس
دیر طین احساندن غم خیر یله کلن جاسوسنه زیاده
احسان اوله که جاسوس خبرک راستن و صحیح
سویلمکدن خوف ایتمیه اوجر کتوره نه التفات
ارتق اولیجا ق جایزه و احسان شوقیله خبرک
صحیح ستر ایدوب کندودن بعضی زیاده و نقصا
احاق ایسک کذک بر افز خبر کتوره عقاب و عتاب
اولمق صحیح خبری کتم ایدوب کندودن بلان خبر
اخراج ایسک سردار مغرور اولوب عاقبتنده ضرر

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, starting from the top right and moving downwards. The ink is dark and the script is fluid and connected.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, starting from the top left and moving downwards. The ink is dark and the script is fluid and connected.

Handwritten text at the bottom center of the page, possibly a signature or a date, written in a cursive script.

متفجع عطا و عاطفتک مغلوبی اولوب یولنده جان
 و باش و نیایه لرا کنجی حصلت بودر که بد خو
 و ناسزا کوری بلوب صداقتده قاصر و خدشده
 غیر قادر اولنگری معلوم قلوب کوشمالله و عهد
 و عذاب و نکالله تهدید ایدوب گاه و عهد و گاه
 و عهد و گاه بیچ و گاه امید اید خواه و نا خواه او نگر
 یولنده جان نشان و دمنده جان قربان ایدوب
 ایدوب او کنجی حصلت بودر که بری بریده معاطله
 نفوس و تفحص و زرره اولوب کار و کردارین
 معلوم ایدوب بنظر ننده عدل و داد و بنظر ارم
 و مراد ایدوب نه ظالمه مظلومی زیون و نه غالبی
 مغلوبه زیون ایدوب باب ثالث اولدر که
 یاد شاه عسکر کوندر و ب عسکره امیر نصب
 ایلمسه لایق بودر که طالع قوتلی و یوزی قوتلی و زر
 دیده و کار از موده حوی و حصالی سوده جز
 و حربک مکر و الله و عسکرک ترتیب حالنه آلا ایدوب
 و یرنی برنده قراول و طوندار قومغه خیر و جاسوس
 قیوب کمینلر تور و ماقده بصیر اوله در دین
 سردار و سر عسکره لازمدر که کنندی عسکرنده اولان

عسکری

عسکری و حلال لری و راز لری غایت سر و حفظ
 اوزره اولکه دشمن مطلع اولمیه و عهد و عسکرنده
 واقع اولان تصور لری و فتور لری و نه طریقه
 انزه شکست ایدوب و نه فکر ایدوب و نه
 دایره لری معلوم ایدوب ایا کوره تدبیر و تدبیر
 ایلمیه بودخی و لماز لاکندی راست کفیا رنگ
 کردار صادق و هیزا دار خیر خواه و کار گذار جاسوس
 قوللنوب انگری رعایت ایدوب لطف و احسانه
 قول یدنمکله اولور و کنندی عسکر نه بیگانه دن
 و جاسوس لردن کمنه کلکدن صافتمکله اولور
 بشخی باب سرداره و اجیدر که هما امکان
 استعجالی ترک ایدوب تاتی و مدارا قوللنه و
 میتسه اینک جنگه اقدام ائیمیه و مادامکه عدویه مکر و
 حیلده ایدوب ظفر میتسه اینک اول قتال و جداله اقدام
 ائیمیه و مان دو و کلکدن غیر مکاره و مصائب
 واقع اوله انی قبول ایدوب فان دو و کلکدن خد
 ایدوب که عسکرک سلامتی ایدوب در التنجی باب
 مشورتی ترک ائیمیه اما هر کیشی ایدوب مشورت ائیمیه
 کورمش بو مقوله حرب و ضربه حاضر اولمش راز

Handwritten notes in the top right margin, possibly a title or reference.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Arabic or Persian, and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Arabic or Persian, and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten notes at the bottom of the left page.

فلان بیک عسکریده عسکر او کنده و فلان بیک ارد
 طیرسون دیسه او بکله لایق دکلد که کند و
 تعیین اولان وضعی ترک ایده لر زیر امر حربه
 بوید تدبیر حسن بزرگه نماید اول امر اطاعت طایفه
 اولور اول بگردن برسی نامور به اولد و وضع
 خصیان ایلیسه سلطان اول امیری اول قورقند
 انذار اتمک گوگرد اول دفعه ده عقوبت لایق دکلد
 تکرار که امره مخالفت ایسه اول وقت سلطان
 تأدیب ایلمک لازم اولور فی زمانه بکله برکنه
 بی سردار ایلیسه برقی بی کاتوشسه لر اول بکلی
 او جان ارغوز و کئی بزواج بکلی بیوز و کئی بزنجار
 اسکی بایده ارتقم دیوانه ایلمک لر غیرت جاهلیه
 مقتضای عرض دینه و غیرت سلطنت شکست
 ایوشدر لر نته کم بغداد سفر نده واقع اولدی
 و امر حرب امور سلطنت و خدمت وزارتدن
 بر امر هم ورای لازم اولد و چون ارستطالیس
 حکیمک اسکندر ذوالقرنینه یازدوغی اداب
 و اسلوب جنگ که قرق باب اوزره ترتیب
 اولمشد بور سالیه درج ایلمک مناسب کوریند

شروع

شروع اولندی باب اول اصل اصول در قور اولدی
 نیت خالصه سی احیاء دین و تنفیذ سنت نبویه
 المسلمین و غناء مخالفین اوله عرضی جهایمک
 و کشور کشاکش اولمیه و شوکت و صلوات منزه
 اولمیه و هر خصوصه توکلنی اللهم اولوب قوزو
 نصرتی اللهم او مه مرادی ربا اولوب خلقه
 قدرت اولمیه و طریق تضاده کمال تقوی اوزره
 اولوب بالذات او امر الهی به اتباع و منهایین
 امتناع ایده و کمند به ظلم و حیفا ائمه و عسکر
 و خی کمال دقت اید منع ایدوب ظلم و تعددن
 حفظه احیاط ایده و غالب اولدوغی طایفه
 دن عفو و اغماضه قابل و لکن عفو به نیت ائمه
 و بعد الفتح عدالت ایده باب مخفی دکلد
 که پادشاه عسکر یله اوج و جمله عمل اتمک لازمدر
 بر حصلت بودر که انکر کند و به هوادار لکرن
 و یولنده جان سپار لکرن کوروب محبت
 ایدوب محبت لازم اولان خصایل که انواع لطف
 و اعطای احسان و کرم در انردن در نفع اتمیب
 بمذول ایده تاکه او نمر و خی بونک محبتنگ و محبتنگ

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a series of entries. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading and bleed-through. It appears to be organized into several lines or paragraphs within the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. The text is also in a cursive script and is mostly illegible. It seems to be a continuation of the list or entries from the right page.

اللی به و ارجحه جریده در رالی دن دورت یوزه
وار بجه سه تیر در لرو در یوز دین بیکه و ارجحه کینه
در لر بکدن درت بیکه و ارجحه جیش در فیلو
در لر و جفصل در لر درت بکدن اون ابکی بکده
خمیس در لر خمیس بیکه سبب اولدر که بش
رکنی اولور بر قلب که پادشاه اولان بر در و
بری میمنه که صانع قول بر لر و بری میسره در که صو
قول در لر و بری طلیعه که قراول در لر و بری سابقه
که طوندار در رسول الله صلی الله علیه و سلم کرمی
سکر غزا ایدوب کند و لر حاضر اولمش در اولی
غزاه احد اخری غزاه تبوک در طقوزنده قال اولمش
و ابوز طقوز دفعه دخی سکر کوندر مشر در اولی
غزاه عبیده در و اخری اسامه بن زید بن حارثه بی
شامه کوندر مشر در جرف که مدینه دن بر فرسخ
بر درانده وارد قده رسول الله وفات اولمش در
بو کوندر و کلری سکرده زبته ده افضل اولانی امیر
انتم مشر در سکر بو کله زید بن حارثه بی امیر مشر در
کذک زیدک فوتدن سکره اسامه بی امیر مشر در
ابو بکر و عمر و عثمان و علی و عبیده و عبدالرحمن بن

لوز

عوف انرون افضل و عشره مبشره دن ایکن
انکره زیدی و انسامه بی امیر ایدوب بو نکره اکا
تابع اولک دیو وصیت بیوردی انکره دخی تابع
اولور کرد حتی اخر سه تیر لکه اسامه که کند بیک قونی
او غلی قولیدرانی امیر جیش ایدوب قوشدوغی
سکرده حضرت عمر علیه السلام داخل ایدی جرف نام مشر
وارد قده رسول الله صلی الله علیه و سلم فوت اولمش
ابو بکر خلیفه اولد قده اصحاب باخلیفه رسول الله
اسامه بی کوندر مبین پونسه دوند مبین
دیوب بعض اصحاب کوندر مکی و بعض اصحاب
دوند مکی رای کور دیلر صدیق اکبر رسول الله
بر قلجی قیندن چهاروب بردیاره صالمش
ایکن خاشابن دوندروب مانع اولم اما مشور
و معا و ننده عمر بکا لازمدر اگر عمره اجازت و نرو
قال دیرسه که مدرددی اسامه معنی اذن و یروب
حضرت عمر اسامه تک اذن و اجازت یله قالدی حتی
کتب فنا و ای معتبره ده شرح سیر کبیره امام
شمس نامه سرخسی یاز مشر که سلطان نداندر

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, written in a cursive script.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a dense, cursive script, likely a form of Arabic or Persian calligraphy. It appears to be a continuous passage of text, possibly a letter or a section of a book.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a dense, cursive script, likely a form of Arabic or Persian calligraphy. It appears to be a continuous passage of text, possibly a letter or a section of a book.

Handwritten text at the bottom of the left page, possibly a signature or a date.

حفظ اوله لازم اولدوقده رعایایه تکلیف ایدوب
 تعجیر اتمیه اولالادن صرف ایده شمدری موهای فقر
 محکمدر شددیهدکن بوام شریف شرع رعایت اولوب
 محاکمات حمیه واقعه اولان فقر اموات سنگ مسلمان
 التمش ایتمجه و کافره او تو زراجه و برر کرد بیت
 امال عاملری دخی قاضیلره مخالفت اتم لودی
 مخالفت ایدلری قاضیلر منع ایدر لود انا شدی
 عاملر و بره دخی جاهل مفت لومنع ایدر لر حتی طونه
 یا لینه ایکن اق بیکاری زاده که سفالی ابوا
 ظلم و فسقه مرس ایدن اوج کشنگ بریدر که لکر
 بری اول و بری نعلبند زینل و بری قاره بورجک
 اوغلی در که هر برینگ سفالری التنده بیک فلومی
 الورا اوج کیه رشوت کز لنگ قایلدر که اول
 که لکن دخی بری اق و بری قزینل و بری سیاه
 اوله کندی خطیلده فقیره مکتوب کندروب موهای
 فقر واقعه اولدوقده بیت الماخی دن کفن بهار
 مسلمانردن جراترکد و میشد زنی ظلم که اصحاب
 دولت اکا اعنا و ایدوب منظمی انوک بوینینه حواله
 ایدوب کندی بو یونلردن کتمش ایکن شرع حقی

مستحقه

مستحقه ویردیوبیور مشکن اول قاضی مسلمان
 کچرکن شرع شرعی تغییر و ابطال ایده قیامده حضور
 محفده اول کاغدی کورد کده نه جواب ویرجه
 محاکمات حمیه ده نهایت یلده بیک میت واقعه اوله
 کیبی التمش کیمی او تو زردن فرق الی بیک ایتم اولوب
 مقاطعه لو خود یونما فو تا ترقی ده در و ملتم نزول
 ایتمی ویر مکه بله اتم جانر در کفن بهاجر اولوب
 بر میت یانه قوقه بیت المال اولمسه یا دشا هم
 ناشی و کوزی صدقه سی یلده بیک میت کفن
 ویرک چوقمیدر محمود پاشا ام جوک او قان
 تفتیش ایدوب محاسبه کوروم یلده
 محصول قفندن بیک میت کفن بها تعیین
 که التمش بیک ایتم اولور فذکله در اداس
 ولو ازم او اول معلوم در که امور سلطنتی
 فتح بلاد و دفع اوا و تراسی لازم اولنره غراه بو
 ام دخی گاه سلطانک سفرا ایدوب باذات
 امکله اولور و گاه وزرا و امر دن بر اعما و اندوکن
 رئیس ایدوب عسکر قوشوب کوندر مکه اولور
 و اول کوندر یلین طائفه که عسکر در و عسکره بردن

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, written in a cursive script.

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

ار لری تو ما غله اولوا اولو نهر لودن دجله و فرات و
 بی چون کبی حر ملک الواب اکثر اکثر مکر که بیت المال
 اعشار دون محصول اوله و قاصیلرک و و الیلرک و
 حصصی نوزک و معلوم کرک و محتسبک ارزاقی در و طریک
 قطع طریقیدن و حرامیلردن کوز ملکة صرف اولیقدر
 که زمانه ده قریب لری معاف ایدوب در بند بکله در
 وقت حاجتده لازم اولد قده حاضر بولمغون سلطان
 الواب جبه خانه لوصفکما قدر حاصل الکلام دینک صلا
 و اسلام و مسلمینک امور لازمه سنه صرف ایلکدر
 و نوع رابع و ارثی اولمین موتی تک محامغا سید با خود
 و ارثی اوله انا جمله بی احراز اتمیه حصه سین الدفین
 صکره باقیسی بیت المال عاید اوله مثلاً ار اوله عورت
 قاله ربعین الواب باقی بیت المال عاید در با عورت
 اوله اری مکه نصفی ارک باقیسی بیت المال کسب با
 خود قرنی و باقی قرنداشی قاله نصفی قرمن و باقی قرند
 اولو سبب شیخی فاشده باقیسی بیت المالک اولورک
 ظهور اتمش اتمیلرک طرندن و ارثه بر اتم و بر میوب
 جمله سین بیت المال حکم ایدر لرحصن اتم لرسه لرسه
 دخی چهار رلو بونک مصارفی مرضای مسلمینک و

لرنه و علاجلرنه و موهای مسلمینک مانی نالمیوب غیر
 فوت اولنکرنیک کفندنه و کسبدن عاجز اولوب
 نفقه سی واجب اولور کسبه سی داخل اولمیا تک
 فقرا سید رانمه و سلاطین و ولاته لازمه که لوزا
 هر نوعن مستحق حفظ ایدوب بری برنه خلط اتمیه
 شو بیکه خلط ایدر سه اتم اولور بکر که بر مصرف لازم
 اولوب اول مضر و قه ضرر اوله حق داده و تن
 حاضر آنچه بولنمیه اول وقت نوع اخرون بطریق
 النوب صرف اولنوب صکره پنه اول نودن آنچه
 کلکده برنه قوماق جانر در کذکک واجبدر که حقنی
 اربانه حق اوزره ایصال ایدوب کلندن منج
 اتمیه و هر برینه استحقاقه کوره و بره فضل کلندن
 ارتوق و بره مساواة اوزره اولانه برابر و بره
 و ای نفقه سین ایدوب استحقاقدن زاده
 و بر میه و بر دو کتدر کفایت دکلی و بره کند و بر
 و والی اولدوغی منصبده کندیه لازم اولان
 لوازمنه و فایده جک دکلیدن زیاده و بر میه
 زیاده اولانی مصارف مسلمینه و لوازم دینه صرف
 ایدر و دخی زیاده سی نوائب و عوارض لکون

Handwritten text in the top right corner, possibly a title or page number.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a detailed account.

Small handwritten note or signature located below the main text block on the right page.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a detailed account.

Small handwritten note or signature located at the bottom of the left page.

اولمق ممکن و کلدرا کر حسین فخره اهل کوفه ایکن بر
 برنده مقرر ایدوب اراضی کند یکر ملک اولمق اول
 ابقا ایدر اول اراضیده وضع اولان وظیفه
 حراج اولور عشر اولمق امکانی یوقدر زیر عشر
 معنی واردر کافرد اکا اهلیت یوقدر حراجک معنی
 بعضی موقوفه ریلده بر مقدار اقیه النور بعضی معنی
 حراج مقاسمه در حاصل اولنک عشر بمیدر معنی میدر
 ارضک تخمکنه کوره نصفنه کن تعیین اولنور
 بود یارک عامه اراضی عشری در نه حراجیدر
 ممکنه که اصحابنه ملک اولنمایوب عاریت ابوی
 تصرف ایدوب حراج موقوفه حراج مقاسمه
 سین سپاهی یه و یروب تصرف اثر نه تابع و
 اکا اتباع بکه و جمیع مسلمینه واجب دیوتصریح ایدر
 اولور حضرت عمره دل و زامق نیجه قابل اولور بونکر
 عمر فاروقه خود بعضیلری امامت علیک حتی اید
 اول غضب ایدوب الدی دیر لر حضرت علی ام
 اولدر بن اکا تابع اولمق واجب دیوتصریح سوز
 فالور حی بیت الماک و اردانی اجمال معلوم اولد
 انا مصارفی مستنده اصل بودر که جمله بیت الماک

موارد

موارد و مصارفی درت نوع در نوع اول صدقات
 یعنی زکوٰه و عشر و در و تا بحر مسلمیندن النان
 عشر در که کومرک و دکلدر مسلمیندن شرع نصف
 بخویر اندوکی دکلی الناندر انک مصارفی یوقرود
 مذکور اولان اوزره که آیت کومیه ده بو وجهله
 بیور لمشدر انما الصدقات للفقراء و المساکین
 و العالین علیها و المتولفة فلوهم و فی الرقاب
 و الغارمین فی سبیل اللہ و ابن السبیل فریضة
 من اللہ و الله اعلم بحکم و بوندکور و نک هر فرقه سی
 کیمکرایدوکی تفصیل اولمشدر نوع ثانی غنائم و غنائم
 رکاز در بونک مصارفی بیامی و مساکین و ابن السبیل
 نه که سابقا مذکور اولمشدر نوع ثالث جزیه و
 حراج و خمس معادن و رکاز و تا جزوم اید تا بحر
 النان عشر بطریق الصلح هر بیل موقوفه کلان مال بغداد
 و اطلاق دیارندن کلن مال کبی بونک مصارفی غزاة
 و مجاهدین و مقاتله و مرا بطیندر که زمانه ده کیمنه
 علونه و کیمنه بیمار و پر یور و لازم اولان پر لوده خالو
 و کوبر یلیر یا بمقدرو او جلومی ستا ایدوب عدو
 حفظ ایکن در قلعه لر یا بیغله و جنگی بیلر قوما غله و حصار

مندن

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title.

Main body of handwritten text in the right column, enclosed in a rectangular border.

Main body of handwritten text in the left column, enclosed in a rectangular border.

Handwritten text at the bottom center of the page.

ویره لر حله اوقیه حسابنه راست کلمه حساب
 ایدوب زیاده و نقصان اگا کوره حساب
 ایدیه لر اگر حله برینه جبه وات یا خود غیر می متاع
 و بر سه بهایه طوحت خله حسابنه بشدیره لر
 و بکرانه بوند کوری المنجین واران رسک کوری
 کونه دکن حو جبری اهل بحر انک اوز لر نه اوله و
 رسوللری برآیدن زیاده الیه قومیه لر و اتوز جبه
 و اتوزات و اتوز دوه ویره لر و بوجبه و
 و دوه دن و پرد کوری که رسو لک الله ده هلاک
 اوله رسوللر ضمان چکه و بکران اطراخی اللهک
 و رسو لک جو ارنده اوله لر ماللریه و فضلریه
 و ارضلریه و ملتکریه و غائبک و شاهلری الیه
 و معبدلری و کنیه لر یه و فکیل و کثیر اللریه
 اولان ماللریه اسقف اسقف لغندن و راه
 راهب لغندن اخرج و تغیر اولنیه و زمان جا
 اولان جنایت و زمان جا هلنیده اولان دله
 مطالب اولنیه لر و جاهلیت زماننده کی کمی بر
 کمنه ظلم ایلسه قوم و قبیله سندن و عشره
 سندن کمنه اول ظلمه مواخذ اولنیه و انک

مالک

ماللری تغیر اولنیه و انکرده جو ار الله و ذمه الله
 و جو ار رسول و ذمه رسول قیامته دکن باقی اوله
 بوکتابه ابو سفیان بن حرب و عیسان بن عمر
 و مالک نصیری و اقرع بن حابس خدیجی و غیره
 ابن شعبه شاه اهد اولوب بوکتابی ابو بکر بن
 ابی قحافه یازدی و ارض ایسی نوعد بربری عرض
 حاجی و بری عرض عشری در کجه بونده اختلاف
 چو قدر امام ابو یوسفک مشفق حراج و عشره
 رساله سی وار در انا زمانم ک انامی و علمانک شیخ
 الاسلامی خاتمه المجتهدین بقیه السلف الصیاح
 مولانا مفتی افندی حضرت لکندن استفا اولن
 فهمه آسان اولمق ایچون بو وجهله یاز مشارد کجه
 فتوی بحسب الشرح الشریف ارض خراجیه و ارض
 عشریه ندر تفصیلا بیان بویور یوب مثاب اولن
 بکواسب امام بریری فتح ایدوب بار ارضینی
 غنائین مابینده تقسیم ایلسه یا خود اهل سلامه
 کلوب امام ارضین اللرنده ایضا ایلسه
 اراضی ایچون وضع اولنان و طیفه البته عشره
 مسلم اوزرنه وضع اولنان و طیفه مؤنه محضه

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a series of entries. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading and bleed-through. It appears to be organized into several lines or paragraphs within the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. The text is also mostly illegible due to fading and bleed-through. It appears to be organized into several lines or paragraphs within the frame.

يا ايها الذين امنوا او قوا بالعقود عهد من محمد النبي
لعمرو بن حرم بعثة الى اليمن امره بتقوى الله في امر
كلمة وان يفعل وياخذ من المعانم خمس الله وما كتب
على المؤمنين من الصدقة من الثمار هذه نسخ كتاب عليه
الصلوة والسلام في ايديهم بسم الله الرحمن الرحيم
هذا كتاب محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم ان اذ كان له عليهم
وترك ذلك كلمهم لهم على الف خلة من حلال الا وفي في
كل رجب الف خلة وفي كل صفر الف حلة او قية
فما ردت حلال اراج او نقصت عن الا وفي بحسب
وما قصوا من دروغ او حيل او عرض اخذ منهم بحساب
وعلى حمران مائة رسل ومنعتهم عشرين يوما فادوا
ذلك ولا يجس رسل فوق شهر وعليهم عادية ثلثون
درعا وثلثون فرسا وثلثون بغير اذ كان كيد باليمن
وبالمعدة وما ملك مما يعاد رسل من دروغ او حيل
او ركاب او عرض فهو ضمن على رسل حتى يوردوا
اليهم ولبحران وخاشيتهم جوار الله وذمة محمد النبي
رسول الله على مواالهم وانفسهم وارضيتهم وطلبهم
وغايبهم وشاهدتهم وعبادتهم وبيعهم وكل ما تحت ايديهم
من قليل وكثير لا يغير اسقف اسقفية ولا راس

ز

من رهبانيتها وليس عليهم جباية ولا دم جابلية و
لا يخشون ولا يعشرون ولا يطأ ارضهم جيش
ولا يؤخذ رجل منهم بظلم اخر وعلى ما في هذا الكتاب
جوار الله وذمة محمد النبي رسول الله ما يد احدى ابي
الله بامر ما نصوا واصلوا ما عليهم غير متغلبين
بظلم شهدا بوسفيان بن حرب وعيلان بن عمر
وماك بن عوف من بني النضير واقوع بن جابر
الحنظلي والمغيرة بن شعبه وكتب لهم هذا الكتاب
ابن ابوبكر كذا في اقوال ابي يوسف نفسه
بودرته بو كتاب كتاب امان در اعدون ورسول
شونكره حق تعالي به ايمان كتور مشر مؤمنك در
الله تعالي نك عهد لونه وفا ايك بو عهد در
رسول الله ن عرو بن حرمي يمنه كوندرو كمي
امر ايلديكه هر فعلده وقوله اعدون قورقه و
غنايك خمسين الوب وشارون مسلمينه
واجب اولان صدقيني الله و بو كتابك نسخي
ابدا انكر اللرنده طوره وانكرن اوزرنه لازم
اولنكري هر بيلده جمله ايكي بيك اوقيه حله اوزرنه
كسدي بيك حله سين رحيمده و بيك حله سين صفر

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten text at the bottom center of the left page.

شیء من طرف المسلمین و اسوائفهم و لا انضرب نواقینا
الا ضربا حنیفا و لا نرفع اصواتنا بالقرآن فی شیء من
حضرة المسلمین و لا نخرج شعائرهم و لا نرفع اصواتنا
مع موتنا و لا نخذ من الرقیق ما جری علیه سهام المسلمین
وان رشد المسلمین یعنون و ان لا نطلع علیهم
منازلهم و انما یوکتب حضرت عمره و اصل اولدیه
حضرت عمر یوقیدی دخی ابدیکه مسلمیندن کمنه
بی دو کیمه وز شو بیکه بو شرطره مخالفت ایده وز نزد
ذمت ساقط اولوب دخر و ما لم مسلمینه حلال اوله
تضییع یعنی بن سیزون امان دلزر نفس لر غیره ^{تلیح}
شول شرطره که شهر لر غیره و حوالی سنده کلیه
ورا هب صومعه سی احداث ایلمیه وز و کلیت لر
کیچیده و کند زده مسلمان لر قومقدن منع ایلمیه وز
و قونان مسلمانکرا وچ کون اطعام ایدور و یوچی
کلوب کتک اچون قیولر غیر بول ایده وز اولر غیره
و کینه لر غیره اوج کون قونفکیوب اطعام ایده
و جا سولر صعلکیمه وز و مسلمینه بلن زده غش صعلکیمه
وز اولاد غیره قران تعلیم ایلمیه وز واقرا فر مسلمان
اولماق استسه لر مانع اولمیه وز و مسلمانره نویسه

و تعظیم

و تعظیم ایده وز کورد و کز وقت مجلس لر غیره ^{لقوب}
رعایت ایده وز و ملا بسده و مرا کیده و طاقت لر
و عمامه لرده مسلمینه بکرمک قصد ایلمیه وز و اهل
اسلام کلماته تکلم ایلمیه وز و اولرک کینیکری ایلمیه
وز و مسلمین اگر لرینه بنمیه وز و سلاح کوتر میه وز
و خا عکر غیره عربی العاطله نقش ایلمیه وز و خرم بیج
وز و باشکر بزرگ اولکرینه داغ ایده وز و بلر غیره
زنا لر بغلیه وز و کینه لر غیره اوزر نخرج و صلیب
اشکار ایلمیه وز و تا قوس لر غیره چالده و غیره وقت رفع
صوت ایلمیه وز و کتا بلر غیره اودود و غیره وقت رفع
صوت ایلمیه وز و میگلر غیره چهار دو و غیره رفع صوت
ایلمیه وز و مسلمین سبی ایدو مسلمین باینه دوشن
اسیردن اسپر قوللنمیه وز و یول بلین مسلمانلر
یول قولانغزلیه وز و مسلمانلرک اولر نزه اولور
یره واروب حال لر نیه اطلاع قصد ایلمیه وز انام
ثانی ابو یوسف رحمه الله کجا خراج اچون وضع ایدو
رساله سنده یزار که رسول الله صلی الله علیه وسلم
عمر بن حرمی بکرانه کندر دکده بو وجهله یاز مشرکدر
بسم الله الرحمن الرحیم هذا امان من الله ورسوله

Handwritten text in the top right margin, possibly a title or reference.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

آدم اخراج اول نماز لازم اولسه انگر بجه تکلیف
 اول نماز و جزیه النماز لازم کلسه نه قدر اموال و
 عمارات و تجارت صاجی اولورسه اولسول
 ییده اون ایکی در عهدن زیاده سنه الزام اول نماز
 وزحمت و مشقت تکلیف اول نماز و مجادله اولسه
 رفقه و ج احسن ایله مجادله اول نورلر و مرحمت
 و شفقت قنادی السنه حفظ اول نورلر و مکروه
 اولان سنه لرون حفظ اول نورلر هر قنده اولور
 و هر قنده وارلرسه و مسکین تحت نکاحنده اولان
 نصرانیه بیجه و اکره اول نماز و لوازم دین رعایت
 انکه مانع اول نماز هر کیمه الکنک بو عهدنه مخالفت
 اتمش اوله و بو عهد اول نورلر ضد علیه عمل بکنک قصد
 ایلیه حق تعالی نیک و رسولنک میثاقنه عصیان
 اتمش اولور و کلیک کرم مت اول نماز قنده
 اول نورلر بو عهد قیامت قویوب دینا منقضی اولور
 مؤید اولوب مخالفت اولنیمه شام و حطب نصاری
 حضرت عمر فاروقه یازوب کندر دکلمی عهدنامه
 نیک صورتی بسم الله الرحمن الرحیم بذا کتاب
 بعد الله بن عمر امیر المؤمنین من نصاری مدینه کذا

وکن

و کذا انکم لما قد تمم علينا سالناکم الامان لانفسنا
 و ذرارینا و اموالنا و اهل بیتنا و شرطنکم علی انفسنا
 ان لا یحدث فی مدائننا و لانفما حولها دین اولایسته
 و لا صومعه راهب و لا یجد دما حوب منها وان
 لا یمنع کنا یسنا ان نیر لها احد من المسلمین فی لیل
 او نهار وان یوسع ابوابها للتمارة و ابن السبیل و
 ان نزل من ربنا من المسلمین ثلثه ایام نطعمهم و لایاوی
 فی کنا یسنا و لانی منازلنا جاسوسا و لانکم غش
 للمسلمین و لانعلم اولادنا القرآن و لانظر شرکاء
 لاندعوا الیه و لانمنع احد من ذوی قرابتنا الدخول
 فی الاسلام ان ارادوا و نوتر المسلمین و نضوم لهم
 من مجالسنا اذا ارادوا الجلوس و لانشبه
 بهم فی شیء من بلاسهم فی قلنسوة و لا عمامه و لانغلب
 و لافرق شعر و لانشکم بکلامهم و لانتقنی بکنا هم و لاکرب
 السروج و لانتقلد السیوف و لانتخذ شیا من زینا
 و لاکمل معنا و لانتقش علی خواتیننا بالعربیه و لا
 یمنع لجنور ان یجنن معنا دیم رؤسنا وان نلزم
 زینا و ان نشد زینا فی او اسطنا وان لا تطهر
 الصلب علی کنا یسنا و لا تطهر صلبنا و کتبنا فی

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.

علی ابن ابی طالب بذالعهده بحفظه فی مسجد النبوی با بیح
 الثالث من محرم ثانی سنی الهجرة وختم بجام النبوی
 وهو مکتوب فی جلد ادیم الطائفی
 بوکتاب محمد بن عبداللہک کافہ
 نصاری یہ ویرود کی عہد نامہ کتابی در کہ حتی
 انی رحمہ بشارت ایدوب عذابہ خلقی قورقمقہ
 کوندر مشدرو اللہ تعالی انی خلقک اوزرنده
 اولان امانتہ امین ایلمش در اول محمد بوکتابی
 جمله اہل ملت نصرانیہ یہ منتسب اولنکرہ عہدچو
 ویرودی ہر یکیکہ اول عہدی بوزہ حتی تعالی نیک
 عہدن بوزمش اولور و دینی استہ امتش
 اولور و اللہ تعالی نیک لعنتہ لایق اولور بونہند
 مخالفت ایدن کرک سلطان اولسون و کرک
 غیر اولسون بر رانہب یا بر سیاح بر طاعده
 یا بردہ یا بیابانہ یا ابادانقده یا الجاق پروردہ
 یا قوم ایچنہ اولہ انکرون ہر کی صا و دم نفسملہ
 اعوانلہ و اہل ملت ایدہ و اپنا عملہ زیر او نکریم عہد
 و اہل ذمتدر بن اولکری سایر معاہدہ لہ اولان
 مؤنکری اذی سندن غزال بدم حراج ویرسونکر

الا کو کلکری خوش اولد و غیرتہ و رسونکر اولکرہ
 جبر و اگرہ اولنسون و بر اسقف یعنی رئیس
 نصاری اسقف لغندن تغیر اولنسون و بر پاپ
 پاپا لغندن تغیر اولنسون و صومعہ یا یوب صومعہ
 سندن معتکف اولنکر صومعہ لرندن چہار کسوں
 و سیاحت اوزرہ اولنکر منع اولنسون کشتیک
 و کلی لری اولرندن سنہ بیکسون و کینہ
 مال لرندن مال النوب مسلمینک مسجد لری باسنہ
 اولنسون ہر یکیکہ بو کہ مخالف ایشل شدہ
 اللہک عہدین بوزمش اولور و کسب انبوب
 عبادتہ مشغول اولان اسقف لہ خریہ و غرامہ کجیل
 اذ انہ ہر قندہ کہ اولر کرک بر و بخرده و مغربہ
 مشرقده و شمال و جنوبہ اولنکرک ذمتش بن حفظ
 ایدرم انکریم ذمتہ میثاقہ در اماندہ در ہر کرک
 و طفلردہ اولوب عبادتہ مستقر اولنکرک زراعت
 اندکلرندن خراج و عشر النماز مشاطرہ اولنمازلر
 یعنی بر قاج پای اولنوب کیمی کندولرہ و بر لوب
 کیمی میری یہ النماز لر زراعتکرک زراعتکری کنڈی
 بوغاز لری ایچوندر تجارت ایچون دکدر حرب ایچون

ن

Handwritten marginal notes in the top right corner, possibly indicating a page or chapter number.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The script is dense and fills most of the page area.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The script is dense and fills most of the page area.

Small handwritten note or signature at the bottom center of the left page.

فانا نكون من ورائهم ادب عنهم من كل عسرة لهم
بنفسي واعواني واهل بيتي واتباعي لانهم رعتي واهل
ذمتي وانا اعزل عنهم الاذي في المسئون التي يحل اهل
العهد من القيام بالخروج الا ما طابت به نفوسهم
وليس عليهم جبر ولا اكرهه على شيء من ذلك ولا
لا يغير اسقف من اسقفيتهم ولا راهب من
راهبانيتهم ولا جيس من صومعتهم ولا شيخ من
شيخانيتهم ولا يهدم بيت من بيوتهم ولا يهدم
ولا يدخل شيء من مال كنانة لهم ولا يهدم
لا في بناء منازل المسلمين من فعل شيئا من ذلك
فقد نكث عهد الله وعهد رسوله ولا يحل على احد
والاساقفة ولا من يتعبد جزية ولا غرامة وانا احمي
ذمتهم اينما كانوا من برا وبحر في المشرق والمغرب
والشمال والجنوب وهم في ذمتي وميثاقي واماني
من كل مكروه وكذلك من يتفرد بالعبادة في الجبال
والمواضع المباركة لا يلزمهم ما يزرعوه لا خراج ولا
لا عشر ولا ينسأطرون لكونه برسم افواههم ولا يعاونون
عند ادراك الفكة ولا يلزموا بخروج في حرب ولا
بجزية ولا من اصحاب الخراج وذوي الاموال والعقار

والخراج

والتجارات مما اكثر من اثني عشر درهم بجملة في كل
عام ولا يكلف احد منهم شططا ولا يجادلوا الا بال
هي احسن ويحفظونهم تحت جناح الرحمة كيف
عنهم اذية المكروه حيث ما كانوا حيثما حلوا وان
صارت النصرانية عند المسلمين فعليها برضاها
تكنيها من الصلوة في بيعها ولا يحال بينها وبين
دينها ومن خالف عهد الله وعهد رسوله
فقد عصى ميثاقه ورسوله وبعادوا على من عصاه
ومواضعهم ويكون ذلك مقبولة لهم على دينهم و
فعلهم بالعهد ولا يلزم احد منهم بعتك سلاح بل
يدبوا عنهم ولا يجالونوا هذا العهد منه ابد الى حين
تقوم الساعة وتنقضي الدنيا وشهد بهذا العهد
الذي كتبه محمد بن عبد الله بطبيع النصارى والوفاء
بما شرط لهم عليه من اثنتي عشرة سنة وشهاوة اخرى هي
ابن ابى طالب ابو بكر بن ابى جحافة عمر بن الخطاب
عثمان بن عفان ابو دردا ابو هريرة عباس بن
عبد المطلب فضل بن عباس زبير بن العوام
طلحة بن عبد الله سعيد بن معاوية زيد بن ثابت
عبد الله بن مسعود عبد الله بن عمر بن عاص بن

بونک امثالی احوال ثالث فخاصتا در انواع منافع
 و دعای کبی رابع اما اندر عاریه و ودیعه و مضام
 و امثال ذلک فاحسن تر کاندرا انسان فوت
 اولدقن صکره میراشنه و وصیتنه و وقفنه متعلق
 امور کبی ماعه و بات دخی بش کونه در اول فصل
 ثانی حد زنا ثالث حد سرقه رابع حد شرب خمال
 حد قذف اما کمال پاش زاده حدودی الی قسده
 بری حد شربد که چرخ قطره سین اچر سه دخی لازم
 اولور و بری حد سکر در که بر کسه حر اچر سه بر
 مسکر استعمال ایدوب سکر ویرسه حد لازم اولور
 و میشدر بوجه که امور سلطنتد با ذات سلطان
 مباشرتله اولیوب امیلر و والیر نصب اولوب
 و هر مصلحته مناسب مباشرت نصب اولوب لازم
 اولوب و انره دخی کفاف معیشت لازم اولوب
 بوجه نیک موقوف علیهی بیت المال اولوب بیت
 الماکت دخی نوعی و طریق تحصیل معلوم اولوب
 لازم اولور دخی سببه بیت الماله متعلق بعض
 احوال ثبت اولوب رای اولدی و اکثر بیت
 المال کتاب السد موجب جزیه و حراج اولوب و جزیه

مطلقا

مطلقا و حراجک اکثری اهل ذممتدن تحصیل اولور
 جهنمدن اولاهل ذممت کیملدرونه وجه اولور نه
 ذممت و پرلدوکی اولور دخی نه طریق قبول ذممت اولور
 و شک کبی اموره تعهد ایدوب معاهد اولور
 بلنک لازم اولور یسه تر کاندرا نیتنا رسول الله
 صلی الله علیه وسلم کافه نصاری به یازد فکری عهد
 نامه ایله ابتدا اولوب بعینه نقل اولور
 تفسیر اولدی بسم الله الرحمن الرحیم بکتاب
 کتبه محمد بن عبداللہ الی کافه الناس اجمعین بشر
 و نذیرا و مؤتمنا بودیعه الله تعالی فی خلقه لئلا یكون
 للناس حجه بعد الرسول و کان الله عزیرا حکیم
 کتبه لاهل ملة النصاری و لمن یتخل من النصاری
 من مشارق الارض و مغاربها قریبها و بعیدها
 فصیحها و عجمها مع و فها و جموعها جعل لهم عهد
 فمن مکث العهد الذی فیہ و خالفه الی غیره و بعد
 ما امره کان لعهد الله ناکتا و لمیناقه ناقضا و بدینه
 مستز او للعتنه مستوجبا سلطانا ام کان غیره
 من الماسین و ان احترم را هبیا و سیاح فی جبل
 او داد او مغازه او عمران او سهل او رمل او بویه

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a cursive script, enclosed within a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

Handwritten text in a cursive script, enclosed within a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

Small handwritten mark or signature located at the bottom center of the page.

رضاء الله چون عمل ایده و حق تعالی دن استغفار
ایلیه بودخی معلوم اولکه دینیه دنیا یه بد منت
اتک کرکدر یا لکن دینیه خدمت ایدوب دنیا امر
اهمال اینک لایق دکندرنته کم معاذ بن جلدن
مرویدرکه یا این آدم انت کحاج الی نصیبک
الدنیا فانک نصیبک من الاخرة وانت من الدنیا
علی خطر وان بدات بنصیبک من الاخرة فانظلم
لک انتظاما یعنی ای آدم و غی سس دنیا ده
نصیبک دن اخرتده اولان نصیبکه ارتوی
سین اگر دنیا ده اولان نصیبکه ابتدا ایدرک
اخرتده اولان نصیبک فوت اولور دنیا ده
فوت قوا اوزدنه فالخور سین اما اخرتک سلم بد
ابتدا ایدوب اولی مهم ایدینورسک جمع
منتظم اولور و ترمیدی رسول لکهدن روایت
ایدرکه من اصبح والاخرة اکبرتم جمع الله شکره جل
عیاه فی قلبه و انتة الدنیا وهی رائحة و من اصبح
والدنیا اکبرتم فرق الله علیه ضیعتة و جعل فقه
بین عینة و لم یأته من الدنیا الا ما کتب له یعنی
برکنه صباح اولدوغی وقت قسا و لکنرینک

دولت

بیوکی اخرتی امر اولور سه حق تعالی انک جمله طاعتی
جمع ایلر و بلی کوز لرن اچر دنیا اکا کو رکنه اولور
کلور اما برکنه که صبا حلدوغی وقت نمکنک
بیوکی دنیا غی اولوب دنیا سی امرن اخرتی امرن
ترجمه ایلمسه حق تعالی اونک مراد اتن طاعت فقیر
کوزی اوکنده ایلر دنیا دن انجاق مکتوب مقدر
اولان کلور و بونک اصلی کلام قدیده و ما خلقنا
لجن والانس الا ليعبدون و ما اريد منهم من رزق
و ما اريد ان يطعمون ان الله هو الرزاق ذو القوة
المبین ما بوجله دکن ابن تیمیه نک سیاست
شرعیه سی کتابک ترجمه سی درکه تمام اولک من بعد
بدرقه اطفا فانی در مقصد اولامعلوم
اولمات کرکدر جمله مشروعات که کتاب الی و کجا
حضرت رسالت پناهی ایلر ثابت اولمشد راجع
بر قسمی عبادات و بر قسمی معاملات و بر قسمی عقوبات
عبادات دخی بش قسدر اول صلوة ثانی زکوة ثانی
صوم رابع حج خامس جهاد معاملات دخی بشر قسدر
اول معاوضات مالیه بیع و شر او اجارات و بو
امثالی کبی ثانی مساکات نکاح و طلاق و مهر و غیر

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, written in a cursive script.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a dense, cursive script, likely a form of Arabic or Persian calligraphy.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a dense, cursive script, likely a form of Arabic or Persian calligraphy.

دیدن اعراض ایلدی انلرک یاننده امارت و ولایت
 شرف و عرقی دین غرضدن زیاده در تکمیل دیدن
 عاجز اولسه تکمیل قصد ایلدکه بعضی مؤمن و ابتلا
 لازم کلسه کوچ کلور بو طریق طریق ناسد در ایکی کس
 یه لایق قدر بری اولدکه غرضی دینه منتساب اوله
 اما لوازم تکمیل ایلیمه یعنی بذل بالده و صرف قدر
 قصور ایده و بری شول طایفه در که امر جهاده
 مقدور و بذل ایلدکه قصور ایلیمه غرضی اقامت
 دین اولیمه مجرد علو و شهرت اوله بهر حال بو ایکی
 سبیل معضوب علیه هم و الضالین طایفه
 سبیلی در طایفه اولی که معضوب علیه هم در قوم
 یهود در و طایفه ثانیه که و الضالین در قوم نصاری
 در صراط مستقیم صراط الدین انعمت علیه من
 النبیین و الشهداء و الصالحین در که رسول الله
 و خلفاء راشدینک و اصحابک و انلرک سلککنه من
 اوللرک طریق در انلر سابقون اولوندر و هم
 و انصار در و کبار تابعین و خیار تبع تابعین در
 که حق تعالی انلرک حقننده رضی الله عنهم و رضوا
 عنه و اعد لهم جنات تجري من تحتها الانهار خالدين

رفها

فيها ابدانك الفوز العظيم بپور مشدر لاجرم مسلمان
 واجب اولان اولدکه بحسب الواسع اجتهاد
 ایده و هر کس که بر امره والی اوله انکله حق
 تعالی نیک طاعتن قصد ایلیمه و دینندن و مصداق
 مسلمیندن ممکن اولان اقامت قصد ایلیمه اوزرنه
 واجب اولدکن امور اقامت ایده و محرماتدن
 اجتناب ایلیمه ممکن اولد و غنه کوره اما شول سنه
 لردن که عاجز اوله انکله مواخذ او لمار و خلقه
 تولیه ابرار انقدر تولیه فجار دن و شول کس
 سلطنته اقامت دیندن عاجز اوله جهاده و
 بذل مال قادر اولیمه اول کس نیک اوزرنه واجب
 قدرته کوره امتنه نصیحت ایلیمه و دین اسلامه
 و اهل اسلامه محبت ایلیمه و خیر قصد ایلیمه بهر حال
 بر طریقه دین اسلامه و امت حجه خیر نیتکه قصد
 ایلیمه قدرتی ارشد و کس کوره اما عاجز اولد و غنله
 مکلف اولماز زیرا دین اسلامک قوامی کتباتی
 یعنی کلام الهی و بری و خیر حدیدنا ص در بعضی
 اسلامدر آنکه ک کتاب عظیمده مذکور در لایق کس
 اوزرنه لازمد که اجتهاد قرآنله و حدید اتقا قیلله

Handwritten marginal notes in the top right corner, possibly indicating a page or chapter number.

Main body of handwritten text in the right column, enclosed in a rectangular border. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian calligraphy.

Main body of handwritten text in the left column, enclosed in a rectangular border. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian calligraphy.

دینه حق تعالی بپور که ولا تمنوا و تدعوا الی التمس
 وانتم الاعلون و الله معکم ولن یترکم اعداؤکم و الله
 بپور مشد که ولله العزة و لرسوله و للمؤمنین و
 آنچه گفته وارد که انجان علقو مراد ایدینور غیر نیستند
 مراد ایدینور اما اول فساد محضد زبیر اخلق اوزر
 علقو مراد ایدینک ظلم محضد زبیر از مره انسان جنس
 واحد در اول تقدیر چه کنده اعلا اولوب کنده
 امثالی مادونی اولماق مراد ایدینک ظلم اولدو
 غیر بیوکا مفضی اولور که ناسس بکاعد اولور زبیر
 عادل اولان کنده نظیره مغفور اولمغه قایل
 اولماز غیر عادل کنده قاهر اولمق استسه گوگرد
 و بونکره لابد در علقده و دینده بعضی بعضدن
 دون اوله پس لازم اولدو که جدر اس صلیح
 صالح اولمقو بیکی نسان دخی رئیس اولمقو صالح
 اولمیه و حق تعالی بپور مشد که و هو الذی جعلکم
 خلائف فی الارض و رفع بعضکم فوق بعض درجات
 وینه بیور مشد که نحن نسئکم بنهم معیشتهم
 فی الحیوة الدنیا و رفعنا بعضهم فوق بعض درجات
 لیتذ بعضهم بعضا سخریاء و شریعت انچه ندر که

سلطان

سلطان قوت و قدرش و مالش سبیل الهده
 صرف ایلیه زبیر سلطان دن و مال دن مراد حق تعالی
 تقرب و اقامت دیندر مانی الله یولنه انفاق
 ایتمک صلح دنیا در شو لیکن سلطان دیندن و در
 سلطان دن مفارق اوله احوال ناسس فساد اولور
 و اهل طاعتک اهل معصیتدن غیر نیستند و علیهم
 اید معلوم اولور زبیر رسولدن علیهم السلام حدیث
 نبویه وارد اولمشد که ان الله ینظر الی صومکم
 و الی اموالکم و انما ینظر الی قلوبکم و اعمالکم و فکاکه
 اکثر و لاه امور هر حال و محبت شرف غلبه
 ایدوب حقیقت ایاندن نوع زهول ایدوب
 هو الرنة تابع اولوب مالایتم الدین الابه موجب
 واجبات و هما نکرندن غافل اولدوب بوسید
 که اکثر ناسس مارتی و ولایتی جور عدایدوب کالین
 و قوت ایمانه جمع اولماز ظن ایدوب بونکردن
 بعض امارت لواز من دین لواز مندن بر حال
 دینه غالب اولدی همات دین اولان لواز من
 امارت ولایتدن اعراض ایدوب و امارت دین
 جمع اولماز ظن ایدوب کنده حاجاتی خاطر کون

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وعلى
آله وصحبه أجمعين
الذي بعث في كل
قوم نورا
يضيء في قلوب
الغياة
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وعلى
آله وصحبه أجمعين
الذي بعث في كل
قوم نورا
يضيء في قلوب
الغياة
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء
والمصطفى
الذي كرمته
بالفناء

حق تعالی خبر و یروب بپورد و یکدیگر در یوم محشر
 که ما اغنی عتی مالیه بکنت عتی سلطانیه در بکنت
 مراد اید نیک نهایی سلطانیه فرعون کبی و صبح باله
 فارون کبی اولم قدر حق تعالی کتابنده ایک نیک
 بد حالندن خبر و یروبیکه اولم یسیر و افی الارض فیروز
 کیف کان عاقبه الذین کانوا من قبلکم کانوا ام شد
 قوه منهم و انما رانی الارض فاخذهم الله بذنوبهم و ما لهم
 من الله من و اوق وینه بپور مشد که نیک الارض
 الاخره بجعلها للذین لایریدون عوا فی الارض فسادا
 و العاقبه للمتقین و بعد ناس درت قسم در
 بر قسم ناس او زرنه علو و فساد فی الارض مراد اید
 لکه معصیه الله محض در بونکر ملک و زوسا
 مفسدین در فرعون کبی و اخرا بی کبی بونکر خلق
 شریکیده که حاکم نده حق تعالی بپور مشد که ان
 فرعون علا فی الارض و جعل لهما شیعا لیتضعف
 طائف منهم ینذخ انباءهم و یتحیی نساءهم انه کان من
 المفیدین و مسلم صحیح نده عبد الله بن مسعود
 روایت اید که رسول علیه السلام بپور مشد لای
 اجننه من کان فی قلبه مثقال ذره من کبره و لایدخل النار

ن

من کان فی قلبه مثقال ذره من الایمان یعنی قلبنده
 مثقال ذره کبر اولان جنته داخل و لماز و قلبنده
 ذره در کلی ایمان اولان ناره داخل و لماز اصحابین
 بری و دیکه یار رسول تدبیر استر مکه کیه حکم کیک
 اوله بود خمی کبر در می در رسول الله علیه السلام و نیک
 لا ان الله جمیل یحب الجمال الکبر بطریق الحق و غمظ
 الناس یعنی یوق بپس کویک او ملق آتیک
 کبر و کله کبر بطریق حق انما در و ناسی کینت و نیک
 ایک در علو و فساد مراد اید من کبر لکن جانی در
 بر قسم ناس در در علو سینه فساد فی الارض
 مراد اید بنور لر منصب کبر و شانوری عالمی در کل کین
 انر سار فکر در و حجر در که ار اذل ناسدن اولور
 و بر قسم انجا ق علو یعنی اولوق مراد اید بنور لر
 فساد فی الارض مراد لری دکلدر بونکر انور در که بر
 دین اختراع اید و بخلق او زرنه نفوق مراد
 اید بنور لر و بر قسم نه علو و نه فساد مراد اید بنور
 حال بو که بونکر بو حصیل کله ساین سدن اعلا در
 بونکر اهل جنته که حق تعالی بونکر ک حصنه بپور مشد
 و لا تمهوا و لا تحزنوا و انتم الاعلون ان کنتم مؤمنین

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, including the number 72.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten text at the bottom center of the left page, possibly a signature or a note.

امر اید بک اجماع کثیره حال معلوم اولور و اجماع
 قلیده برن امیر ایلمکی امر ایلمکی سایر انواع اجماع
 برن امیر ایلمکی واجب اولور و غنه تنبیه کوندر
 و حق تعالی امر معروف و نهی عن المنکر ایلمکی اجماع
 ایلمشدر اول ذمی تمام اولماز الا امارات قوتیکه اولور
 و سایر واجبات که حق سبحانه و تعالی امر ایلمشدر
 جهاد و عدل و جمعه لر و عید نماز لری قلمناق و بهر شی
 بک حقوقی ایوبیر بک بوجمله امارتک اولور و مظلوم
 یاروم و اقامت حدود بوجمله امارت قوتیکه اولور
 اول سبیدن حدینده وارد اولمشدر که سلطان
 ظل الله فی الارض و انارده وارد اولمشدر که سنون
 سنه من امام جابر اصمدی من سیده واحده بی سید
 و بوجمله نک صحیح عقلمه و تجربه ایله معلوم اولوب بو
 اجلندر که سلف صالحندن فضیل بن علیاضح
 احمد بن حنبل و سایر بونکرک امثالی دیر ایلمکی کم اگر
 بر دعوة مسجابه بی سلطان و قیچون ایبردن و
 رسول علیه السلام سور مشدر که ان الله یرضی لکم
 ثلث ان تعبدوه و لا تشکوه شیئا و ان تعصموا
 بالله جمیعاً و لا توفوا و ان تصحوا من و لاه امرکم

بوحیدر

بو حدیث مسکدر که حدیث مسکدر وینه بو مشدر
 ثلث لا یغفل علیتمن قلب سلیم و اخلاص عمل الله
 و مناصحه و لاه الامور و لزوم جماعه المسلمین فان
 دعوتهم محیط من ورائهم بو حدیثی ایلمشدر
 ایلمشدر و صحیحینده رسول الله صلی الله علیه و آله
 سور مشدر در الدین نسیحه الدین نسیحه الدین
 نسیحه اصحاب و دکر که لمن یارسول الله رسول الله
 بیوردیکه الله و کتابه و لرسوله و لائمة المسلمین
 و عامتهم واجب اولان بودر که امارتی سبب
 صلاح اتخاذ ایلمکدر و الله سبب قربت اتخاذ
 ایلمکدر زیرا حق تعالی به تقرب اطاعتک اولور و
 رسول الله اطاعتک اولور و عورت اولحق اکثر نسک
 صلاحی فاسد اولور و ماله طمع ایله فاسد اولور
 کعب بن مالک روایت ایدر رسول الله سور مشدر
 ما من ذنبان جابعان ارسلانی غنم فاسد
 من حرص المرء علی المال و العترة لینه یعنی کشتن
 ماله و ریاسته حرصی دین افساد اندوکی اکثرند
 ایکی اوج قور دکر بسوری قیونه ضرر اندوکندن
 یوم قیامتده کباب لری شما لردن و بر لندر کجا

Handwritten notes in the top right corner of the page.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border.

Handwritten notes at the bottom of the left page.

صحیح طیب ایله تیمه رخصت و پردی و رسول
 السعدی ان بن حصینه طور رکن نماز قبل قدر تک
 او نماز سه او تور رکن قبل او کا فاد او نماز سک
 یا تک او زرنه با تور رکن قبل دوی گذرک حتی تعالی
 صلواتی امین و خاضع و صبح و مریضه و مقیم و مسافر
 فرض ایلمش در اما هر برینه قدر سه کوره استطاعت
 کوره فرض ایلمش در و سایر واجبات در طهارت
 و استقبال قبله فی بحسب الامکان بیور مشدر
 و بعد عاجز مرتبه فی اسقاط بیور مشدر مثلاً بر
 کمی پارنس قومی عربان خلاص او لسه یا خود
 محاربون بر قومک باسین سلب اید و بی عیای
 فلسه لر عربان نماز قیاماتی جایز در اما نماز مگر
 که کدر که عورتنه ناظر اولیه و قبله مشتبیه اولسه
 استدلال قبله ده اجتهاد و تحریری ایلیه لرواکا طوع
 اما دلائل ایله اهتدایستیه اولیجی نه طرفه ممکن بی
 اکا قتل لر عهد رسوله و حتی بویله اید و کمی ما نور
 و جهاد و سایر ولایات و حتی بویله در بوجله فایز
 الله ما استطعم اذا امرکم بامر فالتومنه ما استطعم
 مضمونک مشمولاننده داخل در حق تعالی که مطاع

جینته بی

جینته بی که حرام ایلمش در اما من استطر غیر باغ و
 لا تا و فلما تم علیه ان الله غفور رحیم وینه بیور مشدر
 و ما جعل علیکم من حج ملة ابیکم ابراهیم وینه بیور
 که و ما یرد الله یجعل علیکم من حج بوجله تک
 معنی بود که بعد ما لا یستطیع اید مکلف او نماز
 و مضطر اید اولان حرام او نماز وقت ضرورت
 فصل یونبی زخی بلمک و اجبر که امر ناسه
 والی او لما فی اعظم واجبات دیندند زبیرادین
 و دنیا تک قیامی بونکله در و نبی آدمک مصلحتی اجاب
 عام اولور زیرا الله ناس بری برینه حتی اجبر
 و اجامعه و حتی بونکره بر اسیس لازندر حتی رسول
 الله بیور مشدر که اذا خرج ثلثه فی سفر فلیؤدوا
 احدکم یعنی اوج کشی سفده کتسه اچکلوندن بری
 امیر اید لر قوم مقده و کوجمکده حرجده بود او و
 و ابو سعید ابو هریره دن روایت ایلر و امام احمد
 مستنده عبد الله بن عمرو دن روایت ایلر که نبی
 علیه السلام بیور مشدر لا یکل للثلثة یکنوا بعلمه
 من الارض الا لیوم و اعلیم احدهم اجماله فلیؤدوا
 اچکلوندن برن امیر ایگی شرح ایجاب اید و شارع

Handwritten notes in the top right margin, possibly a page number or reference.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a detailed account.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is dense and appears to be a list or a detailed account.

امراندو کی اصحابک قلوبن تألیف ایچوندر و کند
 دن صکره کلندر مشاوره ده رسول اقتدا کنک
 ایچوندر و چونکه وحی منقطع اولمش درباری بود
 و غیره رأی حسن معلوم اولمش و حضرت
 حق تعالی مؤمنینه ثنا ایدی و اولوا المشاوره
 بی تعیین آیدک و ما عند الله خیر و ابی الذرین امنوا
 و علی ربهم یتوکلون و یحبتون کبارا لائم و النعمان
 و اذا ما غضبوا هم یغفرون و الذین استجابوا للهم
 و اما مو الصلوة و امرهم شوری بینهم و تم از قنایم
 ینفقون و بوردی وقتا که بر سلطان یا اولی
 الامر هر کیم اولر سه اهل رأی اید مشاوره و مشورت
 بعض اصحاب رأی اتباعی واجب اولان رأی
 ایسه و سویله و کنی کتاب و سننه و اجماع ائمه
 موافق سولیه اکا اتباع واجب اولور و اکا خلافت
 بر کسنه یر مساع یوقدر یا ایها الذین امنوا اطیعوا
 الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم فان تنازعتم
 فی شیئ فردوه الی الله و رسوله ان کنتم تؤمنون
 بالله و الیوم الاخره بولمش در اقا بر امر اولسه
 که انده مسکین و اصحاب رأی نزاع ایسه اول

لایق

لایق بودر که هر کسنه رأین استخراج ایلیه و وجه
 بیان ایلیه قنغی رأی کتابه و سننه اشبه اوله انکله
 عمل اولنور ننه که و ان تنازعتم فی شیئ آیتندن اخذ
 دکن اکا دلالت ایدر و اولی الامر دخی ایکی صنفدر
 بر صنفی علما و امرادر و بولمشوندر که بولمش صالح
 اولیج جمله عالم و ادم صالح اولور پس بوطایفه
 نک هر برینه و اجیدر که قولر ننده و فعللر ننده اللّٰه
 و رسول اطاعتک و کتابه اتباع ایدر حرّی ایدر لر و
 اولان حوادث مشکله ده کتاب و سننه دلالت
 ایدر و کنه که علمری متعلق اوله انکله عمل ایدر لر که
 مضایقه اوزره اولوب یا طالب عاجز اولوب
 یا خود هر طرفک قوی دلیلری اولوب بری برینه
 معارضه ایسه لر اول وقت بر دینده و عملده
 قوی مرضی و علی مقبول اولان کسنه یر تقلید
 ایلیه لر قضاة و ولاتده دخی بولمش جاری اولمق
 کر که بر حسب الامکان مشورت و اجیدر لر که
 مانع اولوب استطاعت اولمیه اول وقت معذور
 در لا یکتف الله نفسا الا و سعهانته که حق تعالی
 صلا تچون صویله ابدست بوردی بولمشا خوبی

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, consisting of approximately 18 lines of script.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, consisting of approximately 18 lines of script.

و حيله و غشك و حياشك قباحتى و حرمي كبي
 و بر كنه نك احسانى مقابله سنده نه خبر
 و قرض الدوغى آنچه به حسن و قالا لازم اولدوغى
 كبي بونكر جمله بد پها ندر عقله معلوم اولور و بعضى
 دغى حنى و ده كشى انى عقله بفر بعضى شرايع سالقه
 ده و بعضى شرايع اسلامه مذكور كوك جلى و كوك
 خفى جميع معاملاتده عدله تحريص كتاب و سنده
 مسطور و مصر صدر و وجه باطل اوزره اكل مال
 ربابى و ميسر ايوغى كبي و قمار كبي بونكر قبحى دغى
 ادنى تا ابل ايله معلوم اولور احترار لازمدر انواع
 ببعدن بعضى ببعلر كه رسول عليه السلام اول ببعلر
 نهي ايلشدر ببع غزه كبي يعنى ديت جنين و ببع حمل
 يعنى بر جاريه نك يا نك ياد و ده نك قرنده اولان
 حملك ببعى كبي و هواده طبر و ماوه بالوق ببعى كبي و
 ببع بلا مسه كبي يعنى با ببعك بر يرده برف صائق
 قماشى يا چوقه سى يا برف يعنى بغداني و آربه سى بر
 قچه قنده برفخى اولسه قنقنه يا بشرم شو قدر قچه
 نه بكاصات يا حوقنغين بندن يكا آتار كك
 شو قدر آنچه به قبول اتمد يك كبي و ببع خشن كبي

يعنى

يعنى دو سندنك صائق ننه سى اولوب كك
 مرادى دكل اكين ساير لر رغبت اتسون دوق
 ايله ارتور مق كبي يا خود بر مسلم بر ننه ي الماق
 مراد ايدنيور ككن اوزرنه دو شمشك كبي بو جمله دن
 رسول الله نهي ايلشدر بونكر دن دغى احترار لازمدر
 حق تعالى بيور مشدر كه اطيعوا الله و اطيعوا
 الرسول و اولى الامر منكم فان تنازعتم فى شئ فردوا
 الى الله و الى الرسول ان كنتم تؤمنون بالله و اليوم
 الاخر ذلك خير و احسن تا و بلاء بونده اصل بودر
 شول معاملات كه كتاب و سنت حلال اولدوغى
 دلالت ايدراول حلالدر و شونكر كه كتاب و سنت
 حرام اولدوغنه دلالت ايدراول حرامدر اللهم
 وفقنا لان يجعل الحلال حلاله و الحرام حرامه
 و الدين ما شرعته فد
 ولى الامر ه سيج بر حالده مشاوره دن غنا و
 استغنا يو قدر زيرا حق تعالى بيور مشدر كه
 عنهم و استغفر لهم و شاورهم فى الامر و ابى هر
 دن هر ويدر كه رسولدن اصحابيله كك مشاوره
 ايدر كنه اولماز دى و حق تعالى مشاوره ايله

یعنی مطلقه الاکت اولسه یا خود عین اولسه
جماعه قادر اولسه فرقی واجب اولور عورتک
وطی دخی زوجک اوزرنه واجب اکثر علما فائده
اما بعض علما فائده واجب دکدر صواب دیکه
واجب اولور رسول علیه السلام عبداللہ بن عمر
صوم و صلواتن کثرت اوزره کوردکده بیورد
سنگ زوجه کک سنگ اوزرکده حتی واردر
و دیشلدکده ار عورتنه دت ایدر برو طی ای
واجبدر بعضیلر دکرکه قوتنه و حاجتنه کوره
وطی واجب اولور نه کم نفقه و سعته و حاجتنه
کوره واجب اولور اشبه اقوال بودر و حکم
دخی عورت اوزرنه حتی واردر اولحق بودر
استدوکی وقت استماع ایدر منع ایتمه دیکه
عورته ضرر ویریمه حتی اللهم اوزرنه لازم اولور
نه لردن اشغال ایلمیه یعنی صوم و صلواتنه
اولمیه و عورته واجب اولدکده اریک منزله
اری اذن سیز حروج ایلمیه یا خود اذن شارع
سیز حروج ایلمیه اما خدمت منزل عورت اوزرنه
اولمقده فوئانک اخلافی واردر بعضیلر اوی

دوشه مک

دوشه مک و یک بشور مک و سپور مک و بونک
امثالی عورت اوزرنه واجبدر ددر بعضیلر
واجب دکدر ددر فصل
اما اموالده بین الناس حکم واجبدر عدلله
امرله و رسو کک سستی ایدر و بین الورنه قسمت
موارثنده کتابله و سنکده بعض علما اگر چه بعض
تایع ایدیلر بهر حال مدار عدلدر جمله معاملاتده
مبايعاتده و اجارائده و وکلایده و مشارکایده
و هبائده و اوقافده و وصایایده و عقودده
و اقیاضده عدل لازمدر و میتدر زیر ابویده
عدل قوام عالم و نظام احوال نبی ادر در دنیا و آخر
بو معاملاتده و بو معاملات عدلله صایح اولور
عدنی لازم اولدوغنی ظاهر در هر کس نفقه
ایلمیه عهیکله بلور مشتری به تسلیم نمک و بایعه
تسلیم مبیعک و جوینی کبی و کیل و فزنی لازم اولان
مبايعاتده تطیف کیل و خیر میزان ایلمیه کبی
یعنی الدقده ارتق اولچه و ارتق طارته و صائده
اکک اولچه و اکک طارته و صدقک دخی
مسخن اولدوغنی عهیکله معلومدر و کذبک

اول رومی ایدنگ او زرنه حد قذف لازم اولور که
 کس جلده در اگر زنا و لو اظ دن غیر می ایدنگ
 ایسه تغزیر اعقوبت اولور بودک مستحق
 مقذوف در اول طلب ایلمدین استیفا اول نماز
 اتفاق فقها ایله اگر عفو ایلمسه ساقط اولور ^{عامه}
 فقها فائده زیرا بویزه غالب حق آدمید ^{قصا}
 کبی اموال کبی بعضی حق الله غالب در مقذوف
 عفو ایله ساقط اولماز و در محالنه دخی بودر
 سایر حد و کبی و حد قذف شول وقت ^{بجواب}
 اولور که مقذوف محصن اوله یعنی مسلم اوله
 حر اوله عقیف اوله اما با مجور ایله مشهور اولسه ^{کافره}
 حد لازم اولماز کافر اولسه رقیق اولسه کزک
 لکن تغزیر اولور لالا اگر که زوج اوله زیر از ^{حک}
 زوجه سی زنا ایسه و زنا دن کبه اولسه قذف
 ایلمک جایز در اما زنا دن کبه اولوب ولد کنور
 قذف ایروب ولدن نفی ایلمک جایز در کندون
 اولمکین زینه لاحق اولمسون دیوزوجی
 قذف ایلمسه عورته لازم اولور که یا زنا یا اقرار
 ایلمه یا خود طاعتنه ایلمه زیر احو حق تعالی کتا بنده

او یله
 کویله

او یله ذکر اتمشدر و سنت دخی او یله در آنا
 تاؤف عبد اولسه اکانصف حد لازم اولور
 جلد زنا ده و شرب محرده دخی بو یله در زیر احو
 تعالی انره فان اتین بقا خسته فعلیتهن نصف
 ما علی المحصنات من العذاب دیوبور مشدر
 اما عبده ده متوجه اولان قتل یا خود قطع عفو
 اولسه اول وقت ترضیف اول نماز ^{مسئل}
 حقوقک بری دخی ایضا عدرا ایضا عده بین
 از و حین امر التهیله حکم واجبدر یا امساک بالمع
 یا تسبیح بالاحسان زوجه بندن بهر برینه واجبدر
 آخرک حقوقن ادا ایلمک طیب نفسیله و تسبیح
 صدر له مرأه نک رجل و زرنه حقی وارد اول
 مالندن صدق دن یعنی مردن و دخی نفقه بالمع
 دن یعنی زوجه لازم در زوجه ستمک صداتی و شیخ
 او زره نفقه سی و مالنده حقی اولد و دخی کبی بنده
 دخی حقی وارد در عشر بدن و متعه دن شویله کر بنده
 و بدنده اولان حق زوجه بی ادا ایلمیه تسبیح
 بالاحسان او زره طلاق و یر و بحسن اقر الله
 ابرحق لازم اولور کزک روح محبوب اولسه

ایدوب بودخی رد ایکک جایز در اما با دی اول
 شتمنده افرا ایسه بودخی اگر تو ایدوب با فترا
 ایکک حلال او یاز کندک اول بونی بغرض تکفیر بخود
 تضییق ایسه بوکه حلال و لماز که اونی تکفیر ایدوب کند
 کند و یه یا خود یا بسنه یا قبیلک سنه یا اهل بدنه لعن
 ایسه بوکه حلال او لماز که بودخی انزه تعدی ایدوب
 لعن ایسه زیرا انزه ظلم ایستش او نور حق تعالی
 و میشد که یا ایها الذین امنوا کونوا قوامین
 الله شهاداء بالقیسط و لا یجرمنکم شیخان قوم
 علی ان یتعدوا عدوا و اقرب للنسب و
 اتقوا الله پس حق تعالی عدلله تقوی ایدام
 ایدوبی قچین عدوان نفسنده محرم او میسوب
 حق الله اذی لاحق او میسوب انجامق سوید
 کشی نک عرضنده اذی لاحق اولسه اول وقت
 جایز او لور دعاء علیه کبی اول دخی اکا مشکله
 دعاء جایز در اما محرم اولسه حق الله شین
 اولسه کذب کبی مثلا قصاص ایدوب اول
 که شتم ایدوب کذب ایکک جایز او لماز کند
 بعض علما دو که بر کشی بر کشی غرضه یا حقه یا حفظ

یعنی

یعنی بوغما غله قتل ایسه قاتلی اول وجهه قتل ایدوب
 قصاص انکه رخصت وارد اما نفسنده فعل
 محرمه قتل ایسه یعنی خاشا بر عورت زنا ایدوب
 قتل ایکک کبی یا امرده لواط ایدوب قتل باجر
 اچور مکله قتل ایکک کبی اول وقت بودخی اول جمله
 قصاص ایکک جایز دکدر اما اکثر علما بوکه ذاب
 که لا قود الا بالسیف موجب بهر حال قصاص
 سیفله لازم او لور اما بر کسنه بر کسنه یا فترا
 ایسه بونده قصاص جایز او لماز یعنی اول
 که افرا ایکک جایز و حلال او لماز نهایت افرا
 اندو کی کسنه اهل غرض ایسه جانب شرعدن
 تفریله عفتوبت او نور حاکم رأی اندو کند کوره
حدود حد و حدی بر نوعی حد قیدند
 که کتابله و سنند و اجماع امتکله تا بتدریج تعالی بویز
 و انذین یرمون المحصنات ثم لم یأتوا باریعة
 شهداء فاجلدوهم ثمانین جلدة و لا تقبلوا لهم
 ابداء اولک هم الزنا سقون الا الذین تابوا من
 بعدک و اصلحو فان الله غفور رحیم لا یجرم بر
 کسنه بر حر محصنه زنا ایدوب لواط ایدوب حلی ایسه

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index of items, written in a cursive script. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, with some lines appearing to be headings or sub-sections. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, continuing the list or index from the left page. The script is consistent with the left page, and the text is organized into roughly 20 lines. There are some faint markings and a small yellowish stain on the right side of the page.

Handwritten text at the bottom center of the page, possibly a signature or a note.

یا عصا ایله یا قاجی ایله ادرسه او نده ایکی قول
 وارد در بری بود که قصاص اولمیه انجی تبر اولم
 زیرا مساواة و جانکه ممکن و کلد راتا خلفا و
 دن و سایر اصحاب و تابعین ماثورا اولان
 اولدر که قصاص مشروع اوله اما احمد و بعضی
 صحابا بویله نص ایلمشدر که صواب دخی بود
 ابو الفراس روایت ایدر که بر کون عمر فاروق
 خطبه سندن بر اوزن حدیث نقل ایلمیشدر
 اثنا سنده و دیکه بن عالم لوی سیره ایلمش
 ارسال ایلمش که ضربیه عرضلر یکنه دم ایلمیه ریخود
 اموالکرا خذ ایله لوبکه انکی چون ارسال ایدر که
 دینکر و نیکر سنتم تعلیم ایلمیه لوبه کیمکه بوندن
 غیر ایله عمل ایلمیه بکا بدر سونلر اتد حقیق بن
 قصاص ایوب انک حقیق ایوبیره سن عمر و بن
 العاص و دیکه یا امیر المؤمنین مسلمیندن بر
 کمنه بر رعیتته وانی اولسه بعض رعیتین بایب
 ایلمیه سن اندن قصاص ایلمدی سین عمر
 یور دیکه اول اتد حقیق کیم محمد ک نفسی انک
 بد قدر تنده در قصاص ایلمش که کوردم محمد کندی

نفسی انک

نفسدن قصاص ایدر دی اکاه اولک کیمینی
 ضرب ایلمک تذبیل ایدر سینر و حقوقن منع
 ایلمک که تکفیر ایدر سینر بوجده شی امام احمد و غیر
 روایت ایلمشدر اما شول وقتدر که وانی رعیتین
 غیر جایز ایکن ضرب ایلمیه اما ضرب مشر و عده
 یوقدر بالاجماع زیر ضرب مشر و عده بهر حال با حیدر
 یا جایز در یا مستحدر
 اعراضده دخی قصاص مشر و عده یعنی بویکنه
 بر کمنه یعنی لعین ایلمسه یا حقه بد دعا ایلمسه اول
 دخی اکا انک مثلن دیک وارد کذک شتم
 ایلمسه اول دخی بر شتم ایلمیه که انده کذب اولمیه
 اما عفو افضلدر حق تعالی بیور مشر که و طر
 سینه مثلهما فمن عفی و اصبح فاحره
 اللذان ابد لا یحب الظالمین و من انقص
 بعد المله فاولک ما علیهم من سبیل رسول علیه
 بیور مشر که المستبان ما قالا فعلى الباد
 منها ما لم یعتد المظلوم ما و بوکه انتصار د یوشیم
 اولنور و شیمه که انده کذب اولمیه کذبده
 اولان قبا یکن کلک و حمار دیک کبی قصاص

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly Nasta'liq or a similar regional form. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 15 lines of cursive script, possibly representing a list or a set of notes. The text is densely packed within the frame.

اما بود که اولان تکافی هر مسلم ایله هر مسلم بنیاده
در آتا کافر به حال مسلم کفو و کلدر بلاد کفار در
رسالته یا خود بخار تکه کلن کافر مسلم کفو اولدو
کبی ذمی و ذمی مسلم کفو اولماز آتا ائمه حنفیه قاتله
ذمی مسلم کفو اولور حرایله عبد بنیاده ذمی
بوتواع باقی در و دماون بر نوع قتل که قتل خطا در
که شبه عمد در رانده رسول علیه السلام بوردن
الا ان فی قتل خطا شبه العمد ما کان بالسوط
والعصا ما نه من الابل منها اربعون خلفه فی قتل
اولاد تا یعنی خطا ایله قتل او ننا ننگ که قبیله دو
دو که اولدره یا خود عصا ایله اولور بولدر
انده قصاصن قود یوقدر دینی یوزدوه در که
قرقی و شی اوله دهر بری که اوله کو چکلوی قاتله
اوله بر یوقوله قتلک شبه بالعمد یوشمیه اولمغ
سبب بودر که بو قتل اگر چه ضربه عدوان قصد
ایدوب نقد ایلمشدر آتا اکثر یا یوقوله اللکم
قتل اولمغ ذمی اجلدن الله عدوان قصد
ایلمش اولور بر معنی ده عمد بر معنی ده خطا
اولور نوع ثالث خطا محمد و انک مجری

جاری

جاری اولدر نشان یا خود صیده اولق اولوب
اولق خطا ایدوب اولمه طوقنوب اولدر تک
کبی بو خطا محمد زبیرانه قصدی و نه بلخی وار
در بونده ذمی قود یوقدر انجا ق و بیت و کفایت
وار در قصاص جرو حده ذمی قصاص
نایدنر کما بله و سهند و اجماع امثله مساواة
شرطی ایله یعنی برابر لشکک شریطه که اندو کی هر
زیاده اولوب حکم الکی من تعدی و تجاوز لازم
کلمیه یعنی بر قاطع کمنه ننگ صاع النی مفضلند
قطع ایلمسه اول فی انک صاع النی مفضلند
قطع ایلمیه اول انک دشن چهار سه اول ذمی
بونک دشن چهاره اول بونک باشن
یا یوزن یار سه بر وجهه که کموکی کور نشه بو معنی
انک باشن یا خود یوزن یار معنی لازدر آتا اولو
میتسر اولمسه شویله ایچر و ده اولان کموکی اونان
یا خود باشن یا یوزن یار سه آتا کموکی کور نشه
اول وقت قصاص مشروع دکلدر زبیرا حمانه
مکلن دکلدر لازم اولان یا دیت محدود یا خود
ارش در آتا الله اولان ضربه که طبایخه ایله مثله

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines being significantly longer than others. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the left page. It contains approximately 20 lines of cursive script. The text appears to be a continuation of the list or collection on the left page. The paper is aged and shows some staining and discoloration.

احسن من الله حكما لقوم يوقنون آية واربعة
 تعالی حکم ایدیکه دماء مسلمین جمله برابر ایشان اهل
 جاهلیت اوزرینه اولدوغی حکم خلافتی اوزرینه
 ایشان اهل بدواهل حضرت یعنی عرب دیارنده و
 اولان شهر خلقی و صحرا ده اولان طایفه باینده
 اولان فتنه و هوانک سببی کثیر یعنی ترک عدل
 اولور ایکی طایفه دن بری بر نیک اوزرینه دماء
 و مالده غلبه ایلمسه لرباطلمه غلبه ایلمسه لور بری نین
 عدول ایدوب انصاف ایدرکنه یوغندی آید
 حق اولنم زدی لاجرم کتاب اللته واجب
 اولان بین الناس حکمه دماء و اموالده و
 غیرده قسط ایله عدل ایله حکم درکه حق تعالی انیکله
 امر ایلمشدر و حکم جاهلیت اوزرینه اولنم لوری
 و تغییر در و ما بینلرنده اولان مصالحتی عدلله
 وان طائفان من المؤمنین استلوا فاصلوا
 بینهما فان بغت احدیما علی الاخری الی قوله
 فاصلوا بین احویکم فاقوا الله و عفو طلب
 ایکن کما یبغی بکله افضلدر زیر حق تعالی بویور
 و بروج قصاص من تصدق به فهو كفارة له

النسب

انس بصره روایت ایدرکه رسول الله قصاصده
 بر قضیه رفع اولنم و بیکه الّا عفو لیه امر ایلمشدر
 و مسلم صحیحنده روایت ایدرکه ابو مسلم رسول
 روایت ایدرکه ما نذقت صدقه من مال اولان
 الله عبدا بعفو الا عا و ما تواضع احدنا لآخر
 یعنی حق تعالی امر لیه برکنه مالندن صدقه و
 مالنه نقصان کلیم حق تعالی عا جلا یا خو آجلا اجر
 و عوض و بر بر دومی برکنه خصمندن عفو
 ایدرکه الا حق تعالی اول مقابلده انک غرض ناید
 ایدر و برکنه حق تعالی ایچون تواضع ایلمشدر
 الا حق تعالی اکا رفعت و بر بوکاشا بدرکه بریم
 زما نمرده ادرنه کی کوچک و اعظا امیر لیه بر و بر
 اوندیکه استنبول قاضی سیدی و بر ماده ده
 خصوم لگری اولوب امر سلطان ایله وزیر اعظم
 علی پاشا محضرنده علما جمع اولوب عقد مجلس
 ایدر لیر پرویزا قندی امیر کل اینده او تور دیس
 اولوردی شرح شریفی تعظیم ایدر حق تعالی
 امری یا ننده اجلا لامر الله تواضع ایدر یارنده
 سی قاضی عسکر اولد ک حدیث شریف یرن بولد

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short entries. The script is dense and appears to be in a historical or religious context. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the left page. The script is dense and appears to be in a historical or religious context. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Small handwritten text or signature located at the bottom center of the page, below the main text block.

بده قتل ایدر لودی و مقدم طائفه بی بله قتل ایدر لودی
شده دی دخی بعد العفو قائلی نینه قصاص بدگاک
جا هلیت ربانی عادتین رعایت ایش او نور
اما حق تعالی امر بپورد و غنی ابقاق قصاص بدگاک
مساواة تعادل ایدر و خبرده بیور مشد کقصاص
حیوة وارد اول حیوة قائلدن غیر اویلیت
قتیلک دملری محضوف اولمسی در زیر اقتل قصد
ایدن کس نه بلسه که قتل ایدو کی تقدیر چه کندونی
قتل ایدر لوقتلدن نفسین کف ایدر و علی دن
رضی الله عنهم هر ویدر که رسول علیه السلام بپوشد
که المؤمنون تکافؤا دما هم یوندن ثابت اولدیم
رسول الله مسلمانلرک دملری تکافی اولو یعنی
بری برینه کفو اولد و غنه قصاص بیور مشد وضع
و شریف غنی و فقیر بر در قصاص صده عربی و عجمی اوزر
تفضیل اول نماز و قر اصلی موی عشق اوزر نه عالم
امی اوزر نه امیر امور اوزر نه تفضیل اول نماز و
قریشی و ثاشمی غیرک اوزر نه تفضیل اول نماز بوقول
متفق علیه در بین المسلمین اما زمان جا هلیت
حکمی و حکام بود حکمی بونک خلاقی در زمان رسوله

مدینه ده

مدینه ده ایکی صنف یهودی واردی بری نبی و بریط
و برینه نبی نصیر در لودی نبی نصیری دما ده نبی نصیر
اوزر نه تفضیل ایدر لودی حد زنا ده نبی به حکام
ایدیلر آیت رحمی تغییر ایلوب برینه نهم باز دملر
اگر رسول بونکله حکم ایدر سه اوزر نه مجتهد روالا
حکم توریست متروک اولور دد لوق حق تعالی بو آیتی
انزال ایدیکه یا ایها الرسول لا یخرجک الذین یسألون
فی الکفر من الذین قالوا امنا بانوا بهم ولم یؤمن
مابهم قال قولوا فاحکم بنهم و اوعض عنهم و ان ترضوا
عنهم فلن یضروک شیئا و ان حکمت فاحکم بنهم
بالقسط ان الله یحب المقسطین آیة توبه تعالی
فلما تخشوا الناس و اخصشونی و لا تشروا امامانی
ثمنا فکیلا و من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الکافرون
و کتبنا علیهم فیهما ان النفس بالنفس و العین بالعين
والانف بالانف و الاذن بالاذن و السن بالسن
و بوجوه قصاص پس حق تعالی بیان ایدر کیه نظر
ما بیننده تسویه ایش و بر نفسی بر نیک اوزر نه
تفضیل ایدر چاق بو آیت دک و انزلنا الیک
الکتاب بالحق مصدقا لما بین یدیه من الکتاب ما و من

بی قتل ایلیه شول الله که اکثریا انکله قتل او نمیش
 اوله کرکسه حدتی اولسون یعنی ککن اولسون
 وایح کبی کرکسه ثقیل اولسون د مور جلا اوری و
 بو یا جلا طوقاغی کبی و کرک غیرمی اولسون غرق
 بالماء و حرق بالنار و مکان شاه سفدن یعنی بو
 یرون القابکی و بو غا زندن بو غرق کبی و حصیه
 صغیرا کبی روح عروج ایدنج و بوزن بورک
 کبی او بنج و الیه اغونه زهر قویوب اچورک کبی
 شویله که بونلرک برده قتل ایلیه قائمه فودلازم
 اولور فودک معناسی بودر که اولیا و قیدله
 تسلیم ایدر لرنجه کرکسه قتل ایلسونلر کرکسه عفو
 ایلسونلر کرک ویت السونلر و قاتلن غیرمی
 قتل ترغده رخصت یوقدر زیراحق تعالی بوزن
 ولا تقتلوا النفس التي حرم الله الا بالحق و من قتل
 منطلوما فقد جعلنا لولیه سلطانا فلا یسرف فی
 القتل نه کان منصورا بو آیتی قاتلن غیرمی
 قتل انمکه نفس اتمشدر در ابی شرح خرا عید
 عرویدر که رسول علیه السلام بوزر مشدر که بر
 رمله یا خیلکه که خیل حرا جدر مصاب اول

کینه

کینه اوج نشه تک برینی اختیار انکله حجه در کر
 رابع مراد ایدنیور سه الله اور که اول اوج نشه
 تک بری قتل بری عفو در بری اخذ و بیدر و بر
 کینه که قتل ایدوب بونلرک برینه منظر اولدوق
 صکره ینه عودت ایلسه انکچون نار جهنم وارد که
 انده خالد در ایدر بو حدیث شریفی اهل سنن زود
 ایلمشدر و هر وقتی قتل که اول عفو ایدوب باخو
 دیدن صکره ینه قصاص ایلسه انک جرمی قائل
 اعظم را شد در حتی بعض علما قنده حد اقلی و ایدر
 امری اولیا، قیدله مفوض دخی و کله در حق تعالی
 بوزر مشدر که کتب علیکم القصاص فی القتل
 قرآن مجید و العبد بالعبد و الا نسی بالانسی فمن عفی عن
 اخیه شی فاتباع بالمعروف و ادا الیه باحسان
 ذلک تخفف من ربکم و رحمه فمن اعتدی بعد
 ذلک فله عذاب الیم و کم فی القصاص حیوة یا
 اولی الالباب لعلم تنقون علما و میشلر در
 زمان جا هشیده اولیا و مقتوک کتبونی غیظله
 ملوا ایدی قاتلن غیرمی اصحاب قاتلن بچیکینه
 بی قتل انکی اختیار ایدر لودی بلکه سید القیدی بی

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is cursive and dense, filling the frame from top to bottom.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is cursive and dense, filling the frame from top to bottom.

تجدید

اتفاق اتمشدر که بر شهادت ایلسته حاجی
 حضورنده انک نفسی شایع و مستفیض بود
 یا خود قاضی شهادت و مسقط عدالت بر نوع
 فحوری معلوم اولسه اول شهادت شهادت نبی قبول
 ایلمک جایز و کدر و بلین کسند لرا اول شهادت
 کور مدیسه دخی بلد کلدی ایلمک لرا اول
 علیه السلام مدیدر که بر کون یا نکرندن بر جنازه
 جلدی حاضر لرا اول جنازه به خیر له دعا اندیلر و جبت
 و جبت دیو بیور دیلر و بر دفعه بر جنازه جلدی حاضر
 لرا اول جنازه بی شریه ذکر ایلمک برینه و جبت و جبت
 دیو بیور دیلر اصحاب سوال ایلمک کلدی بیور دیلر که
 خیریه ذکر ایلمک و کلدی شهادت و کلدی او زره جنت و آب
 اولدی شریه ذکر ایلمک و کلدی شهادت و کلدی او زره
 واجب اولدی انک چون و جبت دوم زیرا ایشده
 فی الارض و رسول الله زمانده نفسک مشهور
 بر عورت و ار ایدی رسول انک حصنه بیور دیلر
 اگر بلاینه کسندی رجم ایلمک بو عورتی رجم ایلمک
 اما بینه سیز خدا قامت او نماز اتا شهادتدن و
 امانندن اخر ازده و بونک امثالنده معاینه بی

احتیاج

احتیاج بو قدر استفاضه یعنی استهتار بلکه مادون
 استفاضه کفایت ایدر حتی کشتک احوالنه اقوال
 استدلال اولنورنه که ابن مسعود دیشدر که
 اعتر و اناس باخوانم و عمر بیور مشدر که اخر زوا
 اناس بسوء الظن بو مرتبه سوء ظنله اخر از جایز
 اما سوء ظنله عقوبت جایز و کلدی
 ادم ایچون تعیین اولنان حدودک بری نفوسدر
 الله تعالی بیور مشدر که ولا تقموا و اولادکم
 املاق و دخی ولا تقموا و النفس الی حرم الله
 الا بالحق وینه بیور مشدر که و ما کان المؤمن
 ان یقتل مؤمنانی قوله و من یقتل مؤمنات فقد
 فخر او جهنم خالد ایها غضب الله علیه و لعنه و
 اعد له عذابا عظیما وینه بیور مشدر که من اجل انک
 کتبتا علی بنی اسرائیل انه من قتل نفسا بغير نفس
 او فساد فی الارض فکاتما قتل الناس جمیعا و
 من احیانما فکاتما احیا الناس جمیعا و صحیحند
 رسولدن مریدر که یوم قیامتده اول قضا اولنان
 و ما در قتل دخی اوج نوعدر بری عذ تحضدر و عذ
 محض شول قتل در که عن قصد بر محصوم الدم

Handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, located in the upper right corner.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

Handwritten text in a cursive script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the page area.

ترهیب لازم در کشتی اهل نه و ولده نه و امیر رعیتینه
بذل مال ایدوب اعمال صالحه به ترغیب لازم در حج
قوری استخوان و آفرینیه بواجیدن در که رسول
الله و خلفا و راشدین ات و دوه سکر تدر
کجه بیت المالدن جعل و پروردی و اوق اندر
بجمله کذلک بیت المالدن جعل و اوکل و پرورد
دی کذلک مؤلفه الطوبه به بدل مال ایدر کردنیاید
رغبت ایدوب مسلمان اولوردی حتی مرودیدر
برکته کونک او تنده رسولدن و دین استلان
مقبوض مکنه اولوردی رسول اکا بدل مال و
خلق حسن بذلیده شویله قریب اولوردیکه اول
کونک آخرنده اکا رسولدن و اسلامدن سو
کمنه اولوردی کذلک شرک و معصیتک و خنی
کمن اولدنی ماده سین قطع ایلمک لازمدر که اکا
انیم سبب اولمیه و هر نه که معصیته مفضی
اوله انک دفعی لازمدر ماده که نده بر مصلحت
راجه اولمیه نه کم بنی علییه نام برابر بر عونا محرم عورت
خانی فلسه لرا و ججشی شیطان اولوردی و پونهی
بپوردلر و الله و پوم اخرته ایمان کورتن عورت

حلال

حلال و کدر که ایلی کونک مسیره سفر ایلمک آتا کر
که انک زوجه نامحرمی بله اوله دیوبوردیلر اجنبیه
اید خانی اولوب سفر ایلمدن منع اندکری شره
وسيله او لماق احتمالی ایچوندر و بر کجه حضرت
عمر عس کشته ایدوب کزردی بر عورتدن شایسته
بو بیته او قودی بیت عربیه بل من سبیل ای
خمر فاشیه ام من سبیل ای نصرین حجاج عمر
نصرین حجاجی احضار ایددی کوردیکه غایت کزل
یکیت صابچلرین تراش ایددی حنی دخی زاده
اولدی اخر دفع فتنه ایچون بصره به نفی ایدر کور
نسا انکه مفتون اولمسون دیودینه مردن شه
مرویدر که بر کون بر کمنه بی صبیان ایله حجاب
ایدردی و او اشندی منع ایلمک و ناصبیان دن هر
فتنک فتنه سندن خوف اولنه و لیسنه
لازمدر که اظهار ایلمیه و من غیر حاجه تحسیدن و حال
بخرید و تبریکدن و مجالس لهو و اغانی به احضار
دن منع ایلمیه امتناع ایلمک تغزیر لازمدر کذلک
فسق و فجوری ظاهر اولندری صبیان مردان ایلمک
منع ایلمک لازمدر و ما بنیلر نفعی لازمدر خنی

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, written in a cursive style. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, written in a cursive style. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

اولدیکه لذات مباحه جمیله دن لایدرکه امور خرد
و مصالح دینیه به استطاعت انوکله اولور بولونم
که فوفا امتشدرکه عدالت دینده صلاح درومو
صلاح درم و تدن مراد آومه زینت و جمال دیر
سنه بی استعمال ایدوب شین و دوش بر
سنه لرون اجتناب در اوردار و ایت ایدوب
نفسی بر باطلله الدارم حقه استعانت اچون حق
تعالی لذات شهوانیه بی اتمام خلق اچون خلق
ایلمشدر انکله اجتناب منافع ایدوب و غضبی
انک اچون خلق ایلمشدرکه دفع مضار ایلیمه و
تا اول مضرا اولنری حرام ایدوب و حرام اوزرین
اقتضار ایدنری ذم ایدوب اما مباح جمیلله
اعمال صالحه و ندر بوسبیدندرکه حدیث صحیده
وارد اولمشدر سیر عورتکز دن استبضاع
ایلمشدر باجور اولور سیر اصحاب و دیگرکه با سو
الله قضاء شهوت اند و کرده بزه اچر حال اولور
می رسول الله بوردی که حرامه وضع ایلمشدر
اولور دکر لایدرکلان ایلیمه وضع انکله باجور اولور
بر و ایدوب بودرکه حرام ایلیمه احتساب اولور سیر

حلاله

حلاله همچون احتساب اولیمه سیر و صحیحینده سعد
ابن ابی وقاص دن مرویدرکه رسول حضرتی بویز
که سیر هیچ بر نفقه ایلیمه انفاق ایز سیر که انکله
وجه الله ایتغا ایدوب سیر حتی رفعت درجه کوزه
سبب اولیمه حتی عورتکز انکله توید و عکرتیمه
ایدوب درجه کوزه زیاده اولور بوبایدوب انارچوب
پس مؤمنه لایقدرکه نیتن خیر اوزره ایدوب
جمیع اعمال صالحه سین انک اوزر نه بنا ایدوب که
صلاح قلبیده اعمالی صالح اولوب و منافقک نیتی نای
اولوب و عیون جمیع اعمالی اکا مبنی اولوب ربا
اوزر نه اولور صحیحینده مسطور در که جدا ایدوب
بر مضغه وارد یعنی بر چنین شرات وارد که
فلکدن کنایه در اول بر مضغه صالح اولوبی جمله
جسد صالح اولور اول فاسد اولوبی جمیع فاسد
اولور فصل ننه کم عقوبات ترک و اجابت
و فعل حرمانه داعی اولنره مشروع اولمشدر کذب
ترک و اجبات و فعل حرمانه معین اولنر حقیقه
دخی مشروع اولمشدر فلما بد طریق طاعتی سیر
ایدوب اهل طاعنه اعانت و ترغیب و خلاصه

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces of text. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines starting with a small decorative mark or initial. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of cursive script. The text is dense and fills most of the frame. There are some faint markings and bleed-through from the reverse side of the page.

اکل و لباس واجب اولور بوسیدنزه ^{اشک}
 کندویه و اهلنه نفقه سی جمله اخراجا تنده مقدر
 نتم کندیه ابوهریره دن روایت اولور که
 رسول الله بر کون اصحابه تصدقوا دوی اصحاب
 بر شخص یا رسول الله عندی دینار دوی رسول الله
 تصدق به علی بنک دوی عندی آخردوی
 تصدق به علی ولدک دوی اول نینه عندی اخر
 دوی رسول الله تصدق به علی خادک دوی
 اول شخص نینه عندی آخردوی رسول الله السلام
 انت ابصر دوی یعنی سن بلور سین دوی
 وینه صحیح مسنده ابی هریره دن مرویدر که رسول
 الله بصر مشدردینار النفقه فی سبیل الله
 و دینار تصدق به علی مسکین و دینار النفقه
 علی اهلک اعظما الذی النفقه علی اهلک یعنی
 بردیناری الله یولنه نفقه ویرسک یعنی حج
 و غزایولنده صدقه اهلک و بردیناری بر
 مسکینه نفقه ویرسک و بردیناری اهلک نفقه
 ویرسک تو ایده اعظمی اول اهلنه نفقه اهلک
 ویرسک ما ذالینفقون قل العفو و یوبور ^{اشک}

نفی

و نفی معنسی بودر بو محله عفو فضل معنسه
 در زیر ابرکشنگ نفقه و اهلنه نفقه سی فرض
 عیندر اما مساکنه و غزواته انفاقی یا فرض کفایه
 در یا مستجد رو جایی طعام اهلک واجبدر
 زیرا سائل جایی بنی اطعام ایده یا قوت یومی یا در
 دکلم بکا قوت یومی المنع صدقه ویردیه قولنده
 صادق اولسه یا صدقه واجب اولور ترکی
 ایده اتم اولور جایی کندی نفسی یا خود او زرنه
 نفقه سی لازم اولان اهل و عیالی اولیجی خود
 وجوبی متاگدا اولور فرض اولور و ابو خاتم سی
 صحیحینده ابو ذر حدیثنده که انواع علم حکمتی
 جامعدر بو ایده یا زمشدر حکمه آل داودده وار
 در که هرکشی به لازمدر که درت ساعتی کندی نفقه
 صرف ایده بر ساعتنده رتبه مناجات ایده
 و بر ساعتنده نفقه محاسبه ایده و بر ساعتنده
 عیوبندن خبر ویر اصحابه صاحب ایده
 و بر ساعتنده لذات نفسیه سنه مشغول
 اوله زیرا اول لذات نفسیه به صرف اولان
 ساعت اول اوج ساعت عوندیر بوندن معلوم

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is consistent with the right page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines, filling most of the frame.

یا خود دود و شفاعت طلب ایلد کزنده ایلر
 خاطر کچون حقدن عدول ایلیمه جهت اخروی دن کوی
 ویره یا خود جواب ویرد کده قول میسور ایلیمه ^{تطیب}
 قلب ایلیمه مادامکه اغلاظ محتاج اولیمه شو بیکه ابرام
 غلیظ ایدوب اغلاظ محتاج اوله اول وقت اغلاظ
 ایلیمه خصوصاً سائل حفته که رد سائل منتهی عنده در
 سجانه و تعالی و اما السائل فلاتنهر بیور میشد
 بر شخصک اوزرنه حکم اولنسه اول شخص میاوی
 اولور اما نفسی قول میسور ایلیمه یا وجه بشارت ایلیمه
 تطیب اولنسه نیه متغیالی اولور نیه که تطیب
 در یضه برد و ادم کرده ویرر و انک اجماع منوع
 ایلیمه چون دوا، حلو ویررحی تعالی موسی ربانو
 علیهما السلامی فرعون کوندر وی فتولا له قولین
 دیو بیوردی یعنی بو مشق سو بیکت و رسول الله
 معاذ بن جبلی ابو موسی اشعری ایلیمه کوندر
 یستر و اول تعسر و البشر و اول تنفر و یعنی قول
 عملد القا ایدوب کوچ تکلیف فکر ایلیمه و حتی نیکی
 نک و سعیت رحمتی ایلیمه بشارت ایدوب شد
 عذاب ایلیمه نفرت ویریک و برد فعه برا عرابی بکده

بول

ببول ایلدی اصحاب قلعه دیر که منع ایدر لر
 علیه السلام لا تذر موده یعنی لا تقطعوا علیه دیو
 بیوردی یعنی بولنی کسک بعده بیوردی که بر فو
 صو کتوردیلر اوزرنه دو کدر وینه اصحاب برد فعه
 بیوردیلر اما بعثتم متسیرین لامعسرین یعنی شکر کوچ
 کوندر مکه کوندر لید کوز قولایق القا ایلیمه
 کوندر لید کوز بو حدیثک ایلیمه بله صحیحینده مذکور
 و بو جمله به هر شخص کندی نفسی سیاستنده و حتی
 محاجر یعنی ریاضت ایلیمه بر او غورون کیدی
 ریاضات شاقه تکلیف ایلیمه زیر نفس حق قول
 ایلیمه مادامکه خط شهوتدن یا نتیجه بر نسه ضم او نیه
 اما اول خط شهوات نفسانیه دن اولمامی کدر
 و نیت صراطیه مهارن کدر نته کم اکل و شرب و
 لباس انسانه لازمدر حتی مضطر اولسه عامه صلحا
 فتوا سیله میتنه و حیفته بیک جایزدر میتنه و حیفته
 اکل ایلیمه فوت اولسه ناره داخل اولور
 خلق انساندن مال عبادتدر انسان اکل ایلیمه
 لباس کیمسه عبادت قادر اولماز و جمیع عالم متفق
 در که مالا یتیم الواجب الابه فهو واجب در اجماع

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, likely a list or a collection of short passages. The script is dense and fills most of the page.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, continuing the list or collection of passages. The script is dense and fills most of the page.

انه لا يجب الظالمين و حسن بصيرت منقول
 يوم قيامتده عرش ايجدن بر مادی ندا ایدوب
 حق تعالی او زرنده اجوی اولنگر قاصونلردیه
 کسند قالمیه الاعمفو ایدوب اصلاح ایدنگر قالمیه
 بودخی معلوم اولمق کدکر که رعایایه احسان
 نیت اجاق انلرک هو الرنه تابع اولوب کریم کورد
 ترک انک دکدر زیر حق تعالی بیورمشد که
 لو ابع اهو آذ هم لفسدت السموات والارض
 و من فہتم و وینہ بیورمشد که صحابه خطایده
 و اعلموا ان فیکم رسول اللہ لو یطیعکم فی کثیر من
 الامر لعینکم بلکه رعایایه احسان اولدکر که انلرک
 دین و دنیا رن ده نافع اولنگر عمل اولنگر کدکر
 نائنده کریم دخی اولکوسه اما ممکن اولدقچه رعایایه
 کریم کورد کلری امر ده مضی رفعلک معامله کدکر حتی
 صحیحینده بنی علیہ السلام ن م ویدر که ماکان ان
 فی شیء الا زانه و ماکان العنف فی شیء الا شانه
 وینہ رسول علیہ السلام بیورمشد که ان الرفیق
 یحب الرفیق و یعطی علی الرفق مالا یعطی علی العنف
 یعنی بن عبد العزیز دردی که بن خلقه حق مری یعنی

اجی

اجی حتی اخراج ایدہ بلدررم اما خلق نفرت ایدہ
 نور قوم صبر انیک حتی دنیا تک بر طنتون سنه کدکر
 انکله اخراج ایدہ لم که مرتدن نفرت اند کلر سنه کوره
 حلونه مانکل اولدردیردی رسول علیہ السلام مضی
 بو وصفله موصوف ایدیکر کند ولره بر صاحب
 حاجت کلسه رد عینف ایدر دایم لردی قول
 میسور یله جواب ویرردی بردفعه بعض اقا ربی
 کند ولره کلوب صدقاه موتی اولمق طلب ایدیکر
 صدقات محمدہ و الله حلال دکدر بیور دیر مال
 فی کلکده صدقہ دن بدل ل فی دن هر بونه حصه
 عرض ویردیر و بردفعه علی وزید و جعفر حمزہ تک
 قومی خصوصنده رسول الله کلوب خصوصت
 ایدیکر قیزی طایه سنه حکم ایدوب بونلرک برینه
 حکم ایدیکر بعدہ هر برین تسلیمه ایدوب جعفره
 خلفا و خلفا سن بکا بکر ز سین ددی زنده
 سن بزم قوندا شمز مونی ز سین ددی علی
 سن بندن سین بن سندم ددی و فی الامر
 بوید کر کدر که خلق دایما اندن قسمنده حکمه و بدل
 ولایات و بدل اموال و بدل منافع طلب اند کلر

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a series of entries in a historical or scientific manuscript. The script is dense and cursive, typical of Arabic or Persian manuscripts. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines.

Handwritten text located below the rectangular frame on the left page.

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, continuing the list or entries from the left page. The script is consistent with the left page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines.

وكن من الساجدين اما زكوتي صلواته قرين بوز
 اقبوا الصلوة واتوا الزكوة بوركه مواضع كثيرة
 موجه در هر احدك معلومی در براده احتیاج بود
 لاجرم صلوة و زكوة امر نه قیام و تخلق راعی و غنیك
 صلاحته سبدر انسانك استا جا معیه دخولنه
 سبدر نته كه صلوة و خونی ذكر القی و دعایی
 و تلاوة قرانی و اخلاص دینی و توكل علی الله جمع
 ایلر و زكوة دخول ایسه خلقه احسانه نفع ایلر
 بچه فقیره معیشت و بچه مظلومه نصرت و بچه
 مله و قاعانت ایدوب بچه محابك قضاء جوان
 جمع ایلر صحیحینه مسطور در كه هر معروف صدقه
 اگر بسط وجه و كلمه طیبه و لین كلام و خمی و كور
 وینه صحیحینه عدی بن خاعدن مرویدر كه رسول
 الله بیور مشدر كه فمن استطاع منكم ان یشتق
 النار ولو بشق تمره فلیفعل فان لم یجد فبکلمة طیبه
 معلوم اولدی یارم هر ما صدقه ایك یا خود مجلینه
 بر كلمه طیبه سو یك تاری مانع اولور میش سینه
 مسطور در كه رسول علیه السلام بیور مشدر كه معود
 هیچ بر ننه بی حقیر کور مك اگر بر فرزنداشكه کور

لوز

بوزیده بولستاق وخی اولور سه و بر صو طلب ایلر
 کمنه تک تو غا سه صد و کک وخی اولور
 و ام سلمه به بیور مشدر كه حسن خلق و نیا و
 اخرت خیر لرن جا معدر حسن خلق و دکلری
 خلقك اذا سته تحمل و غیظ و غضبی یوماق
 یعنی او یکه بی دفع انك و جبردی عفو انك و هو
 نقه مخالفت انك و بیو کلنکی ترک انك
 در نته نیم حق تعالی بیور مشدر و لئن اذ قنا
 الا انسان متار حمة ثم نرغنا ثامنه انه لیوس کفور
 و لئن اذ قناه نغما بعد ضراء مسته لیقولن
 ذهب السیات عنی انه لفرح فخور الا الذین صبر
 و عملوا الصالحات اولئک لهم مغفرة و اجر کبیر
 وینه بیور مشدر كه هذا العفو و امر بالعرف و نهی
 عن الجاهلین وینه بیور مشدر كه و سار عوا
 الی مغفرة من ربکم و جنة عرضها السموات و الارض
 اعدت للمتقین الذین ینفقون اموالهم فی السراء
 و الفراء و الکاظمین الغیظ و العارفين عن انفسهم
 و السدیكب المحنین وینه بیور مشدر كه و خیر
 سینه مثلهما من عفی و اصله فاجره علی الله

ی

Handwritten text in a rectangular frame, oriented vertically. The script is a cursive style, likely from a historical manuscript. The text is densely packed and covers most of the page area within the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, oriented vertically. The script is a cursive style, likely from a historical manuscript. The text is densely packed and covers most of the page area within the frame.

لازم در که بیع و شراوه موکل و موتی ایچون و جرح
 اوزره معامله ایده زیر الدین بالامانه در و امر
 دین و اجب الایها مدر فقها بو معنای بوند که
 ایله یلیر که هر وقت که ولایه امور دین ناسک اصلا
 ایها م ایسه لر دینلری و دنیا لری امری صالح اولور
 والا ایکیسی بله فاسد اولور جمله نیک رئیس حسن
 و اصلاح احوال رعیت در اخلاص و توکل صلاح عامه
 و عامه نیک مبدای در صلاح خاصه و عامه توفیق الهی
 موقوف در بوسه بیدندر که صلواتی که عماد دینیز
 ایکن نعبه و ایکن نعتین و میکلکه ناموز
 و اثرده وارد اولمشدر که بو ایکی کلمه کتب نیر
 نیک معناسین جا معدر و رسول علیه السلام
 مرویدر بعض مغاز میرنده یا ما کت یوم الدین ایکن
 نعبه و ایکن نعتیز و دینلر و سبب بداند
 ایریلوب دو کولد و کن کور دینلر بوندن غیر
 نیچ مواضعه حق تعالی فاعبده و توکل علیه
 دیوامر ایلمشدر و بر مواضعه دخی علیه بو کلمت
 و ایله اینب و میشر و بر مواضعه علیه
 توکلنا و الیک انبنا و الیک المصیر سور میشر

و رسول الله اضحیة بوغزلد قده اللهم هذا منک و الیک
 یور مشدر و اولیا، امورک خاصه و سائر
 عامه اعظم اموری اوج نسه در اولی اخلاص بند در
 و توکل علی الله در و اخلاص و توکل قرین حالی اولمخون
 دعا در که بو جمله صلواتی موجوده در محافظه صلواتی حاصل
 اولور که قلب و بدنله اولور ثانی خلقه احسان
 و القاء نفعدر که اول زکونله اولوب ثالث خلقه
 و اصل اولان اذی به صبردن و غیردن و اصل اولان
 نوابیه تحلدر بو اجلندر که حق تعالی صلواتی صبرک
 بین جمع ایدوب بر مواضعه ذکر ایلمشدر و
 استعینوا بالقبر و الصلوة یور مشدر و بر مجلده
 و اتم الصلوة طری النهار و زلفا من اللیل الحین
 ینهین السیات ذلک ذکر ی للذاکرین و اصبر
 فان الله لا یضیع اجر المحنین وینه سور مشدر
 فاصبر علی ما یقولون و سبح بحمد ربک قبل طلوع الشمس
 و قبل غروبها وینه سورله فافده یور مشدر
 فاصبر علی ما یقولون و سبح بحمد ربک قبل طلوع الشمس
 و قبل الغروب وینه سور مشدر که و لیفد تعلم
 انک یضیق صدرك بما یقولون فسبح بحمد ربک

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script.

Handwritten text at the bottom of the left page.

بیور مشرد مردم با صلوة بسبع و اضره
 علیها بعشره و فرقتوا بینهم فی المضاجع كذلك صلوة
 مضاجعی اولان بستنی و وضواید ضببیا نه امر الیک
 واجب در و مساجد مسلمینله تعهداید و بیاروب
 کلوب و ائمه مسلمینله طوروب او تور مقی او کر
 لکه امور دینی او کر نه لرو اهل علم و اهل سلاطه ^{خفاط}
 ایلیه لکه انکرک حانی بو نکره سرایت اید و باجر
 دینگری ترقی اوزره اوله وانگردن کورد کلری
 و اشند کلری اوزره عمل صالح ایدیه لر زیر اسیر
 الله بیور مشرد که صلوات کما را یتمونی ^{احسن} یوقد
 شریفی بجاری روایت ایلر و بر دفعه ^{حضی} منبر کنار
 ناز قلوب انکیچون بویله اند که بکا اقتدا ایدوب
 صلوتدن تعلم ایدیه سیر و امام ناسه لازمدر
 صلوتی کاینیغی اقامت ایلیه صلوة کامله فله که مقتدر
 کوروب تعلم ایدیه لر منقر ذالکدوغی کسی فله کندوب
 اقتدا ایدنرک صلوتنه ناظر اولر اکسک فعللر
 کورسه تنبیه ایدیه تکمیل ادره کندک امام حج و
 امیر حبه لازمدر که وجه اکمل اوزره عمل ایدیه کتا بعلر
 دخی کوروب اقتدا ایدیه لر و وکیل و وونی ^{حضی}

امتناع ائمه لر انکر مباحی خمس اسلام که شهادت
 لا اله الا الله و محمد رسول الله در و اقامت صلوة
 و اداء زکوة و صوم و حج در انکر که الزام اولنور و
 سایر واجبات ایله الزام اولنور و سایر حقوق
 اسلامدن اداء امانات کبی و معاملاتده وفاء
 عهد کبی و سایر بونک امثالی اعمال الزام اولنور
 و رجال و نسا دن بر طائفه ترک صلوة ایلمسه لر
 اقامت ایدیکه عقوبت اولنور لر اجماع علما ایله
 بعض علما قتلدن تجویز اتمشد مباح کور مشرد
 در که اول استنباه اولنه لر اگر توبه ایدوب اقامت
 ایدر لسه فیها و الا قتل اولنور بونده دخی اختلاف
 اولنمشدر فاسق حمی قتل اولنور ارتداد حمی قتل
 اولنور امام احمدک قول مشهوری اوزره و اکثر
 سلف روایتی اوزره کفر اقل اولنمقدر و حوب
 صلوة اقرار ایدوب فله دخی تقدیر جه انا و حوب
 انکار ایدوب فلهسه بالاتفاق کافر لرو اولوب قتل
 اولنور و صبیانک اولیا سینه لازمدر که یا سینه
 ایدر شد که صلوتنه امر ایلیه اون یا سینه وار و قدر
 اسکره ترک ایلمسه ضربله تا ویب ایلیه زینار رسول

ذو القدر

او او صوم رمضان و حج عتی ان استطاع سبیلا
 قبول انکی التزام ایدوب نکاح محارم و اکل خبائث
 و دماء و اموال آسدن آخر از انکی قبول اید بخیر
 بونکرک قتالی ابتداء بدو اسلام و اول ظهور نبوت
 نبی علیه السلام دن مشروع اولت در قبول انکه
 صکره که تکرار امتناع شریعت اسلام دن خروج
 اید و لوجوب قتالی متاكد او لورنته کم متغیر
 و قطع طریق واجب اولت در اما ابتداء قال
 فرض کفایه در بعض مسلمین اما امت انکه دفع
 اولت سیار مسلمین ساقط اولور اما امت
 اید نکرک فضلی سایر لردن مقرر در زیر حق تعالی
 بیور مشرک که لا یتومی القاعدون من الملکین
 غیر ادنی الضرر و بیور مشرک که فضل الله الجاهلین
 یا موالم و انفسهم علی القاعدین درجه و کلا وعد
 انهم یحیی و فضل الله الجاهلین علی القاعدین اجر
 عظیم و انهم مسلمین هجوم ایسه جمله مسلمینک
 اعانته قادر اولنکره دفعی واجب اولور زیرا
 حق تعالی بیور مشرک که ان استنصر کم فی الدین
 فعلیکم النصر سیزدن یاروم طلب ایسه لرد

سیر

سیر یاروم ایک و رسول الله صغی مؤمنکری بری
 بر نیه یاروم انکه امر ایتمدر کر که اول کند
 اولدن قال ایک ایچون بیت المالدن یا علوف
 سین یا بتار بینکرون اولسون کر که سیر
 اولسون هر کشتی به قوتی و قدرتی بتشد که سوار
 و پیاده حاللی حالنه کوره و نه نظریقه ممکن اولور
 یاروم لازمدر زیر رسول الله غزوه خندقه اصحاب
 بود جمله امر ایدی حق تعالی کسندی ترک انکه اول
 ویر مدعی بیور دی ابتداء کفار یله قتاله نصرت لازم
 اولدوغی کبی بونده دخی عدو هجوم اتمدر جمله
 یاروم لازمدر بیور دی در سولدن ترک نصرت
 انک ایچون اذن اسیتوب بیور غور تدر
 بیور غور تدر ایچون ایچون ایچون ایچون
 ویکله نعل ایدر لرد بیور عورت و کلد مراد لرد
 فرار و بیور دی زیرا ابتداء جها و جها اختیار
 حجر و عدوی تخویف و ارتاب ایچوندر اما دفعه
 جها و جها واضطرار پد کشتی هم دینندن هم نفسندن
 هم مالندن دفعدر دینی احیا و کلمه اللهی علا ایچوندر
 اما اهل دیار اسلامدن بر طائفه که حج اولوب

Handwritten notes in the top right corner of the page, including the number '13'.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Small handwritten mark or number at the bottom right of the page.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script and appears to be a list or a series of entries.

Small handwritten mark or number at the bottom left of the page.

جهادی و اجبدر اتفاق مسلمینند نه کم ابو بکر صید
 و سایر اصحاب مانع زکوة اولان مسلمین ایله قائل
 ایلدیر حتی بعض صحابه اولنده توقف ایلمشکن بینه
 اتفاق ایروب زکوة ویر میسکرله قائل ایلدیر حتی
 عمر رضی الله عنه ابو بکره مقابله ایروب سن یوز
 نجه قائل ایدر سین که رسول الله یور مشدر که بن
 قائله ام اولندم حتی ناس اشهدان لا اله الا
 الله و اشهدان محمد رسول الله و نیجه چونکه بویه
 ویر له مالری و دملری مصون و معصوم اولور حتی
 مالدر نیک حقن ویر مک لازم اولور بعد حجابی
 الله اوزرنه در دیوبور مشدر دد کده زکوة یعنی
 حقوق مالدن در شیلکه که رسول الله ویر دکوری
 مالدن بجا بر دوه دیزن باغلا بجه نسیبی اکر
 ویره لر قائل ایدرم ددی عمر یور که کوزم که حق
 ابو بکر ک صدرن قائل اوزره شرح ایلمشدر بیکه
 حق انده در ددی و بنی علی السلام دن وجوه کینه
 ایله ثابت اولمشدر قائل حوارج امر اند کلری صحیحند
 علی بن ابی طالب دن مر ویدر که رسولدن شتم
 که یوردی سخیح قوم فی آخر الزمان احداث کسان

سفها

سفها الاحلام یعولون من قول البریه لایجا و
 ایانهم خبا جرم هر قون من الدین کایرق السوم
 من الرمیة فاینها لایتموهم فاقتلوهم فان فی قتلهم
 اجر لمن قتلهم یوم القیمة بوحدیت متفق علیه در
 و یونکر اول طایفه در که حضرت علی ایله قائل اندیلر
 و مسلک بر و ایتنده سیکون امتی فرقتین
 من بینهما ما زقه علی قتلهم و لاها با حتی بو ایکی فرقه
 اهل عراق و اهل شامدر که انکره حروریه در لر بوحد
 ثابت اولدی که شریعت اسلامدن حروح ایله
 قائل لازم اولد اگر چه اولد کلمه شهادت ایله تکلم
 دخی ایدرسه و فقها اختلاف ایلدیر شول طایفه
 محتفه حقیقه که بر سنت را بیه بی اتفاق ایله حله
 ترک ایلمسه لر صلوة فجر ک سنت مؤکده سی
 اولان ایکی رکعت کبی که قتلکر جایز اولور می
 اولور می ایکی فرقه ایلدیر بعضیلر کجوز اندی بعضیلر
 اندی اما فرایض و واجبات ظاهری بی ترک ایلمسه
 لر یا نحو محرمات مستفیضه دن بر نبی استحلال
 و جهی اوزره ارتکاب ایلمسه لر بالاتفاق قتلری
 و اجبدر حتی صلوة مکتوبه بی اقامت و زکوة منفرده

بی

شیخ فانی بی و طفل صغیری و عورتی قتل ایک کتاب
 زیر احق تعالی قتل نفوسده صلاح خلق محتاج اولد
 مرتبه بی مباح قتلدی جنگه قادر و قتاله مباشر لری قتل
 اتمکه صلاح حاصل اولور شیخ فانی و طفل صغیری و عورت
 قتل ایلمدن صلاح حاصل اولماز انجان فتنه اولور و
 الفتنه اکبر من القتل در یعنی قتلده شر و فساد اولور
 کفارک فتنه سنده اولان شر و فساد قتلده اولان
 شر و فساد دن اکبر و اکثر در مادامکه مسلمون امانت
 دیدن امتناع ائمه کفره تک مضر تی اولماز الا کندی
 نفس لریه اولور بواجلدن فقها و پیشلر در که کتاب
 وستنه مخالف اولان بدعت و داعی اولان کافر
 ایسکت اولان برابر دکلدرو حدیثده وارد
 اولمشدر که خطیبه اخفا اولنه ضرر ایلمز الا حقیقت
 اما صاحبی ارتکاب اندوکی خطیبه اعلان اوزرنه ایسه
 و کوروب ایشیدنظر انکار ایدوب منع ایلمسه لری
 عاقبت ضرر ایلمز بوسیدن در که شرعت کفارک
 قتالین ایجاب ایلمشدر اما کفارک هر کسه سنه
 قادر اولنه قتل واجب اولماز مثلاً کافرک کیمیلر
 پاره لنوب بزم دیار بمره دوشه یا خود دار کیمیلر

کاروانی

کاروانی کندی مملکت لریه سفر ایدرکن یول ایلمک
 بزم و لایمزه دوشه یا خود حمله ایلد اخدا اولنه
 قتل اولماز بلکه تا قتل اولنوب کوریلور قتل اولنوب
 و اسرفاق و یا خود فدا ایلمک مالین الوب اطلال
 اولنمقدن یا خود سایر کافر لری قتلدن تطیب
 و تالیف ایلمک عفو اولنوب و قتل اولنمقدن سی
 مسلمنه نافع و حاله مناسب ایسه امام کلمه عمل
 ایلمیه اکثر علما تک مذہبی بویله در ننه کم کتاب و سنت
 وحی بوکاد دلاله ایلمز اما بعض فقها اما من و اما
 فداء آیتنده اولان مال فدا الوب اطلاق ایلمک
 منسو خدر دیو اول قوله رضا و بربر ایلم کتاب و
 مجوسله قتال اولنور یا مسلم یا خود ذلیل و صغیر اولد
 حالده جزیه ویرمکی قبول ایدرکی بونلردن ماعداده
 اکثر فقها بونک اوزرنه در که کفار عربدن جزیه النمایه
 یا اسلام یا سیف زیر ابنی ایلمدن کلوب اول
 دعوت انوره اولمشدر کفر اوزره اصرار اند کلر کچو
 جزیه طاعت ویرد کلری مقبول اولماز اسلام و
 سیفدن لایدرو قنغی طائفه که مسلمان اول
 اما بعض شر ایلمک اما متشددن امتناع ایلمسه

سعادت سه نوز بولور زیرا ناسه محیا و مانند لایب
 در البته محیا سعادت نهر و ظفر و موات سعادت
 شهادت و جند در محیا اولان کمنه بواکب سعادت
 برینه و اصل اولور و ترکنده بواکب سعادت تک نقصانی
 وار در ناسده نیچیکمنه وار در که اعمال شتیده
 رغبت ایدوب قلت منفعتی و اراکین جهاد و عمل
 شدیدون انقدر مجاهد جهادده ترفیه نفسه رب
 ایلرحی موی مصادف اولنج و شهیدک موتی سایر
 موتوک امیر و افضلی در وصل قبال مشروع جهاد
 اولمش در و جهادون مقصود اصلی دینک کئی
 اللجون اولمقدر و کلمه اللهی اعلا ایدر کج چاشمقدر
 دینک کلیسی اللجون اولوب کلمه الله اعلا اولمباق
 اتفاق مسلمینکه کفار له قبال اولمقدر اما کافر
 مانعه و مدافعه یه قادر اولوب مقاتله ایلیندر نسوا
 کبی و صبیان کبی و خلعدن منقطع اولان راهبر
 کبی و علدن قالمش توجره لکبی و کوترم و اعلی کبی
 بونکرک امثالی قتل اولنماز لجمهور علی اتفاقی بونکرک
 اوزرنیه در آلا مکره قوللری ایلد سایه کفره یه معانت
 ایده لر قبال کجریص ایلد لر یا خود بعض فعللریه و معانت

ایله

ایلد لر و بعض علما مجر و کفر سببی ایلد نسوا و صبیان
 دن غیر بیک قتل مباح درود لر اما نسوا و صبیان
 سببی اولوب مسلمینه مال اولور دیون نسوا و صبیان
 ترک اولور قتل اولنماز و در لرا اما قول اول صولبت
 زیرا قاتل معاتکینه در زیرا معاتکین قتل اولنمقله دین
 الله اظهار اولور و آیت کریمه ده وار اولان امر
 دخی معاتکین قتل اولنمغه سورمش در و قاتلوانی
 سبب الله الذین یقاتلونکم و لا تعدوا ان الله
 لایحب المعتدین یعنی سیز و کله قاتل ایدر قتل
 اینک اعتدایک حق تعالی اعتدای ایدلری سور
 قاتل ایلیندری قتل اینک تعدی در دیو سور مشدر
 و سنده مر و بدر که رسول الله بعض مغایرده
 بر مقتوله عورت کور و یلر اوزرنیه خلق اولمشدر
 سور و یلر که بو عورت خود قاتل ایلر دی بونی بون
 قتل ایلدیر و خالد بن ولیده خبر کوندر لکره درتی
 و عیسی قتل ایلسونر دیو ذریه قاتله قادر اولمیش
 اولاد در و عیسی اجمه طوتمش لر و غلاندر اما
 قاتله مباشرت ایدجک قتلدری واجب اولور و
 ینه صحیح جاری و صحیح مسلمده واردر که رسول خمری

Handwritten notes in the top right corner, possibly a page number or title.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic.

عدو نیلا الاکتب لهم به عمل صالح ان الله لا یضیع
 اجر المحسنین ولا ینفقون نفقة صغيرة ولا کبیرة
 ولا یقطعون وادیا الاکتب لهم یجزیهم الله حسن
 ما کانوا عملون ما بوا یتلوه جهاد ایلده امر ایلدی و
 جهادک فضاثلین بدردی و جهاده نه مقوله اعلا
 مباشرت لازم اید و کن بدردی بوندن غیر کتاب
 و سنده جهادک فضاثلی جو قدر بوسیدن
 جهاد افضل اعمال در و اعمال منظومه نک اعلا سی
 در اتفاق علما ایلدی و عمره دن راجد و صلوة
 تطوعه دن و صوم تطوعه دن راجد و رسول علیه
 سوره مشکره در که برکنه نک قدمه فی سبیل
 الله تورد و حق تعالی اکاناری حرام ایدر
 بو حدیثی بخاری روایت ایدر و نه سوره مشکره
 که برکون برکجه رباط فی سبیل الله برآی کوندر
 صیام و کجه قیام اتمدن افضل در اگر رباط ایلر
 کن فوت اولسه بعد الموت ینه الله تعالی علمن
 اجر ایلر یعنی علمن و فرحمانه بنت ایدر
 اول عله اجر و ثواب و یرر بو حدیثی مسلم روا
 ایدر و سنده مذکور در برکون فی سبیل الله

رباط

رباط یعنی سفر ایلک بیک کون سایر منازلده
 رباطدن خیر لودر و رسول الله سوره مشکره
 ایکی کوزه نار جهنم یا شتر بری شول کوزدر حق تعالی
 نک خستیندن ان علیه ایکنی شول کوزدر که فی سبیل
 الله یا توب بکلیه بو هدیشی ترمدی روایت ایدر
 مسند امام احمدده مذکور در که برکجه فی سبیل
 الله او یومیوب بکلمک افضلدر بیک کجه قیام
 ایدر ب کوندزی صیام اولمقدن و سنده مذکور
 در که هر امتک بر سیاحتی وارد برنم امتک سیاحتی
 جهاد فی سبیل الله در و بو مقوله احادیث غیر
 بی حد در اعتبارده فضلی ظاهر در زیر انفعی عامدر
 فاعلنه و غیره شاملدر و دینه و دنیا به بر از جمیع
 عبادات باطنیه و ظاهریه عامدر و محبت
 اللهی و توکل و اخلاصی مشتملدر و تسلیم نفس
 و مانی و صبر و زهدی و ذکر اللهی و سایر کونوا
 اعمالی جامعدر که سایر عمللرانی مشتمل در کلدر
 و بر نفس که برهانده شامل اولسه ایکی جهت ایلده
 باجور اولور و ایکی حسته فایز اولور بری حیاتی
 و بری مات حستی لاجرم مرابط و مجاهد دنیا و آخر

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, with some lines starting with larger, possibly decorative or initial letters. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of cursive script. The text is dense and fills most of the frame. The paper is aged and shows some staining and discoloration. The overall appearance is that of a historical manuscript or a collection of notes.

وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا
ولنصرف الله من ينصره ان الله قوي عزيز العزيز
ان تكفتم في الارض اقاموا الصلوة واتوا الزكاة
وامروا بالمعروف ونهوا عن المنكر ولله عاقبة
الامور بعده حتى تعاني قناني واجبا يدوب
بوايتي انزال التذكية كتب عليكم القتال وهو كره
لكم وعسى ان تکرهوا شيئا وهو خير لكم وعسى ان
تحبوا شيئا وهو شر لكم والله يعلم وانتم لا تعلمون
ومدينة ده نازل اولان سورة لرك جليله سندن
ايجاب قناني كيد ايلدي وامر جهادي تعظيم ايلدي
وتارك لري تدجير ايلدي نفاق ايله توصيف ايلدي
وبوردى قل ان كان اباؤكم وابناؤكم واخوانكم
وازواجكم وعشيرتكم واموالكم تفرتموها وبجارة
تحتون كسارها ومساکن ترصونها احب اليكم
من الله ورسوله وجهاد في سبيله وترقبوا حتى
يايى الله بامرهم والله لا يهدي القوم الفاسقين
وينه بورد مشدركه انما المؤمنون الذين امنوا
بالله ورسوله ثم لم يرتابوا وجاهدوا اباؤهم وامهم
في سبيل الله اولئك هم الصادقون وينه بورد

كبر فاذا ما انزلت سورة محكمة وذكر فيها القتال رأيت
الذين في قلوبهم مرض ينظرون اليك نظر المغشى
عليه من الموت فاولى لهم طاعة وقول معروف
فاذا عزم الامر فلو صدقوا الله لكان خيرا لهم و
بوترا مثالي آيتك قرانده جو قدر كذلك قناني و
اهل قناني تعظيم سورة ضفده كه يا ايها الذين
امنوا اهل اذكم على بجارة تجتكم من غدا ب ايم توتوا
بالله ورسوله وجاهدوا في سبيل الله بما اموالكم
وانفسكم ذكركم خير لكم ان كنتم تعلمون يغفر لكم ذنوبكم
ويدخلكم جنات تجري من تحتها الانهار ومسكن
طيب في جنات عدن ذلك الفوز العظيم واخرى
تحتونها نصر من الله وفتح قريب وبشر المؤمنين
وينه بورد مشدركه يا ايها الذين امنوا من يرتد
منكم عن دينه فسوف ياتي الله بقوم يحبهم ويحبونهم
اذلة على المؤمنين اذة على الكافرين يجاهدون في
سبيل الله ولا يقاتون لومة لائم ذلك فضل الله
يؤتيه من يشاء وينه بورد مشدركه ذلك بانهم
لا يقسمهم ظما ولا نصب ولا محنصة في سبيل الله
ولا يظنون موطننا يغيب الكفار ولا ياتلون من

فصل مشرک شروع اولان جلد سوط
 اید جلد معتدل در زیر امر ک حیا ری اوسطی در
 یعنی معتدل اولان اور تا سید علی رضی الله
 سور مشرک که ضرب بین ضرب یعنی ضرب اوج
 تقدیر اولنوب اعلاسی و ادناسی تک اولنوب
 اوسطی اختیار اولنه شول قاجی اید که اول دخی اوج
 مرتبه فرض اولنوب اعلاسی و ادناسی تک اولنوب
 اوسطی اختیار اولنه وعصا و معارج اید جلد اول نماز
 و دره اید یعنی طره اید اکف اول نماز دره اوجی نیز
 استعمال اولنور حدوده جلد لازم در عمر رضی الله
 تعزیده دره اید اکف اید در حدوده سوط یعنی
 قاجی طلب اید ری و یکس نوع اولنوب عریا
 اول نماز اوج الم ضرب مانع اولور کورکی و قالیکت
 قیامه سی و اریسه انرجیفا ردیلور و تاویب
 اولنوبان کمنه بغل نماز مکر که تعدد و امتناع
 ایدوب با غلغله احتیاجی اوله و بوزنه ضرب اول نماز
 و اولکت بر نه ضرب اول نماز زیرا مقصود تاویبی
 در قتل و کلدرو هر عضو تاویبیدن و ضربیدن حفظ
 ابر شکر لازم در ارقه سنه و باغ لرنه و دیز لرنه

فصل

فصل شول عقوبات که الله و
 رسولنه عاصی اولنزه مشرک و عدرا بی نوع در بر نوعی
 فرد و احدک یا معدود معین طایفه در قدرت
 اولنزه و غنه عقوبت در نوع تانی بر طایفه تک اولنزه
 عقوبت در که قتلدن غیر اید انکره قدرت حاصل اولنزه
 بو بایده اصل اعداء الله و اعداء رسول الله اولان
 کفار جهاد در هر کسنه یه که رسول الله تک الله
 و دین اسلامه دعوتی و اصل اوله اجابت الیمیه
 قتل و اجیدر تا که فتنه اولیمیه حتی یکون الدین
 کله الله و قنا که حق تعالی رسول اللهی ارسال اولنزه
 خلقی دین حقه دعوت اید ری بر کسنه تک قتلدن
 اذن و یرمدی و قتاله دخی اذن و یرمدی حتی بر نه
 هجرت اید ری اول وقت رسول و مسلمینه اولان
 و یردیکه اهل مکه ظالم اولوب بوجو دیا ر لرندن
 اخراج اند کلر کچون قتال اید لر الا مکره ربنا الله
 دیوان سلامه کله لر قتلدن خلاص اوله لر و حق تعالی
 کندی کلمه سین اعلا انک لکچون قتل اید لره کندی
 نصر لیکه وعده ایدک و بو آیتی انزال اید لیکه و لوب
 لا اذبح الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوا

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines starting with larger, decorative initials. The content appears to be a series of entries, possibly related to a medical or scientific treatise, given the context of the adjacent page.

Handwritten text in a rectangular frame, continuing the list or collection of short passages. The script is consistent with the text on the opposite page. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines starting with larger, decorative initials. The content appears to be a series of entries, possibly related to a medical or scientific treatise.

عیری ایله منقطع اولماسه قتل اولور و مسلم
 صحیحده عرفه ایچی دن روایت ایدر که رسول
 الله سور مشدر که من انکم و امرکم علی رجل واحد
 بریدان بشق عصاکم و یفوق جماعتکم فاقلو
 یعنی سیز برکسته نیک امارتنه راضی اولوب
 اتفاق ایلکنز ایکنزدن برکسته کلوب عصاکو
 شق ایدوب جماعتکز توفیق ایلک استسه اول
 کشی بی اولدرک یعنی عصاکی سیز بریره جمع
 اولمشکن اول کسه سیزی عصا بر ابرگی یز
 ایکی فرقه ایدوب و سیزک جماعتکز توفیق ایدوب
 اتفاقکز طاعتق تصدایسه اولدرک و برزوا
 سکنونوا هناک فرقات فمن اراد ان یفر
 یده الامة و هی جمع فاضربوه بالسفکات
 من کان یعنی سیز نجه فرقه اولسکر که اول
 وقت کم که بو امتی بریره کلمتکن ایرمق
 تصدایر قلیجه اورکن اولدرک هرکیم اولور
 اولسون کذک فرقه رابعه ده شارب حمزی
 قتل ایدیلر و امام احمد سنده و یلم حمزی
 دن روایت ایدر که رسول صور دوم بار سول

لورده

بریده اولور که عمل شدید ایله عمل ایدرز بغدادین
 شراب اتخا ایدوب انک تناولیده عمل اولدوغز
 بیرک بردشیدنه قوی اولوزر سیور دیکر که سکر
 ویررحی ویرر دوم انذن اجنب ابکک دوی
 ماسانی ترک اتکر دوم اگر ترک اتکر س قتل
 ایلک زیرامفسد صابیل کبی درو صائل قتلدن
 غیر ایله منذفع اولر نه قتل اولور و اجاع بوک
 اوزرینه درک عقوبت ایکی نوعد بر نوعی ذنب
 ماضی اوزرینه درخا و باک باکنا لا من الید جلد
 شارب کبی حد قذف کبی محارب قطع بدین
 کبی عقوبت شاهد زور کبی و قسم ثانی برحن و
 او ایله دیوعقوبتدر یا خود زمان مکنتقلده
 ارتکاب قتل محرک ترکنه عقوبتدر نه کم مرتدم
 اولجه استتابه اولور اگر توبه ایدر سه فها و
 الا قتل اولور و تارک الصلوة عقوبتی کبی و حق
 ناسک او اسچون اولان تعزیری بو تقدیرجه
 قسم اولده اولان ضرب تعزیر ضربنداشددر
 بوسببیکه برنوعده مره بعد اخری تعزیر اولور
 جاق اداء صلوة و اداء واجب ایدنجه ما

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within the frame.

بیت

اور ردی حلال ایلیمه رجم ایلردی بو اوقواک جمله
 سی امام احمد و غیر مذہبندہ در قولان اولان شیخی
 مذہبندہ در امام مالک و بعض ائمہ قاتذہ بعض
 جو ائمہ تعزیر قتلہ ایر شکر م ویدر بعض اصحاب
 احمد وخی موافقت اتمشدر مثلا جاسوس
 مسلم عدو کافر جانین تحت تسلیمیه امام احمد
 توقف ایلر امام مالک ایله بعض حنا بله ابن عقیل
 کبی و غیر کبی قتلن تجویز ایلر امام اعظم و شافعی
 و بعض حنا بله قاضی ابی یعلی کبی قتلن کمنع ایلر
 کین اصحاب شافعیہ دن بعض و امام احمد
 و کتاب وسنته مخالف اولان بدعتہ داعی
 اولردی قتلن تجویز ایلر و اصحاب امام
 مالک اکثری دخی بونکره متفق لور اما امام
 مالک و سایر مجوز لری قدره قتل اتکلی تجویز
 اتدکلری رد لری چون دکلدر ارصده فساد
 اتدکلری ایچوندر شکر کک سایر اهل هوادن یعنی
 حوارج ورافضدن قتلن تجویز اتدکلری قتلند
 اولدقله چون دکلدر بلکه وجه ارصده فساد
 اتدکلری کوندر اما حالا مضی المؤمنین و امام احمد

شیخ الاسلام عماد دین النبی علیہ السلام خلاصتہ
 ائمة المهتدين بقية المجتهدین شیخ و مولانا
 امامنا و مقتدانا ابو السعود افندی متع
 الله الاسلام و المسلمین بطول بقائه و طول
 لعائه قرنیاش عورتلرنیک سینک حوزہ
 ویردکلری فتوادن فهم اولنور که رد لری ایچون
 قتل اولن لری کذلک ساحر و دخی اکثر علما قتلن
 ذاهب اولمشدر و چندین رضی الله عنه
 موقوف و مرفوعار وایت اولنور که ساحری
 ضرب بالسيف جائز اوله اما عمر و عثمان ابن
 عمر دن و حفصه دن و سایر صحابه دن قتلن و
 اولنور بعضیلر کفری ایچون ددیله زیر اسیر ک
 عملی بالاتفاق کفر در بعضیلر کفر ایچون دکلدر فساد
 فی الارض اتدکلری ایچوندر دلو و امام اعظم
 جو ائم مشکر اولسه قتلن تعزیری تجویز اتمشدر
 در چین اول جویمه تک جنسی قتل ایجاب ایلسه
 تکرار لو اطا ایدن کبی و اموال ناسی اخذہ معناد
 اولنور کبی و بو مقوله قتل سیاست در لری
 و بونکله استدلال ایلر لری که مفسد ک شری قتلن

شیخ

مختلف آید و چون که سینه لوی بجز آنکه تعزیر ایلد
 و چند مسلمینده استخدا می ترک او نمغله تعزیر
 او لنور ز حدن فرار آیدن مقاتله جنیدی علقه
 سین و جرایسین قطع ایله تعزیر او لنور و امور
 دینه مخالف بر منکر سینه بی ارتکاب آیدن
 ایله علقه تعزیر او لنور و بعضی مجرمین ضربله
 تعزیر او لنور و بعضی جبهله تعزیر او لنور و بعضی
 هم ضرب و هم جبهله تعزیر او لنور و بعضی یوز
 قاره سور مکه تعزیر او لنور و بعضی هر کبه تری
 بندر مکه تعزیر او لنور زیرا حضرت عمر شایسته
 بویله ایلدی سببی حقی بود که اکاذبک ایچی
 عالمده بله یوزی قاره در اول سبیدن یوز
 قاره سور بلور و صبح سوزی و غدروب قلب
 اند و کچون هر کبه مقنوب یا بندر مکه جرمی خلقه اعلام
 و اعلان او لنور بعضیله قاتله او ن سوطن
 زیاده تعزیر او لماز بعضیله قاتله حد در سینه
 و اربجه تعزیری بچونز ایلش لو در بونده حقی قبول
 ایکی در بعضیله اند لرحوده حد و دنگ اقلی که
 سکس در اندن اگس او ملحق کو کدر و عبده

عبد

عبد حد و دنگ اقلی او ملحق کو کدر و بعضیله
 در که هر ذنبه جنسنگ حدنه ایر شمک کو کدر
 اما آخر ذنبک حدنن زیاده از لسه یعنی سرفه
 ده که غیر محرز اولوب تعزیر لازم کلسه یوز سوط
 او رمق جایز در زیر اگر چه یوز سوط حدنن در
 اما بله محرزون سرفه ننگ حدی که قطع ید در اندن
 دو ندر عمر ک بقه بر کسینه که خاتمک نقش
 کندی خاتمته قاز دروب اول حیله ایله بیت
 المالدن آنچه الدی که اول کون یوز سوط او رمق
 ایکنجی کون او چنجی کون کذک یوز سوط او رمق
 بیت المالدن اند و عنی ایله قطع ید ایلدی اما یوز
 سوط که حد قذفن زیاده در انگله تعزیر ایلدی
 خلفاء را شدنیدن مرویدر که بر ایلد بر عور
 لحاف ایکنده یعنی بر پورغان ایکنده بولید
 یوز سوط او رمق ایلد اشته اگر چه زمانه ثابت او کد
 حد لازم اولمیوب تعزیر ایلد بر اما بو تعزیر حد
 قذفن و حد شرب خمردن که سکس در و
 رسول علی السلام زمانده برار عورتنگ جاریه
 سینه جاع ایلسه عورتن حیا ایلسه یوز سوط

شدت عذابیدن هنرندوسی و صفندوسی در
 و رسول الله جوامع الکلم اعطا اولند و بی جهت
 بود جمله کلام جامع بپور مشرور که هر سینه که
 عقلی اورته و سکر و پره اول هر امد بر نو علی بر
 نوع و بکوله مشروب با بین فرق امتش در
 و خیشیدن و حی خمر انا ذ اولنوب صولیه
 از یلوب اجکم قایلدر و خمر حق بعض سینه
 ایله خلط اولنوب نیک قایلدر بوجهل هر امد
 نهایت متقدمین خیشنه که بیخ در لر و اکل
 اتمد بر زیر اول زمانده ظهور ایدوب استحال
 اولتماش ایدی مائنه ساد سنک او اخر
 بری ظهور اتمش ایدی انا کتاب و سنت
 کلام جامع تحسنه مندر جدر فصل
 و انا معاصی که مقابله سنده حد مقرر بو قدر
 صبی او بیک کی مرأة اجنبیه او بیک کی جماع
 انیبوب مقدمانه مباشرت اتمک کی دم و
 میته و سایر اکل حلال او کمیندگی اکل کی حریم
 بودن سرقت کی یا خود مادون نصابی سرقت کی یا
 حیانت کی و لانت بیت المالدن و مال بشیر

د مال و قفدن

و مال و قفدن اکل کی و و کلا و شرکانت اسیل
 و شر بیکر نه حیانتی کی ناسله معاملانده جمله کی
 اطعمه و نیاب بعینه غش کی تطفیف کیل
 کی تحیر میزان کی شهادت زور ایلک یا
 شهادت زور نفی ایلک کی حکمه ارتش
 کی بغیر ما انزل الله حکم کی رعنه تعدی کی زمان
 جاهلیت عاد و نوری ایله عاد و ثمود کی زمان
 احکامه اطاعت کی و با جمله انواع محرماندن
 برن ارتکاب ایدن تعزیرا و تکلیلا معاقب اولنور
 لری تا اید و لنور لری و الی رای کورد و کی اوزره
 و نیک قلشنه کترته کوره ذنب کتر او لحن عقوبته
 مبالغه مقبولدر قلیل و لحن قدر مبالغه
 اولنور و تعزیرک اقلنه حد بو قدر و تعزیرک
 اکثری حد در بعض سنه مجرد عظم و توبیح ایله
 تعزیرا اولنور و بعض عظم و توبیحده اغلاظله
 تعزیرا اولنور و بعضی هجره و ترک سلامه
 تعزیرا اولنور تا توبه اید بجه چین و الی انده مصحت
 کورسه و اولر نه تعزیر ایله منجر اولدوغن
 فهم ایله نه کم رسول علیه السلام اول غاودن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل
العلم نوراً والحق
سراجاً وهدى للعباد
الذين آمنوا به
وقبلوا آياته
والذين هم
في صراط مستقيم
سبحان الله
العظيم والجليل
الذي خلقنا
من نوره وهدانا
إلى صراطه المستقيم
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل
العلم نوراً والحق
سراجاً وهدى للعباد
الذين آمنوا به
وقبلوا آياته
والذين هم
في صراط مستقيم
سبحان الله
العظيم والجليل
الذي خلقنا
من نوره وهدانا
إلى صراطه المستقيم
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل
العلم نوراً والحق
سراجاً وهدى للعباد
الذين آمنوا به
وقبلوا آياته
والذين هم
في صراط مستقيم
سبحان الله
العظيم والجليل
الذي خلقنا
من نوره وهدانا
إلى صراطه المستقيم
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً
والذي جعلنا
العلم نوراً
والحق سراجاً

سبحان الله العظيم

دن وصلو تدر منع ایلر کن بعض مآخرین حسین
 اکل ایدنه حد لرو منده توقف ایلدیر ما دون حد
 تعزیر ایلد اکتفا ایلدیر من غیر طرب او لحنی بنج کی
 در دو لر علماء متقدمینک بو خصوصه قوی کوی
 دکلدردد لراتا بویله دکلدربلکه بونی اکل ایلدیر
 شرب عمره تقیید ایدوب اکل ایلدیر لراتا شرب
 کبی مایع او میکوب مطعومه جامده اولدیسه
 نجاستنده فقها نزاع ایلدیر امام احمد و غیر
 مذمبندہ بخدر خم مشروبه کبی اعتبار صحیح دخی
 بودر و عند البعض خبیر کلدردد زیرا جامد درو
 بر قوله مایعی یعنی صوبخی بخدر جامدی یعنی
 طوکمشنی بخش دکلدردد بهر حال محرّمده داخلدر لفظا
 ومعنا مسکدر در روایت اولنور که ابو موسی
 اشعری رسولدن سوال ایدوب یا رسول الله
 یمنده ایکی شرابغزوار ایدی بری تبع ایدی که
 عسکدن ایلردک و بری مزایدیکه طاریدن
 یا شعردن ایلردک ایکن بله بنید ایلردک
 مشد اولوب متنبذ اولدقدن صکره استعجال
 ایلردک انکرک حقتنده نه بوردیر سیرددی رسول

اس

ک

کم جوامع الکلم ویرمشدر بوجه ابلغ ایلد جواب
 ویردیلر که هر مسکدر ایدر بو حدیث شریف
 متفق علییه درو نغان بن بشیر روایت ایلد
 رسول الله بوردیکه حنظله دن دخی خمرا اولور
 نردن دخی خمرا اولور هر مسکدر دن سیزی نه ایلد
 ابو داود و ابن عباس روایت ایلد لکه بنی
 بوردمشدر که هر خمرا ایدر و بوردو اینده هر خمرا
 مسکدر درو هر خمرا ایدر بو حدیثی مسکدر و
 ایلد و اصحاب سنن نیچه و جویله بو حدیثی روایت
 ایشدر کئی با اسکر کثیره و تکیله حرام و حفاظ
 حدیث بو حدیثی صحیح درویشدر درو جابربن
 عبد الله دن روایت اولنور که بر شخص رسول
 الله دن کنذی بر لرنده ایچک کلد کلری طاری
 نردن سوال ایلدی رسول الله اول مسکدر
 سوال ایلدی اول شخص مسکدر درو بو جواب ایلد
 رسول الله هر مسکدر ایدر و حی تعالی بو حمد
 ایچنه اخرنده طینه جمال دن ایچور کنگ غمده ایلد
 بوردی طینه جمال ندرد یوسوال ندر کلرنده
 عصاره اهل نادر بوردی لری یعنی جهنم ایشدر

شعردن دخی خمرا اولور
 ذبیحین و خمرا اولور

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, written in a cursive script. The text is densely packed and appears to be a single column of prose or a list of items. The ink is dark and the paper shows some signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, written in a cursive script. The text is densely packed and appears to be a single column of prose or a list of items. The ink is dark and the paper shows some signs of age and wear.

A small handwritten mark or signature at the bottom center of the left page.

خمر عسندن غیر بر نشند بود عذبی و اول وقت بنشد
ده شجر عسب بود عذبی بکله شامدن جلیب و لور
عامه شرب لبری بنید ایدی بنید حلوا استعمال ایدر
لردی و بنید ک معناسی بود که مایه خمر یا خود
که قور و او زیدر طرح اولنه صوت طانی و لمغینون
زیرا اجازک اکثر صوت لری طوری در بو بنید بالانق
حلالدر زیر اسگری بود در عصه بنیک مسکر او کما
ون اول شربی حلال اولدوغی گبی در رسول الله
اغزی یعنی اولمین قالمده بنید او نماقدن بی
ایدی کوک اول قاب طلوم اولسون کوک اغاج
کوک قباق کوک طراقدن اولسون اول دخی کوک
رفتی اولسون کوک اولسون زیر اغزی یعنی
اولمجه بنید ک شدنی یعنی از ماسی باب باب
بور فرجه حرکتی گبی انسانک اکاشعوری اولماز
ایچدوکی گبی سکر و پیر انا اغزی یعنی نظر قدر بنید
او تمام سوردیکه اول وقت از سه و کورسه
اول طرف چیلارا انسان شرب مسکردن مین
اولور و بنیدده صواب بود که جمهور مسلمان
رایی اوزره عمل و لنوب هر مسکر کوک بنید

کوک سایر شاربی جلد اولنه کوک دو ایچون اولسون
کوک غیر ایچون زیرا رسول الله خمر بیه تد اویدن
سوال تد کلر بنده خمر دادر دو اولکلدر ددر
الله لم یجعل شفاء امتی فیما حرم علیها و قد اول
وقت واجب اولور که بنید اقامت اولنه
یاخوه اعتراف ایسه انا اغزنده رایچه خمر موهوب
اولسه یاخوه قی ایدر کن کورسه اول وقت
اکه اقامت خدا و نماز زیرا احتمالدر که خمر اول
اچمش اوله یاخوه مکر با اچمش اوله انا عذ
البعض قبح که رایچه مسکردن یا قی دن معلوم
اولسه جلد اولنور خلفاء راشدین دن اولنور
اولان بودر امام احمد و امام مالک مذہبی بودر
انا همیشه ملعونه که ورق قنیدن انا اولنور
زمانده اسرار دیکله مع و قدر حرامدر صاجی
جلد اولنور شارب لبر گبی حردن اشد در شول
جهندن که عقلی و دینی افساد ایدر حتی آکلی
بوم تبه به وارر که مختلکی و دتو تکلی اختیار ایدر
در لور خمر بوندن اشد در شول جهندن که متفکر
و مخاصمه نمودی اولور انا ایکسی بده ذکر الله

Handwritten notes or a page number in the top right corner of the right page.

Main body of handwritten text on the right page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic.

Main body of handwritten text on the left page, enclosed in a rectangular border. The text is written in a cursive script, likely Persian or Arabic.

کرکسه ایکی بده ملوک او لسون کرکسه بری حر
 بری ملوک او لسون اما رجم ایکی بده بالغ او یحیی
 اما بری بالغ بری غیر بالغ او لسه بالغ رجم او لنور
 نابالغ مادون قتل ایله عقوبت او لنور فصل
 حدودک بری دخی حد شربدر که سنت رسول
 اجماع امت ایله ثابت راهل سنت رسول
 وجوه روایتیه روایت ایتمشدر که من شرب
 کفر فاجلدوه ثم ان شرب فاجلدوه ثم ان شرب
 فی الرابعه فاقملوه وکند و لرون دفعا کتبه
 اولدیکه شارب الحمری تجلید ایله بدیر خلفا
 راشدین و سایر ائمه مسلمین کذک اما ره
 رابعه ده قتل اکثره علماء فتنه منشو خدر بعضی
 و پیشدر که بو تغزیر در امام وقت حاجتده بو کلمه
 تغزیر ایدر و رسولدن ثابت اولدیکه شارب
 الحمری جو بد تعالی یه قرقض بده تجلید ایله دی و بو
 بکر کذک قرق جلدده ایله ضرب ایله امام عمر
 جلدده ایله تجلید ایله دی و علی رضی الله عنه گاه
 قرق گاه سنگن ایله جلد ایله پس علماء و
 که ضرب ثمانین لازمدر و بعضیله ذیلر که لازم

اولان

اولان مخرب ربیعین در زیاده بی امام وقت
 حاجتده احوالیه اما امام اعظم مذمبند سکن
 حوه و قرق عبده لازمدر اما حضرت عمر رضی الله
 شارب الحمر ارتد قدده و او مانگرن زیاده ایله کج
 دخی زیاده ایله دی جوده مبالغه فصدایدوب
 باشن فارتدی و تغزیر اولمقدن صکره جابه
 سی و ارایسه جابه سنگ قطعیده و اهل و لاین
 ایسه و لایندن غلله تغزیره دخی حضرت
 وارد دخی حضرت عمر بعضی نو اینک ابیات حمریه
 تمثیل اشیدوب و لایندن غزل ایله دی و شول
 حمر که حی تعالی انک شربن حرام ایله رسول انک
 شاربته خداوردی جمله مسکر در که نارون ایجاز
 اولندی کرک عنب او لسون یعنی او زیدن بیشتر
 اولمیه که اول حمر در یاخو بسمش اوله اما شارب
 اکسک گمش اوله که اکا بعضا طلا و بعضیله
 و پیشدر کرک حرامدن و کرک آبخردن او سوفر
 یاخو جو با بدن حاصل و لسون بغدادی کجایه
 بی عملدن دخی حاصل اولان مسکر بو یله دخی
 تعالی تحریم خمر آیتن انزال تدوکی وقت مدینه

اول دخی اختلا فیدرو اهل ذمت شافعی و احمد
یا ننده محسن اولور زیرا رسول الله یهودی
ایله یهودیه بی رجم ایلدی مسجیدی یا ننده و ملت
اسلامیتده اولان رجم اولدر کذک فریبه اولان
عورت حال اولسه و افندیسی و لمسسه و حملنده
کندی شبهه دعویسن ایلمه رجم اولنور می
بودخی اختلا فیدر امام احمد فائده اگا حدیو قدر
زیرا جایرکه اگر اه یا خوف شبهه ایله و طئی اولسه
شبهه ایله خود حد ساقط اولور اما ننده هیل
مدینه بودر که حد اولسه زیرا مالک مذمبندو احتمالاً
نا دره یا التفات اولنر اما لواطده بعضی علماء
که حدی حدی در بعضیله و میشلدر که حدی در
دو ندر قول صحیح که اصحاب انک او زرنه ایتمه
اتمشلدر اولدر که اعلی و اسفلک ایکسی بله
اولنور لر یعنی فاعل و مفعول کرک ایکسی بله
محسن اولسون کرک اولسون زیرا ایلمه
ابن عباسدن روایت ایدر که رسول الله یهودی
که من و حدتموه یعمل عمل لوط فاقتلوا الفاعل
والمفعول به و ابوداود سننده روایت

ایکسی

ایلدی ابن عباسدن رسول الله سوال ایلدی
شول بگردن که اگا لواطه اولنمشدی رجم اولنور
دیو بیوردی حضرت علی دخی بونک مثلن زو
ایلدی امام اصحاب قلعه اجماع ایمیوب متفق
اولمشدر ابی بکر صدیقدن احراق روایت
اولنور غیر بلردن کیمندن قتل وایت اولنور
و کیمندن مکان شاهقندن القار وایت اولنور
و بعضندن اوزرنه جدار یا بلوب اولنور
وضع اولنماق حکایت اولنور و بعضندن
اقبح مواضعده اولنور حبس اولنماق زو
اولنور و بعضندن اول قوم نک جدار لر نیک
اعلا سندن اتوب اردو بچه طاشکر انماق
هر ویدرنه که حق تعالی قوم لوطه اولده ایلمشدر
بو جمله ابن عباس وایت بر روایت دخی
رجمدر اکثر سلف انک اوزرنه در اسلام
دخی بودر که حق تعالی قوم لوطی رجم ایلمشدر و
زانی بی دخی رجم انگره شبیهها در لاجرم اول
علی ایشلینی دخی رجم لازمدرو لواطده فاعل
و مفعول رجم اولنور لر کرکسه ایکسی بله اولنور

اولور و سارق سارق اولماز مادانکه حردن
 ایلیمه صاحبندن ضایع اولمش مانی یاخو صحراد
 حاقطی یوق شجر او ستنده میوه بی ویا ننده را
 اولمیان ماشیه بی و بونک امشالی الاز قطع
 بد لازم اولماز لکن آخدی تعزیر اولنور و غیره
 تضعیف اولنور اما ضاعفده علما اختلاف
 در تضعیفه قائل اولان امام احمد در رافع بن
 حریح روایت ایدر که رسول الله بیور مشدیر که
 لا قطع فی عمر ولا کثر یعنی غمده و کثرده قطع بیور
 کثر و یوح مانک فور و غنه در لرا اما منتهیه مختلفه
 و خانه قطع بیور قدر منتهیه اولدر که خلق نظر
 ایلن اله تور که بیجا جیلر کی مختلف اولدر که بر سنه
 بی اله اما الودعی کبی بنده و بسند قیومی کبی و حاشی
 اولدر که مودع کبی مستعین کبی یعنی بر کینه بر
 کینه به بعض اسباب امانت قویه یا خود
 عاریتی اسباب ویره اولدخی نکاز ایده
 طر آرا اولدر که خلق جیلرندن و یکلرندن و
 قیونرندن آنچه اله که اکا تور کچه پان کسبی اولر
 فصل حدود کبری دخی حدزنا در بو

خصوصه

خصوصه حکم شرعی بودر که محصن اولسه حجاره
 ایلدیریم اولنه ننه که رسول الله ما عزمین مالک الایم
 بی رجم ایلدی و عاقربه یهودیه بی رجم ایلدی و بعد
 عهد البنی خلفا و راشدین دخی بو منوال اوزره
 رجم ایلدر و اگر غیر محصن ایسه کتاب الله حلی
 اوزره یوز جمله ایلدیر اولنور و سنت نبویه
 اوزره بر میل تعزیر اولنور اما بعض علما چون
 تعزیری رو اکور محشر در و علی کلا التصدیرین
 کرک رجم کرک جمله حدزنا اقامت اولنور مادانکه
 درت شاهد عدل شهادت ایلیمه یا خود درت
 مجلس متعددده زانی کندی نفسی اوزره شهادت
 ایلیمه زنا ایدو کنه اقرار ایلیمه و نفسی اوزره
 شهادت اقرار ایدو کندن صکره اقرارندن
 رجوع ایلیمه حدینه ساقط اولور و محصن عند
 الشیخ اولدر که حر مکلف اولدوغی حالده نکاح
 صحیح ایلدیر منکوحه سنه بر کوره قبلندن و طی اتمش
 اوله اما موطونه بو صفتده و اطنه مساوی
 اولمق لازمیدر و کلیدر علما اختلاف ایلنلر
 و واطنی بالغ مرا هتفه به و طی ایلیمه محصن اولور

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within a rectangular border. The script is dense and cursive, characteristic of classical Islamic manuscripts. The content appears to be a continuous flow of text, possibly discussing metaphysical or ethical concepts.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within a rectangular border. The script is dense and cursive, characteristic of classical Islamic manuscripts. The content appears to be a continuous flow of text, possibly discussing metaphysical or ethical concepts.

Handwritten text in the upper right margin of the page, possibly a date or a reference to another part of the manuscript. The text is less legible due to fading and is written in a similar cursive style to the main body of text.

من بعد انك امتالی زنب ارنگانیدن احراز آورده
 اوله و محمد و دخی اللهمك عقوبتن كفارت ذبوا
 بلوب كنده اقامت حد اولند و غندن
 انجمنه شویکه و اینك غرضی خلقه علو و غلو
 و اقامت ریاست اولوب خلق كندی بد
 عرض و بذلال ایلسونگر دیک اول اول وقت
 نیتی كندی او زرنه منعكس و لورم ویدر
 عمر بن عبد العزیز خلیفه او لمزدن مقدم وید
 ابن عبد الملك جانیبندن مدینه ده امیر ایدی
 و سیاست صالحه ایله سیاست انكلمه معرو
 ایدی و حجاج ظالم عراقده امیر اولوب سو
 ایله اهل عراقه عذاب ایگرد عراقدن مدینه به
 كلكده اهل یمنه به عمر بن عبد العزیز شمامنندن
 سوانا ندی هیبتندن بجه سكر دوی یوزنه نظر
 انكله قادر و كلوز و دولا باحتكز بجه در دوی اهل و
 اولاد مزدن بزه اجتدر دولا با تاویسی بجه در
 دوی اوج سوطدن اون سوطه دك تاویب
 ایلمز یاده ایلمز دولا حجاج ایشدوب بر كشتنگ
 كه هیبتی بویله اوله محبتی بویله اوله ادبی بویله

اوله بو فعل بشره كلكدرام سما ویدر مؤید من عند
 الله اولمیان بویله اولماز ددی و سارنگ انی
 قطع اولندقدن صكره جسم اولنور یعنی نایب
 یا قطران ایله داغ لنور و بویننه اصلماق دخی
 مستحدر اگر ایکنی سرقه ایدر سه صول یاغی
 قطع اولنور اما ثانیاً را بقا سرقه ایدر سه ایکی
 قول وارد بر قول بودر كه ابعتی قطع اولنور
 بو قول بو بكر و امام شافعی و امام احمد مذہبی در
 قول ثانی جس و لمقدر بو قول علی و كوفیون
 مذہبی در واحدن بر روایت بودر اما قطع
 ید ایجاب ایدر سرقه نصاب تمام اولجی در كتب
 فروعده نصاب مصر حدركه مذہب حنفی در
 اون درهم شرعی یا نحو بهاسی اون درهم ایكرا
 سرقه ایك كركدر صیج بجاری و صیج مسلمده این
 عمرون مرویدر كه رسول علیه السلام قیمتی اوج بجه
 لقی قلفان سرقه سنده قطع ید ایلدی و ربع
 دینارده قطع ید ایلدی زیرا اول وقت بریدر
 اون ایکی اچه ایدر دی ربعی اوج اچه از لوارج
 اچه قیمتی نسننگ سرقه سنده قطع ید لازم

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

فان الله يتوب عليه ان الله غفور رحيم
 وحبينه يا اقرارايله ثابت اوله دن صكره يا
 حبله بافدا مالله تاخير اولماز و ايام شريف
 و اوقات معظمه ده واقع اولمغه تاخير اولماز
 رمضان كوني قدر كچه سيدر ديتير زيرا اوقات
 حد ساير عبادات كمي عبادت درجه اولي سبيل
 الله كمي و اقامت حد حق تعالى دن قوللر يته
 زيرا جامي دن عذاب اخري دفع ايدر و ساير
 له موجب عبرت در لاجرم و ابي اقامت حد
 شديد كر كدر في دين الله درافت و شفقت
 مذموم در و اقامت حد دن قصد لري خلقه
 رحمت اولماق كر كدر و ناسي خرابنده منع ايد
 قصد اتمك كر كدر خلقه غلو و علو قصد ايد و
 كندى تمبظ و غضبك شفا سين مراد ايد
 نيت ايتمك كر كدر حاكم خلقه و الگي در نته كر اولد
 ولدني اناسي تربينه قو فر زيرا انانك ولدني شفقتي
 غالب درگاه اولور كه نقصان عفتي سبب ايله
 شفقت محتمه غالب اولوب محبت مقتضا
 اصلاح ايكن انكلمه عمل ايتوب شفقت مقتضا

دله

ايله ترك ولدتف و ضايح اولور و الد ولدن
 تاؤيب ايدوب دوكد و كي ظاهر محمد ندر
 كذلك خلقه حاكم و انده شفقت مرتبه سنده در شفقت
 و مرحمت اظهار ايدوب تاؤيب و اصلاح مراد
 ايدنيور كذلك طبيب منزله سنده در كه دواء
 كره ايله شفا قصد ايدر و اكله يه ميب تيرا اولان
 مريضك بر عصوتي متاكل اوله ساير اعطاه
 سرايت اتمسون ديو قطع ايدر و نقصا و علاج
 قطع عرق ايدر اگر چه اول مبتلا نك اعضا سني
 اجراتا شفاء عاقبت ملاحظه سيده اول المصبر
 و تحمل ايدر و طبيب و قصا دك بوجمله ايد و كي
 مريضه شفا حاصل اولسون ديو خير و صلاح ايد
 حد و شرعي دعي بوقبيلد ندر و الينك قصدي
 صلاح رعيت اولماق كر كدر رعيتي منكر ايدن
 منع و انرا كيون جلب و نفع اولمق كر كدر بوجمله
 جلا ابتغاء و مرضات الله اولوب هواي نفسا
 و عوض شهواني اولماق كر كدر يعني حق تعالاي
 يسره ايله انك كناهنه كفارت و يروب غذا
 اخرويدن نجات و پره و فلبينه خوف و يروب

بسوس که مشهور در بو و جهله اولمشد و
 ترک و مغلوکک دیرا سلامه دخومی و ماوراء
 النهر و خراسانه استیلا سبب بو اولمشد
 لابد مسلمان اولان حق تعالی دن توبه
 اکت امرینه عزت ایدوب کندی هو اسنه محاسب
 اید نفی تذلیل ایسه حق قاتنده اکرم اولور
 ان اگر کم عند الله انکم اما برکنه که کند
 عزیز بلوب هو اسپن ترک المیتوب امر حقه
 اتباعی نفی تذلیل عدایب من کان یرید
 العزة فله العزة جميعا در حق تعالی منا فیکون
 او توری بیورر که این رجعت الی المدینه بحین
 الاعز منها الاذل و الله العزة و لرسوله وللمؤمنین
 ولكن المنافقین لا یعلمون وینه بیورر که
 واذ انونی سعی فی الارض لیفد فیها و یهکک
 کوث و النسل و الله لا یحب الفساد و اذ
 قبل له اتق الله اخذته العزة بالانتم فحسبه حنم
 و بیس المهاد اما ایکی طائفه بربری اید مفاک
 اینه هو الرنة تابع اولد فکر سبیدن یا خوف
 اهل مصاربه اهل باویه ما بینده اولان عداوة

سبیدن

سبیدن یا خود بر شبنه و غلط تاویل فاسده
 سببی اید اول قصد ایدوب ما بیندن اصلا
 اید یا تا ویلکن اذعان اندر مکه یا شبنه
 ایضاح المکه یا غلطان تصحیح المکه نه که حق تعالی
 بیورر وان طائفان من المؤمنین استلوا
 فی صلحوا بینهما و بالجملة حمیت جاهلیته ایدوب
 نم توابعه ندر بکا صغندی دیواله و بر مکت غیر
 جاهلیته و ندر مسلمه لایق بودر که شرع حواله اید
 ظلمدن مظلومک حق تعالی زبیر رسول تند
 انصار دن بر صحابی اید مهاجریندن بری خصوص
 اندیرا انصاره یا ایها الانصار مهاجره یا ایها
 المهاجرون رسول الله شده غضب اید
 غضب ایدوب بن سیزک ایگزده این
 دعوائی جاهلیت اید و عوی اید زبیر
 فصل فی اقامت حدود سبیدن
 صلغ الی قطع اول نور کتاب و سنت و احادیث
 زبیر حق تعالی بیورر که و السارق و السارقة
 فا قطعوا اید بها جزا و با کسبا نکا از من الله
 و الله عزیز حکیم فمن تاب من بعد ظلمه و ان

ایلامک و حقوق مستحقین متعلق اولان ملک
مکانن بلوب دخی ایلامک کندی نفسک زنجی
در کتاب و سنت و اجماعله اوزرنه اعانتی و نظر
لازم اولان نسنه دن امتناع اند و کچون مذنب
اولمش اولور کرک امتناعی ظالمه حماة اوله اهل
تعصیبک بعضی بعضنه اند و کی کی کرک منطلوبه بعضی
و عداوة اوله زیر احق تعالی بیورر و لایح منکشان
قوم علی ان لا تعدوا اعدوا هو اقرب للتقوی
کرک خود حقوق الله قیامدن و یا خود اوزرنه لازم
لرولان قسطدن احواض و کرک خذ لانا اولور
زیر احق تعالی کند ویه ورسولنه نصرتی ترک ایدو
دینه و کتاب نصرتی ترک ایدن کرک حصنه بیورر
اذا قیل لهم انفروا فی سبیل الله انما قاتلتم انفسکم
بومقوله ره عقوبت اولمیبوب بوسببله سنوک
ایدوب تعطیل حق ایدن کرک اند کلمی یا نکرند قانور
غالب مغلوبی و قوی ضعیفی اکثر ایلر یونک منلی
اولدر که برکسنه نک برکسنه ذمسنده حتی اوله
اول کشتی عاطله ایده یعنی بکون یارن ویره یون بو
صا و شدره یورنه صاحبته ادا الله یا خود ایلند

واقاریند

واقاریندن و خاککندن و بهایمندن اوزرنه لازم
اولان نفقه بی ادا ده امتناع ایلیه اول عقوبته حتی
اولور دی کذلک بومقوله دخی عقوبته مستحق اولور
اتابیرکسنه بر مطلوبک طلب اولدوغن بلوب
و مکانن دخی بلسه کلن طالب اولان کسنه مطلوبه
ظفر بولدقده مجر و حقنک استیفایله قناعت
ایمیبوب تعدی و تجاوز ایده چکنی مقرر یلسه اول
وقت اعلامدن امتناع ایلر مستحب و مستند
اتابو ایکی امتناعک بر برینه مشبته در مابیننی فرق
ایلمک عبیر در مسلمان اولنره لازمدر که وقت
ایلیه توابعندن فلان کسنه ایتاعنک اوزرنه
بر قوش بر چالیه صعغور بودخی کند ویه ایجا ایدر
حمایت ایدر اله و بر مزد یکی مراد ایدینور و توابعنک
اوزرنه متوجه اولان حقوقک ضایع اولسنه
سبب اولوب عند الله مذنب و عند الناس
لام اولور فساد دین و دنیا یه سبب قوی
و توار یخده مسطور در که بومقوله حمیت جاهلیه
سببی ایدر پنجه حرب اولمشدر قبایل عربدن بی
بکر و بی ثعلب مابیننده واقع اولان حرب

امتناع ایدر سه مرتبه بعد از خوی ضرب و حبس عقوبت
 اول نور یا مجرمی احضار اید بجز زیرا اداء مال و جبران
 امتناع اید نه عقوبت جایز است و بجز نفوسدن احضار
 واجب اولانک احضار ندن امتناع اید نه عقوبت
 اولی با لطف بقدر و بر کس نه که مال مطلوب و بر
 مطلوب قنده اید و کن بلبسه اعلا می واجب اولو
 بر اولی با لطف بقدر و بر کس نه که مال مطلوب و بر
 البر و التقوی قبیلند اولو اما مال یا خود نفس
 بجز حق مطلوب اولوب یعنی باطل او زره مطلوب
 اولسه اول وقت اعلام و دولت حلال او لما زره
 بو تعاون علی الاثم و العذر وان قبیلند نذر بلکه فرقی
 واجب اولو زیرا نفس مظلوم واجب در صحیحند
 انس بن مالکدن مرویدر که سول الله انصر اخاک
 طالما و مظلوما و دی انس بن مالک یا رسول
 الله مظلومه نصرت ایدم یا طالما بجز نصرت ایدم
 و دی رسول الله صلی الله علیه و سلم بپور و بیکه ظلم
 منع اید نه صحیحند بر این عاز ندن مرویدر که سول
 الله یدی نسنه اید امر اندی و یدی نسنه دن
 نه اندی امر اند کفری عبادت مریض و شیع

جنازه

جنازه و تسمیت عا طس و ابرار قسم و تقسیم
 و اجابت دعوت و نصرت مظلوم نهی اند کفری
 حوایم ذهبت او آتی ذهبت و فضنه دن اهل و
 شرب و میسر و لبس حریر و قسقی و دریاخ و آب
 استنجائی اما بوندن مواده که یعنی ذمتنه واجب
 اولان حقوق الهی و حقوق عبادی که ایدنی بوی
 اعلام دن امتناع ایدنی مواخذة دن غیر می کس نه
 اخرک جنایتی اید مواخذة و لما زره و لا ترز و ازرق
 و زره اخری مضمونه و لایحی جان الا علی نفسه
 حد نیک مفهومه مخالف اولمیه یعنی بر کس نه
 بر کس نه به کفیل و وکیل و ضامن درک و کل این
 بونک ذمتنه واجب اولان مال او ندن مطالب
 اولایا خود بر کس نه افر با سندن یا جیر اندن
 بر نیک جنایتی اید معاقب و مطالب اوله که
 کندی ترک واجب و ارتکاب فعل حرام اتمش
 اولمیه بو مقوله کس نه اخرک و بنی اید مطالب
 اولحق حلال و کله در اما کندی ذنبی اید مسؤل
 و معاقب اولحق معقول و مشر و عدرا اما ظالمک
 مکانی بلوب استیفاء حق قصد اید نکره دلالت

جنازه

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

لوازمند را اما ادا زکوة ایلم تجارک ماللری احد
 اولت اول وقت امام اول تجارک زکوة اموا
 الوب محار بینه طلبه کوندر دوکی جنده صرف
 ایلمک جایز در زیر از کونک مصارفندن بری ابناء
 سبیلدر بونکردخی ابناء سبیلدر و اگر محار بینه
 شوکت یا تمه سی اولوب شوکتون کسرا کون شریک
 تألیف قلب ایچون بعض نسنه و پر سه ترکی اول
 نسنه و پر مکله ریشلری ترک سیرایدوب بینه
 ضعف قلب کلسه بومقوله جایز در مؤلفه القلوب
 قسمندن اولور امام احمد دن وغیریدن بونک
 امثالی منقولدر کتاب وسنت واصول غیر
 ظهرد و دخی امام حرامیره مقامنده ضعیف
 اولندری ارسال ایلمک جایز دکلدربکله جیشک
 اقویاسین اما سین ارسال ایلمیه متیسر اولماز
 الا مثل فالامثل اگر سلطانک بعض نوآبی وبعض
 رؤسای حرامیره سراجر کوندر وب یا ظاهر
 معاونت ایدوب الدفتری مالی برابر معاسمه
 ایدوب یا خود اصحاب امواکک مأخوذ اولان
 ماللریک بعضن و پروب ارضا ایلمه لر بونکرک

جرمی روسای حرامیه جرمندن زیاده در زیر
 حرامیلرک دفعی بونکرک رفعدن اهندر مقدا
 مذکور اولان طایفه نیک قتلری بخ لازم این بونکرک
 دخی قتلر اولیه لازمدر کذک اول مالدن انردخی
 اخذ ایدرکسه انردخی سایر سار فکرکی اللری
 و ایقتری قطع اولنور اگر هم قتل هم اخذ مال ایلمه لر
 قتل اولنور لر صلب اولنور لر انا اناره قتل و بینه
 اذن و یرمیوب ککن قادر اولدقه ماللرن الوب
 ترک قاتل ایلمه یا خود بعض حدود و حقوقی تعطیل
 ایلمه یا خود محارب و سارقه یا خود بعض حدود
 قاتله بلای اولسه و باطله حقوق اللهدن و حقوق
 عباددن او زرنه برحق واجب اولان کسنه
 ماوی اولوب استیفای حقه مانع اولسه ملاعد
 اول مجرمه جرمه شریک اولوب اللهمک و رسو
 لعننه منظر اولور زیر اصحیحینده علی بن طالب دن
 رویدرکه لعن اتدمن احدت حدثا او اووی
 سورمشدر اول ماوی محدث اولان کسنه
 بونینجی اکا محمدک اظهاری تکلیف اولنور و
 نیرده ستر اندر کنگک اعلامی الزام اولنور اگر

بذل بالذم میسر اولسه جائز در آتا بذل مال ایملک ایلدی
 بذل نفسله اولسه اول وقت بذل نفس جائز دکلدر
 قتال لازمدر فرضا بر فاسق بر غورته زنا قصد ایلمیه
 یا احرده لواطه قصد ایلمیه اطاعت ایلمکله حلال
 میسر اولسه اطاعت ایلمیه قتالله مدافعه ایلمیه
 و سلطانک و نوآبیک اوزرته لازمدر که محاربت
 ظفر بولد فکرینه الدقلری اللری استحصار اندرک و
 باتی طریق کان اخراج اندرک و اصحابه زوایملک
 و بعد البتوت اخراجنده عیاد ایدر سه عقوبت
 ایملک حبسه و ضربله یا اخصار ایدوب یا اخصار
 برکمنه بی توکیل ایدیکه یا اخصار اندوکی مکانی تعیین
 ایدیکه لازمدر زیر هر کمنه تک اوزرته برنده
 لازم اوله و اول واجب اولانی ادا دن امتناع
 ایلمیه اکا عقوبت لازمدر حتی حق تعالی کتایبنده مسلمین
 دن ناشزه عورتلری ضرب ایملکی مباح ایلدی اوزر
 واجب اولان حتی ادا دن امتناع لندو کیچون بو
 مطالبه و عقوبت رب الممالک حتی در اگر رب
 الممالک مال مسروقی هیه یا مصالی یا عفو مراد ایدینور
 قادر آتا اقامت حدوده بولم دکلدر انده عفو

—

سبیل

سبیل یوقدر و امام رب الممالک حقدن بر شیک
 ترکیبه الزام ایملک جائز دکلدر آتا اموالک یعنی اکل
 اید یا غیره تلف یا سارق یا اهل حکم یا ننده هلاک اولسه
 شافعی و احمدی ننده سایر غاصبلردن تضمین
 اولندوغی کبی تضمین اولنور اگر معسر ایله زمانه
 تأخیر اولنور امام اعظم مذمبند غرم ایلد قطع جمع
 اولماز یعنی هم تضمین هم قطع یجائز دکلدر مالک ننده
 زمانه بسیارده تضمین اولنور عسارده اولنور
 و سلطان ناسک محاربتدن و سارقندن بجه
 رن ایوبوردو کیچون و اقامت حدود ایدو کیچون
 اصحاب اموال دن جعل الماق حلال دکلدره بجه
 و نه اول محاربت و سارقلری الکتورن احوالینچون
 زیرا انری طلب سلطانه لازم اولان جهادنی سبیل
 اند قسمندن بر نو عدرسا بر غر و انده جیش
 اسلام چقدوغی کبی بونده دخی جیش اسلام
 لازمدر اگر اول مقوله جیشک اولدن اولان
 اقطاع و عطا یلری مونکره کفایت ایدر
 فیه کفایت انمرسه کفایت مقداری زرقلرن
 بیت المالدن ویرمک لازمدر که بودغی ابا سبیل

قتل او نور نهایت قتل لری کفار قتل لری کفر
 و کلدرا اگر کافر و کلدرب و اگر بغیر حق اخذ اموال
 اتمش اولور سه انرک اوزرنه در الدقلری کلد
 ضمانی الدقلری دکلی مال انردن اخذ اولور اگر اخذ
 عینی بولنماز سه الدقلری دکلری مال تضمین اولور
 اصحابه رد اولور اصحاب معلوم اولماق معتذر
 اولسه بیت الماده مصالح مسکین الجون حفظ
 اولور ازیاق معالیه و غیره صرف اولنه بولر
 بری مجروح اولسه اردنجه وارلمز و علاج اولنماز
 حانی اوزره ترک اولور الا کرا اول برکسه قتل
 اتمش اولوب اول مقتولک و بی دمیانی بولوب
 قصاصا قتل مراد ایدنه و مجانی قودلمز کرا اوزرنه
 حد واجب اولوب طابنی اولمش اوله یا خودا
 برقتیه مباشرت ایده دیو عاقبتندن خوف اولنه
 و اولندن امیر اولنره سایر مسکین کی اقامت
 حد اولور بعض مال لری غنیمتد تخمینی وخی جائز
 دیشلر اما اکثره فقها بومرتبه به تشدیددن ایبا
 اتمش در اما شریعت اسلامیه دن خارج بر طایفه
 نک مملکتنه ایضا ایسه لری یا خود مسکین ایله قتل

ایدن

ایدن طایفه به معاونت ایسه لرا اول وقت اول
 طایفه ده اجرا اولنان احکامک جمیعسی بولنره
 اجرا اولور اما شونکر که قطع طریق ائمه لکن بولر
 معین آنچه الاله که اکا ضربتیه دیر لری با سبب لیدن
 یا طوار لری باشند آنچه الاله انرک عقوبتی مکتلر
 عقوبتی در یعنی باج الاله عقوبتی در جواز قتل لرنده
 فقها اختلاف ایشلر در اگر چه بولر قطع طریق در
 اما بوم قیامده ناسک اشد عذاب اید معذب
 اولنر ندر زریا بعض فرینلر رسول حضور نده تو
 اید کلری وقت سورد دیکر که بوتوبه بی صاحب
 کمدخی ایسه مغفورا اولوردی و محار بلر بر طایفه
 نک اوزرنه کلوب مال لرن اخذ و کنز لرن قتل
 قصد ایسه لرا جماع مسکینه لری محار ببینده قتل
 ایلمک جائز در قتل لری ممکن ایکن آرزو چوق بیل
 مال ایلمک جائز و کلدرا زریا رسول تند بورد شد
 برکسه مالی اوزرنه قتل اولنه شهید در دینی
 اوزرنه قتل اولنه شهید در ربی اوزرنه قتل اولنه
 شهید در حرمی اوزرنه قتل اولنه شهید در فقها
 صابیل دو کلری بود دفع صابیل قتل الله اولمبوب

Handwritten text in the top right corner, possibly a page number or title, including the number 33.

Handwritten text in a rectangular frame on the right page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the left page.

اول گسنة مجاهدی سبیل الله در آقا اول محارب که
 قتل نفوس ایسه را خذنا لکون شول گسنة که
 حانری یا یوب اینا و سبیده گوانه و پرور مسافری
 تنها بولسه لوقتل ایدر لرو مال لرن اخذ ایدر لرو کند
 استیجاری ایدر لری منزله طبیب یا حیاط بونک امتی
 گسنة کرد دعوت ایدوب تنها بولسه قتل ایدر لرو
 بوقسکه کمی قتل غلبه و بعضی سس قتل مرض دیر بونکه
 ایکی قول وارد بر قول بود که قتل اول نور محاربین
 کمی زیر ایدر قتل مکابره ایدر قتل کمی در ایکی سندن
 بد اخراز حکم و کلد ر بلکه بونک ضرری اشد در
 زیرا عاقلانه واقع اولور قول نانی بود که محارب
 مجاهد با بقا لدر بونک کمی فاکتک امری وی دمه
 راجد ر کرک عفو ایسون کرک مواخذه ایسون
 اما قول اول اصول شریعتیه شبهه در زیر بونک
 ضرری اشد در که نه وقت قتل ایدر جگن بگر که کنی
 دخی یا مقاتله یا مدافعه ایدر فصل
 بوجله انکه ظفر بولنوب قادر اولد فکر نده
 آتا سلطان یا خود نو ابی بونکه اقامت حدیج
 طلب ایدر کلرنده بونر امتناع ایسه لرا اول تقدیر

الذ

اتفاق علی ایدر عامه مسلمینه قائلری واجب اولور
 حتی جمله سندن قادر اولنجه شویکه قتلدن غیر ایسه
 اولسه لرجله سی قتل اول نور لرو انر قتل اول نور
 غیر ایتری حمایت ایدوب انره معاونت ایدر لرو
 قتل اول نور بوقتل ایدر لره معاونت ایدر لری
 قتل اقامت حد در کذک شریع اسلامدن امتناع
 ایدن طوا ایفک قنای دخی اقامت حد در زیر امتناع
 اسلامدن امتناع ایدر لرو فساد نفوس فساد امور
 و فساد حرث و فساد نسله اقامت نفس اماره
 مقصود لری اقامت دین و اقامت ملک و کلد
 بونر شول محاربین حکمنده در بر قلعه یا خود بر معیاره
 یا طایغ باشنه یا وادی به شخص ایدوب قطع طریق
 ایدر لرو کند و به کلندرک یولن قطع ایدوب یولن
 نهیب ایدر لرو لی الامرک عسکری کلوب جماعت
 مسلمینه دخولن و طاعتن طلب ایسه لرمقاته
 ایدر لرو مدافعه ایدر لرو شول اعراب کمی که حجاجک
 یولن قطع ایدر لرو سایر حایل کمی اطراف قطع
 طریق ایدر لرو و جبیلر که روس جبیله و مفارانه
 اعتصام ایدوب قطع طریق ایدر لرو بونر دخی

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 20 lines. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 20 lines. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

سیزده عقاب اندک در نیک منی بد عقاب ایک
 اگر صبر ایدر سنگ اول دخی خیزی در رسول اسد بوی
 ایشد و ب بز دخی صبر ایده لم بوردی بر صبح مسله
 بریره بن حصین رسولدن روایت ایدر که نبی بر
 پیره سهریه کوندر سه امیره وصیت ایدر دیکه خاصه
 کندی تقوی ایده اوله یعنی هر فعلده و قوله اللهم
 اول اللهم قور قیده اوله بعده بلکه کیدن مسلمان
 اصم لودی بعده اغر و اسم الله و فی سبیل الله
 و یردی کافر بائدا و لکنه قال ایک غلوال ایک
 یعنی مال غناییدن نه که ایک و منکه ایک یعنی
 اسپر لک اعضا لرندن و جوار لرندن بر لکنه
 ایک و نابا یعنی قتل ایک دیو وصیت ایدر دی
 اما حرامیله شهر لر اچینده یراق ضیره لر لکن اخذ
 مال اچون صحاده شهر سلاح ایسه لر بعض فقها
 و میشلر که انلر حمار بیندن دکدر انلر مجلس
 درر منتیب در لر زیر مطلوب تا یقرب
 استغاثه ایسه ناسدن غوث و عون ایر شکر
 قابلدرا تا اکثر بونک اوزرنه در که بیننده صحرا نیک
 حکمی بر اوله امام شافعی و اکثر اصحاب لعمد و بعض

اصحاب

اصحاب امام اعظم بونک اوزرنه در بلکه صحاده
 عقوبت بیننده کعقوبتدن زیاده کر که در بیندن
 محلی امن و اطمیناندر محل تعاون و تناصر در بیننده
 محاربه و مقابله شده اقدام فهم اولنور و اوله
 قال ایسه لر جمله مانعی سلب ایدر لر اما مسافر لک
 غالباً اکثر مانی کند و ایده بله اوله اول سبیدن
 محاربه ایدن لر عقوبتده احقر در کذک الت حوب
 و سلاحه قال ایلیوب عصا و الیله المن طاش
 و صیانله المن طاشله و بونک امثالیله محاربه ایسه
 بونر دخی محارب حکمنده اولور لر و بعض فقها
 و میشلر در که محمد یعنی کسبی نسنه دن غیر یله محار
 ایدن لر ده محاربین حکمی اجرا اولنور و بعض لر محمد
 و مشعلدن غیر ایده محاربه ده محاربین حکمی اجرا
 اولنور و غنه ققها نیک اجماعن روایت ایدر بو
 تفصیل کتب فتاوی ده معلوم اولور اما تحقیق
 بودر که هر کس نه اخذ مال اوزره قال ایسه انواع
 قالدن نه نوعله قتل ایدر سه ایلسون اثر محاربه
 در کذک کفار له قال ایدن مسلم کر که سیفنه کر که
 رحله کر که اوله کر که طاش و عصا یله اولسون

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
مبشرين ونذيرين
والذين هم أجمعين

نفس المیسره رو اخذ مال ایله لر مغلوب اولدو
 کبی قاجوب ترک حرب ایله لایحی نقی اولنور
 بعضیندر دیر که نقی دن مراد تشریدد یعنی المرد
 بر بلده ده سکنی انکه رخصت ویرلمر بعضیندر دیر
 که تشریددن مراد حبس ایدیر فصاحت
 قتل مشروع سیفله ضرب رقبه هر حق تعالی نی اید
 و بهامدن قتل مباح اولنور ک قتلدن سیفله مشر
 ایددی و رسول تدبیر و دیکه حق تعالی هر شیک
 اوزرنه تقدیر لسان اتمشدر قتلده حق تعالی
 بودر که شفره گوز سکن ایدوب احسن و جمله نیک
 واحسن و جمله قتل ایک بو حدیث شریفی مسلم
 روایت ایدر و اعف ناس قتلده اهل الا بدلام
 اهل سلامت قتل سیفله کر کدر اما صلب مشهور
 دن عرض بر مکان عالی به چهار مقدر که جمله ناس
 کوروب اعتبار ایدر لر و مصلوبیک امری مشهور
 اوله اما صلب جمهور علما یا ننده بعد القتل کر کدر
 و بعض فقها بغیر السیف قتل بجوز اتمشدر
 حتی بر مکان عالی ده یا بر مقام خانی ده قوتوب
 طعام و شراب و یرمیوب حتف انعم اولنج

ترک

ترک اولنور و غی بجوز اتمشدر انا نمشیل یعنی
 کوزن چهار مق و بورنن قولاعن بودامق منی
 در مکر علی وجه القصاص اوله یعنی بر کس کرس
 کوزن چهار سه یا بورنن و قولاعن بوداسه
 قصاص اناک وخی ایکک جایزه عمران بن حصین
 روایت ایدر که رسول تدبیره بر خطبه او قوفر
 دیکه الا اول خطبه ده صدقه ایله امر المیتوب مشکه
 ایله نهی ائمه لر حتی کفاری بله قتل ائدو کزده مشکه
 ایدوب بعد القتل بر دنگرن و قولاعن دافرد
 مکر انر مسلمان قتلر نی اتمش اولر اول وقت
 جزا ایدر وخی انره ایدر دک انا اوندو حق تعالی
 افضلدر فان عاقبت نعا بقوا بمثل ما عوقبتهم و
 لئن صبرتم لهو خیر للصابرین بو آیت غروره ایدر
 مشر کین خمره بی و سایر شهدای مشکه ائد کزده
 نازل اولدو رسول تداکر حق تعالی بنی بو مکرک
 اوزرنه منظور ایدر جک اولور سه انردن نه
 قدر کمینه مشکه ائدیر لر سه بن انردن ایکی
 اولد کلی کمینه بی مشکه ایدر سه بن ددی اول
 وقت بو آیت نازل اولدی که اگر عقاب ایدر

ق

حکمنده در حتی بریره بر سر تیر ارسال اولسه اول
 سر تیر مال غنیمته مالک اولسه لرا اول جیش جمله اول
 مالده مشارک اولور لر نهایت اول سر تیر مستقل
 نقل و بریلور زیر سر تیر جیش مصلحتنده در رسول
 علیه السلام غوغو بدیده طلحه و زبیری جیش مصلحتن
 بر مصلحت کوندر لر دیینه غنایم بدر دن انکره دخی
 سهم و بر دی بو تقدیر بر طایفه امتناع ایلمسه لر
 اعوان و انصاری ایله قتل و لنور لر و بلا تاویل
 باطل و زره قال ایلمر و تعصب جاهلیته اوزره
 اتفاق ایروب قال ایلمر دخی حال بو منوال
 در نه کم قیس و بمن بو وجهه قال ایلمر که صحیحین
 صاحب لری بو حدیث شریفی اخراج ایلمر در که
 ایکی مسلم بر بریکه سیفله اتفاق ایروب یعنی بولسه لر
 قائده و مقتولده ناروده اصحاب و دی قائمک
 کنا هی معلوم بایمقتولک صوچی ندر بیور دیکر که زیر
 صاحبین قتل قصد ایلمر و قال ایلمر طائفه دن
 هر طائفه اخرک اتفاق ایلمر کی شئی ضامن اولور
 لر کرک نفس اتفاق ایلمر کرک مال ایلمر کرک
 متلف کم اولدوغی شخصیده معلوم اولماز سه

دخی زیر اول طائفه شخص احد حکمنده در اما الحق
 اخذ مال ایروب قتل نفس ایلمسه لر فی زمانه اعراب
 اند کلری کی انکرک هر بر نیک صاع انی دیر سکدن
 وصول یاغی دیزدن قطع اول نور لر امام عظم
 و امام شافعی و احمد و فقها دن اکثری قاتنده حتی
 ثانی نیک اولدوغی ایلمر و ارجلهم من خلاف
 بیور دو غنک معنای بو در و قطع بد سبب
 بطش ایروب اولدوغی قطع رجه سبب اولدوغی
 توریب فسق و فساد اندو کی هر و بعد القتل ایلمر
 و ایا فلری قزمش نیکه یا قطر انکه جسم اول نور
 بو فعل قتلدن از جود زیر اعراب و فسق خند
 ایلمر نده بو فلری کور سلر اند کلری جرمی ذکر ایلمر لر
 بو نیک امتناعی افعال دن امتناع ایلمر لر اما قتل ایلمر
 مقتول کور منسوب باقی قتل سهل زمانده اولور لر
 کذلک بعض نفوس قطع یور جلگرن دن قتل
 نفس لر اختیار ایلمر لر بو سبب دن تکلیده
 دخی زیاده اولور که عقوبت دن عرض چون مجرمه
 تکلیف و سایر مه موجب بمر تدر بو عقوبت ایلمر
 قتلدن از جود و لمش اولور اما براق صیر سلر

Handwritten text in a rectangular frame on the right page. The script is dense and fills the frame.

Handwritten text in a rectangular frame on the left page. The script is dense and fills the frame.

امام اعظم مذهبی دخی بود همه قریب در بعضی
 امامه حواله المثل در قتل نفس اندین قطع طریقه
 دخی قتلنده مصیحت کور و کلن قتل ایدر لکل
 رئیس قطع اولان کبی و اخذ مال اتمیندرده امام
 رای اند و کنگ ایدی و ارجلین قطع ایلمه جلد و
 شجاع اولنر کبی و قوت مغرطه سی و لوب اول
 قومه قوت قلب اولمغه باعث اولنر کبی ایام
 محاربهیدن اولوب قتل نفس ایدی امام خدا قتل
 ایلمک البته لازندر هیچ بر حال ایدر عفو جانر دکلد
 اجماع علمی ایلمه ورثه قتلک دعوی و طلبینه احتیاج
 یوقدر کلن بر کینه بر کینه بی یا عداوه سابقه
 یا خصومت لاحقه یا سایر اسباب خاصه دن
 بر سبب قتل ایلمه دخی اولیا قتلکه راجعدر سوره
 قصاص ایدر لر سور کرم عفو ایدر لر سور کرم
 دیت الور لرا تا محاربون بویله دکلد قتل نفس
 اند کلری محضاً اخذ اموال ناس اچوندر سراق منزله
 سنده اولور لر قتلکری خدا اولور بوقول فقها
 فائده متفق علیه در حتی مقتول فائیدن غیر
 مکاف اولسه مقتول عبدا اولوب قاتل حرامین

کبی

کبی قاتل مسلم اولوب مقتول ذمی اولمق کبی قاتل
 مسلم اولوب مقتول مسلمان اولمق کبی بو محاربه
 ده واقع اولسه فقها اختلاف ایلمشدر انا قول
 صحیح اوزره البته قتل اولور لر زیر اولنر کبی قتل
 فساد عام اچوندر خدا قتل اولور لر انا محاربون
 بر جماعت اولوب اچوندر بر سیسی سبب قتل
 ایدوب ماعداسی عون الله لو دینلندر که اچون
 مباشر قاتل قتل اولور فقط کلن جمهور رای اولدر
 اگر یوز نفوزده اولور سه جمله سی قتل اولنه خلفاء
 راشدیندن ماثور اولان بودر زیر اعمربن خطاب
 رثیه محاربهین اولدر که بر یوکسک برده اولوره
 ناظر اولوب کلنری کوزدوب قطع طریقه خبر
 ویره کندی قتلک مباشرت اتمیه سببی بودر که قاتلک
 قتلک مباشرتی اعوان و انصاری مظاہر تیلدر
 زیر اطائفه بر بری ایلمه منتظر اولوب مجتمعی
 اولسه لر انرک جمله سی توابع و عقابده مشرک
 در مجاهدین کبی زیر رسول الله بنور میشدر که
 سلمینک و ماسی تکافی ایدر لر یعنی کفو اولور
 بر نیک ذمی ایلمه بر سی اخذ اولوب و بونریدو^{احده}

قائم او پسین هیچ یورلمیه سین رجل ویکه قادر
 وکلم رسول الله دوی انجی بو عمل جهاده معادل
 اولور و رسول الله بیورمشدر که جنده یوز
 درجه نیک مابینی بین السماء و الارض در حق تعالی
 اندری مجاهدین ایچون احضار اتمشدر بو حد سکر
 صحیحینه موجود در و رسول الله بیورمشدر
 یشک باشی سلام در عودی صلوات در و ذروه
 سامی جهاد فی سبیل الله در و حق تعالی جهاد حقینه
 بیورمشدر که انما المؤمنین الذین امنوا بالله
 ورسوله ثم لم یجربوا و جايد و ابا مو الهم و انفسهم
 فی سبیل الله اولئک هم الصادقون وینه بیورمشدر
 که اجعلتم سقایة لحاج و عمارة المسجد الحرام لمن
 آمن بالله و الیوم الاخر و جايد فی سبیل الله بال
 یستوون عند الله و الله لا یبدی القوم الظالمین
 الذین امنوا و ابحروا و جايد و انی سبیل الله
 با مو الهم و انفسهم اعظم درجه عند الله اولئک
 هم الفائزون یبشرهم ربهم برحمته و رضوان و جايد
 لهم فیها نعم مقیم خالدين فیها ابدان الله عند
 اجر عظیم تقاصیلی تقاصیره موجود در ما

مانجی

مانجی فیه شروع اوی در فصل بو عمل جهاد
 دن در عقوبه مجاربین یعنی قطاع طریق که طر قانده
 ناسک مالکونه و نفسله سلا حله تعرض ایدر لر
 مالکین مجاهره غضب ایدر لر عابدن و ترکمان
 و اگر اددن و فسقه جنودن و سایر رعایان
 انکرک حقنه حق تعالی بیورمشدر که انما جزاء
 الذین یجربون الله ورسوله ویسعون فی
 الارض فسادا ان یقتلوا او یصلبوا او تقطع
 ایدبهم و ارجلهم من خلاف او ینتفوا من الارض
 ذلک لهم جزای فی الدنیا و لهم فی الاخرة عذاب
 عظیم امام شافعی مسنده ابن عباسدن در
 ایدر که قطاع طریق هم قاتل ایدوب هم اخذ مال
 ایلمسه لر قتل اول نور لر هم صلب اول نور لر اما قتل
 ایدوب اخذ مال ایلمسه لر انجی قتل اول نور لر صلب
 اول نماز لر اما اخذ مال ایدوب قتل نفس ایلمسه لر
 اللری دیر سکرندن و ایا قتری دیر لرندن قطع
 اول نور لر اما انجی یو للری مخوف ایدوب نه قتل
 نفس نه اخذ مال ایلمسه لر ارضدن نفی اول نور لر
 اکثر اهل علم و مجتهدین و امام لحد بو رأی او زرنه در

نازل اولان عذاب جمله به نازل اوله و حدیث
 اخذده وارد اولمش در که معصیت مخفی اوست
 صاحبندن غیر به ضرری مترتب اولماز اما ظاهر
 عامه به ضرری سرایت ایدر بو بایده ذکر ایلد و
 حدود و حقوقدن مقصود اکبر امر معروف و نهی
 عن المنکر در امر معروف صلوة کبی زکوة کبی و صوم
 و حج کبی و صدق امانت و تبر و الدین و صلوة ارحام
 و حسن معاشرت اهل جیران و خجی بو تک امتیانی
 اولا و فی الامر صلوة و اجبا اولان صلوت
 مکتوبه ایدر امر ایدوب و تار کنه عقوبت ایلد
 اجماع مسلمینده بر جماعت که اتفاقه ترک صلوة
 ایلد مفاکله لازمدر ترک زکوة و صوم و حج
 علی طریق الاستحلال ایدر لکه و خجی قتال و اجیدر
 اجماع مسلمینده کذک سایر محرمات که هر شیخ
 علیه اوله علی الاستحلال ارتکاب ایدر فی قتل جنین
 ذوات محارمک نکاحی کبی فساد فی الارض کبی و
 امثال ذکک و هر طایفه که شرایع اسلامدن بر نفعیت
 ظاهره متواتره تک اثر امدن امتناع ایلدیه جهاد
 واجبدر اتفاق علما ایدر حتی بکون الدین کلمه

اما تارک الصلوة رجل واحد اوله اگر چه بعضی
 و بیشتر در که ضرب معاقب اولور اقامت
 صلوة مداومت ایدر که اتا جمهور علما تک اوزر
 در که اوله استثناء اولنه توبه ایدوب مداومت
 ایدر سه فيها و الا قتل اولنه یا کافر یا مسلم علی
 اختلاف القولین اکثر سلفک قوی اولدر که کافر
 قتل اولنه و بو تک جمله سی و جو بنه اقرار ایدوب
 اقامت ایدر کی تقدیر جه در اتا و جو بنه انکار
 ایلدیه کافر در بالاجماع کذک شول محرمات که
 ترکی ایدر انک اوزر نه قتال واجب اوله انکار
 اولد خجی کافر در بالاجماع و باطله ترک و اجبانه
 و فعل محرمات عقوبته فی سبیل الله جهاد و امین
 واجبدر اتفاق مسلمینده و کتاب و سنت
 دلالتی ایدر بزبور و تک کبی جهاد افضل اعمالد و
 او یسور که بر شخص سوله کلدی ددی یا رسول الله
 نبی بر عمه دلالت ایلدیه جهاد و عملنه معادل اولسون
 رسول الله بسور دیکه قادر دکلیمین رجل ایدی
 که نه سبیدن رسول دیکه طاقت کتور میسین
 اگا صایم او که سین بیج افطار اتمیه سین و عبادت

يا ايها الذين آمنوا انزلوا ما رزقناكم
 من الثمرات حلالا طيبا ذلك اول الدين
 القويم ولا تأكلوا اموالكم باس
 باس ولا ياكلها ابيها ولا اباها ولا
 اموالكم بينكم ذلك هو الدين القويم
 الذي انزلنا لعلكم تتقون والذرية
 الحلاله الا ما زنا به او ما افترى
 بينكم ذلك هو الدين القويم الذي
 انزلنا لعلكم تتقون والذرية الحلاله
 الا ما زنا به او ما افترى بينكم ذلك
 هو الدين القويم الذي انزلنا لعلكم
 تتقون والذرية الحلاله الا ما زنا به
 او ما افترى بينكم ذلك هو الدين
 القويم الذي انزلنا لعلكم تتقون
 والذرية الحلاله الا ما زنا به او ما
 افترى بينكم ذلك هو الدين القويم

الذي انزلنا لعلكم تتقون والذرية
 الحلاله الا ما زنا به او ما افترى
 بينكم ذلك هو الدين القويم الذي
 انزلنا لعلكم تتقون والذرية الحلاله
 الا ما زنا به او ما افترى بينكم ذلك
 هو الدين القويم الذي انزلنا لعلكم
 تتقون والذرية الحلاله الا ما زنا به
 او ما افترى بينكم ذلك هو الدين
 القويم الذي انزلنا لعلكم تتقون
 والذرية الحلاله الا ما زنا به او ما
 افترى بينكم ذلك هو الدين القويم

سور مشدر که فاسد با یک بقطع من البیل و لغت
 منکم احد الا امرتک انه مصیبا ما اصحابهم حتی تعالی
 اول مجوزه سوئی بی اول قوم سوئله بیه عذاب
 ایدری زیر ابوجهله اخذ مال جمعیسی تم و عدوانه
 اعانت ایکن ولی الاحرام معروف و نهی عن
 المنکر ایکن موضوع عدرو لاییدن مقصود بود
 ولی الا اخذ مال اید معروف ترک ایدر است و لا
 مقصود او لانتک ضد لیه عمل تمسک و لور حازه
 مثالی شو که بگز که سن بر گزنی سا که عدونک
 اوزرنه معاونت ایکن ایکن نصب ایدر سن
 اول عدو که معاونت ایدر و دخی شو که بگز که
 بر گزنی پی اچه دیره سین کفار له مجاهده ایدر
 اول گزنی اول اچه فی الوب کفارون یکا او بو
 مسکنه قبال ایدر بونک تو ضعی بود که صلاح
 معاشره معاد حقک طاعتده اولحق صلاح
 عبادیه اولور صلاح عباد امر معروف و نهی عن
 المنکر ایدر اولور و امت محمد امت و سطا
 خیر الامم اولغه سبب امر معروف و نهی عن
 المنکر اندک کز ایدر که قرآنده بورد مشدر کتم خبر

آمه اخرجت للناس امر و ن بالمعروف و نهی
 عن المنکر و موضع اخذده بورد مشدر که و کلن
 منکم آمه بدعون الی خیر و یا امر و بالمعروف
 و نهی عن المنکر و انک هم المفلکون و برون
 دخی نبی اسرائیلدن حکایت اولنور که کانوا الی
 بیتا هون عن منکر فعلوه بیس ما کانوا یفعلون
 و موضع اخذده بورد مشدر که فلما نسوا ما ذکروا
 به اذنا الذین ینهون عن السوء و اخذنا الذین
 ظلموا بعذاب بئیس ما کانوا یفسقون پس
 بو آیدردن حتی تعالی خبر و یدیکه وقتا که عذاب
 اولدیر سیانندن منتهی اولندری حتی تعالی
 انجا ایدری و ظالمی عذاب شدید ایدر اخذ ایدر
 و حدیث بابینه وارد اولمشدر که ابو بکر صدیق
 رضی الله عنه منبر رسولده ناسه خطبه او قیوب
 دیدیکه ای ناس یو ایستی او قور سیرا تا غیر موضعند
 وضع ایدر سیر که اول آیت بود یا ایها الذین امنوا
 علیکم انفسکم لا یضرم من فضل اذا اهدیتکم من
 اشددم رسول الله بوردیکه ناس منکر کی گور
 لر تغییر ایدر قوریدر که اول منکر اشدلین کسه

و شارب الخمر خرج بی خوف مشغول اولور لر بوجمله
الن ان مال مال سخت درو بعض فلا حین قریه لر زده
جرم ایلسه بر غیر قریه یه واروب اول وار دوغی
قریه نیک صاحبنه مال فدا و یروب حمایتنه سبب
اولور لر و اول قریه نیک صاحبی مظهر لغت اول
اولور بوجده شریف موجب که صحیح مسلمده
واقع اولمشدر که علی بن ابی طالب روایت
ایله که رسول الله پور مشدر که بر کس نه بر حدت
احداث ایلسه یا خود حدت احداث ایده نه
ماوی اولسه اللهم لغتی انک اوزرنه بوجمله
اکل سخت ایدوب اهل حدته ماوی اولمشدر حدت
رسولده لغت ایله ذکر اولمشدر و قنا که روایت
بیوردیسه که هر کس نه نیک شفاعتی که بر حدت
انگ منته حایل اولسه الله تعالی ایله اول شخص تضار
ائمش اولور پس حدودی قدر تیله ویدیله منع
ایدوب مجرمین مفسدین اخذ سخت ایله اقامت
حدائمتیک حانی نیجه اولور بوجمله ده جمیعاً خذ
مال ایلیک اجماع مسلمین ایله حرام در خانات زینا
و بیوت خمار بنا ایدلرک و استیجار ایدلرک حاکم

بویله در هر نیکه بو که راضی اولسه و اخذ مال
ایله معین اولسه بوالدوغی مال تجبه لرک زینا مقابله
الد قریه اجرت و کاهنرا لدوغی حلوانی اچر سنه
و من کلبه و حرام مابیننده واسطه اولان عریجه قوا
و تور کجه پوزه و نیک و دکلری کس نه نیک لدوغی
اچر یه شبیه در زیر رسول الله پور مشدر که هر
یعنی جیندر و حلوان کاهن جیندر بوجده شریف
کاری روایت ایدر و مالیک و احرار دن صیانت
مخشنه یه ویرلن اچر هر یخی قبیلندن و مخشنه ویر
اچر دخی حلوان کاهن قبیلندن و لی الا منکره
انکاری ترک ایلسه و اقامت حدوده اخذ مال
ایله اهماال ایلسه حار بین ایله مقارن سمه ایدن
حرام باشلری کبی اولور و حرام مابیننده واسطه
اولان کس نه قواد منزله سنده اولور و زوج
نوط بنی اولان پرا فر عورت قبیلندن اولور که
تجاری صیغه یعنی قونوغنه دلالت ایدردی
حق تعالی اول پرا فر عورته اول پرا فر قونوغنه بله غذا
ایلدی نه تم حق تعالی بیورر که فاجحیه و ابله
الا امرأه فکانت ممن العا برین و بر برده یعنی

یوزقیون و بر حاتم خدا و پر دم بعده بر اهل علمین
 استند که او علمه یوز جمله ایله تعزیب عام لازم
 اولور مشن بو تک عورتنه رجم واجب اولور
 مشن دی رسول الله و الله سیرک ما بینکرده
 کتاب الله ایله حکم ایدرم یوزقیون ایله خاتم سکه
 مردود اولور او غلگی یوز جمله ایله تعزیب عام
 لازم مردود اولور ایلن اینه خطاب ایدوب
 بیوردیلرکه یا انیس اونک عورتنه صور اگر
 اعتراف ایدرسه رجم ایله بو حد یشده بدل جایز
 اولما دوغنه دلالت وارد که رسول الله
 بدل اولان مالک ینه رزنه حکم ایلد و اقامت
 حد ایلدی اول النمش مالی مسلمینک جماعتین
 و فوق اسپون انوب بیت المال ایچون قبول ایلد
 و مسلمون دخی بدل مال ایله تعطیل حد اولما دوغنه
 اجتماع ایلدی روزانی و سارق و شارب و غیره
 محرمات استمال ایدن مجرمیندن انان مال
 مال تحت ایدوکنه اجتماع ایلدی برزیر اکثر فساد
 ناسه باعث مال و جاه در اهل بد و حضرتک و غیره
 و امصارک حراب اولدوغنه باعث تویدر

زیرا

زیرا والی و متونی ارتشا اتمکله تعطیل حد ایدر
 کند یه ضعف قلب طاری اولوب رعیتک
 جہاتی قلم خداخر لازم کاسه اکت دخی اقامتنه قادر
 اولماز بر طیل که رشوت در اصل لغتده بر او رزن
 طاشه دیر لکه مرتشی اونی یو تمکله بوغنه طور رهتی
 سو ییکه قادر اولماز ننه که جزده وارد اولمشدر که
 رشوت بادن داخل اوله امانت باجدن
 چهار و اهل فسادک دلالت ایچون الدفتری مال
 و فسخت قبیلند ندر ننه که اغراب مفسدین
 بعض کسنه تک السه لردفتری لدن بعض
 آت و اسباب بکلرینه پیش کش و بر لردی
 بکلری دخی الوب اقامت حد ایدر لردی ایل
 مفسد لره دخی قوت قلب اولور فساد حری
 اولور لرد و طعلری زیاده اولور دی بوسبیل
 حرمت ولایت زایل اولوب سلطنته ضعف
 کلور و رعیت فاسد اولور کذک فلأجله و سبب
 لرد اخذ اولنسه لربعض لردن اهل حکمه و بر لرد
 و خار لرد دخی کسب اتد کلری مال دن بر مقدارن اهل
 حکمه و بر لرد و خار لربیع خمرده بی خوف اولور لرد

گشت در وقت اول و آخر و بقیه روز
 در سجده و قنوت و در تلاوت قرآن مجید و در
 تلاوت کتب معتبره که در علم است
 و در تلاوت کتب معتبره که در حکمت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در اخلاق است
 و در تلاوت کتب معتبره که در ریاضت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در تهجد است
 و در تلاوت کتب معتبره که در دعا است
 و در تلاوت کتب معتبره که در مراقبه است
 و در تلاوت کتب معتبره که در کسبه است
 و در تلاوت کتب معتبره که در اخراج است
 و در تلاوت کتب معتبره که در صلوات است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خیر است
 و در تلاوت کتب معتبره که در برکت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در نجات است
 و در تلاوت کتب معتبره که در سعادت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در شادمانی است
 و در تلاوت کتب معتبره که در غایت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در امان است
 و در تلاوت کتب معتبره که در برتری است
 و در تلاوت کتب معتبره که در کرامت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در جلال است
 و در تلاوت کتب معتبره که در ایزد است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خدای است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خداوند است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است

و در تلاوت کتب معتبره که در علم است
 و در تلاوت کتب معتبره که در حکمت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در اخلاق است
 و در تلاوت کتب معتبره که در ریاضت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در تهجد است
 و در تلاوت کتب معتبره که در دعا است
 و در تلاوت کتب معتبره که در مراقبه است
 و در تلاوت کتب معتبره که در کسبه است
 و در تلاوت کتب معتبره که در اخراج است
 و در تلاوت کتب معتبره که در صلوات است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خیر است
 و در تلاوت کتب معتبره که در برکت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در نجات است
 و در تلاوت کتب معتبره که در سعادت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در شادمانی است
 و در تلاوت کتب معتبره که در غایت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در امان است
 و در تلاوت کتب معتبره که در برتری است
 و در تلاوت کتب معتبره که در کرامت است
 و در تلاوت کتب معتبره که در جلال است
 و در تلاوت کتب معتبره که در ایزد است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خدای است
 و در تلاوت کتب معتبره که در خداوند است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است
 و در تلاوت کتب معتبره که در بزرگوار است

اما بجا و اصل ولد قدن صکره حد واجب اولور
 و سنن نسائی و ابن ماجه ده مسطور در که ابو
 هریره رسولدن روایت روایت ایدر که رسول
 علیه السلام بیور مشدر که و جار صده حد و ^{التهد}
 بر حد اقامت اولما تک بر کنی یکدر قرق صباح
 یغور یا یغمدن زیر معاصی موجب سبب نقص
 زرقدر و سبب خوف عدو در چونکه اقامت
 حد و اولنه طاعه الله ظاهر و معصیت ناقص
 اولوب زرق و نصرت دین حاصل اولور کتاب
 و سنت دخی بو مضمونه دلالت ایدر و سلطان
 زانی و سارقدن و شارب و قاطع الطریقدن
 بو تک امانی مجرمیدن تعطیل ایدر لم دیوت
 المال و غیره ایچون الد و غنی مال سحت جنبند
 و فی الامر اخذ مال ایدوب تعطیل حد ایلمسه ایکی
 فسادی جمع اتمش اولور بری تعطیل حد و
 بری اکل سحت یا خود بوید تعبیر اولنه که بر ترک
 واجب و بری ارتکاب محرم حق تعالی بیور
 لولا ینهمم الربانیون و الاخبار عن قولهم لا تم
 و اکلم تحت لبیس ما كانوا یصنعون اما

زبان

زمانه ده تعطیل حد اولما یوب هم اقامت حد
 اولوب هم یا بنجه تعزیر بالمال اولما غنی تجویز ایلنکر
 و حق تعالی قوم یهوددن سماعون لکن کذب ^{الکاذب}
 للسحت دیو تعبیر ایدر زیرا یهود طائفه شی ^{شعوت}
 اوب تعطیل حد ایدر لکن دیکه اول رشوتک برادی
 دخی برطیل در و اول برطیله کاهی هدیه تسمیه اولور
 و قنا که والی رشوت بیه البینه کذب استماعی لازم
 کلور یعنی شهادت کذب استماع ایلمک لازم اولور
 سماعون لکن کذب الکالون للسحت برن بولدی
 رسول الله راشی و مرتشی به لعنت ایدوب
 لعن الله الراشی و المرتشی و الراشی و یوسور
 در رایش راشی و مرتشی یا بیننده و سیده اولاندر
 و صحیحینده مسطور در که ایکی کسنه رسول الله ^ص
 فاصمه ایلد لر بری ددی که یار رسول الله ما بینمزه
 کتاب الله ایله قضا ایله و اول بری که بوندن
 افقه ایدی یار رسول الله ما بینمزه کتاب الله ایله
 قضا ایله و بجا اذن و بر سوئی که ددی رسول الله
 سویله ددی اول ددی یار رسول الله بنم او علم بو
 کشی ده عیف یعنی اجیر ایدی عوریتله زنا ایلد

Handwritten text in Arabic script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is dark and the script is a cursive style typical of classical Arabic manuscripts. The text appears to be a fragment of a larger work, possibly a treatise or a letter.

Handwritten text in Arabic script, enclosed in a rectangular border. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is dark and the script is a cursive style typical of classical Arabic manuscripts. The text appears to be a fragment of a larger work, possibly a treatise or a letter.

اوزره یا توب او یور ایکن بر سارق کلوب در آسین
 سرقه ایلدی طو توب رسول کتورد کلرنده قطع بد
 بیوردی صفوان یا رسول الله بنمردادن او تور
 ائلی کسلسون بن اگا بغلدم و دی رسول الله
 بکا کلدن بغلیم کورک ایدی شمدنکر و فائده نمر
 دیو امر ایلدی بدن قطع ایلدی اهل سنت بو
 روایتده بولمه معنی بوردیلرک یعنی بکا کلیر من عفو
 اعلیدرک بکا کلدکن صکره عفو و شفا عتله و
 همه ایلد تعطیل قد جائز دکلدر بوسبندر که
 علما اتفاق ائمشلدر که قاطع الطریق و لصی
 و بونکرک امثالنی ولی الامر کتورسه لر بعده توبه
 ایسه انکرون حد ساقط اولماز بکه بعد التوبه
 ینه اقامت حدود لازمدر اگر توبه لونده صادق
 ایسه حد انکره کفارت اولور اقامت حدی
 قبوللری توبه صادق اولور بونده بودر که حق تعالی
 بیورمشدر من یشفع شفاعت حسته یکن له
 نصیب منها و من یشفع شفاعت سینه یکن
 که کف مننها و کان الله علی کل شیء مقبلاً زیرا
 شفاعت اصلده طالبه عانتد کانه طالب

در آید

و ترایدی یعنی تک ایدی شفیع اگا شفاعت
 ائمله شفع اولدی یعنی جفت اولدی شوبلیکه
 اول شفاعت بر و تقوی به اعانت اوله شفا
 حنه اولور ائم و عدوان اوزره اعانت اولور
 شفاعت سینه اولور بر اولدر که جناب الهی
 دن انکله امر او نمش اوله ائم اولدر که نمی او نمش
 اوله اگر بعد و جوب ایلد تائب اولنکر توبه لونده
 کا ذلیرا ب فان الله لا یهدی کید لکائین
 قولنه منظر اولمش اولور روح تعالی بیور
 انما جزاء الذین یجادون الله ورسوله و یسعون
 فی الارض فسادا ان یقتلوا و یصلبوا و
 یقطع ایدیهم و ارجلهم من خلاف او یضربوا
 من الارض ذکک لهم خزی فی الدنیا و لهم فی الآخرة
 عذاب عظیم الا الذین تابوا من قبل ان یقدر
 علیهم فاعلموا ان الله غفور رحیم بو آیت کریمه
 حق تعالی قبل القدره تائب اولنکر استثنایه
 بعد القدره تائب اولنکر با قیدرو سنن ابو
 داوده مسطوردر که رسول الله بیورمشدر که
 ما بینکرده واقع اولان حدودده عفو لشکر

ی

چنان کان واریک و صاری صوبه بیت
 شریفه رسول الله حاکمتری و شاه پد لری و حضرت
 بیان ایلدیکه بونلار کان حکم رو صحیح بجاری ایلد
 صحیح مسئله حضرت عایشه دن مرویدر که
 بنی محرمون بر عورت سرقه ایلدی قریش
 اقامت خدا و نوب قطع ید اوله دیو خوراند
 نغماتک اولوب بونی رسول الله اسامه بن زید
 غیریکسسه سویلزد دیلد اسامه ابرام ایدوب رسول
 سویلدی رسول الله غضب ایدوب یا اسامه
 حدود الله دن بر حده شفاعتی ایدر سین بنو
 اسرائیل اول سبیدن هلاک اولدی که اچلرین
 شریفی سرقه ایلد که ایدر لودی اول الله
 حقیقون که نفسم ید قدر تنده مستخر در اگر قرم فاطمه
 دخی سرقه ایلسه اکن کسروم دیدی بوقصه دن
 اعتبار لازمدر که اشرف بیوت قریش بیت
 بنی ماثم و بنی ماثمه اشرف رسول الله ایکن و
 رسول الله تک اولادنه محبتی و شفقتی سایر
 ناسدن زیاده ایکن قرم سرقه ایلد ابن کسروم
 دیب سیده نساء العالمین ایلد ضرب مثل ایلد

و اول

و اول خصوصده سارقه اولان اشرف بیوت
 قریش اولان بنی محرمون اولد و شفاعت ایلد
 رسول الله احب الناس اولان اسامه ایکن
 بویله بویله حدود الله دن او زرنه حد لازم
 اولان سایر ناسدن اولیجی شفاعت نه وجهله
 مستکر و مستکره اولور و روایت اولنور که
 سارقه مذکوره تک الی قطع اولد قدن صکره
 ینه بیت رسول الله کلور کیدر ایدی و رسول الله
 انک حاجتن قضا ایدردی و بودی مرویدر که
 سارق توبه ایلد کسین الی جنة کذیدن
 اول کیدر و توبه امر سه جهنمه کیدر و مالک مطی
 ده روایت ایدر که بر جماعت بر لخص طو تدیلر امیر
 المؤمنین عثمانه کتورد لری یولده زبیره راست
 کلدر ایلد نکره شفاعت ایلدی انکر بنو بنی
 امیر المؤمنین ایلد و زرا نکره ایلد و کزدن صکره
 شفاعت ایلد سین دویله زبیره ایدی حدود
 سلطانه وارد قدن صکره شفاعت ایلد نه
 لعنت و شفاعتی قبول ایلد نه لعنت بودی
 مرویدر که صفوان بن امیه مسجد بنی ده ردای

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغيب من علمه والظاهر من
قدرته والبرهان على وحدانيته
التي لا يشرك فيها احد
والله اعلم بالصواب
الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغيب من علمه والظاهر من
قدرته والبرهان على وحدانيته
التي لا يشرك فيها احد
والله اعلم بالصواب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغيب من علمه والظاهر من
قدرته والبرهان على وحدانيته
التي لا يشرك فيها احد
والله اعلم بالصواب
الحمد لله الذي جعل في خلقه
الغيب من علمه والظاهر من
قدرته والبرهان على وحدانيته
التي لا يشرك فيها احد
والله اعلم بالصواب

بسم الله الرحمن الرحيم

شول حدود و حقوق در که مسلمین بر قوم مخصوص
 اولیه بکه منفعتی مطلق اوله و جمیع مسلمین کما
 محاج اوله اول شمه حدود الله و حقوق الله در
 قطع طریق و سرقت و زنا و حدودی کبی و اموال
 سلطانیته ده اولان احکام کبی و اوقاف و وصایا
 کبی امور و لایک ایتمی و ایتمی در بوسیدن حضرت
 علی بیور مشدر که لا بد لکن سن من اماره برفه
 او فاجره یعنی ناسه بر امیر لازم در که کسه بر اولسون
 اگر که فاجر اولسون در دیگر که اماره برفه بی بیور
 یا امارت فاجره ندر بیور دیگر که بهر حال اول امیر فاجر
 دخی اولور سه انگله حدود اقامت اول نور اولور
 امن اوزره اولور عدویه جهاد اول نور فی انگله
 تقیم اول نور بر قسم حدود اولور که ولاه امور
 او فی تقصید یوب اقامت ایتمک لازم اولور
 کسندک دعوی و شهادتیه احتیاج اولور و شهادت
 دخی اولور سه دعوی محاج اولور اگر چه علی حلقه
 اتمش درانده که مسروق مننه مالنی طلب لازم
 اولور سی دیواتا اقامت حد ایدوب قطعید
 ایتمک لازم در بوقسم حدک اقامتی شریف و وضع

و ذیل

و ذیل در رفیع و قوی و ضعیف اوزرینه واجب
 شفاعت و هدیه و غیره ایله تعطیل حد جازد کدر
 بو ماده ده شفاعت حلال دخی دکلدر و هر کیم
 بو واجب اولان حدی قائمه قادر اینع ایتمک
 ایتمیوب تعطیل ایدر سه فعلیه احنة الله
 و الحاکمه و الدینس اجمعین زیر ابونک و جوبی
 آیات الله تا بتدر لاجرم تعطیل ایدن آیات
 اللهی من فلیده صامتش اولور و ابوداود سنند
 روایت ایدر که هر کسندک که شفاعتی حدود
 بر حده حائل اوله حق تعالی به تصدق امتش اولور
 و هر کیم حق تعالی ایله باطل اوزرینه محاصمه ایله
 حق تعالی نک سخطی ایتمک اوزرندن زائل اولور
 مادانکه اول فعلدن انابت ایلمیه و بر کسند
 بر مسکرت حقنده اول مسلمده اولمیان نبه
 بی سویسه یعنی بیان شهادت ایلمسه اول کشتی
 روغجه لجال اوزره او تورمش اولور مادانکه
 قولدن رجوع ایتمیه دیگر که یار سول الله روغجه
 لجال ندر بیور دیگر که اهل نارک عصاره سی یعنی
 شده عذاب ناردن جسد لرنده صیروب

مسطور در که ابو سفیان به قتل میسر که ملک روم در
 محمد سینه نوکله امرا بدر ابو سفیان و دیگر صلوة
 و صدقه و عفاف و صلوة رحمة معظمت امور در
 اسلام بود در بونگر کامل و یحیی ایمان کامل
 اولور ارزده دارد در که حق سبحانه و تعالی حضرت
 رسوله وحی ایدد دیگر بلور مسین سنی بنحون
 خلیل ایدندم یوق دوی حق تعالی بیوردیکه کورد
 سکا عطا اخذون یعنی ویرمک المقدن اجبر
 انبجون خلیل ایدندم و عطا دن مراد انجاق سخا^{کلمه}
 بذل منافع و خنی سخا در و شجاعت انجاق شجاعت
 و کدر دفع مضرت ایدد اولان قوه غضبیه در شجاعت
 کزک ناس و خنی اوج قسدر که بر قسمی اولدر که هم
 الله ایچون هم نفسی ایچون غضب ایدر لر بر
 قسم و اردر که نه ربلر ایچون غضب ایدر لر نفسی ایچون
 غضب ایدر لر امت و وسط بو قسم رنه که عایشه
 دن مرویدر که رسول الله کنذی ایدد نه عور نکر
 دو کردی و نه خاد مرن دو کردی و نه طوار لر
 دو کردی الانی سبیل الله مجاهده ایدر دی بر^ن
 قتل نفس و اقامت حدود ایدر دی و کمنه

دن

دن نفسی چون انتقام ایدر دی الا مکر که هتک
 حرمان دین اوله اول وقت الله انتقام ایدر دی
 اما شول قسم که نفسی چون غضب ایدد بنحون نفسی
 اله غیره ویرمیه بو قسم قسم را بعدر که خلقک اشترک
 نه دینه و نه دنیا به صالح اولور لر ساسک کلمه
 اربابی شول صالح لر در که واجباتی اقامت ایدر
 و محرماتی ترک ایدر لر دینه صالح اولان عطایای
 مصارفه حق اوزره او بر لر و کنذیره مباح
 اولان دن غیره الما لر هتک محارم اولان موا^{ضعت}
 غضب ایدر لر حظ نفس راجع غضب لرین کفر ایدد
 بذله و دفعده اکمل اموره هتک ایدر لر سواد
 اخلاقه اقتدا ایدر لر والی مؤمنه لائق بودر که بو
 او صافله متصف اولوب حق تعالی به بونکله غیر
 انکه جهدا ایدد بوندن صکره واقع اولان تصور
 و ذلالت استغفار ایدد ان الله یا مرم ان تودد
 الامانات الی اهلها آیتنه اقتدا و نمش اوله
 فسل و اذا حکمتم بین الناس ان تحکموا
 بالعدل که بیور مشد بین الناس حکم حدود
 و عقوقده اولور اول حکم دخی ایکی قسم در قسم اول

واجتدرکنن بونکله نینه شویله اعتقاد ایدر لکه
 ارتکاب اندکری محتراتی اعدین سیاست
 وجلب مال و نیمی و نظام عالم میتسه اولیه لاجرم
 مظالم ارتکابی لازم کلور و نفس لرنده اولان
 جین و بخل و ضیق خلق که وارد انکرک موجب
 ترک واجب اختیار محظور ایدر لکه اول واجب
 ترکی گذر بعض محرمات ارتکابندن اضر در بعض
 واجبدن نهی ایدر لکه انک نهی سبیل اللهدن
 صد اولور و اول واجبی ترک ایتملی واجب
 ایدر لکه اول اولدن مصلحت تمام اولر ظن
 ایدر لکه زمان سقده حوار جله ایدر لکه بونکر
 انکر لکه بونکر کله نه دنیا حاصل اولور و دین کامل
 اولور اما انواع دیدن نوع کثیر صالح اولور بعض
 امور دنیا دخی صالح اولور لکن مجتهد اولر
 جهندن خطای معقو و قصور لری مغفور
 بونکر انکر لکه حق تعالی انکرک حقنده بیور شد
 من اللین اعمالا الذین ضل سعیم فی حیوة
 الدنيا وهم کیمون انهم کینون ضعیفون
 طریقت اول طائفه نیک طریقتی در که نه نفی

افند

اخذ ایدر و نه غیره ویره و نه کفار و نه مجرور
 کمنه نیک قلبین تألیف ایچون عطا ایدر بکنه
 قلوب ایچون و پردو کی عطایی جورون عدایده
 ثالث امت و سطر که انکر ولایة امور دین
 محمد در ورسو لک خلفاسی در یوم قیامت دکن
 امت محمد ک خواص و عوامی و زره انکرک رأیی
 انفاق مال و العاء منافع در اسک حاجتن
 حاجت لری موجب احوال دین و دنیا اقامتی ایچون
 انفس و افاقک صلاحی امر نه قیام اولوب تقوی
 و احسانی جمع ایدر لکه حق تعالی انکره معین و نصیر
 در ان اللذ مع الذین اتقوا و الذین هم محسنون
 اصل سیاست دینیه دخی تمام اولر لکه بونکر
 د دین و دنیا صالح اولر لکه بونکر محلی اولر
 مالن انفاق ایلر و مساکینه طعامن اطعام ایدر
 بو طریقده احسان ایدر و کندی اللهدن قور قوب
 محرماتدن صاقنور و قتل ناسدن احراز ایدر
 لازم کلن قصاص و حقوق و حدودی اقامت ایدر
 یا خاطر یا خود مال ایچون حمایت ایلر بو طریقده تقوی
 ایدر بایکس بله جمع انفس اولور

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلقنا من طين
فقال رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلقنا من طين
فقال رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي
رب اني اعطيتك
الفكر والذول والاسم
بالحسن فاغفر لي

قوله

تولوا يستبدل فوما خيركم ثم لا يكونوا انما انما
و بربرده وخی بیور مشدر که لا بستوی منکم
من انفق من قبل الفتح و قاتل اولئک اعظم
درجه من الذین انفقوا من بعد و قاتلوا و کلا
و عد الله حسنی و الله بما تعلمون خیر حق تعالی
امری انفاقه تعلیق ایلدیکه انفاق سخا در وقت
تعلیق ایلدیکه قیلدن مراد سخا عتد و بر صغده
وخی و جاهد و انی سبیل تند با مو اکم و تفکم
بیور مشدر و بکل کبیردن اولد و هن بو ایت
کریمه ده بیان اندیکه و لا تحسبن الذین یجلون
کما آتیتم الله من فضله هو خیر لهم بل هو شر لهم
سیطون قون ما یجلوا به یوم القیمه و فی سبیل
الله انفاق مال تمینکرک حقدده بو ایت کریمه
ایله و عید شدید ایلدی و بیور دیکه و الذین کفرو
الذهب و الفضة و لا ینفقونها فی سبیل
الله فیشترهم بعذاب الیم یوم محمی علیها و جنی
وخی بو ایتکه بو وجهله دم امشدر و من یوم
یومئذ و بره الامت فالفضل او متخی الی قوله
فقد با و نعصب من الله و ما یریه جهنم و یس

المصیر

المصیر و جمیع خلق عالم سخا عتک و سخا عتک
افضل خصائل اولد قلدره انفاق امشدر و خی
مثل مشهور در عرب اور تا سنده لا طعنه و
لا جفنه در لکه لا فارس لخیل و لا وجه العرب
اما اخذ اموال و صرف مناده خلق اوج فرقه
اولمشدر بر فرقه به حب و علو و ار ضیده
فا و ایلمک طبیعیکر نه غالب و لمشدر در عتبت
معاده نظر ایلر در لکه سلطانک سلطنتی
مالله قایم اولور و مال خلقدن استخلا صلحه حاصل
اولور کرک حلال ایله کرک طریق حرامله انر و با
نهابلر دور وانی اولان بیگ و بیدر مک کر کدر
دیر لر بیوب بیدر مینی ریاسته قبول اتم لر عجل
دنیا ییله قناعت ایدوب اجل دنیا و عقبی دن
اغراض عین ایدر لر انکرک عاقبتی عاقبت رود
در ما و امله توبه خالصه و عمل صالحه معارفن اولمیش
بر فرقه وخی وارد که حق تعالی دن خوف و خشیت
و خزه اولور لر نظام خلقدن و فعل محر تاندن و
اعتقادات قبیحه دن کنذیلری منع ایده جک
دینلری وارد بو فرقه اولکی فرقه دن احسن

اول وقت که حضرت علی مسلمینک رجائی قتل
ونساسی و صبیانی بسی اول نماغی کر یہ کوروب
تکلمه خیر و مصلحت فکر ایدوب قنای ترک
اندوکی وقت انرا اول طایفه در که رئیس لری
تقیمت انکار اند که رسول نور بنو تکم فهم ایدوب
بونکر دیندن چهار لردیو بیوروب حضرت علی
انکار اید جگر نینه اشارت بیور مشلد در زیر انکر
دینلری فاسد هون دنیا یہ برار نه آخرت بودخی
معلوم اولاجقدر که جن اولور که ورع فاسد
جین و کجلی اید مشبه اولور زیر ایکبند
بد ترک معنی وارد در لاید ورع ایدوب الله
خستیندن فساد اختیارن ترک انمکله جهادی
جیانندن او نور و ترک ایملک ما بینده فون
مشبه اولور رسول الله بیور مشدره انسه
اولانک شری شیخ صالح و جین حالع در بو حدیث
ترمدیده مذکور در زیر انان گاه اولور بر
علی ترک ایلر با اظهار اید در روح ظن ایدر اما اول
کبر در و اراده علودر لاجرم رسول الله انان اول
بالینات بیور دوخی بر کلمه جامعه در زیر عملت

جده

جده روح کبی ننه که الله سجده اید ننه سمسه قمره
یا صنمه سجده ایلمه سی بر در پیره یوز اور مقده قومی
یوقدر اما حقه سجده ایدن حقه اقرب خلق و غیره
سجده ایدن ابعد خلقدر انزوده وارد که افضل
ایمان سماحت و صبر در ننه که و تو اصبوا بالصبر
و تو اصبوا بالمحسنة و اورد اولمش در صبر و رحمت
دخی تمام اولعرا اعطا و شجاعتمه زیر ایدین و دنیا
امری بونکر له تمام اولور بو اجلد ندر که بونکر کله
عامل اولمندر ی حق تعالی تفریح ایدوب و امر
ولایت و حکومتی بونکردن الوب اخره ویر
تخویف ایلدی و بیوردی یا ایها الذین امنوا
ما کم اذا قیل کم انفروا فی سبیل الله انما قلتم
الی الارض ارضینم بالجیوة الدنیا من الاخرة فما
مناع کجیوة الدنیا فی الاخرة الا قلیل الا تنفروا
بعینکم فذالک ایما و یبندل قومای غیر کم ولا تنفروا
شیئا والله علی کل شیء قدير و بریرده دخی
بیور مشدره که یا انتم هو لاء تنحون لیتنظروا
فی سبیل الله فمنکم من یجمل و من یجمل فاما یجمل
عن نفسه والله الغنی و انتم الفقراء و ان

ایدوب بونکردن بر قوم وارد که قرانی او نور
 اما بوغور نردن بچرا اهل سلامی قتل ایدوب با اهل
 او ثانی ترک ایدر لرا سلامدن شوید چه ربر که
 اوق التمقدن چهار کبی اگر بن اندرک زمانه ترم
 انر که قوم عا دله قال ایدر کبی قال ایدر دم ددی
 اول طائفه حوارجدر که حضرت علی زمانه خود
 اندیر رافع بن حدیجه دن مرویدر که رسول الله
 ابا سفیان و صفوانه و عیینه و اقرعه یوزدوه
 و پردی و عباس بن مرداسه اک و پردی
 عباس یار رسول الله بنم سهمی و عبیدک سهمی
 عیینه ایدر اقرعه و بررسین حصین ایدر جاب
 ابن مجعده مرداسدن تفوق انا مشرور
 و بن دخی انمردن دون دکلم ددی رسول الله
 انک عطا سین دخی اتمام ایدوب یوزدوه
 ایددی عباسک عبیدد و کئی کندونک بر ایدوب
 اتی و ارایدی مرادی اولدر و مؤلفه القلوب
 ایکی نوعد بر توحی کافر بر توحی مسلم کافر
 اول وقت عطا به مستحق اولور که اسلامه کلمه
 سی کبی یا خود مسلمیندن مضرتی دفع اولوق سی

بر منفعتی رجا اولنه و عطا سینه اولمیه و مسلم
 مؤلفه القلوب اولدر که مسلم مطاع اولمکن
 عطیه ایدر انک دخی منفعتی مراد اولنه یوقا ریدر
 ذکر اولنان مؤلفه القلوب مسلم کبی یا خود
 جبا بیت مال بیت المال ایدر انره دخی عطا
 جایزدر و بالجمله بر کسند به عطا ویریه یا خوف
 ایچون یا خود نکایت اعدا ایچون یا خوف مسلمیندن
 کف ضرورت ایچون اول عطیای ویرمدین کف
 میسه اولمسه بود دخی عطا دن بر قسمدر که بخونیز
 اولمشدر اگر چه ماده ده ظاهر اوسای بی رجا
 وضعفای ترک و ارایسه نه که ملوک زمانه یونی
 ایدر لوانا الامال بالنیات در شو یکه نیتدری
 دینه و اهلنه بر مصلحت اولور رسول
 اللهمک و خلفا سنک عطا سی کبی اولور شو یکه
 غوغلی ارضه غلق و فساد اولور سه نعو
 عطا سندن بر قسم اولور اگر چه دین فساد
 ناسد صاحبدری ناسد انکار ایدر لر سه نه که
 ذوی الحویصه رسول انکار ایددی کذک حبه
 حوارجده حارجیلر حضرت علی به انکار ایددی

مسکیندن ضرری دفع ایدر لر سبیل اللهد جهاد
 ایدوب غزای جنود جاهدین کبی و عیون کبی و قاصدین
 کبی قسم رابع ذوالحاجه ایدر بو مقدمان معلوم اولد
 بر کشینک عطا سی کند و دن مصالح مسکینه منفعتنه
 کوره و حاجتنه کوره ایشش بوندن زیاده یه مستحق
 اولر ایشش الا مکر سایر مسکینه شرکت عام اوزره
 استحقاق تحصیل ایلیه مال میرانده مال غنیمته استحقاق
 کبی و دخی امام اچون جائز و کدر مال مسکیندن کسینه
 بلا استحقاق مال ویره هوای نفس چون یا غیر ادا اچون
 یعنی با بنینده قرابت اولنره زیاده و یرمک کبی
 یعنی معنی و مطرب و مسخره و مصحک و کاهنک و مجله
 و یرمک کبی اما بعض کسینه تک قلبک تالفنه محاسبه
 اول اول مقوله تألیف قلب اچون و یرمک
 جائز در زیر احق تعالی قرانده مؤلفه القلوبه مال فی
 دن زیاده حق و یرمشدر دخی مؤلفه القلوبدن
 غیر قبال و عشایر لرک سید لرینه و مطاع لرینه
 و یرمشدر بنی تمیم سیدی افرع بن جاسک کبی و بنی
 فزازه سیدی عینینه بن حصین کبی و بنی کلاب سیدی
 زید کحیر طائی کبی کذلک سادات قریشک خلفانه

ویرمشدر

و یرمشدر صفوان بن اتمیه کبی و عکرمه بن ابی هبیل
 کبی و ابی سفیان بن حرب کبی و سهل بن عمران کبی و
 حارث بن هشام کبی دخی بوندن غیره نچیره دخی
 و یرمشدر صحیحینده ابی سعید خدری دن مرویدر
 که حضرت علی عینده ایکن رسول الله عین طبر اغذیه
 حاصل اولمش بر مقدار التون کوندر دی رسول
 الله اول التونی افرع بن حابس و عینینه بن حصین
 فزازی و عکرمه بن علامه عامری و زید کحیر طائی
 با بنینده تقسیم ایلدی مهاجرین قریش و انصار
 غضبه کلوب رسول الله صنادید نجدی رعایت
 ایلدی بزیر ترک ایلدی و دیلر رسول الله انکرک
 قلبن تألیف ایدر دی بر فالیک سفا للی جیور کور
 یومری یکا قلبی النی جتیق باشی قریش کسینه کلوب
 یا محمد اللهم دن قورق دوی رسول الله اللهم بن
 عاصی و لیچن یا کیم مطیع اولور الله تعالی بنی جمله رضنه
 امین ایلدی سیز امین انرمیسند دوی اول
 شخص دندی کندی اصحابدن بریکه عند البعض
 عمر و عند البعض خالد بن ولید در اول شخصی قنده
 رسولدن اذن استدی رسول الله سلام منع

دخی نصیب و اردو سایر اموال ببت المالد ^{حقایق}
 اولان مال فی ده دخی مشترک در ویشلدر اما سیاه
 اموال سلطانیه بالاتفاق جمیع مصالح اچوندر بر
 نوع مخصوصه مخصوصه و لمسه صدقاته مقام کبی که
 هر بر نیک مصرف معینی اولدوغی مذکور اولمش در و
 مصارف مال مستحق اولندر در امور اوزره ولایتی
 اولندر ولایه کبی قضاة کبی علما کبی و مالک حفظنده
 و قسمنده مدخلی اولان عمال و سعاة حتی اتم صلوة
 و مؤذنون دخی مصارفده داخلدر و باجمله سند
 شعور اسلامه لازم اولان امور دخی مصارفدر
 انجاد کراع و سلاح یعنی جبه خانه و طوبخانه لر ایدوب
 آلات حرب حاضر ملق و حفر آباد یعنی لازم اولان
 مواضعده قویور قازمق و صور کتورنگ و آقا
 و ره لر و نحر قرا ایدوب صور الماق و ارباب
 حاجات دخی مستحقیندر فقها بونده دخی ^{حکومت}
 ایشلدر در صدقه دن غیرده مال فی ده و غیرده
 ارباب حاجات تقدیم اولنور لر می او نیاز لر
 بعضدر تقدیم اولنور لر ویشلدر و بعضیلر ^{استحقاق}
 اسلامدر مسلمان اولاله استحقاقده برابر لر

درت

ورته میرانده برابر اولدوغی کبی که سبب استحقاق
 قرا ایدر اول قرا ایدره استحقاق لر برابر منظور اولدور
 اقا قول صحیح بودر که تقدیم اولنور لر زیر اسول
 اندوز و الحاجاتی مال نبی النضیه ده تقدیم ایشلدر
 و عمر رضی الله عنهم بیور مشدر که بومالده کمینه
 کمینه دن احق و کلدر بومال شول کمینه کندی
 سابقه سی اوله یا خود عنایتی اوله یا خود بلا سی اوله
 یا خود اهل حاجت اوله حضرت عمر ^{مستحقین}
 اموالی درت قسمه تقسیم ایلدی بر قسمی سابقه
 سی اوله دیدوکی در یعنی دینده سابق اوله
 مال ترک سابقه سی اید حاصل اولمش اولدور
 دخی یا خود عنایتی اولدوی یعنی دینه معین اولمش
 اوله لر و مسلمینه معین اوله لر انکوردخی ایکی نوعدر
 بر نوعی احکام دینه سایر اولندر در حفظ امور
 سد شعور اتمکله دینه و اسلامه و مسلمینه جلب
 منافع اتمکله معین اولور لر و بر نوعی علما در که
 تبیین حلال و حرام و تنفیذ قنای وی و احکام اتمکله
 دینه معین اولمشدر در مستحقین مالک بر صلی
 دخی امور دینده بلا وجبه مبتلا اولندر در که

معاونت ایلیه اما مظلوم دن تخفیف ظلمه سعی ایدر
 یا مظلمه سنگ از ارسنه معاونت ایلیسه لراثم و عدو
 اوزره معاونت اتمش اولور بونک مثالی بر مال
 بیتمک و صیسی خود مال و قفک متولیس اولور بر
 ظالم مال تیمیدن یا خود مال و قفدن ظلمه الما ایلیسه
 وصی و متولی امتناع ایدوب مال کثیری تخلیص کون
 مطالب اولان دن اعل مال دخی بدل ایدوب اول
 ظلمی دفع ایلیسه لراثم محسن اولور لکذک سلطان
 و امر ایاننده مقبول الکلام اولان کتاب و اصحاب
 امور عباد اتمدن ممکن اولدوچه دفع ظلمه سعی ایدوب
 اقل ایله امام اتمک قصد ایلیسه لراثم سلطان و امرایه
 معاونت اتمک لری جهندن اثم و عدوان اوزره
 اعانت اتمش اولور خلقدن کف ظلم اتمک لری
 سیدن برو تقوی اوزره تعاون اتمش
 اولور لکذک جانب سلطانندن برقریه بار سوب
 یا خود بر محله اهلنه بر نسنه تکلیف اولنسر خلاف
 شیخ زمانه ده اولان عوارض و کور کجی اتمه سیبی
 ایلرندن بر محسن کمنه پی وسیله ایدوب
 ممکن اولدوچه انردن دفع ظلمه مقدورن صرف

ایلیسه

ایلیسه کندی نسنه یا خود غیره مجابانی اولمسه
 ارتشا ایدوب رشوت خاطر کچون دخی اولمسه
 اول کمنه محسن اولور اثم و عدوان اوزره
 تعارض اتمش اولور لکن زمانه ده بو مقوله اتمور
 توسط ایدر غایب و کیل ظلمه اولوب یا مجابا یا
 ایدوب استد و کندن الوب و استد و کندن
 حمایت ایدر و کمنه و سعندن زیاده تکلیف
 ایدوب و کمنه حدندن دون تکلیف ایدوب
 حرمت ایدر بونلر اول ظلمه و ندر که اعوان و اتمه
 ناردن یا بوتلر ده حشر اولوب ناره القا اولور
 فصل اما مصارفده واجب اولدوچه
 الاثم فالایم ایدر عمل اولنه اول مصابح مسلمیندن
 منفعت عامه اولانله ابتدا اولندیکه اول زراعت
 مقاتله در که انلره دین اسلام اهل نصرت و اهل
 اجتهاد و دینی مالنه اولور سایر لردن احقر
 و بوجه دن اسبقدر زیر که فی انبر کله تحصیل
 اولمش در حتی بو خصوصده فقها تک اختلافی
 وارد بعضلر دیشلدر که فی اهل جهاد اولان
 مقاتله به مختصدر بعضلر مال فی دن سایر لره

یا با عبد الرحمن بن سحنی حکم مقابله سنده اولو
 رشوت بلور دکن مسروق دویکه اول کفر در آنجا
 ولی الامر عادل استخرج اندوکن بیت المال و
 مصالح مسلمین ایچون استخراج ایلمسه کند و چه
 ایلمسه و خواصنه هر ایلمسه اول وقت لایق بود
 کمنه آنک استخراج عاقت ایلمیه زیر او
 حرامیدن الماق کبی در کذک اکی طائفه بری برید
 تعصب ریاست ایچون اقتال ایلمسه لرغون
 اظهار حق اولمسه اول وقت ظلمه عون اولماق حلا
 و کلد زیر تعاون ایلی در بری بر و تقوی اوزره
 تعاون در جهاد و اقامت حدود و استیفاء
 حقوق و اعطاء مستحقینده تعاون کبی تعاون
 علی البر و التقوی موجب جناب الهی دن امر الی
 تعاون اول تعاون در عوان ظلمه دن اولماق
 بو تعاون مساک ایلمین یا فرض عین ترک
 امتش اولو با فرض کفایه ترک امتش اولو
 تعاون ثانی اتم و عدوان اوزره تعاون در دم
 معصومه اعانت کبی ضرب مستحق اولمیا نوری
 کبی دخی بونک امتیاتی اتدور سولی حرام اندو

اموره

اموره تعاون کبی اما شول وقتکه اموال اصحابند
 بغیر حق اخذ اولسه وینه اصحابنه ردی متعذر
 اولسه اول مقوله اموال مصالح مسلمینه صرف آنک
 جایز در سده تقوی مسلمین کبی نفقه مقابله کبی مقوله
 آنک تحصیلنه امانت بر و تقوی به اعانت در کذک
 سلطان ظالم اولسه اصحابنه رد ایلمسه و مصارفه
 صرف دخی ایلمسه اول وقت دخی مالی مصارفه
 صرف اعانت بر و تقوی اوزره اعانت زیر امداد
 شریعت فاتقوا الله ما استطعتم ایلی در آیات
 الذین امنوا اتقوا الله حق تقاته ایلی در و رسول
 اللهم اذا امرکم بامر فالتوا منه ما استطعتم حدیث
 شریفی بود که صحیحینده مذکور در بر سببی دخی بو
 در که سلطانه و ناسه واجب اولان هما امن
 مصالحک تحصیل و تکمیلی و مفاسدک تبطیل و
 تقیلی در اما ایکی مصلحت واقع اولوب تعاون
 ایلمسه اعظمتک تحصیل اهدر کذک ایکی مفسده
 جمع اولسه اهنون شریعتی قبول ایدوب اول مفسده
 ترک ادنی سین تحمل ایدوب اعظمتی دفع الزمدر
 اما اتم و عدوانه معین اولدر که ظالمک ظلمنه

تحصیلنده و ولایة امور اول کند و لره هدایا ^{محصیلنده}
 واسطه اولنکره کند و لره منفعت اولد و بیخون
 زیاده رغبت ایله لرا یکیسی بله خائب و خائسر
 در اولکسی انکجه کند و نک اخرتن غیرک دنیسند
 بیع اتمشدر اینکجهسی اول سبیدن که اغراض ^{بی} فایده
 و هوای نفسی ضای حقندن تقدیم و ترجیح ایلمشدر
 و وسائط و وسائله لازم اولان اولدر که بیخ
 ظلمه سعی ایلیه قدرتی موجب ارباب حاجانک ^{بی} چون
 قضا ایلیه کندی قادر اولنسه ولایة امور بولر
 حاجاتین تبلیغ ایلیه امور لرن تعریف ایلیوب
 مصالحت لرنه دلالت ایلیه و مفا سدون ^{ایلیه} تبلیغ
 طرف لطیفه نک انواعی ایله که انک بر قسمته ^{لطف}
 کجبل در لرحالا اصحاب سعادت یا لرنده مسموع
 الکلام اولان کتاب و سایر اصحاب اغراض ^{بی} سه
 ایله بونک خلافتنه ساعیلر در نته که رسولدن ابی
 ثاله روایت ایدر که حاجتین بکه ابلاغ ^{بی} آنکه قادر
 اولمیانک حاجتین بکا ابلاغ ایلک زیرا هر کسند
 کیم بر حاجتین ابلاغه قادر اولمیان کسند ^{بی} نک حاجت
 سلطان ابلاغ ایلیه حق تعالی انک قد من صراط

اوزین

اوزرنده ثابت ایلیه شول کونکه انده قدر طریقه
 امام احمد مسنده و ابوداود مسنده ابو
 امامه باهلی دن روایت ایدر که رسول الله
 بیوردیکه بر کسینه بر قرنداشی حقنده شفاعت
 ایلمسه اول شفاعت مقابله سنده اکابر سنه
 هدیه کوندر لسه اول هدیه بی قبول ایلمسه انک اول
 هدیه بی قبولی باب ربان بر بادر ابراهیم بن ^{بی} خوی
 عبدالعبدین مسعود دن روایت ایدر که اول سخت
 که نص قرانله مذموم وانی اخذ ایدن عند الله عند
 الناس طوم در اولدر که بر کسند بر کسند دن
 حاجت طلب ایندکده اول دخی قبول ایوب
 مقابله ده و پردوگی هدیه بی قبول ایلیه و مسروق
 روایت اولنور که ابن زیاده بر مظلمه ^{بی} خصمه
 سوعدی ابن زیاده اول مظلمه بی رد ایلدی او
 مظلمه نک صاحبی مسروق برو صیغ هدیه کوندر
 مسروق انی رد ایلدی و ددی بن ابن مسعود دن
 شویله اشده که بر کسند بر مسکدن بر مظلمه رد
 ایلمسه اول مظلمه صاحبی اول مقابله ده قلیل و کثیر
 اکابر سنه و پر سه اول سحدر سوال اندیکره ایله

علیه السلام

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise, contained within a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, starting from the top right and moving downwards. The script is dense and cursive, characteristic of classical Islamic manuscripts. The content appears to be a form of prayer or a reflection on the nature of the divine and human existence.

Handwritten text in Arabic script, continuing the text from the opposite page, contained within a rectangular border. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, starting from the top left and moving downwards. The script is consistent with the text on the other page, maintaining the same cursive style and density. The content continues the themes of devotion and contemplation.

عقوبت رضا و پردوی دلیلدر که سنیفا ^{حقوقه}
 عقوبت جایز اوله کند که بر کس نه نک اوزرنه
 دلالی واجب اولادن ابا ایوب اطهار ی
 واجب اولانی کتم ایسه حال بویه در ترک واجب
 اوزرنه امره عقوبت لازندر و ولایه اموال و
 حال اموال مسلمیندن بغیر حق الد فکری مانی و
 الام عادل استخراج ایکنک لازندر عملری سببی ایله
 اللرون الد فکری بدایا کبی ابو سعید خدری زوا
 ایدر که بدایای حال غولدر ابراهیم حربی کتاب ^{یاده}
 ابن عباسدن روایت ایدر که عمالک امرایه ویر
 غولدر غولنه ایدوکی سابقا معلوم اولمشدر
 و صحیحین بخاری و مسلمده ابو حمید سعید زوا
 ایدر که رسول الله قوم از دون بر کس نه بی صدق
 عامل ایدی اکا ابواللینبیه در کرد کلدکن صکره
 بعضی مانی مال صدقه در دیور سوله تسلیم ایدی
 و بعضی مانی بو بکا هدیه کلدی دیو ویر مزی رسول
 الله بیوردیکه بونه حالدر که بعضی خصوصه بعضی
 استعمال ایدر کتور و کلدی مالک کمین بوسیه کرد
 دیورزه ویرر کمین بوبزه هدیه کلدی دیو کندول

الور

الور لانا سی و بابا سی اونده او توره اول
 هدیه بی اکا ویرر لودی الله جیچون که نیم نفسیم
 بد قدر تنده در اول نادن بر نسه الماز که قیاس
 انی کتور و کلیه کرده ایسه با غره و اگر صغایسه
 بکره و اگر قیون ایسه مله دیوب بعده مبارک
 اللرن شول قدر فالدر در که مبارک قولو قلرن
 کوردک بعده اوج دفعه التهم ^{بلی} و در
 یعنی یارب بیورد نک اوزره سنک امر کتمه
 تبلیغ اندمی دیو اوج کره تکرار ایلدیر محصل
 ولانک معاطله مبیاعته و مواجره ده و
 مضاربه ده و مساقا تده و فرارعه ده اولان
 نوع هدیه دندر و قاکه امام و رعیت متغیر اولد
 هر انسانه واجب اولدیکه اوزرنه واجب اولمشدر
 قادر اولد و غن اشلییه و حرام اولانی ترک ایله
 حق تقانی حرام اندوکن مباح فکیمه و مباح اندون
 حرام فکیمه و حق بودر که شمدی ناس ولاته هدیه ویر
 مبتلا اولمشدر استیفاء و مظالم و قضاء حوائجه
 هدیه ویرنک لازم اولمشدر و نیجه کس و سیده
 اولمشدر ارباب حاجانده ولایه امورده بدایا

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces. The script is a cursive style, possibly Nasta'liq or a similar regional form. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is consistent with the right page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Small handwritten text or a signature located at the bottom center of the page, below the main rectangular frame.

عقوبت رضا و پردوی دلیلدر که سینه ^{مجموعه}
 عقوبت جایز اوله کند که بر کس نهنگ اوزرنه
 ولایه واجب اولادن ابا ایوب اطهار ی
 واجب اولانی سینه ایسه حال بویه در ترک واجب
 اوزرنه امره عقوبت لازندر و ولایه اموال ویر
 حال اموال مسلمیندن بغیر حق الد فکری مالی و
 الام عادل استخراج ایکنک لازندر عملری سببی ایله
 اللرون الد فکری هدایا کبی ابو سعید خدری زوا
 ایدر که هدایای حال غولدر ابراهیم حربی کتاب ^{یاده}
 ابن عباسدن روایت ایدر که عاکل امر ایدر
 غولدر غولنه ایدوکی سابقا معلوم اولمشدر
 و صحیحین بخاری و مسلمده ابو حمید سعادی روا
 ایدر که رسول الله قوم از دون بر کس نه بی صدق
 عامل ایدی اکا ابو الکنینبه در کرد کلدکن صکره
 بعضی مالی مال صدقه در دیور سوله تسلیم ایدی
 و بعضی مالی بویکا هدیه کلدی دیو ویر مدی رسول
 الله بیور ویکه بونه حالدر که بعضی خصوصیه ^{بعضی}
 استعمال ایلر زکتور و کلدی ماکت کمین بوسیه
 دیور بزه ویر لکمین بوزره هدیه کلدی دیو کندول

الورد

الورد اناسی و باباسی اونده او توره اول
 هدیه بی اکا ویر لر دی الله ^{حقیق} چون که نیم نفسیم
 بد قدر تنده در اول بالدن بر نسه المازنه قیامت
 انی کتور و کلیمه اکر دوه ایسه با غره و اکر صخره ایسه
 بکره و اکر قیون ایسه مله به دیوب بعده مبارک
 اللرن شول قدر قالدر لکه که مبارک قولتو قلرن
 کوردک بعده اوج دفعه اللهم ^{بیت} و لکه
 یعنی یارب بیور ذنگ اوزره سنک امر ایدر
 تبلیغ اندمی دیو اوج کره تکرار ایلدیر محصل
 ولایتک معالانده مبیاعانده و مواجره ده و
 مضاربه ده و مسافانده و فرارعه ده اولان ^{مجازه}
 نوع هدیه دندر وقتا که امام و رعیت منفیر اولد
 هر انه واجب اولدیکه اوزرنه واجب اولمشدر
 قادر اولد و خن اشلیبه و حرام اولانی ترک ایله
 حق تعالی حرام اندوکن مباح فکیمه و مباح اندوکن
 حرام فکیمه و حق بودر که شدی ناس و لانه هدیه ویر
 مبتلا اولمشدر در استیفاء و مظالم و قضای حواچده
 هدیه ویر مکن لازم اولمشدر و نیجه کس اوسیله
 اولمشدر ارباب حاجانده ولایه امور هدایا

الشیخ کندی اوزرنه واجب اولان نفقات مشر
 بی ادا ده دخی امتناع ایلمسه حال بویله در یعنی غور
 یا سار نفقه سی واجب اولان کمنه تک نفقه
 سین ادا ده تعطل ایلمسه قدرتی دخی اولسه اول
 جس اول نور جب صبر ایلمسه ضرب اول نورنی
 الواجد یکل عرضه و عقوبته تی تشدید ایله مظل
 و اهل معانسه در و اجدقا در معانسه در یعنی در
 اولان کمنه تی و عنا و ایلمسه اول تی اکت عرضنی
 و عقوبتی حلال یلر بو حدیث شریفی اصحاب سن
 روایت ایدر و بر حدیث شریفه دخی مظل انبی
 ظلم دیو بو مشدر یعنی غنی اولان کمنه قدرتی
 وارگیمن اوزرنه واجب اولان حقوقی ادا ایلمکه
 مظل اوزره اولمی ظلم در و مظل صا و شد رفیه
 در لر بو حدیث بخاری و مسنده در ظلم خود عقوبت
 و تعزیه مستحق اولدوغی متفق علییه در هر کمنه
 که بر حرام اولمش نسه بی ارتکاب ایلمسه یا خوف
 ترک واجب ایلمسه عقوبته مستحق اولور تقابله
 ده شرعا مقدر اولمش معین نسه اولمی حد
 هو لم معین نسه مقدر اولمی تعزیر در اول

دای

رأی امامه مفوضه در امر اجتهاد و یدر حاکم رأی
 کورد و کی اوزره تعزیر یلر پس غنی ماطله جمله
 تعزیر ایله لر مصر اولور سه ضربله تا ویب ایله
 و صحیح بخاری در ابن عمر دن رضی الله عنهما دن
 مرویدر که رسول علیه السلام اهل خیره صفا و
 بیضا سلاح یعنی التون و کومش آلات جنگ
 اوزره صلح اند کمرنده کبار یهود خیره دن شعبه
 متوفی اولان ابن عمر چی ابن اخطبک کمرندن
 سوال یور و یلر شعبه جواب و یرو ب عساکر
 نفقه سی و حرب جری اول کمرنی افنا ایلمی در
 رسول علیه السلام ابن اخطب فوت اولان لایحی
 از در اول مال چقدر اول قدر زمانده بو قدر مال هر
 چقدر و شعبه بی زبیرک الله و یردی زبیر شعبه
 عدله یا پیشدی ابن عمر روایت ایدر که شعبه
 کوردم بر حرا به بی طواف ایدر و اردنجه وارد لر
 اول خوابه ده و افر مسک بولد لر بو نرن هم
 اول نور که استیفاء حقوق ایچون اقدام و عتف
 جایز اوله زیرا اول کمنه ذمی ایدی و ذمیتک
 عقوبتی حلال اولمزا لایحی رسول الله اول ذمی بو

حیات و کوس کمی و رسمی دخی مالدر که اخذی
 اخلاقی در بعضی جهتین بخویرا تمسک بعضی تمسک
 در شولال میت کمی که صاحب فرض و عصبه سی
 اولیه ذوی الارحام دن بعضی وارثی اولیه
 جهتین ذوی الارحام وارث اتمسک بعضی
 الارحام ارث یوقدر اولال بیت المال را احد
 و تمسک در دخی بعضی ردی بخویرا تمسک در بعضی
 اتمسک در میت بر کس فوت اولسه و ریه
 همان بر قیزی یا خود بر قیزنداشی فلسه اول قیزند
 اول میتک مالک نصفی فرضیتله الورا اول قلائ
 نصف باقی دخی زویه الورا اما امام شافعی گفته
 انجی نصف فرضیتله الورا نصف باقی بیت
 المال کدر زده قابل و کدر وزمانه ده و لاه اکلان
 جمع مالده نیچم صادر اولور شول جهتین که اخذی
 حلال اولیا نری اخذایدوب آنم و مواخذ اولور
 لرو بعضی موادده او زر لرنه جمعی واجب اولان
 مالی ترک ایدوب جمع آنمک ایدمستول و معای
 اولور لرو کذک بعضی کزنی واجب و نماز مالکی
 کزاید لرو کزنی واجب اولنری کز آنم لرو موا

اوزره

اوزره عقوبت با تده دخی حال بویه در بعضی
 عقوبت مباح اولان مواضعده عقوبت
 آنم لرو عقوبت مباح اولینلر ده عقوبت ایدر
 لرو بونک اصلی بودر که فرضا بر کس نه نک او زر
 مال اولسه که اول مالک اداسی واجب اولسه
 مال و دیعت و مال مضاربه مال شرکت مال غنم
 مال وقف مال بیت المال کمی یا خود زمتده اولان
 دین کمی وانک اداسنه قادر دخی اول شو یله
 که اول کسنه کرک عین کرک دین او زر نه واجب
 اولان حراب اولدوغنه باعث قویدر زبرا
 والی و متولی ارثنا اتمکله تعطیل حداید حقیق
 اداسندن امتناع ایلسه اداسنه قادر اولدو
 معروف اوله عقوبته مستحق اولور چاق مالی
 اظهار ایدوب یا خود موضعنه دلالت ایدنجه
 چونکه مال معلوم اوله وجبه صبریلیه اول وقت
 انجی مال النوب ضربا و نماز اما شویله که مالی
 ارادن یا خود موضعنه دلالتدن امتناع ایلسه
 اول وقت ضرب اولنور یا حتی ادایدوب یا خود
 اداسنه معرف اولوب مهمل طلب ایدنجه بحسب

حنایات و کوس کبی و بر سبی دخی مالدر که اخذی
 اخلا فیدر بعض جهتدین بجوز اتمشدر بعض اتمشدر
 در شوال ال بیت کبی که صاحب فرض و عصبه سی
 اولیه ذوی الارحام دن بعضی وارثی اوله بعض
 جهتدین ذوی الارحام وارث اتمشدر بعضدر
 الارحامه ارث یوقدر اول ال بیت الماله را احد
 دیمشدر و دخی بعضدر ذوی بجوز اتمشدر بعضدر
 اتمشدر مشا بر کس نه فوت اولسه و ریه
 همان بر قیزی یا خور بر قیزنداشی فلسه اول قیزند
 اول پیشک مالک نصفی فرضیه الورا اول فلان
 نصف باقی دخی زویله الورا اما امام شافعی نسیب
 انجق نصف فرضیه الورا نصف باقی بیت
 الماکدر زده قابل و کدر وزمانه ده و لاه اکلان
 جمع مالد نه ظلم صادر اولور شول جهتدین که اخذ
 حلال اولیا نوری اخذایدوب آتم و مواخذ اولور
 رو بعض موادده اوزر لرنه جمعی واجب اولان
 مالی ترک ایدوب جمع اتمک اید مسؤل و معای
 اولور لکن کک بعض کزنی واجب اولماز مالک
 کز ایدر لرو کزنی واجب اولسری کز اتمر لرو مال

اوزره عقوباتده دخی حال بویله در بعض اخذ
 عقوبت مباح اولان مواضعده عقوبت
 اتمر و عقوبت مباح اولیندرده عقوبت ایدر
 لرو بونک اصلی بودر که فرضا بر کس نه کک اوزر
 مال اوله که اول مالک اداسی واجب اولسه
 مال و دیعت و مال مضاربه مال شرکت مال نیم
 مال وقف مال بیت المال کبی یا خود زمته اولان
 دین کبی و انک اداسنه قادر دخی اوله شویله
 که اول کس نه کرک عین کرک دین اوزر نه واجب
 اولان حراب اولدوغنه باعث قویدر زرا
 وانی و متولی ارثا اتمکله تعطیل حداید حقیق
 اداسندن امتناع ایلسه اداسنه قادر اولدی
 معروف اوله عقوبته مستحق اولور حایق مالی
 اظهار ایدوب یا خود موضعنه دلالت ایدنجه
 چونکه مال معلوم اوله وجب صبر بلیه اول وقت
 انجق مال النوب ضربا و نماز اتم شویله که مالی
 ارادن یا خود موضعنه دلالتدن امتناع ایلسه
 اول وقت ضرب اولنور یا حتی ادا ایدوب یا خود
 اداسنه معرف اولوب مهمل طلب ایدنجه حجب

اولیوب سایر اموال سلطانیه ایله جمع اولان مال
دخی مال فی ایله جمع اولنور مالک مالک معنی
اولیان قسمی کبی و غضب و عاریت و درین
ظاهر اولوب اصحابنه ایضاً متعذرا اولان مالکی
مسلمیندن فوت اولوب وارث معلومی اولان
مال کی کرک عفار و کرک منقول حق تعالی کتابنده
مال فی ذکر ایدوب غیر مالی ذکر ایدوب
بودر که رسول زمانده برکنه فوت اولوب
وارث اولمقی اولماز دی برقع برکنه فوت
اولوب وارث معلوم بولنمادی میرانش قبیلده
رئیسنه ویردیله جده نسب جهتمدن اقرب
اولدوغیون علمادن بعضی حتی امام احمد بر قوله
بومذهی اختیار اتمشدر و برقع دخی برکنه
فوت اولوب برعقی قولندن غیر کی مکینه مالکی
میرانش اکا ویردیله امام احمد اصحابندن بعضی
بو قوله ذاهب اولمشدر برقع دخی برکنه
فوت اولوب میرانش قریدن برکنه پیردیله
رسول الله صلی الله علیه و سلم و خلفاء راشدین
موتی تک میرانش ویرکنده کمال توسع ایدرلردی

فی

فی جمله ما بینکنده نسب اولکره ویروب
واربوا فی ایله فی سبیل الله مجاهده ایله ویرلردی
اول وقت اموال مقبوضه و اموال مقسومیه
مستقل دیوان جامع یعنی دفتر یوغدی اول
اولان ابوبکر رضی الله عنه دخی کلن مالی شیان
الوب ینه شیاف با مصارفه صرف ایدرلردی
اتامه رضی الله عنه دیوان جمع ایددی مقاله
عطاسی ایچون مستقل دیوان جمع ایددی دیوان
و دیوانک اتقی حاله اسکره قری دید کلری دیوان
اکثر مصارف بیت المال جامعدر ویرولایک
فی ویراجندن جمع و قبض اولان مال ایچون مستقل
دیوان اتمشدری و رسول الله و خلفاء راشدین
صدقات مالی و فی مالی اوزره اولان مالی
و مباشرتک محاسبه لرن کورلردی فصل
زمان قدیمده اولسون و فی زمانه اولسون
جمع اولان مال اوج نوعدر بر نوعی اولالدرکه
امام اول مالی کتاب و سنت و اجماع استکه جمع
و قبض ایکنک لازمدر و بر قسمی دخی اولالدرکه
اخذی بالاجماع حرامدر زمانه ده واقع اولان

حشره مذکور اولان آید که وقعه بدر در صکره
غزوه بنی النضیره نازل اولمشدر ما انما اولد
علی رسول من اهل القوی فلقعد و للرسول ولدی
القوی والیتامی والمساکین وابن السبیل
ربنا انک رؤوف رحیم وار کجه حق تعالی اول
مهاجرینی بعده انصاری بعده انگردن صکره
کلتری ذکر ایلدی لاجرم مهاجرین وانصار
صکره قیامتہ دکن کلتر صنف اولده داخل
والذین امنوا من بعد و باجروا و جاہدوا
فاولئک منکم و اولوا الارحام بعضهم اولى ببعض
فی کتاب اللہ ان بکل شیء علم مضمونیده داخل
اولد قلمی کبی و دخی والذین اتبعوهم احسن
مفهومنده داخل اولدوغی کبی و دخی فما اوتیم
علیه من خیل لارکاب مفهومنده داخل
اولدوغی کبی بوسبیدند رفقا و میشلرد مال
فی کفارون بغیر قال النان مالدر زیر ایجاب
خیل و رکابده معنای قال وارد و مال فیئ
مال نمی دیکه سبب حق تعالی کفارون الوب
مسلمانره ایفاند و کیدر زیر ایفانده معنای

در بونک اصلی و حقیقتی بود که حق تعالی مالی عباد
اعانت ایچون خلق ایلمشدر و خلقی عبادت ایچون
خلق ایلمشدر و قنا که کافر لرفسلیله عبادت
ایمیب مال لریله حقا عبادتہ استعانت
ایلمشدر حق تعالی کافر لک نفسلرن و مال لرن
مسلمانره مباح ایلدی یهودی و نصاری دن
کفار او زرینه وضع اولنان جزیه دخی بوقبیلدر
کافر مال لرن طریق حقہ صرف ایمیب ربلرینک
عبادتہ اول مال ایله استعانت ایلد کلمی ایلدن
حق تعالی انره زجر ایچون مال لرن برر مقدار لرن
بیت المال ایچون المق نیور دیکه هم انماره عقوبت
واصر و لوب هم مسلمانره انکله عبادتہ استعانت
ایده لر و امام مسلمین عدو ایله صلح ایلد کلمه ایلد
بیت المال کوندرو کی هدیه دخی بوقبیلدر و
تجار اهل حریده النان عشر و تجارا اهل ذمتدن
النان نصف عشر که حضرت عمر ایله وضع اتمشدر
و نقض عهد ایلد کلرنده الد قلمی مال دخی و ابتداء
بونکرک او زرینه وضع اولنان حراج ارضی که بعده
مسلمین بدنه دو شمشدر بوقبیلدر و مال لرن

اما غارت گنهار انمخش او پدرو روی سهیلی بود
 اعدا متنبه او لمزدیو و مال غنایمده بر کس نه تک عینی
 اید عفار ی یا خود مال منقونی بولس صاحب معلوم
 اید نسه صاحب شکر فصل اما مال
 صدقات اولدر که حق تعالی کتابنده بیور مشدر که
 انما الصدقات للفقراء والمساکین و العیالین
 علیهم و المؤمنة قلوبهم و فی الرقاب و العاریین
 و فی سبیل اللہ و ابن السبیل فریضه من اللہ
 و اللہ علیم حکیم رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آله و سلم
 بر کس نه کلوب صدقات دن حصه طلب ایدی
 بیور دیگر که حق تعالی صدقه ده بنینک و بیک
 تقسیمه راضی او لمیوب سکر جزو ایلمشدر اگر
 اول اجزاده داخل ایسک و پررم داخل کل ایسک
 حقتک بودر اما فقرا و مساکینک علت جامعه
 سی بر در که فقر در کفایه احتیاجدر لاجرم غنی و
 قوی مکتب حصه بودر اما صدقه او ز رینه عال
 اولنره جبانیه و حفظ اند کوری مقابله سنده
 بر مصرفی دخی مؤلفه القلوبدر که باب فی دن
 مذکور اولسه کر که بری دخی رقابدر یعنی مکاتب

اولاً قولدرک بدل کتابلرن ادا یه معاوضه و کفایه
 اسیر اولنری قدیه و بیروب خلاص ایلمکه اول
 اسلام اللزیده اسیر اولنری الو با عتاق
 ایلمکه شامدر اگر چه رقابده اقوال شعار صنه چوند
 اما اقوی سی بود کرا اند و کمزدر و العارمین انکر
 شونردر که دیونلری واردر ادا سینه و فایدر
 ماللری بودر انکر دیونلرن دخی صدقات
 بیت المالدن ادا ایلمک واجبدر مصارف حق
 دندر اگر جوق دخی اولور سه مکر که معصیه
 تحصیل اولنمش دیون اوله اول وقت انکر
 دیونی ادا اولنار مادانکه توبه اتمیه لرو فی سبیل
 اللہ غاندر که طریق غاده مؤنکر نه و فایده حک
 نسه و بریش اولیه اول وقت بیت المالدن
 انکر مؤنکر نه کفایت ایده جک بالازم اولور
 سلاح و نفقه و برلمک واجبدر مصارف صدقا
 و حجابک مؤنکر نه کفایت اید جک خرج دخی فی
 سبیل اللہ دندر شکم رسول اللہ بیور مشدر که
 و ابن السبیل هو الذی یجاز من بلد الی بلد
 فصل اما مال فی ده اصل شرع سوره

اولماتی که کرد که سایر روزنه تفصیل لازم کلمه
 اما صحیح بود که اربعه الاضراسیدن جایز در مصلحت
 درینیه ایچون اولوب هوای نفس خلط او تنگی
 و بریره ستریه کوندرسه لرا و اهل سلامده اکابیح
 بعد بخش اید تفصیل ایدر لودی اوتد دن برنجی و نکره
 ثلث بعد بخش اید تفصیل ایدر لودی و اما بر شرط
 اوزرینه ربع غنایله یا ثلث غنایله تفصیل ایدر
 جایز در یعنی ربع غنایم فلان قلعبه قولانغرتوق ایدر
 اولسون و ثلث ثلثدن زیاده ایدله تفصیل جایز
 و کلددر یعنی نصفه ثلث ثلث تفصیل جایز و کلددر و
 شرط ایدرین تفصیل جایز و کلددر و شرط ایدرین
 تفصیل جایز و کلددر و قول صحیح اوزره اما مصلحت
 راجح کور و ب هرکشی غنایمدن نه الورسه کندیک
 اولسون و یکجایز در زیرا رسول الله غزوه بدره
 بویله بیوردیلرکه و امام غنیمتی جمع ایدوب مصافحه
 صرف اندوکی وقت برکنده مال غنایمدن برنسنه
 الوب ستر ایکجایز و کلددر زیرا غلول حیانتد
 و رسول الله غلولدن نهی ایلمشدر و نص خوانده
 غلول بده نک حفته و عید شدید و ارد او ایلشدید

در

و من یغفل یا تب یا غل یوم العیمة اما ما جمع و
 قسمتی ترک ایدله اخذ اذن جایز اید اذن
 اول وقت برکنده تحمیدن صکره بل او عید
 برنسنه السه حلالدر و اذن جایز اولمسه دخی
 هر نسنه که اذنه دلالت ایدله اذندر امام اذن
 و برمسه یا خود اذن غیر جایز اید اذن و برمسه اول
 وقت برکنده حین قسمته کند و یه دیکجایز
 حصه الماتی جایز در و قسمت غنایمده عدل بودر
 یا یا به برسم و عربی املی به اوج سهم ویره لبر برسم
 کندی ایچون و ایلی سهم اتی ایچون رسول الله غزوه
 خیره بو وجهه قسمت ایددی و فقها دن بعض
 قولنج یا یا به برسم و اتلی به ایلی سهم و بریکجایز
 اما قول اول اصحدر زیرا فرسک برکندی موئتی
 و بر دخی ساییسی موئتی وارد و بر فارک منفعت
 ایلی راجل منفعتدن زیاده در اما بعضی عربی
 ایدله یعنی فرق ایدر بعضی برسم و صاحبانه
 برسم تعیین ایدر ایچون اولدر که اما سی عربی و
 کرک ایغز اولسون کرک اولسون بعضی سلف
 قتاله ایغز بلردی قوه وحدتی زیاده اولد و ایچو

بود که مال غنایم بکاحلاله ربندن مقدم نبی بود
 امته حلال قلمش و کلد را ربع بکا شفاعت و بر
 خامس هر نبی بحق قومنه مبعوث ایدی بن
 کافرانامه مبعوثم وینه بیورمشکر در که بن بر نبی
 که او بچه سیفده کوندر لدم جاق خلق حق تعالی به
 عبادت ایدوب وحدانیتنه و شریکی اولمد و غنه
 اقرار اید بجه و بنم زرقم کوندرم کو کده سی التنده قلمش
 و بنم امره مخالففت اید نمره ذل و صغار مقدر
 و بر کمنه بر قومه تشنه ایلسه اول قومند بو
 حدیث شریفی امام احمد مننده عمر رضی الله
 دن روایت ایدرو بال غنیمته اول واجب بود
 معانی خمیس اید بر خمسی مضار فنه صرف ایلمه
 حق تعالی بیوردوعی وجوه اوزره که بیورمشکر
 قل انما نزالنا الله و لرسوله و ذی القربی خمسدن
 باقی قلانی غزاة غانین بیننده قسمت اید بر
 عمر رضی الله عنه بیورمشکر که غنیمت واقع به
 حاضر اولاندر انمار شوندر در که قتاله حاضر اوله
 کرک کند یلر قتال ایلسوندر کرک قتال ایلسوندر و
 غانین بیننده قسمت عدل اوزره اولوق کر کرد

کمنه

کمنه دن خوف ایدوب حصندن زیاده و بر
 کرک ریاستی کرک ناهتی کرک فضلی زیاده و بر
 زیرا رسول الله و خلفاء را شدین بو یله ایدر کرد
 صحیح جاریده مسطور در که بر دفعه سعد بن ابی وقاص
 رصی الله عنه قسمت غنایمه کند و دن دون اول
 اوزرینه فصل دعوی ایدی رسول الله بیور در کیه
 بن نصر و ن و ترزقون الا بضعا کم یعنی سیر
 ضعیف فکر کز سببی اید زرق لنور سیر و یارم لنور
 سیر غنایم بو وجهله قسمت اولنما قدن زائل
 اولمادی نبی امیه و بنی عباس دو لکننده که
 اولن مانده مسلمان روم و ترک بریره غزادن کله
 و کلردی قسمت دخی وجه مشروع اوزره اولور
 لکن بر کمنه که سایر جیشدن زیاده نکایت
 اظهار ایلسه بر صعب بره واروب بر فلغیک
 فتحنه سبب اولسه یا خود عدونک رئیسین
 قتل ایلسه عدونک هر بیننه سبب اولسه امام
 اکا مال غنایمدن نقل طریق اید زیاده و بر ک
 جایز در زیر ابی علی السلام و خلفاء کرام تنفیل ایدر
 بعضی و بیشتر در که اول تنفیل خمس خمسدن

ک

ی

اختیار ایدوب تفقه به لازم آنچه لرن اکا تسلیم
 ایدوب امین نصب ایدو لرا اول اختیار ایدوب
 کشته اول آنچه بی کندی مصافحه صرف اکتب جابر
 کذک بن دخی مؤمنلرک امینی یک کندی نفسینه
 صرف ایلکت جابزد کلدر برد فعه حضرت عمره احسان
 مال عظیم کلدی عمر بیوردیکه بونلر مانی و امانتی امینه
 او ا تدبیر حکمت امینده قلدی حاضر لردیدیکه
 سن امانتی الله او ایلدک امت دخی سکه
 او ایلدیر سن زیاده ایلکه انردخی زیاده ایدو
 عمر بن عبدالعزیز دیمشکر در که بر بازار ده که رواج
 اوله هر یک مناعی اکا جلب اول نور کار و کسب
 زیاده اولور و فی الاخر دخی بر بازار در شوکه کنده
 صدق و امانت و احسان و عدالت زیاده اوله
 اطراف و اکتاف دن مال انده زیاده کلوب صحیح
 اولور ولی الاخره واجب اولان بودر که مانی
 کلدن اله حقه صرف ایلیمه مستحقین دن ایلیمه
 علی مرتضی کریم الله وجهه به بعض نابلر نیک ظلم
 و ستمی خبری کلوب و اصل و لسه یارب بلو
 سین که انره بن سنک حقت ترک ایدوب

خلفه

خلقه ظلم ایلیمه دیو امر ایلدم دیردی
 اموال سلطانی نیک اصلی کتاب الهی و سنت
 بنوی ده اوج نوع در بری مال غنیمت در بری مال
 فی در بری مال صدقه هر مال غنیمت کفار دن قتل
 ایدو النان مالدر حق تعالی غزوه بدرده انزال ایدو
 سوره انفالده بیان ایدو کی وجه اوزره که ما
 یسلوکت عن الانفال آیتیک اولدن و اعلوا
 انا غنیمه اتنه وارنج بو ایتیک اشناسنده نکلوا اما
 غنیمت حلالا طیباً دیو بیوروب حلتن تصحیح بیور
 صحیح بخاری و صحیح مسنده جابر انصاریدن رضی
 الله عنه مرویدر که رسول الله بیور مشدر که حق
 تعالی بکاشننه اعطا ایلمشدر که بدن مقیم
 بر نبی به ویر لمشدر بری بودر که غزایه توجه ایلسم
 بر ایلق مسافده اولان عدونک قلبنه رغبت
 یعنی خوف عارض اولمغه منصورم ثانی بودر که
 سار انبیا نیک امتی مسجد لرندن غیر ی برده نماز
 قلمق جابزد کلدی بکاحی تعالی جمیع وجه رضی
 مسجد و طهور ایلدی امتدن هر کسده که نماز
 وقتی ایرشیه همان اول محله نماز قلسون لیت

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces. The script is a cursive style, possibly Nasta'liq or a similar regional form. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is consistent with the right page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the page, below the right-hand frame.

اموال و اهل دیوانه واجب در که اداسی واجب اول
 سلطان ادا اید که کند کت رعیت و خجی واجب در که
 ذمکننده اولان حقوتی سلطان که باین معنی ادا اید
 و رعیت و خجی حقوتی اولیانی ولایه اموال طلب
 ایکنک بود در ایدر که و منهم من یلزم فی العتق
 فان اعطوا منها رضوا وان لم یعطوا منها اذاهم
 یسخطون ولو انهم رضوا ما اتاهم الله ورسوله و
 قالوا سیؤتینا الله من فضله ورسوله انی زمره سندن
 اولور در و سلطان اداسی واجب اولان حقوتی
 ادا ایکنک رعیتک ذمکننده واجب در که فرضا سلطان
 ظالم و خجی اولور سه زیرا رسول الله سبور مشدر که
 سیر سلطان حقوتی و ایلک حق تعالی انکه رعیتک
 سؤال بلیسه کر که در و صحیح جاری و صحیح مسئله بود
 روایت ایدر که رسول الله سبور مشدر نبی سراننده
 انبیا سیاست ایدر لودی بری و خجی کلودی
 بن خاتم الانبیا یم بدن صکره نبی کلم خلفا اولور
 کر که در اصحاب و دیدلر که یا بزه نه سبور سیر انکه
 نجه معامله ایدم سبور دیدلر که بیکله اول بیعت
 اکا و فایکنک و حقوتی ادا ایکنک حق تعالی رعیتک

در این باب
 در این باب

حقن

حقن اندن سوال ایسه کر که در و صحیحند
 مسعودون در ویدر که رسول الله سبور مشدر که
 بدن صکره بعضی آثار و امور کور و ب انکار
 اتسه کوز کر که در اصحاب و دیدلر که یا بزه نه سبور
 سیر سبور دیدلر که حقن و پروک و سیر انکه
 اولان حقن حقن حواله ایکنک و ولایه اموال اموال
 هوالنه کوره مالک مکنی تقسیم ایدر که تقسیم ایکنک
 رواد کلدر بونر ملاک و کلدر امنان و نواید و کلدر
 زیرا رسول الله سبور مشدر که بن برینه و پروک
 برندن منع اتم بر قاسم کسنیم امر اولند و غم اوز
 برینه وضع ایدرم حدیث بکاریدن رسول بر
 العالمین بویله خبر و پروک منع و عطا کندی
 اختیاری و اجتهادی ایله اولند و غن خبر و پروک
 سایر ملوک و وکیللری است کلدر نه و پروک
 است کلدر دن منع ایکنک رواد کلدر کند کت بر
 کسنه عمر رضی الله عنهم کلوب یا امیر المؤمنین
 بیت المال اکده در نچون نفسکی وسعت اوز
 انان امر سین دیدی سبور دیدلر که بنمله خلقک
 منلی بر اهل سفر طایفه سینه بکر که اچلرندن بر

بر روزه بیورمشد که انا ارسلنا الیک کتابنا
 بالحق لیحکم بین الناس بما انزل الله ولا تکن من الظالمین
 خصیما یعنی بزسکه کتاب کونذروک حق اوزره
 تا که سن ناس اورناسنده اول کتابله حکم ایلمیه
 سین و خاینردن او توری مکینه ایله خصیو گمت
 ایلمیه سین و رسول الله بیورمشد که ادا الایمان
 من انتمک ولا تکن من خائک سنی امین بو
 سنده امانت وضع ایله امانتی ادا ایله امانت
 خیانت ایله سن خیانت ایلمیه وینه بیورمشد
 در که المؤمن من آمنه المسلمون علی دماهم
 و اموالهم و المسلم من سلم المسلمون من یدیه
 و لسانه و المهاجر کمن باجر عما نهی الله عنه و
 المهاجد من جاهد نفسه فی ذات الله یعنی
 مؤمن اولدر که مؤمنلرانی دمالرینه و امواللرینه
 امین ایله لر و مسلم اولدر که مسلملر انک یدن
 و لساندن سالم اوللر و مهاجر اولدر که حق تعالی
 نهی ائدو کندن بجهت ایلمیه و مجاهد اولدر که ذات
 اللهده نفسیله مجاهده ایلمیه بو حدیث شریف صحیح
 بخاری و صحیح مسلم و جامع ترمذیده مذکورده و رسول

و رسول الله صلی الله علیه و سلم بیورمشد که بر
 بر مکنتک مالک الله ادا احواد ایلمسه حق تعالی
 انی ادا ایلمه الوب ائلاف انک مراد ایلمسه ائلاف
 ایلمه بو حدیث حدیث بخاری و روح تعالی جو که
 ادا امانتی حق واجب ایلمدی لایه بونده تنبیه وار
 در که غاصب غصب ائدو کی شی و سارق سرقت
 ائدو کنی و خاینردن خایندو ائدو کی اموالی و ظالم حقوق
 عباد و ائدو کیری مظالمی اصحابنه ادا و ادا ایلمیه لر
 و رسول الله صلی الله علیه و سلم خطبه او تود کلد
 بیوردی لکه العاریة مردوده و المنحة مردوده و الله
 یقضی و الریعم غارم ان الله قد اعطی کل ذی حق
 حقه فلا حصة لوارث یعنی مستعیر عاریتی زو ایلک لایند
 و بهیه مقابله سنده ما و انکه عوض اولمیه ردی بایند
 و دینک قضاسی و اجبر و کفیل کفیل اولدو غی
 مالک عزامتیم چکر حق تعالی هر صاحب حق حق
 ویردی لاجرم وارثه وصیتت جائز و کلد زیرا
 که حق میر اندر اولور و وصیتت دخی او نهی تکرار ایلمی
 لازم کلور و بر قسم و لایه و رعیتیه بلیه شاملدر یعنی لایه
 و اجبر که رعیتک حقلرن رعیتیه ادا ایله لر و جباه

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The script is dense and appears to be in a historical or religious context. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines within the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The script is dense and appears to be in a historical or religious context. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines within the frame.

Handwritten text or signature located below the left frame.

اولاً بواجب عقیقه بیور مشرک و انزلنا
 احدی فیہ بأس شدید و منافع الناس و یعلم
 الله من یضربه و رسوله بالغیب یعنی هر کس
 که کتاب الهی را اولاد ندادند عدول اید اول
 حدیث تقویم اولاد زیرا دینک تو انمی مصحفه و
 سیف در باب برین عبد الله انصار روایت
 ایدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیور دیکه
 بودند یعنی مصحفین عدول اید فی بونکله یعنی
 سیف اصلاح ایدوز مقصود بواجب و نسیج الاقراب
 فالاقرب الیه توسل و لیسور مثلاً و لایب الامت
 اولسه رسول الله صلی الله علیه و سلم حدیثه
 تقدیم بیور و نسی تقدیم اولاد یعنی رسول الله
 یوم القیوم اقرأوهم کتاب الله فان كانوا
 فی القراءه فاعلمهم بالسنة فان كانوا سواء فیہ
 فاقدمهم بجرة فان كانوا سواء فی الهجرة فاقدم
 سنا و لا یوم الرحل فی سلطانه او فی اهلها
 برابر اولاد را بخود و اصلش یعنی ایدو کی مخفی او
 قرعه اولاد حتی فتح قادیسیه ده اصحاب اذ ان
 او حق خدمتت رغبت ایدر رسول الله

خلق

خلق اگر ندان صلواته و صف اولاد اولان تو
 بلسه لقرعه ایدر لروی دیو بیور و فکر نه بنا
 ایدر سعید بن ابی وقاص میر جیش ایدی قرعه
 ایدر چون سلطان امر الله موجب بود قری
 یرنده اتمش اولاد ان الله بامر کم ان لود و انما
 الی اهلها امره اطاعت اتمش اولوز الله علم
 فصول امانتین قسم ثانی بواجب
 بو بایده اصل حق تعالی نک دیونده فان اتمش کم
 بعننا فلیؤد الذی اوتمن امانته و لیس فی القریه
 دیو بیور و نسی در بوقسمه جمیع حقوق اعیان
 و دیون خاصه و دیون عامه و رد و دایع و مال
 شرکت و مال و کاله و مال مضاربه و مال یتیم و مال
 وقفه شاعدر کذک ابتعا و امان مبیعات و
 بدل قرض و مہراز و اج و اجور منافع بو مضمونه
 داخل در وینه حق تعالی بیور که ان انسان خلق
 بلوغا و اذا متہ اشتر جزوعا و اذا متہ منسوعا
 الا المصلین الذین هم علی صلواتهم و انما
 و الذین هم فی اموالهم حق معلوم للسائل و
 المحروم و الذین هم لاماناتهم و ہم را عون

و دنیا سی صالح اولور و لهذا اثر من خطاب
 بیور مشدر که بن عالمی سینه انگیزون کوندر و
 سینه که کتاب الهی و سنت نبوی تعلیم
 و بیت المالدن اولان حقو فکرزی با بنکرزده
 حق اوزره تقسیم ایلیه لاجرم راعی که رعیتک بن
 و دنیا سی امرن اصلاح قصد ایلیه زمانیکه افضل
 اولور و مجاهدین افضل اولور رسول الله صلی
 الله علیه سلم بیور مشدر نوم امام عادل افضل
 من عباده سنین سنه و صحیحینه مسطور در
 سبعة بظلم الله فی ظلمه یوم لا ینظر الا ظلمه امام
 عادل و شاب صالح نشاء فی عباده الله و
 رجل قلبه معلق بالمسجد اذا خرج منه بعد اینه
 و رجلان کتبا فی الله اجمعاً الله و رجل دعته
 امرأة ذات جمال فقال انی اخاف الله رب
 العالمین و رجل تصدق بصدقة فاخفاها حتی
 لا تعلم شماله ما انفقته بیته و صحیح مسلمه بوجیه
 شرفی عیاض بن صالح بن رواد بن زکریا
 بختة ثلثة سلطان مقسط و رجل رحیم القلب
 بکل ذی قربی مسلم و رجل غنی عظیم و سنن

لوجه

بو وجهله مرویدر که الساعی علی الصدقة بالحق
 کالجاهد فی سبیل الله یعنی صدقات جمعته حق
 اوزره ساعی اولنر سبیل اللهده مجاهده ایدر
 کبیدر ثوابده و فاکه جهاد فرض اولدوغنه وحی
 الهی وارد اولوب و قالووم حتی لا تكون ثمة
 و یون الدین کلمه الله آیتی نازل اولدو که اصحاب
 یارسول الله ابچکرون بعضم شجاعة قال ایدر بعضم
 حمیة قال ایدر بعضم ریاة قال ایدر بونکردن فنفسی
 فی سبیل الله جاهد درویدر رسول الله صلی الله
 علیه سلم بیور و یک شوال کلمه که کلمه الهی
 اعلا ایچون قال ایدر اول فی سبیل الله درتوقده
 صحیح بخاری و صحیح مسلمه مسطور در لاجرم کلمه
 الله جمیع کلماتی جامع اسم کلمات اتداد لدر
 کتاب اللهدن امر اولمشدر وینه حق تعالی
 بیور مشدر که لقد ارسلنا رسلاً بالبیتات و
 انزلنا معهم الکتاب والیزان لیقوم الناس
 بالقسط بو آیت کریمه موجیبه ارسال رسل
 و انزال کبتدن مراد اولدر که ناس حقوق الهی
 و حقوق ناسده قسطاس مستقیم اوزره قائم

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a page from a manuscript. The text is written in a cursive script, possibly Persian or Arabic, and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

بجز آنکه بوجه مصلوات امامت و تم فصل
 و تنفیذ احکام شرعیات ایدر لودی و خلفاء
 راشدین و طوگ امویین و بعض خلفاء
 دخی بوا مره اقتدا و بوا اثره اقتفا ایدر کرد زرا
 امور دین صلوة و جهاد در که برسی عماد دین و بر
 سبب بقا، شرع مبین در بوسبب ندر که صلوة
 و جهاد خصوص صنده و ارد او لان احادیث تیر
 چو قدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم مرخص
 عبادت ایله ر اللهم اشف عبادک
 یشهد لک صلوة و شکاکت عدو ابور کرد
 لذلک معاذی بمنه کوندر دکلری زمانه یا معاد
 اتم امرک صلوة اولسون بیوردیلر و علی هذا الصفا
 عمر عالنه مکتوب کوندرسه اتم امریکر نم یا معده صلوة
 شو یکه اکا محافظه ایده سینر دینکر محفوظ اولور
 شو یکه صلواتی ضایع ایده سینر دینکر ضایع اولور
 و دینکر ضایع اولسی اهل اسلامه اشدا فاندردیردی
 زرا رسول الله صلی الله علیه و سلم صلوة عماد
 دیندر بیور مشرک در و حق تعالی آن الصلوة تهمی
 عن الفیث و المنکر بیور مشرک در لاجرم متونی

امرایه

امرایه عماد دینی اقامت امر ایلیسه نامی سایر
 دخی اعانت امتش اولور ز برحق تعالی نیک و استخیر
 بالصبر و الصلوة و انها کبیره الاعلی الخ شعیب
 بیورد و غنزه سایر عباده صلوة یله استغاثت
 اولد و غننه و لالت و اردور بر محله و استغوا
 بالصبر و الصلوة ان الله مع الصابرين و یو
 بیورد و غنزه فزید مرتبت و اردور و حق تعالی
 نیک و امر ایکن بالصلوة و اصطر علیها الکسک
 زرقا نحن نرزقک و العاقبة للمتقوی و بر محله
 دخی و ما خلقت اجن و الانس الا لیعبدو
 و ما ارید منهم من رزق و ما اریدان بطعمونی ان
 الله هو الرزاق ذو القوة المتین بیورد و غنزه
 تقویت و اردور و لا یتدن مقصود واجب
 اصلاح دین خلقدر شو یکه فوت اولد بولر
 خسران عظیم لاق اولور دنیا ده نعم کثیره ایله
 اولد و فکری فائده اتمرو امر دنیا دن شولنده
 که دین انکه قائم اولور ایکی نوعدر بری تقیم
 مال بین المستحقین در بری دخی اجراء عقوبت
 بین المعتدین در کیمکه تعدی اتمسه انک دین

جاهل و نیدار اختیار اولنه اگر احکام شرک تنفیذ
 احتیاج زیاده ایسه فاسق عالم اختیار اولنه
 ولایت اهل اولیائی موتی تکم دخی جائز بعض
 ضرورت اجزاء ایسه شول وقت که اصلاح
 موجود اول وله اما اول غیر نصب اولند
 وقت دخی نیه تاخیر و لمیوب اهل تجسس اولند
 بولند و دخی وقت بلاتماخیر غیر اهل غزال و لنوب
 اهل نصب اولند لازمدرنگه مدیون معسره
 حقوق عباد حال عسارده طلب اولند
 اما نیه معسره دیونن ادا یسه و کوشش اهل
 و شکم اقامت غزو و جهاد برکنه دن
 سببی ایله ساقط اوله اما نیه اعداد قوت
 و زباط حیل ایله و سایر مقدماتن ترتیب ایله
 استعداد و اعتماد لازمدر زیر اینست که واجب
 انکله تمام اوله اول واجبدر مالایم الواجب الای
 زود واجب اللعلم
 بوباید اهم و بوا مرده اتم اولدر که ولایتدن
 مقصودک معرفت و طریق مقصودک معرفت
 عارف اولنه و قما که وسائل و وسائل مقاصد

غی

معلوم

معلوم اوله امر تمام و احوال برانظام اولور بود
 عالم اولد فکرندن درکه زمان سلفده اکثر ملوک
 دین امر نده مساهل و دنیا لری صراط نده کامل
 اوله اکثر یا کندی مقاصد لر نیه معین اولند
 احتمالی اولند لری اموره والی ایدر لری ریاست
 نفس لری مراد لری اولد و دخی جهندن ریاست
 لر نیه تقویت ایدر لری تقدیم اختیار ایدوب قصر
 قدر لرن عالی ایدر لرد اما سنت نبویه قدیمه
 درکه امر دینه کم والی اولور دنیا امر نیک صلوات
 اول کافل اوله سلم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 صدیقی دین امر لر نیه والی ایدوب صلوه و قنای
 اندیشه مسلمان دخی امارت حربه انی تقیم
 ایدوب خلافت اصحاب اتفاق و اجماع ایدر لری
 و هر عسکره که برکنه بی امیر نصب ایدر لری
 صلوات لر نده دخی اول کسبه امامت ایدر لری
 احکامی تنفیذی و حدودی اول قائم ایدر
 تذکک بلادده استنباه اندک لری دخی عتاب بن
 اسبد در که ده عثمان بن ابی العاص در طایفه علی
 و معاذ و ابوموسی اشعری در بنده عمر بن حردر

دخی بر موجب فرموده نص قرآن امت و سطر
حکمرنگ استند علی الکفار رحما بنیم تریم
سجد بیورمشد رو بر پرده دخی از آن علی المؤمنین
اغزّه علی الکافرین بیورمشد رو بواجده ندر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم زمانه که صدیق
لینه و فاروق شده نسبت اول نور دمی امر
خلافه خلا فی ظهور ایدوب ایل رو تک فتلی
خصوصنده صدیق شجاعتی فاروق دن ویر
اصحابک شجاعتن زیاده ایدو کی ظهور اندی
فصل اما امانه احتیاج و لایته باشد
اول فرضا حفظ کبی اول وقت قویدن یا
و ترجیح اول نور اما یکیسی بیل لازم اول فصل
محصولات اعمال کبی اول وقت شدید قوی
نصب اول نطق کر کرد شد تله اعمال دن اموا
استخراج ایلیه و خیره امانه حفظ ایلیه اما نصب
قضایه طالب متعدد اول اعلم و اورع و
اکفی اولان تقدیم اولینور بر بیسی علم بر بیسی اورع
اول حکمی ظاهر اولوب هوایه اتباع احتمالی
اولور امورده اورع اختیار اولینور حکمی در

اولوب

اولوب استباه اولان امورده اعلم اختیار
اولینور حدیث شریفه وارد اولمشدر
ان الله یحب البصیر الناقم عند و رود استباه
و حب العقل الکامل عند حلول السموات
و اکفی اولان اعلم و اورع او زرنه تقدیم اولینور
نجن قاضینک فریت علم و ورعه احتیاج دن کوی
و اعانه احتیاجی اکثر و زیاده ترا و س زرا
مطلقا قاضی عالم و عادل قادر اولمغه محتاجد بیکه
ولات مسلمیندن هر والی بو اوج حاصلته حتی حد
لاجرم بو صفا تدن هر نفسی که ناقص اوله اول نقصان
سببی اید خلل ظاهر اولور بر آخر صغنده فریت
زائده لازمدر که انگله جبر کسر فصل اوله کفایه
دخی احسان و رغبت یا خوقه و رهبت سبب
حاصل اولور هر بر نیک امر و لایته دخل نامی و
سبقت مالا کلامی وارد در بعض علماء دن سوال
اولمشدر که امر قضایه موتی اولمغه قابل کسند
اولمسه الا فاسق عالم یا خوجاهل دین اولوب
نفسی اختیار و تقدیم اولینور جواب ویرشد
که اول دیارده احکام دینک احتیاجی زیاده آ

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces of text. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines being significantly longer than others. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of text in the same cursive script. The text is dense and fills most of the frame. The paper is aged and shows some staining and discoloration.

Small handwritten text or signature located at the bottom center of the page, below the main text blocks.

و یوب خالد کفعلندن بتری عرض اند بزرگه بود
 جمله اید جیش او زره امیر ایگدن حانی او فرزد
 باب امارت حربه غیریدن اصلح اولدوغی جهن
 و اندوکی فعل نوع تا اولیله صلاح قابل ولدوغی
 حیثیدن اما با وجود که ابو ذر غفاری امانده
 و صدقه او ندن اصلح ایدی و رسول الله صلی
 الله علیه وسلم انک حقیقه ما اظلت الخیر
 و لا اقلت الخیر اصدق لجهت عن ابی ذر یور
 ضعف اشارت و ضعیف اولانه امارت
 عدم اهلیت فم اولنوب با ابا ذرانی اریک
 ضعیفا و اتی احب اک ما احب لنفسی لا تاثر
 علی ثنین و لا تولین مال یتیم و یوبور مشدرا تا
 بر شخصدن اصلح وار ایکن بر جهت راجحه و مصلحت
 نایجه اچلیچون اصلحری قویوب اول شخصی امیر
 نصب ایتمکه رخصت شرعیه و سنت نبویه و
 نتم رسول الله صلی الله علیه وسلم عمرو بن عاصی
 اقرارینه استعطاف اچون کندودن اصلح وار
 ایکن او زرنه امیر ایگد و اسامه بن زید می باباسنگ
 نازن یعنی فاض طلب ایتمکچون کندیدن اصلح

اوزرنه

او زرنه امیر قیدی خالد بن ولیدی امیر نصب
 ایدی با وجود که اندن بعض هنوات بلکه میل
 هوا و شهوت صادر اولوردی دیر لر ایدی
 انی اختیار ایدر لر ایدیکه انی امیر ایگده اولان
 عام کندی نغنده اولان مفسده خاصنه عا
 ایدوکی معلوم و امر امارتده انک مقامنه فایم اولو
 کمنه معدوم ایدی بر سبب ما مک یا خود
 کبیر خلقی لینه مایل اولسه نایبک خلقی شده
 مایل کرک و انک خلقی شده مایل اولسه نایبک
 خلقی لینه مایل کرک که کمال اعتدال بوله و نظام مملکت
 مانع احتمال اوله و لهند ابو بکر صدیق رضی الله عنه
 خالد بن ولیدی استابه ایدردی و حضرت فاروق
 ابو عبیده جراحی استخلاف ایدردی زیر اصدیق
 اید ابو عبیده لاین الجانب بن الناس ایدی
 و فاروق ایدر خالد صاحب شدت و باس ایدی
 لاجرم امر لر معتدل و زمانرنده رعایانک فساد
 حالری صلاحه متحول اولدی و کندیلر بونکله معتدل
 الامر اولان رسول خلیفه اولدی لکه انانی الرحمة
 و نبی المیمه و ان الضحک الفصال بیوردیلر و امتی

دنیا برن تعمیر ایدوب عرض زار فی رعایتک نام نیکو
 تحصیل ایدوب هم اصلاح عالم ایدوب ثواب عظیم
 کسب ایدوب آخرتکری امرن تکمیل ایدوب نظم
 محزون شان شرع شریفه لایق بغیرت دینه یا موافقه
 قوم جهال و زمره اذال الزام ایدوب تکمیل اعمال صلیق
 منصب مکرر در فاضله جمله اهل دین در پراکین
 دهر ایچ افاضلند شمدی اولم خلاص را ذلند
 بزح انی الاصل فصل بودخی معلوم اولم
 که کرد که قوت و امانت ایکی بر کس نه ده جمع
 از واقع اولور بوسیدن عین خطاب بود
 اللهم ایکن اقلو جلد الفاجر و غیر النقه یعنی نارت
 که شکایت ایدرم فاجر ک قوتندن و ثقنک
 بخزندن زیرا قوی اولان اکثر فاجر و امین اولان
 اکثر ضعیف و عاجز اولان اولور پس لازم
 بود که بر امره طالب اولندون برسی امانت جهنده
 اعظم و بری قوت جهندن اعظم اول اول
 امره کتغسی نفع و تغنک ضرری قلی ب
 اول اختیار اولنه مشاجره امارت ضعیف
 و فاجر امیندن قوی فاجر شجاع بریح اولنه حی

امام احمد دن سوال اولمشدر که ایکی بلوک عسکر
 اوله برینک امیری فاجر قوی و برینک امیری
 صلاح ضعیف اوله کتغسی ایدوغا اولنمق کرکده
 قوی و برمشدر که قوی فاجر ک فجوری ضرری
 کند و به و قوتیک نفعی مسلمینه دز اما ضعیف
 صالحک صلاحک نفعی نفعه و ضعفک ضرر
 مسلمینه دز لاجرم قوی فاجر ایدوغا افضلدر و رسول
 الله صلی الله علیه وسلم بیور مشدر ان الله یوتی
 هذا الدین بالرجل الفاجر فاجر اولما سه ده کلن
 حرب اولی اولسه دین امرنده اصلاح اولندن اول
 اولی در زیر رسول الله صلی الله علیه وسلم حالین
 ولیدی اسلامه کلد و کی کوندن و ایمان عسکر ایدود
 مع هذا که بعض زمانده بعض احوالده انکار ایدود
 حتی نبی خدیجه به ارسال ایدکده خالد نوع شبهه
 اید کندیلرن قتل و ماللرن اخذ ایددی خالد ایدله
 اولان اصحابدن بعضی بو وضعه انکار ایدوب
 رسول الله صلی الله علیه وسلم اعلام ایدیلر رسول
 اول قوتک ماللرن ینه کند و لره و بروب اللرن
 لکه قالد بروب اللهم انی ابرأ الیک ما فعل خالد

Handwritten text in a rectangular frame, oriented vertically. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic. The text is arranged in approximately 20 lines, starting from the top right and moving downwards. The ink is dark, and the background is a light, aged paper.

Handwritten text in a rectangular frame, oriented vertically. The script is a cursive style, likely Persian or Arabic. The text is arranged in approximately 20 lines, starting from the top left and moving downwards. The ink is dark, and the background is a light, aged paper.

اعلمی بمقادیر و صیر و بعضهم فایدا فکلمه سبقت
 فی البیر لترجمه و نزل سه پنجه کور بر ایسه فرضا
 بدین اناری اعلمی اولسه اما قیویه جمله بریدن
 دو شکر اما تا شاهنامه اللوا شکر اما انراوج
 اعلایه چقسلر من تصد قبل و انه فقد تخرن
 لهوانه موجب زوالی کالنه قرشو کور الجابل
 یغور نم یغور مقتضایه و اصل اولسه
 ینه تریایه نازل اولور کذک ظاهرا اکابر نظری
 ایله منظور و سعلری مشکور اولور اما بهر حال
 یعلو و لا یعلی در دم اولور که حقیقت جا لری
 و سوو بالکری بنایان اولور اول مقوله تک وحی
 تقد مندن اهل دل دیکیز و اصحاب غیرت عبرت
 پذیر اولم قطع عجمی میل یدریسه ادانیه
 که شرعه زنده و اجبه کفو اوله شوهر زحل کبی
 پیری صدر ساده هر خشک هلال کبی امانی صیف
 نعل مفره قوجا بل اولونماغی قدری چون ارغز
 محمد اوله صدق پاره لولوذن اکبر
 اولور می اهل قدر دولتیده هر حاجتس بهار
 ایله اولمی شاخ خشک بار آور جیلنده که لایم

سفله

سفله تک دولت و نرسکه کاوله بوینده
 طوق بر کوه اولور می مسیح دل سادله بر در
 نی میان ناز که بکوز می رنجله لانغ رسول یک
 جا بل یغور نم یغور حساب کبی می می چرخه حبسه
 ینه اینره و مها اکلن التفات وزرا و تربیت
 و کلا قضاة اچنده امانی به و ولایه ارا سنده
 دیانت و عدالتده اعالی به کر کرد رحمت سمند
 سعیه تازیانه و سایر لرک عدل و صداقته نیلنه
 بهانه در و کمدتد که اولور وحی هر وجهه بوینمیش
 در بکه ملازمه قبولونده در بدر و مصداق
 خبر خیر البشر در که لا ترال طائفه امنی ظاهری
 علی الحق لا یضرم من حد لهم حتی یاتی امر الله و
 هم کذک بوطا نفی اریوب بولوب رعایت
 اید بک هم اللهم امری ایله امانی ایله اوامش
 اولور هم رسول قولیده اللهم و رسول و جماعت
 مسلمینه چناندن انها اتمش اولور ان الله
 عبدا و اجمادا جعلهم الله لمنافع الناس تعین
 العباد فی حوائجهم و کتک هم الامنون من
 عقاب الله یوم القیمه بشارتیه منظر اولوب

Handwritten text in the right column, likely a list or entries from a manuscript, written in a cursive script. The text is arranged in approximately 20 lines within a rectangular frame. The script is dense and flowing, characteristic of early modern Persian or Ottoman manuscripts.

Handwritten text in the left column, continuing the list or entries from the right column. The text is arranged in approximately 20 lines within a rectangular frame. The script is consistent with the right column, showing the same cursive style.

شرح لبس بطول اللحي بسجوبون القضا لو كان
 هذا كذا فالبتس عدل رضا والكلمة تركه جعل جبهه و
 دستا رجلی و قاحت و قباحه كن ستر انفر
 عاریتی و صنع و وقار الیه آدم آدم اول مرتبت
 دزد و زداست اگر جائه قاضی دارد و همچو امین
 همان طینت ماضی دارد تا شایسته در راه
 مفسرین و سایر علما بونگ بونگ او زرنیه در که
 انبیا عامه حسن صورت و حسن صوت ^{صوت} و در
 در اکل کالات خلقی و خلقی اندره موجود در سو
 الله صلی الله علیه و سلم خود جمله دن اجل و هر وصفه
 اکمل امام قاضی عیاض و سایر شما کن نبی جمع
 ایدن موزخر انفا قبله رسول الله صلی الله علیه و سلم
 کباء اللحیه در طویل اللحیه و کثیف اللحیه و کلد کلد
 رسول الله صلی الله علیه و سلم که لیده معاجده اول
 و قاضی نقل بورد و قلنده کتب سینه اصحابی که جمع
 انمشرد اول کجه هر ساده انبیا کن بعضیله ملاقات
 روایت اند کلرن نقل انمشرد و حلیه و شما کن
 و صفا ایلمشرد در هیچ برین طویل اللحیه
 کله اتمه مشرد و اما کتب محاضر انده طول طیه ^{طیه}

حق

حق و وصف قبح اولد و غی مسطور و مصر حد
 شعر بلوقه بجلها مانق مقلوب ^{مارون} طها لانق
 بیت طول طیه علامت حق است که بود او
 از ان علامه اگر چه زینبارلق عالمنده و محبوب
 دو سلق دمنده انکر بونکر سقا لردن او ^{بنا}
 رام اولور لر بونکر دخی سقا لرنه کدر سوز لر کچر
 و بیوب ذوق ایدوب وصل مرام اولوز اما غافل
 سقا لرنیه کولوب خلقه کولنج اولور لر کسی تو کت
 یکی کورنج اولور لر بیچاره کوس عاشق کر چه
 او زلر کن ایاضی توزی کچر امانه اکابر و نه محابیب
 یا ننده سوزی کچر ^{مخبر} کر چه عاشق طلبده زبر
 سوزی کچر سقانی سیر کدر بو مقوله یا ضیلره
 دخی لایق بودر که نه اکابر معین و ظهیر اولکه حق تعالی
 و الظالمون ^{الممنون} و لا نصیر بیور و وغنه
 اتباع اوله و نه سایر خلق اول مقوله علمنده ^{بصفت}
 مزجانی و علمده قلت مبالائی اولان سار قاضیلر
 حکم سحیف باطل و رأی سقیم عاطلنه راضی اوله
 الضیر اذ انفا الضیر و قعا معانی البیر یعنی
 شعر اذ التقی فی حدب واحد ^{سبعون}

نه علمری وارد که عمل ایده لر نه بلنگردن صور
 لر که او کر نه لر اولنگ کالانعام بل هم اصل
 و بعضی خردخی اگر چه علمری وارد بلور لر آتا
 بلد کلری ایده عمل اثر تراغراض فاسده دن بری ایله
 حقدن کوز یومر لر باطله او بر لر انزه علمدن فائده
 کمنش احوال سفا را کانه هم مستغفرت
 من قسورده یا خود عقلدن و دیندن آنچه به
 و فلور به صا تر لر صکره خطا لر ن یوز لر نه اورنگ
 عقل او غور لر دیر لر یا خوش بون سین
 احوال عالمی بلن سین اکابرک رضا سی بویه در لر
 بوجله دن ایکی نوع بر نوعی باش اچوب مید
 کیروب قطع فاضی کر منصب بی دینی است
 کا فرم کر جمله را سرور نه ایم و در شر او ارگسان
 جا بیست هم در و از هیچ کس کمتر نه ایم در
 بو مقوله اشیا صکت اصلاحه نگه قادر و کلدر
 مؤلف الکتاب کشیده اولینجه فطرت پاک
 تربیت ایلم اثر در لر تربیت فلسفه نیچو بین جور
 سنگ خا رای ایده فر گوهر بونسه صابون مهر
 زنگی بوز ان خود لر انده اثر اثر کتر ایش حرارت

ذاتی

ذاتی . شکر سمانده بنسه کر حنظل شب با اچره
 پانسه کر بیک شمع ذات بیده ایررمی لمعه و فر بحر
 شوره و ایررمی هیچ تغییر بوجبه انهار همچو شیر و
 شکر لب افنی ده قطره نینان زهر اولور
 اتی صنمه اوله کهر جمله ضایع اولور بوسعی دانک
 فطنت و فطرتی اولور اظهر نفعی اثر نوبت اکابر
 بوکا انک چه آری اثر اثر شی بولور انکشاف مندی
 ایده جمله علم و عیب برله منزه بوی بد ظاهر فائده را
 دم اوره چون نسیم وقت سحر نیلسون عاشقا
 مرئی اکا چونکه داورد در دکل داوره بر نوعی وخی
 بودر که مزوجه سیر آدمین امیوب سقا لن قبا ر دو
 ایری نکرده فی تفصا لکر کیوب جعلله اوارن انچه
 اندوب و ضعیف ایدوب صورت ریا ایدیه کابر
 الدنق تصد ایدوب تغییر الشکل لاجل الاکل ایدر لر
 اگر چه دل بند لر ی قبا و سقا لر ی قبا در اتا سر مو استفا
 و عدالتدن و صداقتدن بهره کر یوقد سقا لر ی
 مجرد طوب طعن و سنگ ستمه متر سد رطن ایدر لر
 بلر که خلق عالم مو شکاف و عارف لر دز بونکر ک قیل
 و قاله متعلق امورده قیلی فرق یا در لر و اقلدر

ایچون که کند و یہ ورسند کم پردم ایدر شرعنه ایدر بو
 اینک مفهومی جمله امت اجانبه شامدر عموما امت
 محمدی خصوصاً ایچکرنده اولان اهل قبض بسط و
 ارباب حل عقدی اظهار حقه و نصرت شرعیه ^{عقب}
 وارد مخصوصاً علما حقننده بو آیت نازلدر که ان
 الذین یکتون ما انزلنا من البینات والهدی
 من بعد ما بیناه للناس فی الکتاب اولئک
 یلعنهم اللہ ورسوله ^{اللائنون یعنی شوختر که بزرگان}
 اندور دیگر بیانات و شرایع احکام هدادن کتم ایدر
 کیم بزانی کتابیده بیان اندو کمردن صکره او کمره
 اللہ لعنت ایدر دخی انس و جن جنین لعنت ایدر
 لعنت ایدر لر معلوم اولدیکه جمله علما خصوصاً اهل
 حکم اولان قضات کتاب اللده اولان احکام
 شرایعی اولدوغی او زره خلقه بدر مک کرک عیش
 کمنه رضا بچون عقدن عدول یکم کرک همیشه
 یوحسه اللهمک و ملائکه و انس و جنک لعنتنه نظیر
 اولور همیشه اگر چه ظاهراً رضا سنه تابع اولدو
 اصحاب دولت اول قاضی هو اسنه تابع اولو
 رضا سنه تابع اولدو عقدن خط ایدر اما عالم قد
 رضایان

نظر ایدر

نظر ایدوب عقدن عدول تدو کندن بالضرورة
 دروندن استکراه ایدر و لعنت دخی ایدر جمله
 لعنت ایدر کرک بری دخی اول اولور اصحاب
 حکمت بونی شول کمنه یہ تشبیه ایدر لر که برسنه
 مقتضای شهوتله بر عورت یا بر اولغاندن چکیت
 طلب ایدوب اول دخی راضی اولسه که چه شهوت
 مخلنده هو اسنه تابع اولدو عقدن نفسی حظ
 ایدر رتاه شوختر کسورتی کسر اولدو کندن صکره بو
 حمله بو کایازق یا قجه یا خیر همیشه بونی اختیار
 نفرت و لعنت فلور من طلب سخط اللہ فی
 رضاء الناس ^{سخط اللہ علیه و اسخطه}
 علیه الناس و من طلب رضاء اللہ و رضی
 اللہ عنه و رضی الناس عنه حدیث شیرینی بو
 معنایه واضح در اما حقی بیلوب حقه انا علیه ^{دوق}
 اولن کمنه علماء مقسطیندن اولور همیشه
 رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم دن ما ثورا اولان
 او عیبه و نذر اللہ تم اربا لحنی حقا و از قنا
 انا لله و اربا الباطل باطلا و ارزقنا اجتناب نه
 قاضی کر نیک بعضی که علمدن و فهمدن عاری لیدر

راین ایشدوب اوینه واروب بلوب یینه
 کلوب مبنزه چیقوب کندی رائندن رجوع ^{المشدر}
 وبرد فعه بر کبه عورته خداور من قصدا یلد کرده
 معاذ من جبل حاضر بولنوب یا امیر المؤمنین سن
 بو عورته امیر ایک کار نذاغنه امیر کلین
 دوی حضرت عمر معاذ سوزیه حد دن فراغت
 ایلدی کنک عثمان رضی الله عنه زمانده بر عورت
 اده واروب التی آیده اوغلان طوغروب حضرت
 عثمان زنا اتک دیو عورته خداور من قصدا یلد
 حضرت علی رضی الله عنه حاضر بولنوب حق تعالی
 قان ده وحمله وفضاله کشون شهر او یو بوردی
 یعنی ولدک حلی وانا سندن ایرلمسی او توز
 آیدر دیک او لور و بر روا یته دخی والوالده
 برضعت اولاد همن حولین کاملین بیوز مشدر
 یعنی انرا اولاد لرن ایکی سیل افر بر لردیک اولور
 او توز ایک ایکی سیل که یکر می دورت آیدر افریز
 حصه سنه التی آی فلور التی آیده اوغلان طوغروب
 جائز اولور د حضرت عثمان قبول یدوب لولا
 علی لهک عثمان بیوردی ساری دخی بویله ایلدی

حی ابو

حتی ابو موسی شعری زمانده برسئله استفتا
 ایلر عبد الله بن مسعودی کوس ترو اول
 بونده ایلن بدن سنه صور تک ویرایدی کن
 ائمه مجتهدین دن پنجه سی بر قوله ذاهب اولدند
 صکره یینه رجوع ایشدر و امام اعظم رضی الله عنه
 اعظم ائمه ایلن پنجه خصوصده کندی فوگندن رجوع
 ایدوب شاکر دزی اولان امام ابو یوسف
 امام محمد قوللرینه تابع اولمشدر و بالجمله بریده
 لایق اتقی ان ینفع درحق تعالی بوردی که ان الله لا
 یستخفی عن شیء حق حده حیا و خوف و خشت
 اولمق کر کرد و علمایه دخی واجب اولدر که تخلقوا
 باخلاق الله امریه ما مورا اولوب اندر دخی حق سوز
 سو یلکدن استجیا ائمه لر زیر ایت کر می ده و
 اولمشدر لقا رسلسنا رسلسنا بالبیتات و ترو
 معهم الکتاب و الیر آن بالحق لیه قوم کسن باقتضا
 و لبعلم الله من ینصه و رسوله بالغیب یعنی
 بزینجه لر کوندر دک میوات با بهره ایله دخی انلره
 کتاب انزال یلدک دخی شرع اندر دک خلق
 قسط اوزره قایم اولمغیچون دخی الله تعالی ملک

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces. The script is a cursive style, possibly Shikasta or Nasta'liq. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is consistent with the right page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

و صنفده مطر و دحق مردود ابد شیطان رحیم
 علیه اللعنه اید مشرک اولاً اللهم انما نعود بک
 من درک الشفاء و سوء القضاء و شانه الاعداء
 ربای حال غمی مخالف ماضی شد زین پیش
 کما بدین راضی شد سگ سخنه و کاو محاسب
 و خرابی سر کله این خر کله هم قاضی شد
 اول مقوله قاضی کرک عنوان برائلمری بود صنفد
 معنوند که بیت سر خون ریختن دارد سپهر
 جیح کردانش مگر یاد آردش خو نریزی قاضی
 دورانش چه قاضی قاضی کردی خدا و خلق
 رسیده لشکر ظلم و رپوده دین و ایمانش
 شراب از مال مسجد خورده قاضی مسلمانان
 کنون می بایدار دلهای سوزان جع برایش
 حسودی عمداری و جهلی و ستمکاری چه بد بختی
 که اینها آیتی بودست در شاننش چه چتهای
 ناحق نامه اعمال شد باطل کسی کورا چنین محبت
 بود اینست برایش مترس از ظنظراق
 چار طاق خانه ظالم که از دود دل درویش ^{را}
 ایوانست نذارم حد کافر گفتن آن غار نگردد

بهد

مسلمان نیست باوی هر که میگوید مسلمانش
 و هر دعوی و خصومتی کلن ارباب حاجات او کند
 کلد کلر نده سلام برینه بور باعی فی او فور کر کم
 تعلیقات القضاء بغیر حق و قاضی لجور فی الاحکام
 فیضا و بخت بغیر سگین و آنا لزجو الذبح سگین
 ایضا جهل و جاهل کردن حکم شرعده مراد مجتهد
 و کلمات مؤلفه و مفهوم کتابه و اصل و لمد فلند
 ما سئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون یعنی بجز
 اهل علمدن سوال ایکن و اهلته مراجعت ایکن
 عمل ایکن مصراع سن اذعان ایکن سگ بازی بر
 اصلن بلندن صور رسول الله صلی الله علیه
 الرحمن علم القرآن تعظیمه ما صدق ایکن خیر
 علیه السلام بیلده بر کرده قران عرض اید روی متوفی
 اولد قلمی بیل یکی کرده عرض ایلد لیر و امورده
 و شاور ایم فی الامرا مرته امثال بدوب اصحاب
 کرامله مشورت بیور لر ایدی کذک صدیق کبر
 زمان خلافتنده سایر اصحابله مشورت ایدر
 لودی حضرت فاروق خود نیچ فرایض مسکنده
 حکم اید و کندن صکره زید بن ثابت کندنه مخالف

ایر زیرانه هر قاضی اهل علم اولورونه هر اهل علم قاضی
اولوب علمیه علمه توفیق بولور بیت نه هر
که چهره برافروخت دلبری داند نه هر که آینه
سازد سکندری داند آنچه قاضی وارد که
علمی باطن علمه وسیله ایدوب نفسانی مراد
ودنیوی غرض ایچون حقدن کوز یومر اقا ویلما
باطله و ابا طیل عاظمه ایلد حقوق عبادی ضایع
ایلیچون اموال ناسی اکل انک سبیلنه کیدر عند
الله وعند الناس جواب اولیجی جوق نسته
جواب صواب دیو بازار اندوکی عمل تحقیقی و فعل
شینی صورت حقه کوسر و ب نیجی خبر
حق بولدن صد باب حقی سدا ایلر نیا کنون اموال
الناس و یصدون عن سبیل الله خاشا مخا
که بو حاللی قضایه شول رضای حق خلقدن تقدیم
ایدوب طریق حقه کیدن قاضیلر بر اوله ایلر
انظروا و النور و لا الظلم و لا الحور و سبیل الله
هنا عذب سابع شرابه و هذا ملج اجاح بو معنی
قران کریمده ایکی آیتله ثابتد بری بودر که و من
الناس من بعد الله علی خوف فان اصابه

خبر

خبر اطمان به وان اصابت فتنه انقلب علی وجه
خسر الدنيا والاخرة ذاکم هو اخسر ان المبین
بزی دخی بودر که و ضرب الله مثلا رجلین ایدما
اکم لا یقدر علی شیء و هو کل علی مولیه ایجا یوجه
لایات بخیر اهل یسنوی سو و من یامر باعدل و یو
علی صراط مستقیم مثل الفرقین کالاعی و الیم
و البصیر و السميع یل یستویان مثلا افانند
وزمره قضایدن بین الناس قضاء حکومت
و فصل خصومات ایدن طائفه دن حکم بالباطل
ایدوب صراط مستقیم و جاده عدل دن عدول
ایدوب حکم ایدر حقدنه حق تعالی بو آیتلر ده
بیوردن قری شاملدر که و من لم حکم با انزل الله
فا و لکن هم الفاسقون و بر مخلده دخی و من
لم حکم با انزل الله فا و لکن هم الکافرون و من
لم حکم با انزل الله فا و لکن هم الظالمون زهی قری
و خسارت که نائب الله و قائم مقام رسول الله
ایین انر حکمیده حکم ایتوب حق سبحانه و تعالی کند
عظمتیده فسقنه و ظلمنه و کفرنه حکم اندوکی قوللرد
اولوب الا لعنة الله علی الظالمین موجب لغو

بدانند پیش مردم سرافکنده به درخت نوازیخ برکنده
 به ما در باب حل و عقدک اوزرنه بود جمله اصلاح
 عالم و اجیدرو امتیاز نبی آدم لازم و لازم در شعر
 ان تدعنا و اظننا انزل الله دفع الفتن اما
 نه فائده که عالمده احوال صلاح معکوس جمله و سفلیت
 طوبی گو که انمش و علما و فضلا تک لوا بختی منکوس
 که دون همیشه سفله و دون پرورد چه سود
 یک ره بسوی مهر و وفا کند چه سود قلب بهرج
 و زرها لصل بیک بهاست صرف فضل راز محک خود
 چه سود باد و حیف تیره نماید چراغ کام می کرم
 غم برد چو بخار اورد چه سود اما منصب قضایان
 الله و خلافت رسول الله و امانت احکام و قیام
 و ضبط احوال و اموال رعایا در فلک و ترک لایق
 حتی یکموت فیما شجر بنهیم نم لایکدانی انفسهم
 نیما قضیت و یسئلوا تسلیما مشکوۃ انوارندن
 مقبلس فاحکم بین الناس بالحق و لا تتبع الهوی
 مرقات اثارندن ملتدر اگر چه که حق سبحانه
 و تعالی بسوی الذین یعلمون و الذین لا
 یعلمون بیوردی اما هر بری تک درجه سی و فیض

علمون

علمدن استقداد نه گونه حصه سی متفاوت اولدو
 اشارت ایدوب و الذین اتوا العلم درجات
 بیوردی و علمه هر گونه نهایت او مییوب هر علمک
 تا و زاننده بر علم و علمک فو قنده بر عالم اولدو
 اعلام ایچون و نوقت ای ذی علم علم بیوردی
 بودخی مغلوبدر که هر عالمک دنیا ده قدری و فترتی
 وارد و عند الله درجه ورتبتکری برد کلد رملکه
 عند الله مقرب و مقبول و عند الناس مقصد و
 مقصدی او لمغه لایق شول اهل علمدر که علمیه
 عامل اولوب دینی اوزره محکم و شرعی اوزره قائم
 قدم اولوب اغراض فاسده دن و اغراض کاسده
 دن اغراض عین ایده نه انکه طریق مستقیم
 عدول و حق صرچدن نکول ایدوب جایز که اندوم
 فلان صاحب دولته خوش کله دیو حق ستر
 ایدوب ادنی اصلاح بین ایده بو معنایه شاید
 در که حق تعالی وجود شریفک و حدانیتن اثبات
 اید کرده ذات پاکنه ملائکه کرامتک شهادتندن
 صکره و اولو العلم قائما بالقسط و یوب شهود
 علمای قسطکس دین اوزره قائم اولمغه ترکیه

غن

انتر حقه شامه در بیت حق بیک کس جمله
 رالایق ندید هر کسی را بهر کاری آفرید ^{نائب} لاجرم
 الله و نائب رسول الله اولان اولو الامر سلاطینه
 و نواب سلاطین اولان اساطینه و اجدد که مخلوق
 با خلق الله موجب خلق الهی به تعلیم ایدوب ^{نائب}
 نسیم علی قوم و نسیم علی قوم مقتضای سعید
 و شقی بین تمیز ایدوب هر یک فعله کوره و علمه
 موافق جزاسین نیز یعنی قوابل نعمات سمات
 احسانه و رشحات سخا لطف بی امتنان نشو
 و نمابولوب خندان و اراذل صرصر قهریه بر کس
 کبی لرزان اوله و هر حاکم حکومتی اولان طائفه که
 فی حقیقه بر باغذرا یکیده تربیته قایل اولند تربیت
 اولنوب نایاب بلذت وجودی سودنی خار و خاک
 کبی کلشن عالمدن از اولنوب هم کلشن نایاب
 هم کو کلر مزاجه خارون خلاص اولوب نایاب
 اوللر بیت هست درین دائره لاجور
 مرتبه مره بمقدار مره که بودت میل که باشی
 بجای جای بران ده که شود مستحق طعمه طوطی
 ندی زاع راه جای خزان هم کنی باغاه زاع

نداند قدری قدر قند باغ نیاید زخر الا کند
 شدی ناظم اهل جهان میل تو یابد بهنر بهر
 مرتبه را بر قدر فضل ده تا که شود به بهنر مزه
 ورنه شود کوردل اهل هنر کی بهنر میل کند و دیگر
 شو نگر که تحت و سداده عدم القاب و حق
 اختلاف و باطل اوزره اختیاتی اوله حق تعالی کند
 احد الا یدی و بانل الیادی اولنر اناره منصب و مراد
 توجیه تمیلر نظم بنادان های دانایان نشاید
 مناسب نامنا سبر انیاید مکر و روز بهر کس که کند
 لاف که زردوزی نداند بوریا باف خرف و اثر
 پند از در صاف نداند و نخی از جنت اعراف
 و نایابک تربیتنده چکلر سعی و امک هب و مشق
 که نظم کار یابد بکار دان دادن و زکف
 نایاب با ستادن کار را مرد کاری باید آرد
 مادم روا جش فراید راه مرونق اگر تو خواهی
 باز هر کسی را بقدر او بنواز کردی خار را نواب
 حیات و در کئی تربیت باب نبات عاقبت
 شاخ خار خار شود همدم پیشه باز ناز شود
 هر زمانه نامرد و نایابکار ذلیل و خوار پیر بیت

و استبها بالحق اجعل للمدعی المدعی علیه اذ اودی
حقا غایبا او بیته فان احضرتة اعطینة حقه والا و جهت
علیها القضاء فان ذلک اجلی للعجی و ابلغ فی العذر
و المسلمون عدول بعضهم علی بعض الا محمد و انی حد
او جبر علیه شهادة زور او ظینانی و لاء او قرابة
فان الله تعالی تولى منکم السرور و دراء عنکم بالنیات
و ایکن و الغضب و الضجر و التآذی بالکس و التکرر
عند الخصوم فی القضاء فی مواطن القضاء عما یوجب
من الله الاجر و یحسن به الرجز فانه من یصلح ثانیة
و بین الله و لو علی نفسه ینفیه ما بینة و بین الناس
و من یری بما یعلم الله منه خلافة شانه الله فانه تعالی
ما یقبل من العباد الا ما کان له خالصا فاطنک فی
نواب فی عاجل ذرقة و خرائن رحمته بو وصیت
نامه فاروق مصداق حق اوزره مصدوق قدیر
افعال دین و دولت و پیرایه عروس اعمال
و آخرت را با بونیر و حقیر و حق که میخانه عوض اند
بود که اصحاب سعادت شرفم الله تعالی بالفوز الی
السعادة الابدیة اعطاء مناصب و ما رب
و القاء مرابته نصیحتی بود اگر چه دائره او بدن

عروج و من تعدی طوره ربه سندن عوجدر اما
چون انر و کلاء اولی الامر در و هر اولی الامر و شاور
هم ایله مأمور لر در و المستشار مؤتمن اولو مستشار
اولی الامر و کن و یکده معذور لر در خاطر و فائزه لا
اولانی عرض ایکنده قباحه یوقدر بیست
عجدر بو عجب سوز بو العجبدن - اویب الورد
هر بی ابدن حق تعالی که ذو الجلال و الجلال در نامی
و مضل و معز و تذکر استحقاقی اولانه هدایت ایدر
اولیا فی اضلال ایدر مطیعه غرت و پرور عاصی
ذلت و پرور رسول الله صلی الله علیه و سلم رب
ایله عبد ما بیننده واسطه در بشیر در و نذیر در
قبول دعوت ایدر بشارت و عاصی به شفقت
ایدر اما منکر و متمرده عذاب و عقابله و عید ایدر
و سنت الیه بونک اوزرینه جاریه در که خلقک
کیمی سعید و کیمی شقی و کیمی جید و کیمی ردی در شونکر
جبل متین شمع مبینة اعتصام ایدر و من بعض
بالد فقه بدی الی صراط مستقیم انر حقیقه نازلدر
شونکر که ضلالت و سنت نبوییه به عدم تبعیت
ایله متصرف اولدیر اولک الله اعلم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم
الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم
الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم
الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم
الذي جعلنا من
الانسان كفايا
مخلوقا له فيها
القدر العظيم

وقد

اولسه خلق انك علمن بملک سلطان انی قاضی
اتمکله اول بدک جا بلدیہ تعلیم و مترشد لرینه
افتا ایلسون دیو قصد ایسه یا خود کندینک علمن
و قضایه اصلحین انام و خلق بینه قضایه قوی
اولمغه علمن بدمک قصد ایسه یا خود بلمسه که اول
ویر و کلری مکسنه وخی تولیت قضایه مستحقدر
اتا کندی اذن خلقه انقدر اول بندن قاصدر
اول وقت طلب مستحب اولور وجه رابع طلب
قضاه سعی تحصیل جاه و شهرت اچون و خلقه اولوق
اچون اولسه اول وقت طلب مکروه اولور اگر
حرام اولور سه ده دیسلر وجهی اردر که تکلیف اولور
الافرة بجهلها للذین لایریدون علوانی الارضون لا
فساد او العاقبة للمتقین بوردمشد راما قضایه
اخذ زرق المسه علمی مشهور اولر کندونی فضلده
شهره احتیاجی اولسه مکروه اولور وجه پنجم
اولدر که کندیده قضایه اهل بیت اولمیه یا خود اوله
اتا کندی قاضی اوله قضایه هوای نفسیه و بیه
ایدیوب طویبجه شراب اچمک و او غلندر صالده
رشتو لک الوب مزخرفانه صرف ایدوب اعداسند

انتقام

انتقام المتق اچون قاضی اوله اول وقت قضایه
سعی و طلب حرام کتاب ادب القاضی ده و
معین الحکام ده یا زرکه قضایه لازم اولان اولدر
حضرت عمر فاروق رضی الله عنه ابو موسی اشعری
قاضی نصب اندکده اکا یا زوب کوندر دوکی
مکتوبک مضمونی اید عمل یلیه مکتوب بعینها بودر
صورتی نقل اولندی بسم الله الرحمن الرحیم
اتا بعد فان القضاء فریضة محکمه و سنة متبغته
فانهم فاذا اودی الیک فانفذ فانه لاینبغ تکلم بکن
لانفاذ له بین الناس فی وجهک و محکمک و
عدک حتی لایطیع شریف فی حیفک و لایخاف
ضعیف حورک و البینه للمدعی و البینه علی من دعی
عیه و الصلح جائز بین الناس الا صلح احتل حراما و حرم
حلالا و لایمنعک قضاء قضیت فراجعت فیه
نفسک او هدیت فیه لشدک ان تراجع فیه کفی
وان کفی فدیلم لایبطل و مراجعت کفی غیر التما دی
و ابطل الفهم الفهم فیما یجوز فی صدرک قالیس
فی قران و لاسنة ثم اعرف الامثال و الاشکال
وقس الامور عند ذلک و اعد انی اقرها الی الله

یعنی بهای شهبه نه علمه عمل فضا ده بولینور حق
 تعالی بپور که در آن حکمت با حکم بنیم با اقتضا
 اندک بخت المقسطان یعنی حکم ایلمه کوز عدله
 حکم ایلمه که حق تعالی قسطله عمل بیدگری ستورس
 محبت اللهدن احب نه وار که اکا طالب اولمیه
 و حق تعالی قضا دن امتناع ایدگری بر آیدم
 اندیکه و اذا دعوا الی الله ورسوله لیهکم بینهم
 اذا فریق منهم مع ضنون و دعوت شرعه اجابت
 ایدگری بدع ایلمه که انما قول المؤمنین اذا دعوا
 الی الله ورسوله لیهکم بینهم ان ینزلوا سمعنا
 و اطعنا بوسپیدندیر که علما مستحب کوشور
 بر کسندی شرعه دعوت ایلمه سمعنا و اطعنا
 و به و شول حادث شریفه که قضا دن کونف
 و تخذیری مشملد شول قضاة حقدنه در که علما
 دن اوله اما جابر اولر باخو جهله دن اولوب
 کثر مال ایدوب توفیر و بالدن قاجمیلر و در لر که
 من ولی القضاء فقد ذبح بغیر سکن حدیسی در
 شرف قضایه دیدر که قاضی اولان کندی هوا
 و اقارب و توابعک هو اسنه مخالفات تکلم

نفسیه

نفسیه مجاهده ایدر لر ذبح الله اولوب شهد
 مرتبه سنه و اصل اولور لر رسول الله صلی الله علیه
 علی بی و معاذی و عاری قضایه موتی ایلمه زهی
 ذابح که رسول الله اوله وزهی مذبح که بونگردانا
 واقع اولان تهدیدات و تخذیرات حکمه جور
 و ظلمه نذر نفس قضا دن دکلدر هر امر ده جور و ظلم
 اعظم ذنوب و اکبر کبیر دندر و طلب قضایش
 وجه اولزه و به اولان و اجبدر که کندی اهل اجتهاد
 دن و اهل عدالت اولسه یا خود اول قضایش
 طلب اندو کی بلده قاضی اولمیه یا خود اول
 یا قضا سنی جابز اولندیر دن اولمیه عبدی ایلمه
 اصم کبی مرتد کبی یا خود طالبدره کند و دن صالح
 اولمسه اول وقت قصدی حفظ حقوق و اجراء
 حکم شرعی علی وفق الشرع اولمیه طلبی واجب اولور
 وجه ثانی بونلر اولمسه اما فقیر اولوب عیالی
 کثر اول یا خود کندی دن بر ضرری قضا ایلمه دفع
 میشر اول که قاضی اولمیه کونف نفسه یا عرضنه
 بر بلا عارض اولسه اول وقت طلب قضا مباح
 اولور وجه ثالث عالم اول اما علی خلقه حق

اصابت ایلمسه حق تعالی که یکی اجر و پروردگار حکم
ایلمسه و حکمنده اجتهاد ایلمسه خطا ایلمسه که
بر اجر و پروردگار حسن رضی الله عنده روایت ایدر که
رسول الله صلی الله علیه و سلم بیور مشدر که لاجر حاکم
عدل عدل بود و احد افضل من اجر مصطل یعنی
فی بیته سبعین سنه یعنی بر حاکم عادل که بر کون
عدل ایدر انک اجری افضل در پیش من اونده پاکیز
ناز قلن گشته تک اجر ندن زیرا ناز قلنک خیری
انجی کندی اوینه مخصوص در اما عدلک خیری و بر
بهر اوه و وصل و لور بو سوزی حسن کنیدن دیک
یو قدر زیر امعا دیر توانی تعیین ایلمک توفیقی ده
یا رسولدن یا اصحابدن توفیقده سماعه مظهر درو
ینه رسول الله صلی الله علیه و سلم بیور مشدر عمر و
عامه که ارفیقین ان اجتهاد توفیق است فلک مشدر
حیات وان اخلاص فلک حسنه یعنی
قضا ایدر اگر اجتهاد ایدر ای صابت ایدر سک
اون ثواب الوکه گیر و اگر خطا ایدر سک بر ثواب
الوکه گیر و باطله بو مقوله وجوه ایدر بخونرا اندلیری
مذهبی ایدر نفعه اعتماد و توفیق اولانه قضا ایدر

بخونرا

بخونرا نمشدر در اگر چه کتب فتاوی و فروعده قضای
متعلق سوز جو قدر کلن اوب قاضی خصا فدن بو قدر
ایله اکتفا اولند اما کتاب معین الحکامده اولدن تحقیقا
ترجمه سی بودر علم قضا علو مک اجلی و اعوی و اشرفیدر
زیرا منصب بنوی و مقام علی در و حسین رضی الله
روایت ایدر که فرانده و آینه حکمه و فصل جفا
مراد علم قضا در و اکثر مؤلفین منصب قضا ینه
دخولدن ترهیب و تحذیرده مبالغه ایلمشدر
و قضایه سعی ایلمدن تشدید ایلمشدر در حتی شویده
او مشدر که بعض فقها انک از ماننده مقرر مشدر
که بر گشته قضایه متولی اولسه دین امری سهل اوله
و کندوی تهکمه القاتمش اوله و قضایه قبوله
تک افضل اتمش اوله اندی بو خطای فاحشدر
بو اعتقاد دن رجوع و توبه لازمدر بو منصبک
شرفن و تعظیمن بکمک و اجیدر زیرا بر نعمتدر که
رسول الله صلی الله علیه و سلم بو نعمتده حسدی
مباح قلوب بیور مشدر که ابن مسعود روایت
ایدر لاحد الا فیما شئین رجل نام الله یا الله
فستطاع علی بکنه فی ورجل نام الله بکنه و نفو

عن دن

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The content is dense and appears to be a detailed record or a collection of entries.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is arranged in approximately 20 horizontal lines. The content is dense and appears to be a detailed record or a collection of entries.

Small handwritten text or signature located at the bottom center of the page, below the main text blocks.

اموره تو لیت قبول تکلم کردن معلوم در مع نیا
 حق حضرت علی جا بنده ای دی اما قضایه دخونی جایز
 کور میگرد بود حدیث شریفه استدلال اید یکر که بجای
 بالقضاء یوم القيمة فیلغی من شدّة العذاب بود
 یوم حکم بین اشین یعنی قیامت کونی قاضی بی کونه
 رشدت عذابدن بر مرتبه به واره که ایکی گسند
 ارا سنده نولیدی حکم ایلمیدم ویه زیر اهر قضایه
 هم اللهمک امرن انفاذ هم بنی آدمک حقنی ابقا واردر
 وحسب الواجب اللهمک امرن انفاذ و بنی آدمک
 حقن ابقایه گسند فادرد کلدر و بر حدیث شریف
 دخی بود که حضرت علی کرم الله وجهه ذی فقارده
 باشنده قره علامه دار این بر خطبه او قودی و آیه
 بود حدیث شریفی نقل یلمشدر قال رسول الله صلی
 الله علیه وسلم لیس من وال ولا فاض الا و نونی
 به یوم القيمة حتی یوقف بین یدی الله جان و نونی
 علی الصراط ثم ینشر الملائکه سیرته فیقرأ علی رؤس
 الخلائق فان کان عدلا نجاه تعالی بعدله وان کان
 غیر ذلک انتقض به الصراط انتقاضه صار بین
 عضوبین من اعضائه مسیره مائه سنه ثم ات

ان الصراط

ان الصراط یتخرقه فما یتلغی فعرجهنم الا بوجهه بود
 بود حدیث شریفه استدلال یلمشدر که ابوهریره
 رضی الله عنه بر کون رسول الله صلی الله علیه و سلم
 کلوب امور ناسدن بر نیه بنی موتی اید وید که دیوید
 که انی اراک ضعیفا و انی احب لک ما احب
 لنفسی فلا یوتین بایتم و لانا نمرن علی اشین یعنی
 بن سنی ضعیف کوررم گندی نفسمه صند و غم گسند
 صا نورم ناسک با بننده مولی اولمه و ایکی گسند
 امیر اولمه بوندن فهم اولند که امر قضا و تنفیذ
 مستحب اولسه ابوذر غفاری بی خولدن منع ایزد
 اما دخونی بخویر اید ندر و بمشدر که شو یکله نفسنده
 منصف اوله هوا به تابع اولمه و قضای حکم الله
 تنفیذ ایدوب نفسک هوا سین و با آخرک
 رضا سین حقدن ترجیح و تقدیم ائمه قاضی زینل
 کبی اول وقت دخول جایز اولور و بود حدیث شریفه
 دخی استدلال یکر که ابوهریره رضی الله عنه ترا
 ایدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیور مشدر
 اوا حکم الحاکم فاصاب فله اجران و اذا حکم
 فاخطا فله اجر یعنی بر حاکم حکم اید حکمده

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا
الله لولم يكن الله ذو فضل
على العباد
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى

الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى
الحمد لله الذي جعل القرآن
لهذا القرآن الذي هو
الهدى والرحمة والرحمة
التي لا تحصى

الحمد لله

اما تعوذ بک من درک الشفاء و سوء القضاء و
 شانه الاعداء بومنا سینه قضایه و قضایه مناسب
 کلمات الحاق اولها غه اقدام اولندی الحاق حقیقت
 قضایه برخطور اولدوغنه حدیث سابقه من قضایه
 نقد فرج بغیر سکن حدیثی شاپین عادلیندر
 و امامزومقند ام حضرت امام اعظم قبول قضایه
 جس و ضربی اختیار اندوکی دخی قدوه اولور آتا
 بعضی قبوله رخصت و مشلدر کند سید ام قضایه
 کما هو حقه اقامت اید جکنه اعتقادی و و تومی اولدو
 تقدیرجه و یوسف بغیره السلام اجعلنی علی
 الارض انی حفیظ یلیم سوردوغنی اید استدلان مشلدر
 در که حضرت یوسف اول زمان فطره خرائن کند
 تصرفنده اولمق خلقه نافع اولدوغن بلوب و کند
 مباشرت اندوکی تقدیرجه خلقه مضرت اید چکن
 بلوب منصب حفظ خرائنه طالب اولدیر آتا
 ده امام ثانی ابو یوسف و امام ثالث محمد شیبانی
 امر قضایه کند لیر دخول ایدوب انردن صکره قبول
 اید نرا نره افتد ایلشدر در فی الواقع امام خضایه
 ادب قاضی ده بویه تحقیق ایلشدر که کتابه و

و جهاد

و اجتهاد و رأی و نظره عالم اولمیان کمنه قضایه
 موتی اولمق جایزد کلدرا آتا بونره عالم اول اول
 کشی عدل اوزره اولور قضایه تومی ایلشدر جایز فند
 اولسون جواز و لایتنده ترود و اشتباه یوقدر
 کتاب و سنت و اجماع امت ایلد آتا کتابت ایلد
 ان احکم با انزل الله بو خطاب کافه ناسه خطا بدر
 امام کافه ناسک مقامنه قائدر حقوق الله
 اقامت ایلکده اول تقدیرجه اقامت حدود
 حقوق الله اقامتنه برکمنه فی نصب ائمه قادر
 اولور آتا سننه جایز اولدوغنی بودر که رسول
 الله صلی الله علیه سلم حضرت علی رضی الله عنه
 و معاذ بن جبلی و عمار بن یاسر ی و خالد بن ولید
 قضایه و سایر اموره موتی اید لیر آتا اجماع امت
 جایز اولدوغنی رسول الله صلی الله علیه سلم زمان
 بوزمانه دک برکمنه خلافته عازم اولمدی آتا
 سلطان جابر قبلندن موتی اولمق جواز
 و حکمکنیک نفاذی اولدوغنی اصحاب بنی علیه
 الصلوٰة والسلام معاویه دن و حضرت
 علی اوزره حروج ایدن حوارجدن قضایه و سایر

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفك
وصيوك واوليائك
في امتي
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم ائمتنا
وهدانا
والذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفك
وصيوك واوليائك
في امتي
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم ائمتنا
وهدانا
والذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين
اللهم صل على محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم
الارباب المعصومين
والذين هم
الارباب المرسلين

من تعلم الرمح فليس منا بر و ائده فمى نعم
 حبرنا يعنى برا فلک قادر اولد و عکر قوتدن معنی
 انکر صمق قدن مسلم روا یتده یعنی اوق اتک
 وانکره بک اوق آتد و عکر سو کولیدر بکا انا بزو
 دن و هر یککه اوق اتحق او کر نشه صکره او نوتسه اول
 بزون دکلد بر و ائده اول بر نعمت در که اکا انکا
 اتمشدر معلوم اولدیکه نمکک انواعن او کر نمک
 و اوق اتعک انواعن او کر نمک و وقت حاجه
 برا قلمج کرک ایش انا بین الناس حکم آنکده
 قوت امانت که لازمدر قوت عدله عدالت راجعدر
 کتب و سنت و جوب عدله دلالت ایدر و
 تنفیذ احکامه و اجراء شرع نبی علیه السلام راجعدر
 امانه اللهدن خشیت ایدوب اللهم ایا تن
 فلیک بیع ایتوب ناسدن خشیتی تر که راجعدر بو
 اوج خصانی حق تعالی ناسدن بر حاکمه امر ایدوب
 بیوز مشدر که فلا خشوا الناس و اخشونی و
 لا تشروا با یا تی ثمتا قلیلا و من لم یکم با انزلنا
 الکافرون بوسیدن رسول الله صلی الله علیه
 بیوز مشدر که القضاء ثمته فاضیان فی النار

وقال

و قاض فی الجنة لابد بر کینه که حتی بلدی خلافتجه
 حکم اتدی نارده در کذکک بر شخص که جهل و زره حکم
 اتدی حق تعالی به اقر ایدوب اللهم امری و
 شرعی بودردی اول دخی نارده در اتا شول قاضی
 بلدی و موجبی ایدر علی ایدر اول قاضی جتنده در طوبی
 و قاضی هر کینه اطلاق اولینور که ایکی کینه
 حکم و فصل ایدر کرک خلیفه و کرک سلطان و کرک
 وزیر و کرک نائب و کرک والی کرک احکام شرعیه
 تنفیذی ایچون منصوب اولسون کرک امور ایدر
 احوا ایچون مولی اولسون حتی او علقه خطا ایدر
 قنجرک خطی ایدر کور دیو بر کینه اختیار ایدوب
 انک حکمه راضی اولسدر اکا دخی اصحاب نبی قاضی
 در آیت کریمه ده واقع اولان خصلت او بی که
 حق تعالی بیوز مشدر بندن قورکک ناسدن قورقا
 یعنی نیم امرم اجر ایلمکه غیرک خوف و خشیت
 نو کلکزدن کیدرک ایچنجی خصلت دخی نیم امانتی از
 بهایه صائمک یعنی رشوت الو با مر م اجر کنده
 امال ایلمک او جنجی خصلت هر یککه حق تعالی نازل
 بیوز دخی ایدر حکم ایلمکه انکر کافر لدر اللهم

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly Nasta'liq or a similar regional form. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of cursive script, organized in a structured manner within the frame.

الله تعالى ائمه عدل و مقسطين اولو بعض
 اموره اختلاف مخي كلسه ضررايلم زير احق تعالى
 بيورفا تقوا الله ما استطعتم ولا يكفنا الله
 نفسا الا وسعها و يا ايها الذين امنوا عليكم
 انفسكم لا يضركم من قتل اذا اشدتم حتى تعاقبوا
 هر تكليفه كه بيور مشدر نفاك استطاعتم و
 وسعتي دكلي بيور مشدر طريق حقه استدا قصد ايليه
 ضلالت ضرر و ير فراجتها دديد كلري بذل الهم و
 ليل المقصود در يعني كشي مقصود حقه وصل الهم
 جهدايدوب قادر اولد و غني صرف ايكلكه شيوه
 اجتها و نده حقه و اصل اوله ايلي مرتبه ثواب الهم
 كير و بر ثواب سعبي مقابله سنده و بر ثواب حقه
 و صولي مقابله سنده و اگر كندني سعیده قسوة
 قوميبو اصلي ارامقده مقدر ورن بذل ايدوب
 اما حقه و اصل و كلسه بر ثواب الهم كير و ريس
 اصلي بولمغه سعي ايلسه اجتها و ايله ثواب و باجور
 اولور و ادا و واجب اتملكه مهدي و مغفور اولور
 صحیح بجاری و صحیح مستنده ندكور در رسول الله
 صلی الله علیه و سلم بیور مشدر كه اذا امرتم بامرتوا

منه

منه ما استطعتم يعني سيز بر امر عليه ما مور اولو كسر
 استطا عنكزا اولد و نجه اول مري بر نيه كسور ك و
 بودخي معلوم اولمق كركدر كه هر منصبه اصلح و ادر
 و هر ولايتك ايكى ركنى و ادر در برى قوت و برى
 امانت زير احق تعالى بيور مشدر ان خير من استاج
 القوتى الامين بو تقدير جه اجير هم قوى و هم امين
 اولمق كرك ايمش كرك صااحب مصر بو سفا عليه
 السلام و يدريكه انك اليوم لدينك امين حتى
 تعالى صفتت جبريلده بيور و يكيه انه لقول رسول
 كرم ذى قوه عند ذى العرش يكين مطاع فية امير
 قوت و خي بجه نوعه متنوع و انواع اقسامه بيور
 و هر ولايته طليم و هر ايمه لازم قوت و ادر انهم
 امارت حربه قوت شجاعت قلبده و ضرباب
 ح و نه بجزبه و ضربته قرب حده موجه بجه خدغه
 و قايقنه و انواع قتاله مهارسته و ظفر و حرب و كرك
 و قري علمه را بعد زنگم نص قرانده و ادر اولمشدر
 و اعدو الهم ما استطعتم من قوه و من رباط الخيل
 و مسلم روايتنده حديثه و ادر اولمشدر كه ارموا
 و اركبوا و ان ترموا احتياى من ان تركبوا و

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the right page. The script is consistent with the right page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Small handwritten text or signature located below the main text block on the left page.

و اسما در شاگرد زین را عید در رعیت نهند
 در که تا دیده و تعلیمه حضور تمیز نه صحیح مسلم
 مذکور در که ما من راع بستر علی الله بر عیته یوم
 بموت و هو عاشق لها الاحرم الله علیه راعیه
 بخت یعنی بر راعی و بر والی یوقدر که حق تعالی بر
 رعیت استرعا ایلیه و حی اول راعی اولد و عی کون
 اول رعیت غمش او زره اولالا الله جنت راعی
 سین اکا حرام ایله حکایت بر کون ابوالمسلم
 حوالانی معاویه به کلوب السلام علیک ایها الاجیر
 حاضر السلام علیک ایها اللیمر و یسکه دولر ابوالمسلم
 نینه او کی سوزن اعاده ایلمدی و معاویه حاضر
 خطاب ایروب قوگله ابوالمسلم سوزنک اصلن
 بلور دیدی ابوالمسلم و نوب دو کیه انما انت احمر
 استاجرک رب هذه الغنم رعیتها فان انت هت
 جرایا و داویت مرضا و حنت اولانا علی
 اخرانا او ناک وان لم تن جرایا ولم تدا و مرضا
 عاقبتک سیدناه یعنی سن بر اجیر سین که بو قیوت
 صاحبی سنی جاره به طومش در شو بیکه او یوزر
 علاج حسته لرنه دو ایده سین و اولن اخرن

کوچک

کوچک کوره کوزده سین قیون صاحبی سکار عا
 و ایفا ایدر شو بیکه اهل بده سین قیون صاحبی
 سکا غدا ب ایدر و بو ظا بهر که خلق جمله الکهنک
 قو لکریدر و ولایة امور الله قتلدن قوللرینک
 او زیننه نایندر و عبادک کندی مصلحتین کور
 کوزنک ایچون کندی طرفلندن نفسلری او زیننه
 و کیلریدر لاید و لایته هم ولایت معنی ار در
 قتلدن و هم و کالت معنی ار در عباد طرفندن
 بو تقدیرجه والی احد شر بکین منزله سند نه شو بیکه
 والی و کیلک هر بری امور ناسده نفع ایله علی
 یا خود متاعی زیاده بهایه طالب وارا یکن کم بهای
 صائمه شر بکینه خیانت اتمش اولور خصوصاً که او
 مجبات اندو کی کسند ایله ما بیند یا مودت یا
 قرابت اوله موکل اول کسینه بغض و غضب
 ایله خصمک لازم اولدر که هر حالده
 اصل موجود اختیار اولنه موجود اولنرد و اصل
 بولنر نه هر منصبده الامتثال لامتثال اختیار
 اولنه چون اجتهاد تام بولنه و شرط رعایت
 اولنه ولایتی خلقی ایله اخذ اتمش اولور عند

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian.

Small handwritten mark or signature at the bottom center of the page.

میراث و کدی گذرک اولاد امیه دن بر نیک مونس
 حاضر اولدم اولادنگ هر بر نیه التیوز بیک و نیار
 ارث انتقال بیدی سهل باین صکره کوردم که
 کفاف ایچون کیمی کلنجک ایدر و کیمی سوال ایدر
 و رسول الله صلی الله علیه و سلم ابو ذر غفاری
 امارت طلب ایلد که بیوردیکه انما امانه و خرنی
 یوم القيمة و ندایه الامن اخذنا بجهتها و ادی ما
 علیها فیما بو حدیث شریفی مسلم روایت ایلر
 اما رکنه بکلکدر و نیاده امانتدرا ماننگ رعایتی
 کوجدر و امانتک صاحبی لبته امانتدن سوال
 ایدر اما مکرکه حقدن الا و حقیقه مستحقنه ادا ایدر
 امام بخاری بو حدیث شریفی ابی هریره دن رضی الله
 بولیر روایت ایدر اذا صنیعت الالمانه فانتظر
 الساعة قبل یرسول الله و ما اضاعها قال اذا
 الامرانی غیر ابله فانتظر الساعة یعنی چمن امانت
 ضایع اوله قیامت منتظر اولک و در که امانت
 نه وجهه ضایع اولور رسول الله بیوردیکه چمن که بر
 امر اهلک غیر تسلیم اولسه اول وقت قیامت
 منتظر اولک لاجرم وصی بنیم و ناظر وقف و وکیل

جمع

صحیح ناس وخی بو قبیلندرا انکرده وخی لازم بود که
 اصیل اختیار اولنه فکیف بیت المال که مال الله
 اکاناظر و مباشر اوله ماله اصیل اختیاری لایدر
 نتم قرانده بیورمشدرو لا تقر بامال بیتنا الابی
 هی احسن بیورمدیلر که آلا بانی حسن بو تک تفصیلی
 بودر که ناس اوزرنه هر والی راعی غنم منزله سنده
 در کلکم راع و کلکم مسؤل عن رعیتة فالامام الذی
 هو راع علی الناس هو مسؤل عن رعیتة والمرأه
 رعیتة فی بیت زوجها مسؤله عن رعیتها والولد
 راع فی مال ابيه و هو مسؤل عن رعیتة والعبد
 فی مال سیده و هو مسؤل عن رعیتة بو حدیث
 شریف بخاری و مسلم دن مستخرجدر هر راعی
 رعیتندن مسؤلدر بو حدیث شریف موجب
 هر والی بر امره مشمولدر لاجرم امام ناس رعیتندن
 مسؤلدر عورت اری او نده راعیه در مانی
 بنتی که رعیتندی در اندن مسؤلدر ولد بابا سننگ
 مالنده راعیدر رعیتندن مسؤلدر عبد سننگ
 مالی و نفسی خدمتنده راعیدر رعیتندن مسؤلدر
 حتی معلم صبیانه راعی در رعیتندن مسؤلدر

و در حق حق تباری کلامنده اللهم و رسول الله حیانت
 و یونسی ایله یا ایها الذین امنوا لا تحزنوا اللہ ورسول
 و تحزنوا انما ناکم الکاشا ملدر بنا و علی ذلک حق تعالی
 حضرت حق بواجب کریدی ایدوب ایوب انامو
 و اولاد که خسته وان الله عنده اجر عظیم بیور شد
 یعنی اکاه اولک برکته ولدنه محبت ایدوب
 انک خاطر کچون نامحلی اهلندن تقدیم ایلمسه یاننی
 کثیر کچون اخذ رشوت ایلمسه یا خودمان مراد
 و قولدی اوله که مایدر انکرک رضا کچون بچه
 و باطلی حق ایلمسه اول ولد اول مال کافسته اولوب
 اللهم و رسول الله حیانت ایدوب و اخذنه کنندن
 عذاب و عفو تب ایلر شول کسنه که ولدی و
 مالی رضا کسنه مخالفت ایدوب رضای حقه
 تابع اوله امانتی ایلنه او ایده حق تعالی اکا اجر ل
 ویرر ولدن حفظ ایدوب مالنه برکت ویرر هوا
 تابع اولوب رضای ولد و رضای مالی ترجیح ایده
 ولدن ناخلف و مالن بی نفع یرلره صرف اولغند
 صنایع و تلف ایلر غالباً بوسبند زکرمه زمانه حساب
 سعادت نر نیک اولادی ایکن معر اولغ حکایت

علماد

علمادون بر تقه روایت ایلر که خلفاء اموییه دن
 عمر بن عبد الغزیری رضی الله عنه مرض موتند
 واردوم دیدم که یا امیر المؤمنین اولاد کی صحتده
 جابج و موتکن صکره میراث قومغله فلک کنده
 ایدک مرحوم اولادن یا نه جمع ایله اوندن زیاده
 ایدی انلره نظر ایدوب کوز لوی طولدی وانلره
 خطاب ایدوب دیدی که نه خلافت زمانده سر
 حاکم کنتم ایدم و نه غیرک حقن الوب سره ضم ایدم
 ایکی حالدن خالی و کلنر شو بیکه صالح اولانر
 بیوتی الصالحین مضمونی اوزره حق تعالی صالح
 امور نه واحواله توتی ایلر کسینه محبت اولغ
 سر و اگر غیر صالح اولور بکر خاشاکه بن سینه
 مال تو یوب فسقه و تجوره معین اولم وارک
 سری اللهم اعمار لدم دیدی انک موتدن صکره
 هر برین کوردوم یوز اولغ ایدر کرایه باوجود
 که کندی زمان خلافتده اقصای مشرق دن بلاد
 ترکدن اقصای مغربده اندلسدن و جزیره قبر
 شعور شادن طر سوسه دکن و اقصای بمنه دکن
 خلیفه ایدی اولادنه بکر میدنر بی اچمه دن اکسوک

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces of text. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 20 lines, with some lines being significantly longer than others. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of text in the same cursive script. The text is dense and fills most of the frame. The paper is aged and shows some staining and wear.

Handwritten text at the bottom center of the page, possibly a signature or a date. It is written in the same cursive script as the main text.

بنیده ولایتی اصلاح و احیای رعایت رعیت و حمایت
 حقیقتی اوفق و ارفق تمنعی ایسه انی والی
 ایده قلبنی اعراض اغراضدن حالی ایده بومعنی
 وزرا و امر و زما و قضاة و ولاة و رؤساء
 رعایا و اصحاب جنایات و نوآب سلاطین و
 امراء اجناد و مقدمین عساکر و دناقین و مکارمین
 اموال و سایر اعمال و خزانه حراج و صدقات و حفظ
 دروب و اسواق محلات و نقباء و حراست حصون
 و تغور و امناء مصالح و اموره شامدر حقی بر کسینه
 نک تحت یدنده اولان قوللری و جاریه و اجیر و
 شاکر و لری بوجمله و اخذر صحیحینده مسطور
 و مذکور در که بر قوم حضرت رسوله کلدیله بر ولایت
 ولایت طلب قلدیله رسول بوردیکه بز امر غره
 طالب اولانی مولی قلمز بوردیکه کنگ عبدلکر
 ابن سمره به خطاب ایده و جت یا عبد الله امارت
 طلب ایلمه اما بغیر طلب امیر اولور سک امیر ک
 اوزره غالب اولور سین طالب اولوب مولی
 اولور سک مغلوب اولور سین اما شول کمنده
 که طالب اولوب استعانت ایلمیه حق تعالی

معاونت

معاونت ایچون بر ملک انزال یلر که هر عکده سینه
 لره تسدید و جانب حقدن یکه تأیید ایلمه ایست
 بو حدیث شریفی روایت و بو مضمونی حکایت
 ایلمر که حدیث فان عدل عن الاخرة الاصلح الی
 غیره لاجل قرابتة بینهما او عناقته او صداقته او موافقت
 فی بلد او مذہب او طریقته او جنس کلمه
 و التزکیه و الفارسیه و الرومیته و الرشودیه
 منه من مال او منفعة او غیر ذلک من الاسباب
 او لضعف فی قلبه علی الاثنی او عداوة بینهما
 فقد خیانت الله و رسوله و المؤمنین و دخل فیما
 نهی عنه فی قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا لا تحونا
 بعدد الرسول و تحونا امانا انکم و انتم تعلمون
 مضمونی اکاشا مدر یعنی بروالی اصلحدن رجوع
 و عدول ایدوب غیره و پرسیه اول غیر یلمه ما بنیده
 قرابت اولدو غیچون یا عتقا سندن یا ازره
 دوستلق یا بلد و نذ مبنده و جنده موافقت
 یا اخذ رشوت یا جلب منفعت یا حقه اظهار
 بنض و عداوت ایچون اول کسینه الله و رسولنه
 و جماعت مسلمینه خیانت ایدن کرده و اخذر

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, with some lines starting with a small decorative mark or initial. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 15 lines of cursive script. The text is dense and fills most of the frame. The paper is aged and shows some staining and discoloration. The overall appearance is that of a historical manuscript or a collection of notes.

واذا حكمتم بين الناس ان تحكموا بالعدل
 الثالثة ان الله نجا يعظكم به ان الله كان
 بصيرا الآية الرابعة يا ايها الذين امنوا اطيعوا
 الله واطيعوا الرسول واولى الامر منكم الآية
 خامسة فان تازعتم في شئ فردوه الى الله
 والى الرسول ان كنتم تؤمنون بالله واليوم
 ذلك خير و احسن تاويلها اتفاق علماء ومفسرين
 بونك اوزرينه در كه آيت اولي و ثانيه و لاه امور
 حقه نازلدر و باقى آيتك رعيت حقه
 نازلدر كه جيوش و ساير رعيا با جميع قضايه
 اولي الامر اطاعتك با مورك و نكره معصيه الله
 ايد ام ايد لراول وقت فلا طاعة لمخلوق
 في معصيه الخالق موجبه اطاعتك خلف
 معذور لدر زير مرتبه ده اولي الامر اطاعتك
 الله و رسولك اطاعتك آيت كرمه نك موجبه
 امانتي اهلنه او اناس بيند عدلك حكم و
 في حقيقه ولايت كامله و سياست عادل بو
 ادا ادا انت و خي ايلى نوعدر بر نوكي و لا يدر
 كه آيه و خي سب نزول اولدر كه رسول الله

صلى

صلى الله عليه وسلم چون كه بي فتح ايد و ب قد مي
 سده بيت كرام اولان بنى شيبه دن مفا
 كعبه بي الكه و حضرت عباس سده خدمت سقا
 خدمت ايد جمع قصد ايد و ب مفا نجي رسول كرم
 دن طلب ايد بو آيت نزول ايد و ب رسول
 يه مفا نجي كعبه بي بنى شيبه يه ادا ايد و ب سده
 خدمت يه انزوده قلدي اول اولو الامر و حب
 اولان اولدر كه چون بر علي بر كسده يه و بر يك
 قصد قلده جهدا ايد و ب اصلح موجودي بيله زيرا
 حديث من و تي من المسلمين شيا نوني بطلا
 و هو يكد من هو اصلح منه للمسلمين فقد خان
 الله و رسوله و المؤمنين امام حاكم صحيحه بويه
 روايت ايلر ان بعضك بو حديثي من قلدر حكما
 و هو يكد في تلك العصبه من هو ارضي منه فقد
 خان الله و رسوله و المؤمنين حكايه ايلر حضرت
 عمر رضى الله عنه بويه بيورر كه من و لي من امور
 المؤمنين شيا نوله رجلا بمرده او قرابه بينها
 فقد خان الله و رسوله و المؤمنين لاجرم امور
 مسلمينه و الي نصب ايدنه واجب بودر كه ما

تج

عقد العزم على الهدى

ما كان قلبك يلقى الله من قبل
 تخشى له الوجوه ان يبين
 ان الله لا يهدي القبيل
 الا بطريقه من يشاء
 والله ذو العرش العظيم
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور

عقد العزم على الهدى

ما كان قلبك يلقى الله من قبل
 تخشى له الوجوه ان يبين
 ان الله لا يهدي القبيل
 الا بطريقه من يشاء
 والله ذو العرش العظيم
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور
 وما كان الله ليعذبكم
 بقصصكم ان كنتم مسلمين
 ان الله عليم غفور

سعی ایت اول کیدن اول یوانی بر بر قلمغه جوهر
 قابلیت اولمین بد کو پیری عارضی قبلا قصد
 اتمه جوهر قلمغه اولمیه لاین شوکت که شانی انسا
 خوه قصد قلمه کر ذینه سپین افسر قلمغه بیجه
 ییلر تر بیلر ایلسه فادر دکل سنگ خارایی
 کنش عالمده کوهر قلمغه بن بنم ایگون دغرم
 اما لاین الکرم عاشقی احسانکه عالمده منظر قلمغه
 شانرندن نه عجب که بیت یقین کو کلمه کرد
 بنیاد اتسه اولمزمی بولوب کعبه ثوابن بر یکی و
 اولمزمی و عا اللخصم زین صدوراد عینی بقل
 ایقبول و شرف بآتمه همتی بعامة حصول الوصول
 شوکتیت بطافتی و لیس کلوم من غلط فصل
 لمن علقنی من ذی الذی ساه قطه نظر
 لمن ادرکت فی قوی فتورا و و اسانی بیان
 فلا تنسب بنقصی ان نقصی علی مقدار تشیط
 الزمان و دولتی پادشاهک خاطر عاظر لرینه کلمه
 بر بی سرو پا عاشق شیدا نک نه حد یدر بود که خلق
 ایدیه زیر احی منجا بیورر که ان الذین کفتمون ما
 انزلنا من البینات و الهدی من بعد البینات

لنسان

لنسان فی کتاب اولکک یلغنه لته و یلغنه
 اللاعنون یعنی انکر که کتم ایده بینات و یدان
 انزال اند و کزنی ناسه بیان اند و کزدن صکره
 انره الله لعنت ایدر دخی جمله لعنت ایدر کبر
 ایدر بیت رفتن بسر طریق ادب نیست در
 ما عاشقتم و مست نیامد ز ما ادب و حضرت
 علی رضی الله عنه بیورر که لا نظر الی من فاک و
 انظر الی حال اندی قائل کم اولورسه اولسون
 کلامه نظر اولنوب شرح الهمی و سنت رسالت
 یا هی یه موافق اولورسه سمع قولله استماع
 کر کرد و مخالف کتاب و سنت اولاندن
 ایلمک کر کرد بنا علی ذکک و لاة امور نه نصیحت
 لازم و نصیحتیه معاونت ممد ز تکم احادیث
 بنویته ده بیورر که ان الله یرضی کلکم
 ان لا تعبدوا شیئا سواه و ان تعصمو
 بحیل الله جمیعها و لا تقوا و ان تهاجموا من
 و لاة الله امرکم اتا امرایه و و لاة قضایایه و لا
 ایدن آیات کریمه بونر دره الایه الا و ان اید
 یا امرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها الایه

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من خلقه
مخترين في كل شيء
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من خلقه
مخترين في كل شيء
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع
اللهم صل على
سيدنا محمد
وعلى آل محمد
الذين هم خير خلقك
أجمعين
والله اعلم
بما تصنع

77

جناب رسالتن استمداد اولنگ
یا رسول اللہ کن فی شافعی یوم عرض و اولو
الارحام نصا بعضهم اولی ببعض الطاف
واسعه الاکانہ الطحاب نصافذن مدعو در کہ
مقدّمات فرغہ اچیزہ منہیات منجہ نہ روا در کہ
کند ولرون رفعت جنانی و کانتک حشرات شافعی
ملاحظہ فلنمیوب اویت جو امع الکلم صاحبند
اقباس انوارہ حمل سوریلہ و حکمہ ضلّہ المؤمن
معنای ملاحظہ اولنگ و الکلام اذا وقع من قلب
وقع فی القلب فحواسی محافظہ فکند و شارع
علیہ الصلوٰۃ والسلام شاعرہ جایزہ و بردگر
سنّۃ اقتدا بیوریلوب بومہا بلہ درہ عشرت
باشیمہ و عشرت ابی فاسیمہ نک عشرتکندن اقالہ و
کر بلکندن ازالہ بیوروب بو طایفہ یہ احسان بو
تقوت صاحب شفاعت و ترقب رحمت ایدو
و عکسی خط اللہ ایدو کندہ اشبہاہ بیورلمیہ عن
عایشہ رضی اللہ عنہا قالت قال رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم سنّۃ لعنتہم و لعنہم اللہ و
کل شیء محاب الدعوتہ کاتب بزید فی کتاب اللہ

والکذب

والمکذب بقدر اللہ والمتسلط بالجر و ت
لیغ من اذله اللہ و یذل من اوعه اللہ و المنجی
حرام اللہ فی کتاب اللہ و المنتمین مہم ہستی
و اتا رک لسنّتی بو حدیث شریف کتاب مصابیح
مذکور در یعنی التی مکینہ من لحنّت ادم و اللہ تعالیٰ
حضرتی دخی لعنت ایدو دخی ہر دعاسی مستجاب
اولان بنی لعنت ایدو بر تسی اللہ کاتب کاتبہ
بیان ایدو کندن زیادہ ایدو زبری حق تعالیٰ
نک تقدیر ایدو کند کذب ایدو زبری جبروت
ایدو خلقہ تسلط ایدو ب حق تعالیٰ عزت ایدو کن
ذلیل ایدو ب و ذلیل ایدو کن عزت ایدو ز
بری حق تعالیٰ کاتبہ حرام ایدو کن استحال ایدو ز
بری بنم المہ و عمر تمہ حمت المیوب امانت ایدو ز
بری بنم سنّتم ترک ایدو ز حیف کہ زمانہ درہ تمام
عکسی و ضد تدر بیت رفت قرن کہنہ این
قرن نویست ماہ آن ماہست و آب ان
اب نیستہ قطعہ کوردی لایق حق سہمی ہجر
دہرہ داور قلمغہ جملہ خلق عالم ایچرہ داو کتر
قلمغہ کاخ عدل اول فلکندیدی انی خاک ایدو ہر

مخطوطات لطفت همه کس با محروم ما نیز جداوند
 و خدایی داریم بیت رشک او دی جانم کار ایدر
 غایت آدم با که ده کلور غیرت نسبت ششم
 می بلم غیرت جاهلیت می بلم و قضا دن منصب
 اعطاده و یا خود تالیف کتابه ما مور اولوب
 انشا و ایشاده و قضا دن منتفع اولان تحریر و
 تفتیش اموال مقاطعاته امتحان اولور
 بیت خوش بود که محک بخبره آید بمیان
 تاسیه روی شوهر که دروغش باشد اوقضا
 مراد قضا دن خلاص بیدیه بیت الهی بیدین
 دینه دن جلای وطن میسر اید قضا دن بکافران
 وطن اول منسوک حصو لیچون اول باب عالم
 مایه دست او نیر اید و ارمق رسم قدیم و اسلوب
 کریم اولمغیر اینه چندان چند اوردی و چند
 اونیما و موجب چند دعا قدیم و نسخه قدیم
 فوق نسخه التماس اسلوب سنان قائل
 سنان قوال اقدم اولمغین جمله کخدن تحفه
 کلام اختیار اولوب و بر نوع مقولان دن و هر
 مقوله کلام دن شول کلمات که قائلی هم امر معروف

دینی

دینی منکر ایده و هم اول انشا ده عرض حال ایده
 مستعمله و خبی اسماع کلام الملهوفین صدقه
 موجب کفیل نواب ایدوب هم دین و دولت
 و هم دنیا و آخرت امورنده منتفع اولوب کسب
 رضای خدای متعال ایده اول موافق حال فهم
 اولنوب تقی الدین ابی العباس احمد بن حکیم
 ابن عبدالسلام بن تمیمه نک سیاست شرعیه فی
 صلاح الراعی والرعیه اسمعی بر کتاب که صغیر الحکم
 و کبیر النفع و کبیر البر که در مضمونی ارباب حکم و سب
 العمل و مدار ملک و ملل اولمغه لایق کور یلو بعبان
 ترجمه اولنوب ان دن غیر اید و لکن قبول قضایه و
 حلاله بروایه و انواع مال جزیه و خراج و بیت
 المال متعلق خارجدن فوائد و منافع درج اولوب
 و اخره احوال حرب متعلق بر خاتمه الحاق اولنوب
 انشا کز کرده مضیق شعر و تنگنای انشادن اخر
 اولنوب مجادات و اضحی و اشارات فصیح
 ایراد اولندی و بو ترجمه به معراج الایالاتها و منها
 البعداله و یونام و یرلیدی انا چون بر حالده لیس
 له من دون الله و فی و لامن دون نبیه شفیع

اسم کتاب

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces. The script is cursive and dense, filling most of the page area.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the left page. It appears to be a continuation of the list or collection, with lines of cursive script.

Small handwritten mark or signature at the bottom left of the page.

Small handwritten mark or signature at the bottom right of the page.

وورثه جمله انبیا در وصلی که قلوبی محیط تجلیات
 و محیط بخار استوف و الحامات زو ساد اند بال محمد
 عرف الصواب و فی ابیاتهم نزل الكتاب
 یکن قلب و آله حب البنی و آله خواجه جنی اید
 فراز نگاه پرواز انمش در سیمایا علم و سبب
 جمع اید نگر که خوزجینین و حوزجینین اید و ب
 خصوصاً بوخاندانک موروث قوللری و دعای
 و اوللری مشغوللری بوکالده کندیلرن ممتاز قشکر
 انعامه بر سایر دن حقیق و اکرامه خلیفه دیوزمان
 اولده کورد کلری قضا ایچون تلافی مافات ایدر
 و یوزمان امان ضمان و عدل تو امان ده طلب
 مکافات ایدر لودی بو فقیری دخی کرجه قدر قضا
 سوق اتمش ایدی گکن شعر قضی الله امر و
 العلم و فیها قضی ربنا ما ظلم و یو صبر ایدر دم
 ربانی صبر قبل درد و محنته عاشق ایدر محنته
 در دیده آه او کرم ایدوب دیده تقد و فاشخیا
 له و نجینا دیر دم ظاهرا قاضی و حاکم ایدم اما دعای
 و دو ایدن سالم ایدم بیت قاضی اوللدا
 کوکل محنت بیایاننده در علمم کمدردین دولت

قضا

قضا یا ننده در نه آنکه علم و فضلده اقراندن
 دون ایدم اما اکابر صحت نیم بلوب نکا در تکلمه
 زبون ایدم شعر جار الزمان علینا فی تصرفه وای
 دهر علی الاحوار لم یکبر شاعر و منشی ایدم که خط
 و انشا علم و روم قلعه تقیقه که صرح محمد و مدور
 و قلعه دوات که طرح مستور در اوم ایدی ضعیف
 خامه کبوتر خیریم و پد بر نقش نامه مسک خنجر
 بیک بیغام اوزم ایدی خامه تقدیم مراسم اغذار
 صکره او کومه کلور دست بو سمله سر فرو ایلر و
 دوات قباغن ایچوب تسلیم خاتم زنهاردن
 صکره فیض ذلال افضله تحصیل اب روالر
 شعر ما ضر من جاری التاؤب والنهی ان
 لایکون من آل عبد مناف بیچون ایام خاندان
 محمدی بو زکوة انعام عامدن محروم اولایا نامی
 بو زکوة مانع اولور می لکل شیئ زکوة و زکوة لجاه
 اعانة الضعفاء افضل الصدقة ان تعین لجاهک
 لمن جاء له قرین عالم اولوب خانه اتم آباد اولور
 طالع برج شرفدن طالع او کور رباعی مانیر
 بعشق تو هوایی دایم مانیر خود کیران رجایی

دایم

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly from the Ottoman or Persian periods. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 15 lines of cursive script, possibly representing a list or a set of notes. The text is less legible than the one on the right due to fading and the style of the handwriting.

Small handwritten text or signature located at the bottom center of the page, below the two main rectangular frames.

تزه اید نگرین سمان اوجب الله علينا حقه مرو
 اوزره التفاضلین وقف انشکوردی بالشکرند
 انعم و بواعطاء منصب و علوتتمنی شکر نعمت و
 سبب ادا امت بلوردی و الشکر قید الموجود
 و صید المفقود و بواشایه شکر بده استجاب نعمت
 فلوردی بناء علی ذلک احسانه اهل بیت لازم شعر
 ان الصیغه لا تكون صیغه حتى یصاب بها
 المصنع موجبین شرط متختم در دیو فقراء اصحاب
 استحقاق العلماء غریب کثرت بلهال غریبندن خلایق
 بولوب بیت از ان آمدی بر سر این بهر
 که افتاده کان راشوی دستگیر مضمونی اقدانی
 اید اقدام و فقر و فاقه منقر و کدر بکجه مجرد دیو
 ز قصر قیصر اگر ناکه افکند روزی بهای سایه دولت
 بغرق درویشان بطل نور فشانش مضرتی نرسد
 ولی زاویح فلک بگذر و سر ایشان اعلامی اید احوال
 اعلام اید لر و شمیدیه دگ که لاصل له ثابت و لافرع له
 ثابت جاہل مجهول النسب انفس من طینور بلا در
 فی العلم و الادب رشوت و برکه متوغل و رشوت
 الماغه متعل بر غش و غل ارذل و اسافل نفع لرد

اولمغه

اولمغه اذا ارتفع الوضیع اتضع الرفیع فحواسی
 ظاہر اولوب انکرک ماہ طالع لعلری خیاق حاق وسط
 رفعتده و بونکرک سهم الغیبری محاف ذلتده اید
 بیت بهما کجا فکند سایه شرف بهیات بهمان
 دیار که طوطی کم از رخن باشند حالاکه اهل استبعاد
 تکمیل مرام و تحصیل مها منده اهل و امهال کجور
 اصحاب مقالات و ارباب ماسرا تک مکر و شید
 بری و حسام فتنه اهل خصما تک عذرو کیدندن عار
 اولد و عن بدیلیر من کل فی عمیق و بلد تحقیق اول
 بایه متوجه اولوب دمان اذمان ارباب البات
 و اذان اذعان اصحاب احساب متخذ الهمه و متفق
 الکلمه بو کفنت و ششوده مشغول ولدیلیر بای
 کت الد بر طبع لیس فیہ تمرد کت لیر طبع لیس فیہ
 تصنع و منک لارزاق الکرام تقسم و منک لارزاق
 اللسام تقطع اول مجال نعال مطایا که مدار تکمیل
 عطایا در عارض الساء سموا و جاوز لجزایر علوا
 بو وجهله ایام دو لتنک عدلله اتسامن و فضلله
 ارتسامن و بدلله اتسامن کور و ب جمله عالمین
 و ایلگردن اشرف ناس که زمره عالمیندر جمله اسما

ن

عقل آدمی پایه سزا بر فروستم کم ستم سطور شعر
 و انشا سقف قصر قوه متحیده دن انشا و فکر جابه
 دست شب رو بیک خیال اید نام قصر نهاییات
 مدزکات عقوله ارتقا قصد ایسه مکنذ خیال خیال
 و ریسمان سفید و سیاه بیل و نهار و او بار مدت
 اعمار له پیوسته اولسه او معارجک مدار جنبه ال
 و بر فر و شهنزاده ایکن خود انار همتی بر تو خورشید
 کبی نیک و بده شامل بدی خصوصاً اصحاب استعداد
 نمود و سموه که قابل شان اوله حسن تربیتی و لطف
 تنبیتی درجه کماله و اصل اید حدقه ناء همت و نهمتی
 اهل هنزه و ورت کوزید بق و خلقه میم مروتی کف
 ارادت مردانه مکنذ ارتدی نظری بهال و بی نهاییه
 شهپر ها کبی کیمه سایه صالحه اقلیم مراد اتنی بی اجمال
 سلطان اولور مش و اکبر عاظفت اثیر نازی
 فرضا متس بهر مستمند حاله طوقنه ایشی التون
 اولوب مالک ملک شایکان اولور مش لاجرم
 بو سلطان فلک کیش و ملک جیش نصره الله نصره
 الغزیه و ایده بالفتح المبین و حشره آباءه و اجداده
 مع من انعم الله علیهم من النبیین و الصدیقین و

الشهداء

الشهداء و الصالحین حضرت مکر نیک جلوس هما پوسده
 جمیع عالم فال سعادت مال اتخاذ ایدوب مسرور و
 شان اولد یلر و بعضی سنه دن فال اتخاذ ایکن
 رسول الله دن صادر اولمش در مر و بدر که بر کون
 بیورد یلر که بو کیمه واقعه کوردم عقیده بن رافعک
 او نده ایدک ابی طیب رطبندن رطب کتور و طر
 ناول ایدوب فال اندم که دنیا ده رفعت و آخرتده
 عاقبت بزم اوله و دینم طیب اوله بناء علی نیک
 هر اینه صور احوال کار و کردار احوال کسلا کندی
 اینینه قدر تنده صورت کتر و حقیقتده بوسمع
 ظلمت نور نیابت بنو شدن شعده او را اولوب
 بیت شاه چون سایه خدا باشد سایه
 از نور کی جدا باشد مفهومی قبله نا اولوب و
 تربیت انانده و ترتیب مرام خاص و عام ده و ما
 منا الاله مقام معلوم و فقه مدار اعمال و انرا
 انس مناز اهرم طبقت نمودار افعال اید نمشکرد
 آستانه لرینه توجه اید لره و اخفص جناحک لمن
 انبعثک من المؤمنین مفهومی اوزره او فالترین
 صاف انمشکردی و سایر ابواب و اسباب دن

خطه سلیمان شکلی در که یکی سلیم و یکدیگر حقایق
اسما و قایم معنایه خیر اولان خرد که کیر نماند و بیشتر
خفی و کلد که بو معنی دن سلیمانک مدت سلطنتی
ایکی سلیمک مدت سلطنتی دکللی اولمق فهم اولینور
سلطان سلیمانک مدت سلطنتی که قرق سکر سکر
اولدی و سلطان سلیم م جو مک قرق سکر سکر
سپل مدت الدی بو سلطان سلیم حضرت سکر مدت
سلطنته رباعی یارت این پادشاه عادل
دولت و جاه و جا و انشور ه این جهان چون
مستخرش کردی بعد صد سالان جهان شده
و بر وجه فضیلت بود که محسود اخوان اولوب
اخوانی قصد بداند کاری سبیدن حضرت یوسف
صدیق ایلیم حال اولوب یوسف علی السلام کلد
مکانه و مکاره مقابله سنده جزا و سزا سلطنت
اولوب رب قد انتی من الملک شکر یکویا
اولدی و غیبی بونوردی حده منظر اولوب غوا
حدنان و بوائیق دوراندن ناشی اولان نفع
و ضرر و خیر و شر دن متغیر اولیب اول و قایم
پر فلاح و نوائب پر مصائب عرضنده جوع و بلع

المنور

انمیوب صبر اندکری مقابله ده بر سلطنت ایلیم
و عد اولندی که شد اند محض خیال خواب اولوب
بر تعبیری قابل تعبر اولمز ذوق و سرور و فرحت و
جموره و اصل اولدی بر وجهه حجاز اولدی که مز
ده حادی عشر واقع اولمشدر که اجداد عظامند
اون عدد و رایدوب عقول عشر عدد و کجه اولمشدر
بولر ربه ده زیاده اولوب حادی عشر اولتیج من
جمیع الوجوه اجداد اجدادن راجح مطلق اولور
و سایر محامد و مدایح و مضامیر و مائز و براعت و
شجاعت بناهت و مهابت و فراست و کبالت
که اول پادشاه جوان بخت و پر عقده جمع اولمشدر
ادام الله علینا هذه النعمه و اوزعنا شکرنا و الهنا
اشاعتها و بشرنا بر وجهه در که اول طبع نفاذ و
نفاذ لری بر مرتبه نیز فهمدر که کلامه آغاز اولندن
انجامدن خبر و پرور و عقل و قادلری بر مشابه ده
و قیقه شناسدر که خیالندن معارف کلچک سوزی
متکلمک اغوی اولمشدن بلور اخلاق حمیده لری
بیکده بری یازلسه مکارم اخلاقندن بر کتاب اولور
اطباق نه نطق افلاکک یدی پایه نرد باین بر لیس

یعنی وصول اینکه سبب قلب سلیمان ایتان اولوب
 قلبه لازم اولان وصف علم خاص اولیجی فصیلت
 و فریت زیاده اولدوغنده شک یوقدر و بر فضیلت
 بودر که صیغه سلیم صیغه فعیل در که بمعنی ناعلمه
 وارد یوقاریده مذکور اولدوغنی اوزره اسماء حسنی
 دن یگر می یدیس بو صیغه اوزره در اول سبیدن
 حق تعالی رحمن الدنیا در رحمن اخوت و غیر انا هم
 الدنیا و الاخوة در لر و بنی آدمه بونکله توصیفی رو کور
 حتی رسول الرحمن رحیم الرحمن حدیث شریفین
 که یور مشدر رحمن لفظ تک جمعی اولان رحمن ایراد
 ایدوب رحیم لفظ تک جمعی اولان رحمان لفظی ایدوب
 ایراد ایلام مشدر سبینه جوق وجه بیان اولمشدر
 تفصیلی تصدیق اقتضا ایدوب و وجه فریت بودر که
 قرق باشنی تکمیل ایدوب کدن صکره سر سلطنته
 انمش در که ستم رشد اولدور که حق تعالی یور رانی
 جا علی الارض حلیفه و حدیث قدسیده انی
 حمرت طینه آدم بیدی اربعین صباغاً عدد اربعین
 عام اولمدن آدم حلول روح قابل اولمادی که حلیفه
 اولمقن میسر اولدور که کذک موسی پیغمبر و اعدا موسی

تکلیف

تکلیف لیده و اتمنا با بعشره موجب عدو اربعینی تکلیف
 اتمین مناجاته لایق اولمادی و رسول الله صلی الله
 علیه و سلم سن اربعینی تکمیل اتمین و آیتنا رشده
 مفهومه ماصدق اولمادی و قامت خلافتنه خلعت
 بعثت اعطا اولمادی و حضرت رسالت من اخص
 تقدیر اربعین یوما طهرت بنا یبع حکمه من قلبه علی
 لسانه یوردوغنی حدیث شریفی دخی بو معنایه
 اشارتدر و سلطان موسی الیهک سن اربعینی
 تکمیلدن صکره سلطنتی دخی جد بزرگوار لر می
 سلطان سلیم مرحومه جمله مابه اکثر اکثرند
 اشترک اسمی لوندن غیر می مدت سلطنتگرنده
 انردورت کشور فتح اتمشدر که خوب و عجم و دیار
 بگردو القادریه موجودر که بونکر بجه دورت گزده
 دورت کشور فتح ایدوب سلطنتگرنده غالب
 اولدولری کبی انار سلطنتگرنده غالب اولدور
 بیت ابن سعادت که دیده جزو نیست
 کار کئی هنوز در قدرست بهش با صبح دولت
 بدمد کین هنوز از نیای سحرست و بابا لر کیه
 سلطان سلیمان در و سلیمان دخی لفظده و

اعواب در تدر لاجرم بونرا اید اشتراک او بچینی بو
 مذکور است که تاثیراتی و خصایصی که اثری وجودش بر فکر
 بولحق لازم در اتمه هو اسمی دورت حرف اوزره اولاً
 بواجکام بولحق لازم کلزیرا اکثر تاثیرات سلطنت
 توئید مؤید من عند الله اولحق مقارنتی اید اولور
 و بو مقدمه دخی معلوم کرد که کلام قرانیده و حق
 اولان توافق اعدادن اهل حساب او کو که بعضی
 اسرار خفیه استنباط ایش در ننه که فرمنازی که
 او حیوز التمش بشدر قران کریمه و اقع اولان التمش
 قدرناه منازل آیتده و اقع اولان قدرناه آیتی
 دخی حساب اولنه او حیوز التمش بشدر عد و حاصل
 اولور و بیشدر بو مقدمه به با و بواسم شریفه
 اولان توافق اعداد که دلیل سعادت اندر ذکر اولنه
 عجب و کدر محققین اهل حساب بلور که مراتب
 اعداد و اصولی او جدر احاد و عشرات مات ما
 فونی فرود بر بواسم کو یک حرفی جمله عشرتد که احاد
 و مات مابینی در لاجرم حدود وسطی او بشدر و جعل
 اتمه وسطا دیوامت محمد منته ایدر امت عدو
 و خیار او لمغله تفسیر و لشمدر بر آیت کریمه و اتمه

کم

دیو بیور لشمدر انده دخی خیر تم و اعد لهم دیو تفسیر
 او لشمدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم خیر الله
 او ستمها بیور بر حدیثده دخی علیکم بالنمط الاول
 بیور که امام رازی کتاب محمولده و اسطیعنی طافز
 اولان افراط و تفریطدن بعید اولاد دیو تحقیق بشدر
 لاجرم حد وسطه خیر و عدل اولد و غی ثابت اولور
 و با جمله بواسم شریفه اعداده متعلق اسرار چو قدر
 لکن تفصیل تصدیح ذات و تفسیح اوقات اید
 دیو حذرا اولندی بواسم که یک بر شرفی دخی بود
 که لفظ سلیک اشتقاقی سلامندرو سلامت بر
 وصف جمیلدر حق تعالی قلبی انکله توصیف ایلویب
 الا من اتی الله بقلب سلیم بیوردی که مهبط انوار
 بختی و آینه نور ایمان و مناظر خیر و شر و نفع و ضرر
 و محط رحال هدایت و هزلال اغراز و اذلال و مظهر
 شئونات جلال و جمال در تنکم القلوب بین انان
 من اصابع الرحمن بقلبه حیث یشاء بیور لشمدر
 حکایت مشهوره اوزره شیطان قالب آدمی
 حلول الروح دخول اید که جمیع منافذ اعضا به حلول
 ایدوب ابیح قلبه بول بولما مشدر حق تعالی ایتانه

نماز که زید ما شریعت را جوانی تازه کردید، چرا
شیخ احمد را بر افروخت، برای خود ثواب سرد
افروخت اگر چه اول پادشاه دین پناهنده آید
الله تعالی بنصره و ابد کافه المسلمین بتراید قدره
و علقه کلمه امره اوصاف لغوی تفصیل اوله
بیچ کتاب اولور و هر کتابی جامع هزار فصل و باب
اولور اما اسرار اسامی اسم شریفی که خصایصی
که سایر پادشاهان درون ریحانی مشعر در برقی رقم
زده کلک بلاغت شعرا و ملحق رو کور زلدیکه کلمه
بونا مه تاج الرسائل و منهاج الوسائل اوله اولابو
پادشاه ولایت پناهنده اغرا الله بنصره انصاره
واقتر حصول توفیق الله ابصاره خصایص اسم
که بگزیدن در که بواسطه کرم که در دست خود رو اسما
حس که طقسان طقوز اسما در تیش او چ اسمی
درت حرف اوزره در کرمی بدی اسمی وزنده
برابر در که همیشه ده فعلیل بمعنی فاعلدر کذک
حق سبها و تعالیکن صفات ثمانیه اسمی که کز
اسمدر انر حقیقه لاهو و لا غیره دینک شد اول
اسمدرک دخی التی درت حور در شیخ و بصیر

و علم

و علم و هر یک و دردی وزنده موافق در که فعلیل
بمعنی فاعلدر کذک رسول الله اسم کرمی که محمد
واحد و حاجی و حاشه و عاقب و فاعلدر دور در
حرفدر و لقب شریفی که رسول حبیب و حلیلدر
دور در حرفدر کذک القاب انبیا ک اکثری دور
حرفدر مثل حلیل الله و ذبح الله و کلم الله و امین الله
و کلمه الله و صاحب کتاب اولان انبیا ک اسمی
موسی و داود و عیسی و محمد در اسمی دور در حرفدر
و بو پادشاهت بعض خصایصنده ما به اکثر
که یوسف علیه السلام در انک اسمی دخی دورت
حرفدر کذک اوضاع الهیه و احکام شرعیه و علوم
ادبیه دن اکثرینک حرفدر دورت در مستکلام
دور تدر و طبایع دور تدر فصول سنه دور تدر
اقسام علم شرع دور تدر کتاب سنت و قیاس
و اجماع و انواع عبادت دور تدر صلو و زکوة
و صوم و حج در و اکثر صلواتک رکعاتی دور تدر
اصحاب ارث دور تدر قرابت نکاح و ولای و جبه
اسلام و موانع ارث دخی دور تدر قتل و رقی و اختلا
ملت و اختلاف دار و القاب بنا دور تدر القاب

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index of names and titles in Arabic script.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index of names and titles in Arabic script.

قولری بر تو تر بیلیه بند مصطفیٰ وزارتت و مرتبه صد
 ایرودی و بکری بکیر نیک او غولری مهر صحتی ابد عالمی
 او بدن او جوطو توب کیمی سر پیشه دیار بدون و
 کیمی رضوان بهشت یمن او لمشد بیکه قولری
 بد کیمی حصائل حمیده و کیمی شمائل محموده ابد سلطان
 مصر و کیمی اهننتی اید دیار بکره و بغداده اسکندر
 سد فتن او لمشد در قاضی عسکر لکنده قدری بلند
 اولگردن ملازم اولندرها مد نعامی اولدوغی سبب
 ینه قاضی عسکر اولد و قدر دار لر زده مقاطعه حی کردی
 اولندرا اول باب شریفه زاده اتد شرفا خدمت
 ایلمکله ینه و قدر دار اولوب ارکان و اعیان دیوان
 سر دفتر اولد گهتر و مهر لری صاحب طبل و علم اولوب
 با سکی باشنه مهتر اولدی افرغونون کما تعیبتو
 موجبینجه اول غازی محاصره قلعه سکتوارده شهید
 اولدی سلطنت دنیا ینه قناعت اتمیوب سلطنت
 اخرتی حقی قلبی ایدله اولد ولایت و کرامتنه خلقک
 اعتقاد دی مزید اولدی سلام و غفران
 علی ذلک الثری فروج و ریجان علی یده المتوی
 چون سنت سنیه الهیه بو منوال او زره جاز

طبر

سلاطین عالم علی التعاقب و التناوب خلفری
 سلفرینه نائب مناب اولدو خلق عالمه مرجع
 و نائب اولدو قطع قیاس این زشت درو
 و ماه و خور میکن که چون یلی برود و یگری بگرد
 جای بروج رازی بکدر طلوع بود ستاره
 بتناوب شونو چهره کشای
 کان نجوم الارض اصحاب نجده اذ اناب منهم
 واحد لاج واحد یعنی اول سلطان عظیم
 اشان رفیع المکان رافع الویه المله الاسلامیه
 و قانع جاحدنا و معادها و خافض مناصب الفتنه
 الشیطانیه و قاطع اوصال عاصفنا و موالسبها
 جامع الاشیات المحامد و الماثر المتسم من دره
 الملك ما عجز عن ارتقاها الاوائل و الاواخر البار
 الرحیم والولی الجمیم صاحب الاسم السلیم و القلب
 السیلم و اللطف الکیم بیت منظر تا بید
 یزدان عظیم خسرو صاحب قران سلطان سلیم
 قدوم میمنت رسومیده سیر سلطنتی مشرف ابدی
 و او از کوس سلطنتی هفت گوشه ده گوش عالمیان
 و آدمیائی مشرف ابدی بیت جبرائیل انشاد

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

ایدیلر دنیك بقاسی شرعه و شرعك بقاسی علمه و
علمك بقاسی علما ایلد در علمایی وخی ایکی فرقه قلدیلر
بر قسمی مدرسین طایفه سیدر که انلرک وظیفه لر
کابرا عن کابرو عبار عن عابر خلفا عن سلف
مدارسه و مناو له و محارسه و فراوله ایلد علمی انقرا
و علم سببی ایلد شرعی انتفاضدن حفظ ایلمکدر بر
قسمی قضاة طایفه سیدر که بلا دود و عباد دود و
اولان قضایای احکام شرع و فتا و تطبیق ایدوب
اجراء شرع و ابقاء اصل و فرغ انکله رعایا تک اهل
وعیالین و دما و اموالین صیانت و حراست ایدوب
و منفوعات قضادین جهات سلطنت اولان
نظم احوال و تحصیل مال بیت الماک امورین رعایت
ایدیلر و علمی بقتضیه حال و دستدعیه المال مستحق
اولنره علمی وفق الشرع سیاست ایدیلر لاجرا
سلاطین مومی ایهم رعایت علم و تعظیم علمایی
اسباب دولتنردن بلوب و موجبات قیام
خیام رفعتنردن قلوب هر برینه بحسب تفاوت
مراتبهم تعیین مناصب و تحصیل مارب و ترتیب
رواتب ایدوب فرقه اولی بی مناصب جمیله

و مواهب

و مواهب جزیله ایلد رعایت ایدیلر و فرقه ثانیه
تک ارزاقن رعایا یا نندن تقدیر ایدوب بطریق
کفا فلرینه کفایت ایدیلر الناس عیبی دین لکونه
مقتضایه و العبد من طین مولاه محاسبه
وزرا و امراسی وخی انلرک اثرنه اقتدا و اثر لر
اتباع ایلد اهدا ایدیلر تا سید آله و تدویر سپهر بر
مهرو ماه ایلد توسن تند و عنان سلطنت
سلطان عاشر و لحیار امور السلطنة خیر میباشد
المسلوع علی عنان اعداء الله و الرسول الغازی
فی سبیل الله و المجازی لمن اتخذ الله سواه سلطان
السلاطین الذی فرمی لخطبه باسمه الالسماء فی القی
بلاد الصین صاحب العرب و العجم و الروم قهر
انقروم و المجاهد الغازی لیت معارک المعازی
السلطان سلیمان زمان سلطنتی اولدی و انلر
قیام خیام ایام سلطنتی او تا دمورد و هور ایلد مشند
و ظلال جاده و جلاله و سال هنکام حکومتی عماد کرد
شهور ایلد ممتد اولدی مشرقده کون کبی سجاق
اجدی مغرب زمین سرحدنه شفق کبی تیغ نغز اسند
قان صاجدی زمان سلطنتنده وزیری اولنلر

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading. It appears to be organized into several columns or sections.

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index. The text is written in a cursive script and is mostly illegible due to fading. It appears to be organized into several columns or sections.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a date.

سینه و عادت سینه لری بو اولدی که عروه و شعی
 شرح الهی به متمک و زهد و تقوی اید سنت
 رسالت پناهی به معتصم او مغلله و من بعظم اب
 فقد هدی انی مراد استقیم قرین حالک او لوب
 و بر مقبول سخته لری اعانت ضعفا و اعانت
 لوفاء اولوب و بل بیرون و برزقون الیا
 بضعفاکم موجب اوزره دعای فقو ابرکاتله هر
 دیاره که غم اندیزه مصرع رایت یمن ازین
 رایت یس از ساره فحوا سبج فنج ظفر استقبالک
 اولدی و هر بیکاره که عسکر کندر دیلر شمول حصول
 مأمولات بهترین او فائده مرزو فکری و آیت
 فتح و نصر فاللری اولدی سال بعین السکیز
 من واحد من الاولیاء الی متی یکون قیام خیام
 دولتنا فاجاب فمادام بساط العدل فیده الای
 مبسوطة اقتضا اندوکی اوزره عدل و دادی
 پیشه اید نمکله زمان دولتری متمادی اولمقی حسب
 حاللری اولدی شعاع شمس کبی صالده فکر قلمکار
 اطرافه گیر شدی و ظل طوبی کبی سایه استیلاری
 اکنافه ابر شدی ادنی خادمی مصره سلطان

ن

اولو

اولوب عبری ملک غبه مالک اولدیله و بنو فکر
 بصره و بغداد سلامن و کور کجیلری در بای محیط
 و سینه پامین ایر کوردی جنبه حبش کوندر دیلر
 یمنک نخوستن یمنه دوندردیلر کند لری جنبی ملک
 ماچینه ایردی تیغ هند لیری ولایت سند یار بکلر
 زخم ایر کوردی مشعشع ولایتن شعشع سیف
 و سنان ایله مشرق دین ایلدیله تا تار مکلتن
 بر قوناق ایلدیله اطلاق قلمچلر ندن افلاح بولموس
 دیار لر ن الاق بولاق ایلدیله که سردار لر ن چه
 عمده اسیر سپه سالار نه له بونه بلا در دیدر تدیلر
 روس سر حد روسی پامال اندیلر بغدادن بوغ
 دان دینجه عذاب نکال اندیلر فرنگه رنگلر دیرلر
 الامانه الامان دیدر تدیلر ماجرک ماجراسی نیجه
 کتاب اولور خرد و ادک و قانی ایلد هر وادی پر
 سیلاب اولور ایم پوپک کلید سین یقندر
 چاغنه او دلر طقدیلر قر نل الماده سبب مسلمی
 پیدا اندیلر اهل ناک کار نی فریاد و ایوا اندیلر
 خاکک محروسه لر نده اشاعه معروف و اعانت
 ملهوف انگلی کار و شرعه تمسکی کردار و عدلی شعاع

حاکم مسلم عدل در عند الله و عند الناس محظور
 ام حسب الذین اجتمعوا الیه من الیه من
 کالدین امنوا و عملوا الصالحات سواء محیاتهم
 و حیاتهم ساء ما یکفون بناء علی ذلک دور جور
 اخرا و لوب ان لربکم نجات فی ایام دیرکم انما
 لربا امر خلافت و حفظ حق نبوت سلاطین آل
 عثمان بریدی نوع و وس دولت انکه ال
 و بریدی بونکر بر عثمانی در که نکین شری ملک عین
 و تیغ عدنی ملک نکاح حریه المعمله ذمی النورین
 در و داد و دهبش و کشتش کتایسته و
 بخش کتایسته کوششله جمع البحرین در
 بر عثمانیدر که خطوط اجزده رسم عثمانی کبی قانونگری
 معتبر در و بر عثمانیدر که نور ایمان کردن شیاطین
 اعدا اگر بران اولمقده ابلیدن بدتر در بونکر
 نیچه یوز بیلیدن که دیار رومه حکم راندر و هر بری کتیش
 کبی خون اشامله کشور کبر و کیتی ستاندر سلطان
 ماضیه که کبی جنگیزان و کبی چاکسه اولمغله سلسله
 لری البته یا مجوسه یا اوروس و یا انکروب
 ایر شوب غایت اعلا سنگ جدا اعلا نوحی بن

صوا

رواندر

نوشتین رواندر که معبد لری کشتت زردشت
 و در بهر لری مؤتدان و معبود لری نارسوزان در
 بونکر که اجدادنده کبران اولیوب پاکلکده نیتکم
 جد باراندر بونکر که اجدادی پیغمبر اندر اربع رخ
 مسکونده و ایام حرکت و سکونده شعبه
 بیضه دین الله حام و حارس و باسط عدل لایم
 و سائیس و قد فاز کل العالمین بر ائیم و احیوا
 علوم الدین و هود و ارس و نحو اسین امام ایوب
 عدل و داد اندیلر و جوار لرنده اولان امرانی در
 اصلاح و اوشاد اندیلر انردخی فعلا و قولاً انی
 کنت معکم فافوز فوزا غطما دیوانره تابع الیوم
 عالمی صلاح و سداد لیه آباد اندیلر مملکت لری من
 کتی فی تخمین و من جمیع بلد سحیح اهل حق مطاف
 و مسیر و ارباب علم و فضل مرجع و مهیبه اولمغله
 دو لنگری روز افزون سلطنت لری دعای خیر
 ارباب قلوب و کشف طله امتداده مقرون اوله
 بیت برومنداد ایمی آن درخت که در
 سایه آن توان بر درخت که از میوه ارایش
 خوان بود که از سایه آسایش آن بود و بر صحت

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short passages. The script is a cursive style, possibly Nasta'liq or a similar regional form. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. It contains approximately 20 lines of cursive script, organized in a structured manner within the frame.

دفتر انبیا در لدی و اخره خام خاتمه اورلد اول
 ستر مکتوم اولدی و اول باب مکتوم اولدی نیابت
 نبوت دخی امرایه انتقال یلدی امر او سلاطین
 فرار کنکر اقبال پرواز ایلمکه طالع انکره خلافت
 حقیقت و نیابت نبوتی برو بال ایلدی و جعل
 فیکم آیات و حکم ملوک آیت شامل لدر ایتنزه
 اولان ترتیب برین بولدی اول زماندن برو
 امور شرع و عدل و احکام نحدت و باس بر موجب
 و تکلیف الامام ندا و طهارتین الناس بعد خلفاء
 الراشدین و الائمة المهديین و گاه امویون
 و گاه عباسیون و گاه مغاربه و گاه صفالیه
 و گاه سبکتینی و گاه آل بویه و گاه ساسانی
 گاه سامانیان و گاه چراکسه و گاه ایوبیان و گاه
 سلجوقیان طایفه سنی تسلیم اولوب انکر
 عالمه فرمان بر و نبی آدمه سرور اولوب قرنا بعد
 قرن اخلا فکری اسلامه فکریه مبايعت و مبايعت
 ایدوب بری برندن تناوب و تداول و تعاقب
 ایدوب و بودخی معلومدر که اگر چه خدای مجیدک
 اموری بروفق یفعل الله ما یشاء و حکم مایرید

چون

چون و چو ادن عاری در کنن بر حکمی نیچه حکمی متضمن
 و بر سر کارده نیچه سرکار من اولدوغنی ظاهر و غیر متوا
 و لهذا حکمه بالغه ربانیه بونی تقاضا ایلمکه کاهی خلق
 مظهر جلال و جبروت و امور و سطوت در هسوت
 اولوب عباد الله احکام عبودیتی تعینه ایدوب
 ان الله لا یغیر بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم و یغیر
 حتی تعاندن تعین یغیر ایدوب کفره و ظلمه نک
 او زرنه کذک نوتی بعض الظالمین بعضا بما کانوا
 یکسبون موجب نیچه کفره دن جنکینه و ظلمه دن تیمور
 ناچیزه بلاد و عبادده مستط و مستوی اولد اول
 عقوبته مستحق و قهر و غضبه لایق اولنکر ایدوب
 نیچه کی گناهلر دخی و اتقوا فتنة لا تصیبنکم
 ظلموا منکم خاتمه مضمونی او زره قوری یا نیچه
 یا شس بله پیار و دید کلری او زره اول حاکم ظلمت
 ظلمنه بد مظهر اولور لر اما کفره دن اولان حاکم
 شول مسلمله بر دکدر که ولایت اسلامه مسلطدر
 انمن شرح الله صدره لعلیما یکن لا یشرح و
 اهل اسلامدن اولان والی دخی ماد ایدوب جاده
 عدل دن عدول ایدوب دنیا ده و اخرته رتبه و درجه

اولوب گذک علماء سی دخی کمثل شمار بحیل اسف
 موجب جو خواب و خوردہ مثل خر عوالم تقدسین
 عیالم تدرسه در شد کلری سبیدن خوردن بلد
 در بناء علی ذکک کمینک فطرتی عدل اوزره مفلو
 و کمینک فطنتی ظلم اوزره تجبور در کمی صلاح و سداد
 اوزره سرشت اولمشدر و کمینک چین چین
 برینہ فسق و فساد و سر نوشت اولمشدر
 و فی الناس قارونی الناس انجم ، و فی الناس دنار
 و فی الناس درهم ، و فی الناس صدف و فی الناس
 جوهر ، و فی الناس ذونطق و فی الناس کیم و
 فی الناس من لو سالت رایتہ ، هو الیئس الا انه یکتلم
 و کم بجله تمشی سبوح مذہب ، ابو تا علیہ ، را کتب متعم
 بناء علی ذکک ، واعتناء لما ذکر ہنا کک امور سی
 تنقید ، و احکام الہیہ بی تنقید انچون بر اولو الامر
 لابد در کہ مفلو ملری ظالم لرون حواست و ظالم لرون
 مفلو ملرا انچون سیاست ایدہ انکر دخی ایکی قسم
 ایدی بر قسمی رسل و انبیاء و بر قسمی سلاطین و امرا
 قسم اول ارسلنا رسلنا بلیغ احکام الہی ایدی
 و قسم ثانی اول احکام الہیہ تک اجر استی کا ای ایدی

ولولا

ولولا دفع الله الناس بعضهم لبعض لفسدت
 الارض ولكن الله ذو فضل على العالمين بو
 و جمله اول ایکی و دبعہ بدبعہ زمان رسول الله
 صلی الله علیہ وسلم کلنج مسند و مرسل ابادی انبیا
 و امرا دہ منہ اول اولدی بیت نزد خرد
 شای و پیغمبری چون دو تکینند و یک انکشی
 تا اول زمانہ دگ کہ نوبت سلطنت نبوت
 اول محرم حرم اسرار ربانی و محترم حرم اسرار سبحانی
 و ارس علوم الشریع و دارس رسوم الشریع
 المقصود من ایجاد الممالک ، و ایجاد الممالک محمد
 رسول الله صلی الله علیہ وسلم و ظایف نظایف
 صلوات و لطایف ظرافت محمدات کہ خلوص
 اخلاص ، و خصوص اختصاص ایلہ تعبیه و تم
 نسیم تسلیم ختامہ مسک عبیر آئین توفیر و توفیر
 ایلہ تعبیر اولہ ، و صنوف صرف دهور و مرد
 و کرد و شہور ایلہ غیر قابل التعبیر اولہ انک روح
 روانہ نارا اولہ نظم و علی آلہ و اصحابہ و
 اجباہ و اجباہ ، و علی عمرتہ و اتباعہ ، و علی
 امتہ و اشباعہ ، خضر تنگ نامنہ اور ولدی

شرعاً ن سرچ ایدوب اقارب دخی اولور
 اجانب کی شفا عتدن بعید اولدوغنک آیتی
 و اندر عشیرتک الاقرین دریا و صلوات صلوات
 و اصلوات حضرت صدیق اکبرک روانه که اول اول
 ردقی قدمه اقامت اتمکله قامت دینی راست
 ایلدی و عمر فاروقک روانه که دره عدالتی طره
 زلف اسلام ایدوب حضرت ذی النورین سجاد
 حیاء استقامت اول بلخ جماله آب وردی و ابو
 الحنین علی المرتضی شانه دندان سیف و سنانه
 اول طره به باب وردی و سایر اک و اصحاب کبیر
 روان پاکنه اولسونکه هر بربری اولاکستان اولور
 خاروخاشاک کفری ازاله ایچون غرور و جهاد ایلدی
 و تانیا اول باغک کللی شکفته و خندان و چیلر
 تازه و زیان اولمچون سیلاب عدل اولدو که
 اولکله تشمیر ساق اجتهاد ایلدی و بعضی
 و نیاس ایدو برهن بلکه با بده مشاهد و معینه
 که بوکل مخلوقات برخالقه و دکلی حروفات بر
 محیح اولدوغنه کثرت موجودات و وفرت مضوع
 شایه عدل که لوکان فیها الهم الا الله
 ت

لفظ تا چونکه خزانة کنت کرا حقیقاً مضمونک
 طلسم کوننی مضاح ارادات الهیه ایلدو مفتوح اولور
 اسطقسات اربعه و اخیلیت کنت و تضاد ابر
 و اختلاف ابینه ایلدو معادن ظهور ایدی بعده
 ترکیب ثانی ده نفس بنیاتی ظهور ایدی کنت
 نالنده نفس حیوانی پرور ایدوب درجه رابع
 ده که بوج چهارم سپهر مهر دانه در بشر حاصل
 فاجیت ان اعراف موجبی اوزره اظهار کنت
 مخفی دن غایت و غرض بوج جدر خلق کیم مانی لار
 جمیعاً مقتضای کجه جمله موجودات مشر و انسان
 بیدر و مقدمات موجودات دن نتیجه زمره بشر
 که منظر احکام نفع و ضرر و مورد ششون خیر و شر
 در بو اصله منفرد که انسانک اصنافی اولوب
 مشمولانک جنس عالیسی تمیز نفس طهره و بند
 اخلاق بشریه و امداد قوت و دستیه ایلدو فضیلت
 علی الملکده مراتب راقی اولدوغنی و انکرک علمی
 انبیاء نبی اسرئیله موازی ایدو کی خبر صادق شار
 تا بیدر و نوع سافل اولک لانا قام بهم منقول اولور
 اوزره سک و خوکن لکنک ولو کدن دون و مغلو

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or a collection of short pieces. The script is a cursive style, possibly Persian or Urdu. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

Handwritten text in a rectangular frame, similar to the one on the right. The script is a cursive style. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines, filling most of the frame.

محدث بی انتها اول محمود حقیقی به که عنوان منشور
 ملک لایقنی مکتومی که قل اللهم ما کنت در طغرای
 غوامی قبایله مستحیل الاستحاله بقای سطوت جبروتی
 حق شئی ما کنت در بومدعی نکت شاهنشوی
 صحت نمونی لایاتیة الباطل من بین یدیه و لایان
 خلفه تنزل من حکیم حمید در قول لکنیک کند ویه تقرب
 نقص قاطع و بکن اقرب الیه من جبل الورد ویه
 امر لرند قضا و قدر مضا و نفاذ اقتضاسی ترقبه
 بریان مساطع یفعل الله ما یشاء و یکلم ما یرید
 کاه جماله تسلی سنک وجه جمیلی و ما کنت بظلال
 للعجید در و کاه جلاله تجلی سنک دلیل جلیلی
 آن بطنش ربک لشهدید در یا جوج فتن و ما جوج
 ترس و دار الملک امن و امانه و سر قد حضور و
 اطمینانه بول بولمغه سیاست و انزانا میدید
 فیه باس شد برسد در در و بلاد و عباد

عباد ظلم و جبر و تلمه تسلط و استیلا اید نکر کجنا
 و خساری الحقنده و عید بر تهدیدی
 بیار خنده در و در و دشتا و رود که منبع عین عرش
 و عین شردن بر موجب فیما عینان بخریان
 قلب المؤمن عرش الرحمن اولان جان و جان
 فیضان و جریان ایده و میراب فتم بیان و بنانه
 ریاض لغت جمیلی رسول جلیله روان المکلمه
 زار مرقد سید سادات رسول انبیاء شادان
 سیراب ایدوب روح پاک کمرن شاد روان اید
 که گروه امتی سوی سلامت و سدا ده و لیل اوله
 معاشره روان دین شوان غطن و تخمیده
 کراه و تباه حال تباه او لمغیجون شموع شعائر شرع
 اسلامه مادی السبل اوله کباب شره امین شرعی
 کمهبان اولوب باغ شرعی عدیم العدیل اولدی
 امتی خیر امت و شرعی احسن شرع ابع او ما خلد
 و ایم و باقی و بدیع العدیل اولدی شرع و سنبتیه
 اتباع ایدن اتباعی حقنده دنیا ده امداد و اعانی
 شافی و شامل اولد و غنک بینه بر هدایتی و جنح
 جناحک لمن اتبعک من المؤمنین در و دایره

٥١٠

کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

مؤسسه تحقیقاتی	
کتاب	ن. ٥٠
تاریخ	١٩٥٥
کتابخانه	٣٣٢
تاریخ	

4410

وقف بدر البدر والباش في يدع بحلته والمعاش السلطان
ابن السلطان السلطان ابوالارشد عثمان خان السلطان
مصطفى خان جعل انديرة مسفرة للادمار الاحكام
واحسانه مذكورة لمجمع العارف وروى
واما الله الذي به يحيا ويرحم
الرحمن الرحيم من قوله

NURUOSMANIYE KUTUPHANISI	
Kismi :	№. 5.
Yeri Kayit :	1900
Eski Kayit No :	2315
Tasnif No.	

Handwritten text in Arabic script, possibly a title or header, including the number 11.

Handwritten text in Arabic script, possibly a subtitle or introductory line.

Handwritten number 27.

Handwritten number 12321.

Handwritten number 7.

Handwritten number 101.

١٩

Ibn Taymiyah

ترجمه کتاب سیاست شرعیہ
فی صلاح الراعی والرعیۃ للشیخ
تقی الدین ابی العباس احمد بن تیمیہ
المستشرق معراج الایمان
ومنهاج العداۃ

Tercüme-i kitâb-i Siyâsât-i ser'îye

۱۷۷

C5
I 13891s
T

19.11.68

39412

TWS

Handwritten text at the top right of the page, possibly a name or date.

GENERAL ISIN MIKROFILM SERVISI	
Tipe dan MTR 75 10130 Panel	
No. 8-A	
PROF. NYST BERKES	Prof. Nyst Berkes
TIRÜME - LISIVDET EL-ÖRÜ	Tirüme - Lisivdet El-ÖrÜ
SAIB	SAIB
MURD	MURD
17A	17A
3/2 x 183 - 17A x 17A	3/2 x 183 - 17A x 17A
23/1/1928	23/1/1928
Yeni Berkes Mikroservis	Yeni Berkes Mikroservis

19

ترجمہ کتاب سیاسات شرعیہ
1958ء

CEMAL İŞİN MIKROFILM SERVİSİ

Tepebaşı - 147/1 Tel : 44 43 50 İstanbul.

No. : 8-A

İsim

PROF. NIYAZI BERKES

Nom

Kitabın adı

TERCÜME - İ SİYASET EL - ŞERİYE

Nom du manuscrit

Numarası

2315

Numéro du manuscrit

Kütüphanesi

NURUDDİMANIYE

Bibliothèque

Varak adedi

174

Nombre de pages

Eb'adı

215 x 123 - 149 x 67

Surface

Çekiliş tarihi

23/1/958

Date

İzahat

YEŞİL BEZ GÖMLEKLİ, MİKLEBLİ

Observations

4136914

C5 .I13891s
INSTITUTE .T
OF
ISLAMIC
STUDIES
39412 *
McGILL
UNIVERSITY

C5
.I13891s
.T